

Lagrådsremiss

Sveriges utrikes underrättelsetjänst

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 30 april 2026

Benjamin Dousa

Peter Lindström
(Utrikesdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen lämnas förslag till lagstiftning med anledning av inrättandet av en ny myndighet, Sveriges utrikes underrättelsetjänst (UND). Myndigheten ska inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

Regeringen föreslår en ny lag om behandling av personuppgifter och andra nödvändiga lagändringar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Innehållsförteckning

1	Beslut	7
2	Lagtext	8
2.1	Förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst	8
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning.....	19
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet	20
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter	22
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet	24
2.6	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	29
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsesdomstol.....	31
2.8	Förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305).....	34
2.9	Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)	36
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	38
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet.....	40
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet	41
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter.....	42
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät	43
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning	44
2.16	Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (2018:396)	45
2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott	46
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter.....	47
2.19	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten.....	49
2.20	Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt	51
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation	56
2.22	Förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:000).....	59

2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara	60
3	Ärendet och dess beredning	63
4	En ny myndighet med uppgift att bedriva utrikes underrättelseverksamhet.....	63
4.1	En ny myndighet ska inrättas	63
4.2	Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska bedriva utrikes underrättelseverksamhet och överta uppgifter från Försvarsmakten	64
4.3	Utrikes underrättelseverksamhet	64
5	Lagändringar för den nya myndigheten	66
5.1	Uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot utrikes underrättelseverksamhet.....	66
5.2	Författningsändringar för den nya myndighetens verksamhet	67
5.2.1	Motsvarande rättsliga ramverk som för Försvarsmakten.....	67
5.2.2	Myndigheten ska få inrikta signalspaning	69
5.2.3	Myndighetens byggnader ska kunna vara skyddsobjekt.....	71
5.2.4	Kvalificerade skyddsidentiteter ska få finnas vid myndigheten	74
5.2.5	Myndigheten ska få lämna vissa uppgifter till Inspektionen för strategiska produkter	76
5.2.6	Sekretess till skydd för enskild i myndighetens verksamhet	77
6	Det grundläggande skyddet för personuppgifter.....	79
6.1	Regeringsformen och Europakonventionen	79
6.2	Europarådets dataskyddskonvention	79
6.3	EU-rätten och nationell dataskyddsreglering.....	81
6.3.1	EU-stadgan	81
6.3.2	EU:s dataskyddsförordning	81
7	Utgångspunkter för en ny lag om behandling av personuppgifter	82
7.1	En ny lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst	82
7.2	Förhållandet till EU:s dataskyddsförordning.....	83
7.3	Syftet med den nya lagen	85
7.4	Den nya lagens tillämpningsområde.....	86
7.5	Vissa ord och uttryck i den nya lagen ska definieras.....	87
7.6	Rättslig grund för personuppgiftsbehandling	89
7.7	Behandling får bara ske för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål	90
7.8	Myndighetens utrikes underrättelseverksamhet	91
7.9	Behandling av allmänt tillgänglig information.....	92
7.10	Behandling av uppgifter om lagöverträdelse.....	94

7.11	Behandling för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål.....	94
7.12	Andra ändamål som rör Sveriges säkerhet samt internationella utrikes underrättelsesamarbeten och säkerhetsamarbeten.....	95
8	Behandlingen av personuppgifter	96
8.1	Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt samt vara riktiga, adekvata och relevanta	96
8.2	Behandling av känsliga personuppgifter	98
8.3	Behandling av personnummer och samordningsnummer	100
8.4	Behandling av offentliggjorda personuppgifter.....	101
8.5	Behandling av personuppgifter i vissa fall	102
8.6	Längsta tid som personuppgifter får behandlas	103
9	Gemensamt tillgängliga personuppgifter och informationsutbyte	104
9.1	Gemensamt tillgängliga personuppgifter	104
9.2	Olika former av elektroniskt utlämnande	106
9.2.1	Utlämnande på medium för automatiserad behandling	106
9.2.2	Direktåtkomst.....	107
9.3	Elektronisk informationsöverföring på annat sätt än direktåtkomst.....	107
9.4	Direktåtkomst.....	108
9.4.1	Direktåtkomst för Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet.....	108
9.4.2	Direktåtkomst för Sveriges utrikes underrättelsetjänst i Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt verksamhet	111
9.4.3	Direktåtkomst för utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet.....	112
9.5	Bestämmelser som får sekretessbrytande verkan	114
9.5.1	Varför behövs bestämmelser som får sekretessbrytande verkan?	114
9.5.2	Bestämmelse som får sekretessbrytande verkan gentemot svenska myndigheter i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet	116
9.5.3	Bestämmelser som får sekretessbrytande verkan gentemot Sveriges utrikes underrättelsetjänst i Säkerhetspolisen, Försvarmaktens och Försvarets radioanstalts verksamheter	118
9.6	Överföring av personuppgifter till andra länder och internationella organisationer	120

10	Personuppgiftsansvar	121
10.1	Vem är personuppgiftsansvarig?	121
10.2	Skyldigheter som personuppgiftsansvarig	123
10.2.1	Författningens behandling	123
10.2.2	Säkerheten för personuppgifter.....	124
10.2.3	Inget krav på en särskild konsekvensbedömning.....	124
10.2.4	Ingen skyldighet att anmäla personuppgiftsincidenter	125
10.3	Dataskyddsbud	126
10.4	Personuppgiftsbiträden	128
10.4.1	Definition av personuppgiftsbiträde	128
10.4.2	Anlitande av personuppgiftsbiträden	129
10.4.3	Behandling enligt den personuppgiftsansvariges instruktioner	130
10.4.4	Övriga skyldigheter för personuppgiftsbiträden	131
11	Enskildas rättigheter.....	131
11.1	Rätten till information	131
11.1.1	Information som ska göras allmänt tillgänglig.....	131
11.1.2	Information som Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska lämna om uppgifterna samlas in från den registrerade	132
11.1.3	Information som ska lämnas efter begäran ...	133
11.2	Rätten till information får begränsas	134
11.3	Rättelse, radering och begränsning av behandlingen på begäran av den registrerade	136
12	Tillsyn.....	140
12.1	Former för tillsyn till skydd för den personliga integriteten.....	140
12.2	Tillsynsmyndighetens befogenheter	141
12.2.1	Undersökningsbefogenheter	141
12.2.2	Förebyggande befogenheter	141
12.2.3	Korrigerande befogenheter	143
13	Sanktioner, skadestånd och rättsmedel.....	144
13.1	Det bör inte finnas någon straffbestämmelse i den nya lagen	144
13.2	Det bör inte finnas någon möjlighet att ta ut sanktionsavgift.....	145
13.3	Skadestånd.....	146
13.3.1	Det allmännas skadeståndsansvar.....	146
13.3.2	Skadeståndsansvar för den personuppgiftsansvarige	147
13.4	Överklagande	148
14	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	150
15	Konsekvenser	150

16	Författningskommentar.....	155
16.1	Förslaget till lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst	155
16.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter	189
16.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet	191
16.4	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	192
16.5	Förslaget till lag om ändring i skyddslagen (2010:305)	194
16.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning	195
16.7	Övriga lagförslag.....	195
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Myndigheten för utrikes underrättelser	196
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	197
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	255

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst,
2. lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning,
3. lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet,
4. lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter,
5. lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet,
6. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
7. lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol,
8. lag om ändring i skyddslagen (2010:305),
9. lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900),
10. lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,
11. lag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet,
12. lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
13. lag om ändring i lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter,
14. lag om ändring i lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät,
15. lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning,
16. lag om ändring i strålskyddslagen (2018:396),
17. lag om ändring i lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott,
18. lag om ändring i lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter,
19. lag om ändring i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten,
20. lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt,
21. lag om ändring i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation,
22. lag om ändring i vapenlagen (2026:000),
23. lag om ändring i lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Syfte med lagen

1 § Syftet med lagen är att säkerställa att Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller vid Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter i verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete.

3 § Lagen gäller vid sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Den gäller också personuppgifter som ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

4 § Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller inte Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och inte heller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

Ord och uttryck i lagen

5 § I denna lag används följande ord och uttryck.

Ord och uttryck

Betydelse

Behandling av personuppgifter

En åtgärd eller en kombination av åtgärder som vidtas i fråga om

	<p>personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oavsett om det görs automatiserat eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämnande, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering, sammanföring, begränsning, radering eller förstöring.</p>
Biometriska uppgifter	<p>Personuppgifter som rör en persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken, som tagits fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar identifiering av personen i fråga.</p>
Dataskyddsombud	<p>En fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige för att självständigt kontrollera att personuppgifter behandlas författningssenligt och på ett korrekt sätt.</p>
Genetiska uppgifter	<p>Personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga.</p>
Mottagare	<p>Den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision.</p>
Personuppgift	<p>Varje upplysning om en identifierad eller identifierbar fysisk person som är i livet.</p>
Personuppgiftsansvarig	<p>Den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter.</p>
Personuppgiftsbiträde	<p>Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.</p>

Registrerad	Den fysiska person som personuppgiften gäller.
Tredje part	Någon annan än <ul style="list-style-type: none"> – den registrerade, – den personuppgiftsansvarige, – dataskyddsbudet, – personuppgiftsbiträdet, och – sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter.

Personuppgiftsansvar

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst är personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför, som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar.

2 kap. Behandling av personuppgifter

Grundläggande krav på behandlingen

Rättslig grund

1 § Personuppgifter får bara behandlas för att bedriva verksamhet som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen.

Krav på ändamål

2 § Personuppgifter får bara behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål.

Personuppgifter får inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål som de ursprungligen behandlades för.

Utrikes underrättelseverksamhet

3 § Personuppgifter får behandlas i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts utrikes underrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

4 § De personuppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst har fått tillgång till i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

Övriga ändamål

5 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter om lagöverträdelse om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

7 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål inom denna lags tillämpningsområde.

8 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för annan verksamhet som bedrivs enligt 1 §.

Författningsenlig och korrekt behandling

9 § Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

Personuppgifternas kvalitet

10 § Personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Personuppgifterna ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen.

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Fler personuppgifter får inte behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Känsliga personuppgifter

11 § Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning får inte behandlas.

När personuppgifter behandlas får de dock kompletteras med sådana uppgifter som avses i första stycket, om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

12 § Biometriska uppgifter får inte behandlas om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Genetiska uppgifter får inte behandlas.

13 § Vid sökning får personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning användas som sökbegrepp om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Detsamma gäller biometriska uppgifter.

Personnummer och samordningsnummer

14 § Uppgifter om personnummer eller samordningsnummer får behandlas bara när det är klart motiverat med hänsyn till

1. ändamålen med behandlingen,
2. vikten av en säker identifiering, eller
3. något annat beaktansvärt skäl.

Om den registrerade har lämnat sitt samtycke eller offentliggjort personuppgifterna

15 § Trots 11, 12 och 14 §§ får andra personuppgifter än genetiska uppgifter behandlas, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke eller på ett tydligt sätt har offentliggjort uppgifterna.

Behandling av personuppgifter i vissa fall

16 § Hantering av information som innebär behandling av personuppgifter ska inte anses oförenlig med bestämmelserna i 1–3, 5, 6, 8–12 och 14 §§ i det skede av behandlingen då det inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

Längsta tid som personuppgifter får behandlas

17 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om det i ett enskilt fall.

Första stycket hindrar inte att Sveriges utrikes underrättelsetjänst arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

Överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands

18 § Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall om överföringen är nödvändig för verksamheten vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Utlämnande av personuppgifter

19 § Personuppgifter får lämnas ut elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsning

av möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst.

3 kap. Gemensamt tillgängliga personuppgifter

Personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga

1 § Personuppgifter får göras gemensamt tillgängliga om det behövs för något av de ändamål som anges i 2 kap. Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Regeringen får också besluta om det i ett enskilt fall.

Direktåtkomst

2 § Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

3 § Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete, får en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 3 § och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Direktåtkomst i andra fall

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om direktåtkomst till gemensamt tillgängliga personuppgifter i andra fall än de som anges i 2 och 3 §§.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

Omfattningen av direktåtkomsten

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten och om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

4 kap. Skyldigheter som personuppgiftsansvarig

Åtgärder för att säkerställa författningsenlig behandling

1 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att de registrerades rättigheter skyddas.

2 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Säkerheten för personuppgifter

3 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Åtgärderna ska särskilt avse skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada.

Dataskyddsombud

4 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska inom myndigheten utse ett eller flera dataskyddsombud och anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

5 § Ett dataskyddsombud ska

1. självständigt kontrollera att Sveriges utrikes underrättelsetjänst behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och i övrigt fullgör sina skyldigheter,

2. informera och ge råd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och till dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid behandling av personuppgifter,

3. vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter, och

4. vid behov söka vägledning av tillsynsmyndigheten.

Personuppgiftsbiträden

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får, om det är lämpligt, anlita personuppgiftsbiträden för behandling av personuppgifter på Sveriges utrikes underrättelsetjänsts vägnar. Innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst försäkra sig om att biträdet kommer att vidta de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter ska vara författningsenlig och för att skydda registrerades rättigheter.

7 § Personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter ska regleras i ett skriftligt avtal eller annan skriftlig överenskommelse.

8 § Ett personuppgiftsbiträde får inte anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan skriftligt tillstånd av Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

9 § Ett personuppgiftsbiträde eller den eller de personer som arbetar under bitrådets eller Sveriges utrikes underrättelsetjänsts ledning ska behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Om ett personuppgiftsbiträde, i strid med Sveriges utrikes underrättelsetjänsts instruktioner, bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen, ska bitrådet anses vara personuppgiftsansvarig enligt denna lag för den behandlingen.

10 § Sveriges utrikes underrättelsetjänsts skyldigheter enligt 2 och 3 §§ gäller även för personuppgiftsbiträden som Sveriges utrikes underrättelsetjänst anlitar.

5 kap. Enskildas rättigheter

Rätten till information

Allmän information

1 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska göra följande information allmänt tillgänglig:

1. myndighetens identitet och kontaktuppgifter,
2. uppgifter om dataskyddsombudet,
3. kategorier av ändamål för behandlingen av personuppgifter,
4. rätten enligt 3 § att begära att få information om behandlingen av personuppgifter och att få del av dem, och
5. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Information som ska lämnas om personuppgifterna samlas in från den som uppgifterna avser

2 § Om personuppgifter samlas in från den som uppgifterna avser ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst, när myndigheten får personuppgifterna, på eget initiativ lämna följande information till den registrerade:

1. uppgift om att det är Sveriges utrikes underrättelsetjänst som är personuppgiftsansvarig för behandlingen,
2. uppgift om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, och
3. all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om uppgifternas mottagare, om skyldighet att lämna uppgifter och om rätten att ansöka om information och få rättelse.

Information som ska lämnas efter begäran

3 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst är skyldig att en gång per kalenderår till den som begär det lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne behandlas. Om sådana uppgifter behandlas ska sökanden få del av dem och få följande skriftliga information:

1. vilka personuppgifter om den sökande som behandlas,

2. varifrån personuppgifterna kommer,
3. den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen,
4. mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer,
5. hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det, och
6. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Ett utlämnande av personuppgifter enligt första stycket behöver inte omfatta sådana personuppgifter som sökanden har tagit del av, om inte han eller hon begär det. Det ska dock framgå av informationen att personuppgifterna i fråga behandlas.

En ansökan om information enligt första stycket ska göras skriftligen hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst och vara undertecknad av den sökande själv. Informationen ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

Begränsning av rätten till information

4 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut.

Om det gäller sekretess är Sveriges utrikes underrättelsetjänst inte skyldig att redovisa skälen för ett beslut enligt första stycket eller ett beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

5 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när begäran gjordes eller som utgör en minnesanteckning eller liknande.

Informationsskyldigheten gäller dock om uppgifterna

1. har lämnats ut till tredje part, med undantag för en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision,
2. behandlas enbart för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse, eller
3. har behandlats under längre tid än ett år i löpande text som inte har fått sin slutliga utformning.

Rätten till rättelse, radering och begränsning av behandlingen

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska på begäran av den registrerade snarast rätta, radera eller begränsa behandlingen av sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Om uppgifterna har lämnats ut till tredje part ska denne underrättas om en åtgärd enligt första stycket, om den registrerade begär det eller om en mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade skulle kunna undvikas genom en underrättelse.

Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Avgiftsfri information

7 § Information enligt 1 och 2 §§ och information och uppgifter enligt 3 § ska lämnas utan avgift.

6 kap. Tillsyn

Tillsyn över personuppgiftsbehandlingen

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen.

Tillsynsmyndigheten ska, när det är motiverat, ge råd och stöd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning.

Tillsynsmyndighetens befogenheter

Undersökningsbefogenheter

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att av Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller av ett personuppgiftsbiträde på begäran få

1. tillgång till personuppgifter som behandlas,
2. upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerhets- och skyddsåtgärder,
3. tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandling av personuppgifter och tillgång till utrustning och andra medel för behandling av personuppgifter, och
4. den hjälp och annan information som behövs för tillsynen.

Förebyggande befogenheter

3 § Om tillsynsmyndigheten bedömer att det finns risk för att personuppgifter kan komma att behandlas i strid med lag eller annan författning, ska myndigheten genom råd, rekommendationer eller påpekanden försöka förmå Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att motverka den risken.

Tillsynsmyndigheten får besluta om en skriftlig varning, om en planerad behandling av personuppgifter riskerar att strida mot lag eller annan författning. Detsamma gäller om en pågående behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning.

Korrigerande befogenheter

4 § Om tillsynsmyndigheten konstaterar att personuppgifter behandlas i strid med lag eller annan författning, eller att Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller ett personuppgiftsbiträde på annat sätt inte fullgör sina skyldigheter, får tillsynsmyndigheten

1. genom sådana åtgärder som anges i 3 § första stycket försöka förmå Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningens eller för att fullgöra andra skyldigheter, eller

2. besluta att förelägga Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningsenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter.

Av ett beslut om föreläggande ska det framgå när föreläggandet senast ska ha följts och, om det är lämpligt, vilka åtgärder som ska vidtas.

7 kap. Skadestånd och överklagande

Skadestånd

1 § Den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som orsakats av behandling av personuppgifter i strid med denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av lagen.

Ersättningsskyldigheten får, i den utsträckning det är skäligt, jämkas om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på denne.

Överklagande

Överklagande av Sveriges utrikes underrättelsetjänsts beslut

2 § Sveriges utrikes underrättelsetjänsts beslut enligt 5 kap. 2 och 3 §§ att inte lämna information och beslut enligt 5 kap. 6 § i fråga om rättelse, radering, begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Överklagande av tillsynsmyndighetens beslut

3 § Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt 6 kap. 4 § första stycket 2 får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. När ett beslut överklagas är tillsynsmyndigheten motpart i domstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Överklagandeförbud

4 § Andra beslut enligt denna lag än de som anges i 2 och 3 §§ får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning

Härigenom föreskrivs att 31 § lagen (1994:260) om offentlig anställning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

En arbetstagare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utrikesförvaltningen, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets plikt och prövningsverk, Försvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa.

31 §¹

En arbetstagare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utrikesförvaltningen, *Sveriges utrikes underrättelse-tjänst*, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets plikt- och prövningsverk, Försvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2020:1273.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet samt 1–5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om
*försvarsunderrättelse-
verksamhet*

Lag om *utrikes*
underrättelseverksamhet

1 §¹

Försvarsunderrättelseverksamhet skall bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete. *Försvarsunderrättelseverksamhet* får endast avse utländska förhållanden.

Regeringen *skall* bestämma *försvarsunderrättelseverksamhetens* inriktning. Inom ramen för denna inriktning får de myndigheter som regeringen bestämmer ange en närmare inriktning av verksamheten.

Försvarsunderrättelseverksamhet skall bedrivas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer

Utrikes underrättelseverksamhet ska bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete. *Utrikes underrättelseverksamhet* får endast avse utländska förhållanden.

Regeringen *ska* bestämma *den utrikes underrättelseverksamhetens* inriktning. Inom ramen för denna inriktning får de myndigheter som regeringen bestämmer ange en närmare inriktning av verksamheten.

Utrikes underrättelseverksamhet ska bedrivas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

2 §²

Verksamheten enligt 1 § *skall* fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Underrättelser *skall*

Verksamheten enligt 1 § *ska* fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Underrättelser *ska*

¹ Senaste lydelse 2007:664.

² Senaste lydelse 2008:718.

rapporteras till berörda myndigheter.

I verksamheten används teknisk och personbaserad inhämtning. Vissa bestämmelser om teknisk inhämtning finns i lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

rapporteras till berörda myndigheter.

I verksamheten används teknisk och personbaserad inhämtning. Vissa bestämmelser om teknisk inhämtning finns i lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikesunderrättelseverksamhet*.

3 §³

Den eller de myndigheter som *skall* bedriva *försvarsunderrättelseverksamhet* får, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.

Den eller de myndigheter som *ska* bedriva *utrikesunderrättelseverksamhet* får, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.

4 §⁴

Inom *försvarsunderrättelseverksamheten* får det inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får dock de myndigheter som bedriver *försvarsunderrättelseverksamhet* lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Inom *den utrikesunderrättelseverksamheten* får det inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får dock de myndigheter som bedriver *utrikesunderrättelseverksamhet* lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

5 §⁵

Den myndighet som regeringen bestämmer *skall* kontrollera *försvarsunderrättelseverksamheten*.

Den myndighet som regeringen bestämmer *ska* kontrollera *den utrikesunderrättelseverksamheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

³ Senaste lydelse 2007:664.

⁴ Senaste lydelse 2014:687.

⁵ Senaste lydelse 2007:664.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter

Härigenom föreskrivs att 2, 6, 8 och 9 §§ lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet får endast avse

1. en polisman eller en annan anställd vid Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen med uppgift att delta i spanings- eller utredningsverksamhet som gäller allvarlig brottslighet eller verksamhet för att förebygga sådan brottslighet, eller

2. en anställd vid Försvarsmakten med uppgift att, i verksamhet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet, delta i sådant inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder.

2. en person med uppgift att under ledning av Sveriges utrikes underrättelsetjänst delta i inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

6 §

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet meddelas på ansökan av den myndighet där den som skyddsidentiteten skall avse är anställd (anställningsmyndigheten). Om den som skyddsidentiteten skall avse är anställd vid beslutsmyndigheten, skall ansökan göras av den enhet inom myndigheten där han eller hon är verksam (anställningsenheten).

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet i de fall som avses i 2 § 1 meddelas på ansökan av den myndighet där den som skyddsidentiteten ska avse är anställd (anställningsmyndigheten).

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet i de fall som avses i 2 § 2 meddelas på ansökan av Sveriges utrikes underrättelsetjänst (ansökningsmyndigheten).

Om den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten, ska ansökan göras av den enhet inom anställningsmyndigheten eller ansöknings-

myndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten).

8 §

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet gäller för den tid som anges i beslutet. Denna tid får bestämmas till högst två år. Om villkoren i 2 och 3 §§ fortfarande är uppfyllda, får, på ansökan av anställningsmyndigheten *eller*, i förekommande fall, *anställningsenheten*, beslutet förlängas med högst två år i taget.

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet gäller för den tid som anges i beslutet. Denna tid får bestämmas till högst två år. Om villkoren i 2 och 3 §§ fortfarande är uppfyllda får, på ansökan av anställningsmyndigheten, *ansökningsmyndigheten eller*, i förekommande fall, *ansökningsenheten*, beslutet förlängas med högst två år i taget.

9 §

Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, *skall* beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre *skall* gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats enligt 4 § har ändrats, *skall* beslutsmyndigheten besluta om de ändringar som föranleds av detta.

Anställningsmyndigheten *eller*, i förekommande fall, *anställningsenheten* *skall* genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, *ska* beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre *ska* gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats enligt 4 § har ändrats, *ska* beslutsmyndigheten besluta om de ändringar som föranleds av detta.

Anställningsmyndigheten, *ansökningsmyndigheten eller*, i förekommande fall, *ansökningsenheten* *ska* genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
 2. Beslut om kvalificerad skyddsidentitet som har meddelats enligt 2, 8 eller 9 § i den äldre lydelsen gäller fortfarande.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet samt 1, 4–5, 5 b, 6, 8, 9 och 12 b §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Lag om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet

Lydelse enligt prop. 2025/26:179

Föreslagen lydelse

1 §

I försvarsunderrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet får den myndighet som regeringen bestämmer (signalspaningsmyndigheten) inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning, oavsett om signalerna är under förmedling eller lagrade. Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får endast ske i de fall regeringen eller en myndighet som anges i 4 § närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen.

Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får ske endast i syfte att kartlägga

1. yttre militära hot mot landet,
2. förutsättningar för svenskt deltagande i fredsfrämjande och humanitära internationella insatser eller hot mot säkerheten för svenska intressen vid genomförandet av sådana insatser,

3. internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen,

4. utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd samt strategiska förhållanden som gäller sådana utländska direktinvesteringar som avses i lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvestering,

I utrikes underrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet får den myndighet som regeringen bestämmer (signalspaningsmyndigheten) inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning, oavsett om signalerna är under förmedling eller lagrade. Signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet får endast ske i de fall regeringen eller en myndighet som anges i 4 § närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen.

Signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet får ske endast i syfte att kartlägga

5. allvarliga yttre hot mot samhällets infrastrukturer,
6. konflikter utomlands med konsekvenser för internationell säkerhet,
7. främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen,
8. främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitik, eller
9. sådana företeelser som avses i 1–8, men som inte riktas mot Sverige eller rör svenska intressen, om det är nödvändigt för ett samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer som signalspaningsmyndigheten deltar i.

Om det är nödvändigt för *försvarsunderrättelseverksamheten* får signaler i elektronisk form inhämtas vid signalspaning även för att

Om det är nödvändigt för *den utrikes underrättelseverksamheten* får signaler i elektronisk form inhämtas vid signalspaning även för att

1. följa förändringar i signalmiljön i omvärlden, den tekniska utvecklingen och signalskyddet, samt

2. fortlöpande utveckla den teknik och metodik som behövs för att bedriva verksamhet enligt denna lag.

4 §

I lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten.

I lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarmakten, Säkerhetspolisen, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten och *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*.

Regeringen bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 § andra stycket 9 och tredje stycket.

Regeringen och Försvarmakten bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 a §.

En inriktning av signalspaningen får inte avse endast en viss fysisk person.

4 a §

Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos *Försvarsunderrättelsedomstolen* för signalspaning enligt 1 och 1 a §§. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos *Underrättelsedomstolen* för signalspaning enligt 1 och 1 a §§. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

1. det inhämtningsuppdrag som ansökan avser, med en närmare redogörelse för det behov som föranleder ansökan och uppgift om vilken inriktning uppdraget hänför sig till,

2. vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten behöver ha tillgång till för att fullgöra uppdraget samt en övergripande redovisning av övrig inhämtning,

3. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas vid inhämtningen,

4. vilken tid tillståndet ska gälla, och

5. de omständigheter i övrigt som myndigheten vill åberopa till stöd för sin ansökan.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Tillstånd för signalspaning enligt visst inhämtningsuppdrag får lämnas endast om

1. uppdraget är förenligt med lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet och denna lag,

2. syftet med inhämtningen inte kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt,

3. uppdraget beräknas ge information vars värde är klart större än det integritetsintrång som inhämtning i enlighet med ansökan kan innebära,

4. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas är förenliga med 3 §, och

5. ansökan inte avser endast en viss fysisk person.

5 b §²

Om det kan befaras att inhämtande av *Försvarsunderrättelse-domstolens* tillstånd skulle medföra sådan fördröjning eller annan olägenhet som är av väsentlig betydelse för något av de i 1 § angivna syftena, får tillstånd till signalspaningen ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver. Ett sådant tillstånd ska utformas i enlighet med 5 a §.

Har tillstånd lämnats enligt första stycket ska åtgärden genast anmälas skriftligen till *Försvarsunderrättelse-domstolen*. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. *Försvarsunderrättelse-domstolen* ska skyndsamt pröva ärendet och, om den finner att det inte finns skäl för åtgärden, upphäva eller ändra beslutet. Om

Om det kan befaras att inhämtande av *Underrättelse-domstolens* tillstånd skulle medföra sådan fördröjning eller annan olägenhet som är av väsentlig betydelse för något av de i 1 § angivna syftena, får tillstånd till signalspaningen ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver. Ett sådant tillstånd ska utformas i enlighet med 5 a §.

Har tillstånd lämnats enligt första stycket ska åtgärden genast anmälas skriftligen till *Underrättelse-domstolen*. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. *Underrättelse-domstolen* ska skyndsamt pröva ärendet och, om den finner att det inte finns skäl för åtgärden, upphäva eller ändra beslutet. Om ett beslut enligt första stycket har upphört att gälla

¹ Senaste lydelse 2009:967.

² Senaste lydelse 2009:967.

ett beslut enligt första stycket har upphört att gälla innan domstolen har prövat ärendet, ska signalspaningsmyndigheten anmäla åtgärden till kontrollmyndigheten.

Om *Försvarsunderrättelse-domstolen* upphäver eller ändrar ett beslut enligt första stycket ska upptagning eller uppteckning av uppgifter som redan inhämtats omgående förstöras i den utsträckning upptagningen eller uppteckningen kan hänföras till ändringen.

innan domstolen har prövat ärendet, ska signalspaningsmyndigheten anmäla åtgärden till kontrollmyndigheten.

Om *Underrättelse-domstolen* upphäver eller ändrar ett beslut enligt första stycket ska upptagning eller uppteckning av uppgifter som redan inhämtats omgående förstöras i den utsträckning upptagningen eller uppteckningen kan hänföras till ändringen.

6 §³

Bestämmelser om *Försvarsunderrättelse-domstolen* finns i lagen (2009:966) om *Försvarsunderrättelse-domstol*.

Bestämmelser om *Underrättelse-domstolen* finns i lagen (2009:966) om *Underrättelse-domstol*.

Lydelse enligt prop. 2025/26:179

Föreslagen lydelse

8 §

Underrättelser med uppgifter som inhämtats enligt denna lag ska rapporteras till berörda myndigheter i enlighet med det som föreskrivs i lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*. Om uppgifterna berör en viss fysisk person, får rapporteringen endast avse förhållanden som är av betydelse i de hänseenden som anges i 1 § den lagen.

Uppgifter som inhämtats med

Underrättelser med uppgifter som inhämtats enligt denna lag ska rapporteras till berörda myndigheter i enlighet med det som föreskrivs i lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet*. Om uppgifterna berör en viss fysisk person, får rapporteringen endast avse förhållanden som är av betydelse i de hänseenden som anges i 1 § den lagen.

stöd av 1 a § får inte resultera i

9 §

I lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* finns bestämmelser om internationellt samarbete på *försvarsunderrättelseområdet*.

Signalspaningsmyndigheten får för den verksamhet som anges i 1 § tredje stycket och 1 a §, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera

I lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* finns bestämmelser om internationellt samarbete på *utrikes underrättelseområdet*.

³ Senaste lydelse 2009:967.

och upprätthålla samarbete i signalspaningsfrågor med andra länder och internationella organisationer.

12 b §

I lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunder-rättelseverksamhet i krig eller krigsfara finns bestämmelser om signalspaning i försvarsunder-rättelseverksamhet om Sverige är i krig eller i krigsfara eller det råder sådana extraordinära förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara som Sverige har befunnit sig i.

I lagen (2026:000) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet i krig eller krigsfara finns bestämmelser om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet om Sverige är i krig eller i krigsfara eller det råder sådana extraordinära förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara som Sverige har befunnit sig i.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.6 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 10 §, 15 kap. 3 b §, 38 kap. 4 §, 42 kap. 8 a § och rubriken närmast före 42 kap. 8 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

10 §¹

Sekretess hindrar inte att den som är knuten till en myndighet på det sätt som anges i 2 kap. 1 § andra stycket och som är misstänkt för brott eller mot vilken rättegång eller annat jämförbart rättsligt förfarande har inletts, lämnar uppgift till sitt ombud eller biträde i saken eller till någon annan enskild, om det behövs för att han eller hon ska kunna ta till vara sin rätt.

Sekretess hindrar inte att uppgift i ett ärende hos domstol eller i ett beslut i ett sådant ärende lämnas till ett offentligt ombud enligt rättegångsbalken eller till ett integritetsskyddsombud enligt lagen (2009:966) om *Försvarsunderrättelsesdomstol*.

Sekretess hindrar inte att uppgift i ett ärende hos domstol eller i ett beslut i ett sådant ärende lämnas till ett offentligt ombud enligt rättegångsbalken eller till ett integritetsskyddsombud enligt lagen (2009:966) om *Underrättelsesdomstol*.

15 kap.

3 b §²

Sekretessen enligt 1 a § hindrar inte att Säkerhetspolisen eller Försvarsmakten lämnar en uppgift som avses där till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

Sekretessen enligt 1 a § hindrar inte att Säkerhetspolisen, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst* eller Försvarsmakten lämnar en uppgift som avses där till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

En uppgift får lämnas endast om intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

38 kap.

4 §

Sekretess gäller hos Försvarsmakten i *försvarsunderrättelseverksamheten* och den militära

Sekretess gäller hos Försvarsmakten i *den utrikes underrättelseverksamheten* och den militära

¹ Senaste lydelse 2009:1020.

² Senaste lydelse 2023:561.

säkerhetstjänsten samt hos Försvarets radioanstalt i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

säkerhetstjänsten samt hos Sveriges utrikes underrättelse-tjänst och Försvarets radioanstalt i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

42 kap.

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten för Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamhet³

8 a §⁴

Sekretess gäller hos Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten i dess kontroll enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet endast i den utsträckning som följer av 8 b–d §§.

Sekretess gäller hos Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamhet i dess kontroll enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet endast i den utsträckning som följer av 8 b–d §§.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

³ Senaste lydelse 2009:1020.

⁴ Senaste lydelse 2009:1020.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol

dels att rubriken till lagen samt 1, 2, 9, 10, 13 och 16 §§ och rubrikerna närmast före 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 11 § ska lyda ”Handläggningen i Underrättelsedomstolen”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om *Försvarsunder-
rättelsedomstol*

Lag om
Underrättelsedomstol

**Försvarsunderrättelsedomstolens
uppgifter**

**Underrättelsedomstolens
uppgifter**

1 §

Försvarsunderrättelsedomstolen ska pröva frågor om tillstånd till signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Underrättelsedomstolen ska pröva frågor om tillstånd till signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

**Försvarsunderrättelsedomstolens
sammansättning**

**Underrättelsedomstolens
sammansättning**

Lydelse enligt prop. 2025/26:179

Föreslagen lydelse

2 §

Försvarsunderrättelsedomstolen består av en ordförande, en eller högst två vice ordförande samt minst två och högst åtta särskilda ledamöter.

Underrättelsedomstolen består av en ordförande, en eller högst två vice ordförande samt minst två och högst åtta särskilda ledamöter.

Ledamöterna ska vara svenska medborgare och får inte vara underåriga eller i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Innan en ledamot börjar tjänstgöra i domstolen, ska han eller hon ha avlagt domared.

I lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare finns bestämmelser om utnämning av ordförande i domstolen. Vice ordförande och särskilda ledamöter förordnas av regeringen för högst fyra år i sänder.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Försvarsunderrättelsesdomstolen är domför med ordförande och två särskilda ledamöter. Fler än tre ledamöter får inte delta i ett avgörande.

Underrättelsesdomstolen är domför med ordförande och två särskilda ledamöter. Fler än tre ledamöter får inte delta i ett avgörande.

Lydelse enligt prop. 2025/26:179

Föreslagen lydelse

10 §

Ordföranden får ensam på *Försvarsunderrättelsesdomstolens* vägnar

Ordföranden får ensam på *Underrättelsesdomstolens* vägnar

1. vidta förberedande åtgärder och
2. pröva frågor enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* om tillstånd i pågående och tillståndsprövade inhämtningsuppdrag, om prövningen är av enkel beskaffenhet och endast avser tillgång till signalbärare eller användning av sökbegrepp som inte är direkt hänförliga till en viss fysisk person, och

besluta om avskrivning,
2. pröva frågor enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* om tillstånd i pågående och tillståndsprövade inhämtningsuppdrag, om prövningen är av enkel beskaffenhet och endast avser tillgång till signalbärare eller användning av sökbegrepp som inte är direkt hänförliga till en viss fysisk person, och

3. fatta beslut om ersättning till integritetsskyddsombud.

Ordföranden får förordna en lagfaren tjänsteman vid domstolen att ensam på domstolens vägnar vidta förberedande åtgärder.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Det förfarande som föreskrivs i 12 § ska tillämpas även i fråga om ansökningar om kompletterande tillstånd enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* och vid anmälan enligt 5 b § andra stycket samma lag.

Det förfarande som föreskrivs i 12 § ska tillämpas även i fråga om ansökningar om kompletterande tillstånd enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* och vid anmälan enligt 5 b § andra stycket samma lag.

16 §

Att *Försvarsunderrättelsesdomstolens* beslut i frågor som rör signalspaning inte får överklagas framgår av 13 § lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*. Inte

Att *Underrättelsesdomstolens* beslut i frågor som rör signalspaning inte får överklagas framgår av 13 § lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*. Inte

heller domstolens beslut i övrigt eller domstolens beslut i övrigt
enligt denna lag får överklagas. enligt denna lag får överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.8 Förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305)

Härigenom föreskrivs att 4 § skyddslagen (2010:305) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Följande byggnader, andra anläggningar, områden och objekt får beslutas vara skyddsobjekt:

1. statschefens och tronföljarens residens och bostäder samt statsministerns bostäder,

2. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av riksdagen eller riksdagsförvaltningen,

3. byggnader och andra anläggningar som staten, en kommun eller en region har äganderätt eller nyttjanderätt till och som används eller är avsedda för att leda eller styra statlig eller kommunal verksamhet,

4. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för polisverksamhet eller för annan verksamhet som innefattar att upprätthålla allmän ordning och säkerhet, verksamhet inom kriminalvården eller Sveriges försörjning med sedlar och mynt,

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för

- fredstida krishantering,
- elektroniska kommunikationer,
- posthantering,
- transporter,
- alarmering,

eller

– försörjning med energi, vatten, livsmedel eller andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och då även fartyg som används för transport av kärnämnen, *och*

6. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänst eller för ledning och samordning av civil verksamhet vid höjd beredskap.

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för

- fredstida krishantering,
- elektroniska kommunikationer,
- posthantering,
- transporter,
- alarmering,

eller

– försörjning med energi, vatten, livsmedel eller andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och då även fartyg som används för transport av kärnämnen,

6. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänst eller för ledning och samordning av civil verksamhet vid höjd beredskap,

7. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Sveriges utrikes underrättelsetjänst, och

8. områden där Sveriges utrikes underrättelsetjänst tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.9 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 7 och 12 §§ plan- och bygglagen (2010:900) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:178 Föreslagen lydelse

13 kap.

7 §

Om ett ärende som har överklagats hos en mark- och miljödomstol rör en fråga som har särskild betydelse för Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut och domstolen inte kan avgöra målet utan att pröva frågan, ska domstolen överlämna målet till regeringen för prövning.

Om ett ärende som har överklagats hos en mark- och miljödomstol rör en fråga som har särskild betydelse för Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Sveriges utrikes underrättelsetjänst* och domstolen inte kan avgöra målet utan att pröva frågan, ska domstolen överlämna målet till regeringen för prövning.

12 §

En sådan ideell förening eller annan juridisk person som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken får överklaga

1. ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk på ett sådant sätt som anges i 4 kap. 34 § andra stycket denna lag, och

2. ett beslut att ge bygglov eller positivt förhandsbesked för en åtgärd som anges i 4 kap. 2 § första stycket 3 a och som ska föregås av en bedömning av om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Rätten att överklaga enligt första stycket gäller dock inte beslut som rör Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut.

Rätten att överklaga enligt första stycket gäller dock inte beslut som rör Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Sveriges utrikes underrättelsetjänst*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs att 17, 18, 21 och 21 a §§ lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor inom Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket ska prövas av Myndigheten för civilt försvar.

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor inom *Sveriges utrikes underrättelse-tjänst*, Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket ska prövas av Myndigheten för civilt försvar.

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor i övriga fall ska prövas av den kommun där hanteringen ska bedrivas.

18 §²

Myndigheten för civilt försvar ska pröva frågor om tillstånd till explosiva varor som avser

1. tillverkning, bearbetning, behandling, destruktion, underhåll och återvinning,

2. annan hantering som sker i anslutning till sådan hantering som nämns i 1,

3. gränsöverskridande överföring,

4. import,

5. export, och

6. sådan hantering som Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket behöver ha tillstånd till.

6. sådan hantering som *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Försvarmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket behöver ha tillstånd till.

Frågor om tillstånd till hantering och överföring av explosiva varor i övriga fall ska prövas av den kommun där varorna ska hanteras. Frågan ska i stället prövas av den kommun där den sökande fysiska personen är bosatt eller den sökande juridiska personen har sitt säte, om verksamheten ska ske i mer än en kommun och frågan gäller

1. användning,

2. överföring, eller

¹ Senaste lydelse 2025:1080.

² Senaste lydelse 2025:1080.

3. förvaring i ett flyttbart förråd.

21 §³

Den myndighet som prövar frågor om tillstånd enligt denna lag har också, inom sitt verksamhetsområde, tillsyn över att lagen och föreskrifter och beslut som har meddelats i anslutning till lagen följs.

Försvarsmakten får, efter medgivande av Myndigheten för civilt försvar, i stället för Myndigheten för civilt försvar utöva viss tillsyn över Försvarsmaktens, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverkets hantering och import av brandfarliga och explosiva varor.

Försvarsmakten får, efter medgivande av Myndigheten för civilt försvar, i stället för Myndigheten för civilt försvar utöva viss tillsyn över *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Försvarsmaktens, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverkets hantering och import av brandfarliga och explosiva varor.

Myndigheten för civilt försvar eller den myndighet som regeringen bestämmer har tillsyn över hanteringen av brandfarliga varor som transporteras i en sådan rörledning som det har meddelats koncession för enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar eller enligt naturgaslagen (2005:403).

21 a §⁴

Myndigheten för civilt försvar ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över tillstånd som avser explosiva varor enligt denna lag och över dem som har beviljats ett sådant tillstånd (det nationella tillståndsregistret för explosiva varor).

Myndigheten för civilt försvar och kommunerna ska ansvara för att registrera uppgifter i det nationella tillståndsregistret.

Det nationella tillståndsregistret för explosiva varor får inte innehålla uppgifter om tillstånd som har beviljats Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Fortifikationsverket.

Det nationella tillståndsregistret för explosiva varor får inte innehålla uppgifter om tillstånd som har beviljats *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Fortifikationsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

³ Senaste lydelse 2025:1080.

⁴ Senaste lydelse 2025:1080.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §²

Lagen gäller inte i fråga om

1. bussar med en totalvikt som överstiger 5 ton och som inte är klass I- eller klass A-fordon enligt definitionerna i artikel 3.2 och 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 av den 13 juli 2009 om krav för typgodkännande av allmän säkerhet hos motorfordon och deras släpvagnar samt av de system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för dem,

2. bilar som är konstruerade och tillverkade eller anpassade för användning av Försvarmakten, det civila försvaret, räddningstjänsten eller ordningsmakten,

2. bilar som är konstruerade och tillverkade eller anpassade för användning av Försvarmakten, *Sveriges utrikes underrättelse-tjänst*, det civila försvaret, räddningstjänsten eller ordningsmakten,

3. bilar som används uteslutande inom inhägnade järnvägs-, industri- eller tävlingsområden eller andra liknande inhägnade områden, och

4. ambulanser, likbilar, mobilkranar och bilar som är rullstolsanpassade eller bepannade.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2022:314.

² Senaste lydelse 2022:314.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 9 § lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

9 §¹

I fråga om upphandling som avser sådan tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel som omfattas av artikel 346.1 b i EUF-fördraget och där 7 eller 8 § eller 10 § första stycket 2–4 eller 10 inte är tillämpliga får regeringen i enskilda fall besluta om de undantag från bestämmelserna i denna lag som är nödvändiga med hänsyn till Sveriges väsentliga säkerhetsintressen.

Försvarsmakten *och* Försvarets materielverk får besluta om sådana undantag som avses i första stycket om upphandlingen

Försvarsmakten, Försvarets materielverk *och* Sveriges utrikes underrättelsetjänst får besluta om sådana undantag som avses i första stycket om upphandlingen

1. avser tillägg till en upphandling där regeringen tidigare beslutat om undantag med stöd av första stycket,

2. avser varor, tjänster eller byggentreprenader inom ramen för en av Sverige träffad internationell överenskommelse om mellanstatlig samverkan i fråga om försörjning av varor, tjänster eller byggentreprenader, eller

3. har ett värde som är högst 200 000 000 kronor.

Försvarets radioanstalt får besluta om sådana undantag som avses i första stycket om upphandlingens värde är högst 5 000 000 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2023:253.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Lagen gäller inte verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvarets radioanstalt eller Säkerhetspolisen.

Lagen gäller inte verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvarets radioanstalt, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst* eller Säkerhetspolisen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

Denna lag gäller inte fysisk infrastruktur som används för att tillhandahålla dricksvatten.

Denna lag gäller inte Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Myndigheten för civilt försvar, Försvarsmakten, Försvarets materielverk och Fortifikationsverket.

Denna lag gäller inte Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Myndigheten för civilt försvar, Försvarsmakten, Försvarets materielverk och Fortifikationsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2025:1082.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

Bestämmelserna i 2 § gäller inte i verksamhet som omfattas av

1. lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten,

2. lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt, *eller*

3. lagen (2019:1182) om SÄkerhetspolisens behandling av personuppgifter.

2. lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt,

3. lagen (2019:1182) om SÄkerhetspolisens behandling av personuppgifter, *eller*

4. lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelse-tjänst.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.16 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (2018:396)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 § och 10 kap. 2 § strålskyddslagen (2018:396) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:178 *Föreslagen lydelse*

8 kap.

3 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att en tillsynsmyndighet får överlämna tillsynsuppgifter till

1. försvarsinspektören för hälsa och miljö i fråga om verksamhet som utövas av Förvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut, och

1. försvarsinspektören för hälsa och miljö i fråga om verksamhet som utövas av Förvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Sveriges utrikes underrättelse-tjänst*, och

2. en kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om andra verksamheter än sådana som anges i 1.

10 kap.

2 §

Beslut enligt denna lag får överklagas.

Beslut som avser Förvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut eller ytterligare villkor enligt 6 kap. 22 § överklagas till regeringen. Andra beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut som avser Förvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Sveriges utrikes underrättelsetjänst* eller ytterligare villkor enligt 6 kap. 22 § överklagas till regeringen. Andra beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.17 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Uppgifter i underrättelser som Försvarets radioanstalt rapporterat till en annan myndighet i enlighet med lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* får inte användas för att utreda brott.

1 §

Uppgifter i underrättelser som Försvarets radioanstalt rapporterat till en annan myndighet i enlighet med lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* får inte användas för att utreda brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.18 Förslag till lag om ändring i lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 och 18 §§ och 3 kap. 6 § lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. för något av de syften som anges i 1 kap. 2 § brottsdatalagen (2018:1177) hos Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen eller Skatteverket,

2. i en myndighets verksamhet, om informationen tillhandahålls inom ramen för myndighetsöverskridande samverkan mot brott,

3. i Försvarsmaktens försvars- och militära säkerhetstjänst och i Försvarets radioanstalts försvars- underrättelseverksamhet, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen,

3. i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet, i Försvarsmaktens utrikes underrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst och i Försvarets radioanstalts utrikes underrättelseverksamhet, om det finns särskilda skäl att tillhandahålla informationen,

4. i en myndighets verksamhet om Säkerhetspolisen enligt lag eller förordning ska bistå myndigheten med en viss uppgift,

5. i brottsbekämpande verksamhet hos en utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation, eller

6. i verksamhet hos utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

Personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information till riksdagen eller regeringen och, i den utsträckning skyldighet att lämna uppgifter följer av lag eller förordning, till andra.

I ett enskilt fall får personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § även behandlas för att tillhandahålla information för något annat ändamål än de som anges i första och andra styckena, under förutsättning att ändamålet inte är oförenligt med det ändamål som uppgifterna samlades in för.

18 §

Försvarsmakten har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av

Försvarsmakten har, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av

personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas med stöd av 1 § 1 eller 2, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *försvarsunderrättelseverksamhet* eller militära säkerhetstjänst. Detsamma gäller Försvarets radioanstalt, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *försvarsunderrättelseverksamhet*.

personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas med stöd av 1 § 1 eller 2, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *utrikes underrättelseverksamhet* eller militära säkerhetstjänst. Detsamma gäller *Sveriges utrikes underrättelsetjänst om myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet* och Försvarets radioanstalt om myndigheten behöver uppgifterna i sin *utrikes underrättelseverksamhet*.

3 kap.

6 §

Försvarsmakten får i *försvarsunderrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 1 § 1 eller 2. Detsamma gäller Försvarets radioanstalt i *försvarsunderrättelseverksamheten*. Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

Försvarsmakten får i *den utrikes underrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 1 § 1 eller 2. Detsamma gäller *Sveriges utrikes underrättelsetjänst i sin verksamhet* och Försvarets radioanstalt i *den utrikes underrättelseverksamheten*. Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2–4 §§, 3 kap. 3 § och rubriken närmast före 2 kap. 3 § lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §

Försvarsmakten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att planera, förbereda och genomföra verksamhet som rör

1. Sveriges försvar och säkerhet, eller
2. internationellt försvars- och säkerhetssamarbete.

Försvarsmaktens uppgift att bedriva sådan verksamhet som anges i första stycket ska följa av lag, förordning, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut där regeringen har gett myndigheten i uppdrag att utföra uppgiften.

För Försvarsmaktens behandling av personuppgifter i myndighetens *försvarsunderrättelseverksamhet* och militära säkerhetstjänst gäller i stället 3–8 §§.

För Försvarsmaktens behandling av personuppgifter i myndighetens *utrikes underrättelseverksamhet* och militära säkerhetstjänst gäller i stället 3–8 §§.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Utriques underrättelseverksamhet

3 §

Personuppgifter får behandlas i Försvarsmaktens *försvarsunderrättelseverksamhet* om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Personuppgifter får behandlas i Försvarsmaktens *utrikes underrättelseverksamhet* om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet*.

4 §

De personuppgifter som Försvarsmakten har fått tillgång till i myndighetens *försvarsunderrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

De personuppgifter som Försvarsmakten har fått tillgång till i myndighetens *utrikes underrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

3 kap.

3 §

Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom försvarsunderrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Säkerhetspolisen, Sveriges utrikes underrättelsetjänst och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom den utrikes underrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen, Sveriges utrikes underrättelsetjänst och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 §, 2 kap. 2–6 b, 8 och 20 §§, 3 kap. 2 §, 6 kap. 2 § och rubrikerna närmast före 2 kap. 2 § och 3 kap. 2 § lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:179 *Föreslagen lydelse*

1 kap.

2 §

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts *försvarsunderrättelse*-, utvecklings-, och övningsverksamhet samt informationssäkerhetsverksamhet.

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts *utrikes underrättelseverksamhet*, utvecklingsverksamhet, och övningsverksamhet samt informations-säkerhetsverksamhet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Utriques underrättelseverksamhet

2 §

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts *försvarsunderrättelseverksamhet* om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* och lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts *utrikes underrättelseverksamhet* om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* och lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*.

3 §

De personuppgifter som Försvarets radioanstalt har fått tillgång till i myndighetens *försvarsunderrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

De personuppgifter som Försvarets radioanstalt har fått tillgång till i myndighetens *utrikes underrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

4 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 2 och 3 §§ får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. i verksamhet hos berörda myndigheter som avses i 2 § första stycket lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet,

2. med anledning av samarbete med andra länder och internationella organisationer enligt lagen om försvarsunderrättelseverksamhet och lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet,

3. i utvecklingsverksamheten för de ändamål som anges i 5 §,

4. i informationssäkerhetsverksamheten för de ändamål som anges i 7 §, eller

5. för att biträda andra myndigheter i den utsträckning det följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall.

1. i verksamhet hos berörda myndigheter som avses i 2 § första stycket lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet,

2. med anledning av samarbete med andra länder och internationella organisationer enligt lagen om utrikes underrättelseverksamhet och lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet,

5 §

Om det är nödvändigt för försvarsunderrättelseverksamheten får Försvarets radioanstalt behandla personuppgifter för att

1. följa förändringar i signalmiljön i omvärlden, den tekniska utvecklingen och signalskyddet, och

2. fortlöpande utveckla den teknik och metodik som behövs för att bedriva verksamheten.

Om det är nödvändigt för den utrikes underrättelseverksamheten får Försvarets radioanstalt behandla personuppgifter för att

6 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 5 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. med anledning av samverkan med annan i fråga om utvecklingsverksamhet,

2. med anledning av samarbete om utvecklingsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet,

3. i försvarsunderrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 2 och 3 §§,

4. i informationssäkerhetsverksamheten för de ändamål som anges i 7 §, eller

5. för att biträda andra myndigheter i den utsträckning det följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall.

2. med anledning av samarbete om utvecklingsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet,

3. i den utrikes underrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 2 och 3 §§,

6 a §

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts övningsverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva sådan verksamhet som anges i 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts övningsverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva sådan verksamhet som anges i 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

6 b §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 6 a § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. med anledning av samverkan med någon annan i fråga om övningsverksamhet, eller

2. med anledning av samarbete om övningsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

2. med anledning av samarbete om övningsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 7 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. i verksamhet hos den som tar emot uppgifter om informationssäkerhet,

2. med anledning av samverkan med andra som verkar på informationssäkerhetsområdet såväl inom som utom landet i den utsträckning det följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall,

3. i försvarsunderrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 1 § andra stycket 5 och 7 lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, eller

3. i den utrikes underrättelseverksamheten för de ändamål som anges i 1 § andra stycket 5 och 7 lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet, eller

4. i utvecklingsverksamheten för de ändamål som anges i 5 §.

Lydelse enligt prop. 2025/26:179 Föreslagen lydelse

20 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om det är nödvändigt för att

Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om det är nödvändigt för att

Försvarets radioanstalt ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella försvarsunderrättelse- och säkerhetssamarbetet eller övningssamarbete och Försvarets radioanstalt ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet eller övningssamarbete och

1. överföringen riktas till en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst, eller ett underrättelse- eller säkerhetsorgan i en internationell organisation,
2. sekretess inte hindrar en överföring,
3. mottagaren garanterar tillräckligt skydd för personuppgifterna, och
4. överföringen inte innebär ett oproportionerligt intrång i den registrerades personliga integritet.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall än som anges i första stycket 1.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Utrikes underrättelseverksamhet

2 §

Säkerhetspolisen och Försvarmakten får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör analysresultat inom försvarsunderrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen, Sveriges utrikes underrättelsetjänst och Försvarmakten får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör analysresultat inom den utrikes underrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen och Försvarmakten har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Säkerhetspolisen, Sveriges utrikes underrättelsetjänst och Försvarmakten har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

6 kap.

2 §

I lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet finns det särskilda bestämmelser om kontroll som rör Försvarets radioanstalts behandling av personuppgifter i försvarsunderrättelse- och utvecklingsverksamheten.

I lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet finns det särskilda bestämmelser om kontroll som rör Försvarets radioanstalts behandling av personuppgifter i den utrikes underrättelseverksamheten och utvecklingsverksamheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 3 § och 9 kap. 26, 30 och 32 §§ lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 §

Kravet på tillstånd enligt 1 § gäller inte för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt. Det gäller inte heller för Försvarets materielverk vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarmakten beslutar regleringsmyndigheten om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller Polismyndigheten och Säkerhetspolisen beslutar regleringsmyndigheten i sådana frågor efter hörande av dessa myndigheter.

Kravet på tillstånd enligt 1 § gäller inte för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, *Sveriges utrikes underrättelsejänst*, Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt. Det gäller inte heller för Försvarets materielverk vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarmakten beslutar regleringsmyndigheten om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och *Sveriges utrikes underrättelsejänst* beslutar regleringsmyndigheten i sådana frågor efter hörande av dessa myndigheter.

9 kap.

26 §¹

Om en förbetald tjänst används av någon annan än den abonnent som har registrerats enligt 24 § utan att en ny registrering har gjorts, ska tillhandahållandet av tjänsten avbrytas.

Första stycket gäller inte om

1. tjänsten endast tillfälligt används av någon annan än den registrerade abonnenten,
2. tjänsten används av en närstående till den registrerade abonnenten,
3. den registrerade abonnenten är en juridisk person och tjänsten används på dennes uppdrag,

4. tjänsten har införskaffats på uppdrag av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Tullverket eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brott, eller

5. tjänsten har införskaffats på uppdrag av en myndighet som bedriver verksamhet enligt lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*.

5. tjänsten har införskaffats på uppdrag av en myndighet som bedriver verksamhet enligt lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet*.

30 §

För att signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* ska kunna inhämtas, ska operatörer som äger tråd där signaler förs över Sveriges gräns överföra signalerna till samverkanspunkter. Varje sådan operatör ska anmäla en eller flera samverkanspunkter till den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om samverkanspunkter.

För att signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* ska kunna inhämtas, ska operatörer som äger tråd där signaler förs över Sveriges gräns överföra signalerna till samverkanspunkter. Varje sådan operatör ska anmäla en eller flera samverkanspunkter till den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om samverkanspunkter.

Samtliga operatörer som för signaler i tråd över Sveriges gräns ska till den myndighet som regeringen bestämmer lämna sådan information som de innehar och som gör det enklare att ta hand om signalerna.

Samtliga operatörer ska utföra uppgifterna enligt första och andra styckena så att verksamheten inte röjs.

32 §

Tystnadsplikt som följer av 31 § första stycket gäller även för en uppgift som hänför sig till

1. en åtgärd att med stöd av 27 kap. 9 § rättegångsbalken hålla kvar försändelser,

2. en angelägenhet som avser användning av hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 27 kap. 18 eller 19 § rättegångsbalken eller som gäller tekniskt bistånd med hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller med hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 4 kap. 25 b § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål,

3. en angelägenhet som avser inhämtning av signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*,

3. en angelägenhet som avser inhämtning av signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*,

4. inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet,

5. en begäran enligt 33 § första stycket 2 om att en uppgift om abonnemang ska lämnas,

6. ett föreläggande enligt 27 kap. 16 § rättegångsbalken att bevara en viss lagrad uppgift, eller

7. en begäran enligt 33 § första stycket 5 om att en uppgift om tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster ska lämnas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.22 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:000)

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 4 § vapenlagen (2026:000) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt bet. 2025/26:JuU10 Föreslagen lydelse

20 kap.

4 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla innehav av skjutvapen, ljuddämpare eller vapenmagasin som lämnats över från staten till

– statligt anställda eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– statligt anställda eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

2. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, och

2. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, och

3. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som medförs till Sverige enligt 8 kap. 5 §, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara samt 4–8, 11, 12, 14 och 15 §§ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:179

Föreslagen lydelse

Lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

Lag om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

4 §

Med signalspaningsmyndighet och kontrollmyndighet i denna lag avses samma myndigheter som i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Med signalspaningsmyndighet och kontrollmyndighet i denna lag avses samma myndigheter som i lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

5 §

Bestämmelsen i 2 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska inte tillämpas om inhämtningen är av betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet.

Bestämmelsen i 2 a § lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet ska inte tillämpas om inhämtningen är av betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet.

6 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att andra myndigheter än de som anges i 4 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att andra myndigheter än de som anges i 4 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet får inrikta signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

7 §

Tillstånd till signalspaning enligt 1 § eller 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver.

Tillstånd till signalspaning enligt 1 § eller 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet får ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver.

8 §

Signalspaningsmyndigheten ska ha rådigheten över sådana signalbärare som avses i 12 § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Signalspaningsmyndigheten ska ha rådigheten över sådana signalbärare som avses i 12 § lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

Signalspaningsmyndigheten ska begränsa sin tillgång till signalbärare till det som följer av tillstånd enligt 7 §.

11 §

Bestämmelserna om kontroll enligt 10 § första och andra styckena och 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska inte tillämpas.

Bestämmelserna om kontroll enligt 10 § första och andra styckena och 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet ska inte tillämpas.

12 §

Integritetskyddsrådets uppgifter enligt 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska inte utföras.

Integritetskyddsrådets uppgifter enligt 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet ska inte utföras.

14 §

När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska kontrollmyndigheten kontrollera att denna lag har följts.

Vid en sådan kontroll ska 10 § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet tillämpas.

Vid en sådan kontroll ska 10 § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet tillämpas.

15 §

När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska det särskilda beslutandeorganet i kontrollmyndigheten tillämpa bestämmelserna i 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717)

När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska det särskilda beslutandeorganet i kontrollmyndigheten tillämpa bestämmelserna i 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717)

om signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet på
meddelanden och lagrade uppgifter
som inhämtats i samband med
signalspaning enligt denna lag och
på tillstånd som lämnats enligt
denna lag.

om signalspaning i utrikes
underrättelseverksamhet på
meddelanden och lagrade uppgifter
som inhämtats i samband med
signalspaning enligt denna lag och
på tillstånd som lämnats enligt
denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 23 oktober 2025 kommittédirektiven Inrättande av en civil utrikesunderrättelsetjänst (dir. 2025:92). En särskild utredare fick då i uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet med uppgift att bedriva civil utrikes underrättelsetjänst. Uppdraget har getts med förbehåll för riksdagens beslut i nödvändiga delar och ska slutredovisas senast den 31 december 2026. Myndigheten ska enligt uppdraget kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

I promemorian Myndigheten för utrikes underrättelser föreslås en ny lag och andra författningsändringar som krävs för att myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga på regeringens webbplats (regeringen.se) och i Utrikesdepartementet (UD2026/02550).

I denna lagrådsremiss behandlar regeringen promemorians lagförslag.

4 En ny myndighet med uppgift att bedriva utrikes underrättelseverksamhet

4.1 En ny myndighet ska inrättas

Den 26 oktober 2023 beslutade regeringen kommittédirektiven till utredningen om en översyn av underrättelseverksamheten (dir. 2023:150). Utredningen tog namnet Underrättelseutredningen och redovisade den 13 juni 2025 betänkandet En reformerad underrättelseverksamhet (SOU 2025:78). Utredningen lämnade ett antal förslag för en förändrad organisation av underrättelseverksamheten, bl.a. att en ny civil utrikes underrättelsetjänst ska inrättas. Utredningen lämnade inga författningsförslag.

Efter remissbehandling av SOU 2025:78 beslutade regeringen den 23 oktober 2025 kommittédirektiven Inrättande av en civil utrikesunderrättelsetjänst (dir. 2025:92). En särskild utredare fick då i uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet med uppgift att bedriva civil utrikes underrättelsetjänst. Myndigheten ska enligt uppdraget kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

I denna lagrådsremiss föreslås en ny lag och andra författningsändringar som krävs för att den nya myndigheten Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027. Regeringen föreslår också att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ersätts av utrikes underrättelseverksamhet. Exempelvis föreslås att lagen (2000:130) om

försvarsunderrättelseverksamhet ska betecknas lagen om utrikes underrättelseverksamhet. Sådan verksamhet kommer därför i det följande att benämnas utrikes underrättelseverksamhet.

4.2 Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska bedriva utrikes underrättelseverksamhet och överta uppgifter från Försvarsmakten

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska bedriva verksamhet enligt lagen om utrikes underrättelseverksamhet (se avsnitt 4.3). Den nya myndigheten ska överta vissa uppgifter och förmågor från nuvarande Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must), som är en del av Försvarsmakten. En stor del av Försvarsmaktens uppgifter såvitt avser utrikes underrättelseverksamhet och delar av Försvarsmaktens uppgift avseende omvärldsbevakning ska överföras till och inordnas i den nya myndigheten. Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska även överta de delar av Försvarsmaktens uppgifter som omfattar säkerhetspolitiska frågor, partnersamarbeten med motsvarande utrikes underrättelsetjänster, inhämtningsförmågor som hanterar nationella behov och inhämtning via öppna och kommersiellt tillgängliga källor samt Kontoret för särskild inhämtning.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska även utveckla nya förmågor. Myndigheten ska bl.a. ha en kvalificerad förmåga att inhämta och hantera allmänt tillgänglig information från öppna och kommersiellt tillgängliga källor inklusive förmåga att genomföra myndighetsgemensamma upphandlingar av sådan information och tillhörande förmågor.

Försvarsmakten ska fortsatt bedriva militär underrättelseverksamhet som omfattar militärstrategisk, operativ, taktisk och militärteknisk verksamhet. Försvarsmakten ska fortsatt bedriva utrikes underrättelseverksamhet enligt lagen om utrikes underrättelseverksamhet.

4.3 Utrikes underrättelseverksamhet

Utrikes underrättelseverksamhet bedrivs till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete. Utrikes underrättelseverksamhet får endast avse utländska förhållanden. Regeringen bestämmer underrättelseverksamhetens inriktning. Inom ramen för denna inriktning får de myndigheter som regeringen bestämmer ange en närmare inriktning av verksamheten (1 § lagen om utrikes underrättelseverksamhet).

Utrikes underrättelseverksamhet ska fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information samt rapportering till berörda myndigheter. Inhämtningen kan vara såväl teknisk som personbaserad. (2 § lagen om utrikes underrättelseverksamhet). De myndigheter som bedriver utrikes underrättelseverksamhet får inte vidta åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters

brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamheter (4 § första stycket lagen om utrikes underrättelseverksamhet). Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får utrikes underrättelsemyndigheterna emellertid lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet (4 § andra stycket lagen om utrikes underrättelseverksamhet).

De myndigheter som bedriver utrikes underrättelseverksamhet får etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer enligt regeringens närmare bestämmande. Samarbetet får ske bara under förutsättning att syftet är att tjäna den svenska statsledningen och det svenska totalförsvaret. De uppgifter som lämnas till andra länder och internationella organisationer får inte vara till skada för svenska intressen (3 § lagen om utrikes underrättelseverksamhet och 3 § förordningen [2000:131] om utrikes underrättelseverksamhet).

Att utrikes underrättelseverksamhet endast får avse utländska förhållanden innebär att man typiskt sett ska inhämta, bearbeta, analysera och delge sådan information om företeelser och förhållanden i andra länder som ger svenska beslutsfattare ett förbättrat underlag för beslut och bedömningar i utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska frågor. Verksamheten kan under vissa förhållanden även avse företeelser inom landet, exempelvis om en organisation med verksamhet som utgör ett hot mot landet har sitt ursprung i ett annat land, men verkar genom representanter i Sverige eller genom att på annat sätt utnyttja resurser i Sverige. Det handlar då om att följa upp utländska förhållandens koppling till Sverige för att kunna bedöma hotbilden mot landet.

Information som behandlas inom utrikes underrättelseverksamhet kan exempelvis avse pågående och tänkbara framtida konflikter, internationella terroristgrupper, cyberhot, massförstörelsevapen samt biografiska underrättelser som avser utländsk militär personal eller andra viktiga befattningshavare.

Utrikes underrättelseverksamhet tar sikte på att inom ramen för gällande inriktning upptäcka på förhand okända företeelser och uppgifter av relevans för dessa. Det kan exempelvis röra sig om uppgifter om nya hot mot svenska säkerhetsintressen, samhällsviktiga funktioner, eller mot svensk hemlig information som inte får röjas för främmande makt. Verksamheten ska även innebära att kartlägga redan kända företeelser och följa förändringar i dessa för att tidigt få kunskap om aktörers nya ambitioner, avsikter och förmågor.

Utrikes underrättelseverksamhet är också ett centralt verktyg vid kartläggning i efterhand av händelser som oförutsett har inträffat, i syfte att finna förklaringar till det inträffade samt för att kartlägga eventuella ännu inte identifierade inslag i en inträffad händelse. Genom sådan uppföljning ska ytterligare underrättelseinformation kunna produceras som ger dels bättre förståelse för orsakerna bakom det inträffade, dels kompletterande information om inslag som ännu inte har identifierats, t.ex. kvarvarande oupptäckta hot.

5 Lagändringar för den nya myndigheten

5.1 Uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot utrikes underrättelseverksamhet

Regeringens förslag

Uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot uttrycket utrikes underrättelseverksamhet.

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten ska heta Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamhet.

Försvarsunderrättelsedomstolen ska heta Underrättelsedomstolen.

Med anledning av det nya uttrycket och de nya namnen på myndigheterna ska ändringar göras i ett större antal lagar.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer i huvudsak överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* anser att uttrycket utrikes underrättelseverksamhet bör definieras särskilt och klargöras närmare. *Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun)* anser att det nya namnet bör skrivas i obestämd form. *Försvarsunderrättelsedomstolen* och *Säkerhetspolisen* anser att det föreslagna namnet för domstolen är mindre lämpligt och att namnet bör ändras till Underrättelsedomstolen.

Skälen för regeringens förslag

Försvarsunderrättelseverksamhet introducerades som ett nytt begrepp i samband med tillkomsten av lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet och förordningen (2000:131) om försvarsunderrättelseverksamhet. I förarbetena konstaterade regeringen att det i den militära underrättelseverksamheten ingår att medverka i internationellt säkerhetssamarbete och att stärka samhället vid svåra påfrestningar på samhället i fred. Enligt regeringen var det nödvändigt med ett begrepp för verksamheten som inte bara täcker underrättelseverksamhet till stöd för det militära försvaret (jfr prop. 1999/2000:25 s. 7).

I promemorian Myndigheten för utrikes underrättelser föreslås att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska ersättas med ”utrikes underrättelseverksamhet”. *Sveriges advokatsamfund* anser att utrikes underrättelseverksamhet bör definieras särskilt och klargöras närmare. Uttrycket utrikes underrättelseverksamhet har dock samma betydelse som försvarsunderrättelseverksamhet har i dag och någon ändring i sak är inte avsedd. Regeringen anser därför att det saknas skäl att nu definiera uttrycket eller närmare klargöra dess innebörd. Prefixet ”försvars” riskerar emellertid att leda tankarna till en verksamhet som huvudsakligen är en angelägenhet för Försvarsdepartementet och dess underlydande

myndigheter. Samtidigt bidrar försvarsunderrättelseverksamhet till att stödja såväl militära som civila uppdragsgivare inom totalförsvaret, däribland Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Polismyndigheten. Det blir dessutom tydligare om benämningen av verksamheten återspeglar syftet med den, nämligen att understödja landets yttre säkerhet. Vidare innebär en ändrad benämning av verksamheten en anpassning till den internationella normen. Regeringen föreslår därför att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot uttrycket utrikes underrättelseverksamhet. Som framgår ovan är någon ändring i sak inte avsedd.

Prefixet försvarsunderrättelse ingår också i myndigheterna Siuns och Försvarsunderrättelsedomstolens namn. Namnen framgår i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) respektive lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet och lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsedomstol. Som en följd av förslaget om att byta ut uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet mot utrikes underrättelseverksamhet bör även dessa myndigheter byta namn. *Siun* anser att myndighetens nya namn bör anges i obestämd form. Regeringen instämmer i den bedömningen. Regeringen anser vidare, i likhet med *Försvarsunderrättelsedomstolen* och *Säkerhetspolisen*, att Underrättelsedomstolen ur ett tillgänglighetsperspektiv är ett bättre namn än Domstolen för utrikes underrättelser som föreslås i promemorian, samtidigt som det speglar de frågor som domstolen prövar. Regeringen föreslår därför att myndigheterna ska heta Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamhet och Underrättelsedomstolen.

Förslagen om ett nytt uttryck och nya namn på myndigheterna innebär ändringar i lagen om försvarsunderrättelseverksamhet, lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter, lagen om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, offentlighets- och sekretesslagen, lagen om Försvarsunderrättelsedomstol, lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott, lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter, lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten, lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt, lagen om (2022:482) om elektronisk kommunikation och lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara.

5.2 Författningsändringar för den nya myndighetens verksamhet

5.2.1 Motsvarande rättsliga ramverk som för Försvarsmakten

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få rättsliga förutsättningar för att bedriva utrikes underrättelseverksamhet som är jämförbara med vad

Försvarsmakten hittills har haft för sin utrikes underrättelseverksamhet. Ändringar ska därför göras i ett större antal lagar.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens. Ett lagförslag från promemorian ingår dock inte i regeringens förslag.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Myndigheten för civilt försvar* är positiva till förslaget avseende lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. *Totalförsvarets forskningsinstitut* anser att det finns skäl till att även den läggs till i de aktuella bestämmelserna i lagen (1994:260) om offentlig anställning och lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation. *Försvarsmakten* uttrycker förståelse för att det inte är möjligt att i detalj utveckla motiven för samtliga författningsändringar, men anser att motiven i den mån det är möjligt bör utvecklas. *Försvarsunderrättelsesdomstolen* anser i fråga om vissa lagförslag att det tydligare behöver framgå varför de rättsliga förutsättningar som Försvarsmakten har är relevanta för den nya myndigheten. *Konkurrensverket* har synpunkter när det gäller den föreslagna beloppsgränsen vid upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. *Upphandlingsmyndigheten* för fram att konsekvensen av att den nya myndigheten själv beslutar om undantag utan att involvera regeringen blir mindre insyn i verksamheten och anser att en rimlig utgångspunkt är att regeringen ska besluta om undantag i de fall anskaffningen avser betydande strategiska vägval. Även *Länsstyrelsen i Stockholms län* och *Post- och telestyrelsen (PTS)* anser att skälen för förslagen i vissa delar är bristfälliga. PTS avstyrker förslaget om att den nya myndigheten ska vara undantagen krav på tillstånd för att använda radiosändare enligt lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation. *Läkemedelsverket* lyfter fram att det inte framgår varför den nya myndigheten ska ges samma rättsliga förutsättningar som Försvarsmakten när det gäller lagen (1992:860) om kontroll av narkotika.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska bedriva utrikes underrättelseverksamhet och ta över vissa uppgifter och förmågor från nuvarande Must. Det rättsliga ramverket bör vara i huvudsak detsamma för den nya myndigheten som för Must.

En förutsättning för att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna bedriva sin verksamhet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt är att myndigheten i relevanta delar ges motsvarande rättsliga förutsättningar som Försvarsmakten. *Försvarsmakten*, *Försvarsunderrättelsesdomstolen*, *Länsstyrelsen i Stockholms län* och *PTS* anser att det tydligare behöver framgå varför de rättsliga förutsättningar som Försvarsmakten har är relevanta för den nya myndigheten. PTS avstyrker förslaget om att den nya myndigheten ska vara undantagen krav på tillstånd för att använda radiosändare eftersom PTS, utifrån de skäl som anges i promemorian, inte

kan bedöma behovet av ett sådant undantag och sådana undantag endast bör göras om det finns goda skäl för det.

Regeringen bedömer, till skillnad från vad som anges i promemorian, att den i promemorian föreslagna ändringen i lagen om kontroll av narkotika inte har relevans för den nya myndighetens verksamhet. Regeringen lämnar därför inte något lagförslag i den delen. Som Försvarsmakten konstaterar är det inte möjligt att i detalj utveckla motiven för samtliga författningsändringar eftersom det skulle riskera viktiga skyddsvärden. Regeringen bedömer att de bestämmelser som omfattas av förslagen i lagrådsremissen – och som i dag gäller för Försvarsmakten – är sådana bestämmelser som är relevanta för den verksamhet som Must bedriver och som framöver ska bedrivas av Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Om de föreslagna lagändringarna inte genomförs skulle alltså den nya myndigheten inte få motsvarande rättsliga förutsättningar att bedriva verksamhet som Must har, vilket skulle innebära en risk för en försämrad underrättelseverksamhet och i förlängningen risker för Sveriges säkerhet. Regeringen anser därför att den nya myndigheten bör anges vid sidan av Försvarsmakten i lagen om offentlig anställning, plan- och bygglagen (2010:900), lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter, lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät, strålskyddslagen (2018:396), lagen om elektronisk kommunikation och vapenlagen (2026:000).

Vid sidan av detta har Sveriges utrikes underrättelsetjänst ytterligare behov av författningsändringar kopplat till bl.a. kvalificerade skyddsidentiteter. Frågor om signalspaning, skyddsobjekt, kvalificerade skyddsidentiteter och sekretess behandlas i avsnitt 5.2.2–5.2.6. Frågor som rör personuppgiftsreglering för den nya myndigheten behandlas i avsnitt 6–13.

Totalförsvarets forskningsinstitut ser för egen del ett motsvarande behov av att läggas till i till lagen om offentlig anställning och lagen om elektronisk kommunikation. Det saknas dock beredningsunderlag för att göra sådana ändringar inom ramen för detta lagstiftningsärende.

5.2.2 Myndigheten ska få inrikta signalspaning

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få inrikta signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Försvarets radioanstalt*, *Försvarmakten* och *Säkerhetspolisen* är positiva till att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få inrikta signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet. Försvarets radioanstalt anser att risken för undanträngningseffekter är hanterbar. Försvarmakten och Säkerhetspolisen påpekar att det finns risk för undanträngningseffekter. *Sveriges advokatsamfund* framhåller att det finns risker med att ge ytterligare en myndighet inriktningsrätt, t.ex. avseende större integritetsrisker.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen bestämmer inriktningen för den utrikes underrättelseverksamheten. Inom ramen för den inriktningen får de myndigheter som regeringen bestämmer ange närmare inriktning av verksamheten (1 § andra stycket lagen [2000:130] om utrikes underrättelseverksamhet). Signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet får dock endast ske i de fall regeringen, Regeringskansliet, Försvarmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen. I fråga om Försvarets radioanstalts utvecklingsverksamhet och internationella samarbete är det endast regeringen som får inrikta signalspaningen (1 § första stycket och 4 § första och andra styckena lagen [2008:717] om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet [signalspaningslagen]).

Försvarets radioanstalt bedriver signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet i enlighet med signalspaningslagen. Det är fråga om en verksamhet som är mycket känslig och som omgärdas av stark sekretess. Det är vidare en inhämtningsmetod som medför intrång i den personliga integriteten. Ju fler inriktande myndigheter, desto större spridning riskerar inhämtade uppgifter att få. Detta gäller såväl för uppgifter som har bäring på Sveriges säkerhet, som för uppgifter som rör den personliga integriteten. Därtill är Försvarets radioanstalts signalspaningsverksamhet en begränsad resurs. Med fler inriktande myndigheter kan Försvarets radioanstalt behöva göra prioriteringar mellan olika uppdrag och uppdragsgivare i en än högre utsträckning än vad som redan sker. En konsekvens som kan följa på fler inriktande myndigheter är olika former av undanträngningseffekter som kan komma att drabba de i dag inriktande myndigheterna negativt.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska bedriva sin verksamhet enligt lagen om utrikes underrättelseverksamhet. Utrikes underrättelseverksamhet ska bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot Sverige (1 § första stycket lagen om utrikes underrättelseverksamhet). Verksamheten ska fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Underrättelser ska rapporteras till berörda myndigheter (2 § första stycket lagen om utrikes underrättelseverksamhet). Den nya myndigheten ska överta vissa uppgifter och förmågor från Must. En stor del av Försvarmaktens uppgifter avseende utrikes underrättelseverksamhet och delar av Försvarmaktens uppgift avseende omvärldsbevakning ska överföras till och inordnas i den nya myndigheten.

Sveriges advokatsamfund framhåller att en ny inriktande myndighet medför större integritetsrisker. Eftersom Sveriges utrikes underrättelse-tjänst ska överta uppgifter från Must och då förslaget om att myndigheten ska få inrikta signalspaning innebär att myndigheten tillåts inrikta signalspaning inom ramen för nu gällande regelverk bedömer regeringen att ett eventuellt ökat integritetsintrång för enskilda borde vara ytterst begränsat. För att den nya myndigheten ska kunna bedriva sin verksamhet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt är det nödvändigt att den ges rätt att inrikta signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet. Regeringen anser, mot bakgrund av det stora mervärde som förslaget kan förväntas medföra och det begränsat utökade integritetsintrång som förslaget eventuellt kan komma att innebära, att en möjlighet för Sveriges utrikes underrättelsetjänst att inrikta signalspaningen står i proportion till de effekter det kan få för enskildas integritet.

Med en ny inriktande myndighet finns det risk för undanträngnings-effekter i förhållande till de myndigheter som i dag har rätt att inrikta signalspaning. *Försvarsmakten* och *Säkerhetspolisen* lyfter fram att det finns en sådan risk. *Försvarets radioanstalt* bedömer emellertid att risken för undanträngningseffekter är hanterbar. Regeringen delar denna bedömning. Med hänsyn till att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska överta viss verksamhet från *Försvarsmakten* bedömer regeringen att undanträngningseffekten är begränsad.

5.2.3 Myndighetens byggnader ska kunna vara skyddsobjekt

Regeringens förslag

Det ska vara möjligt att fatta beslut om skyddsobjekt i fråga om byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Sveriges utrikes underrättelsetjänst samt i fråga om områden där myndigheten tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Försvarsunderrättelsesdomstolen* framför att det inte framgår vad det är för övningar, prov eller försök den nya myndigheten har behov av att genomföra inom ramen för sin verksamhet och som kan innebära sådana oförutsedda följder som avses i förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Skyddslagen (2010:305) ger rättsliga förutsättningar för ett förstärkt skydd för vissa byggnader, anläggningar, områden och andra objekt, i lagen kallade skyddsobjekt. Skyddsändamålen, de hot mot vilka förstärkt skydd ska kunna ges, är 1) sabotage, 2) terroristbrott enligt 4 § terroristbrottslagen (2022:666), 3) spioneri samt röjande i andra fall av hemliga uppgifter som rör totalförsvaret, och 4) grovt rån (1 §). Skyddslagen innehåller också bestämmelser om skydd för allmänheten mot skada som kan uppkomma till följd av militär verksamhet (2 §).

För att tillgodose behovet av sådant skydd kan det med stöd av skyddslagen fattas beslut om skyddsobjekt (3 §). Ett beslut om skyddsobjekt innebär att obehöriga inte har tillträde till skyddsobjektet (7 § första stycket). Genom ett särskilt beslut får tillträdesförbudet förenas med ett förbud mot att göra avbildningar, beskrivningar eller mätningar av eller inom skyddsobjektet (7 § andra stycket). Om det bedöms vara tillräckligt för att tillgodose skyddsbehovet, kan tillträdesförbudet ersättas av ett avbildningsförbud eller av ett förbud mot att bada, dyka, ankra eller fiska (7 § tredje stycket).

Beslut om skyddsobjekt fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (18 § första stycket). Regeringen fattar beslut i frågor om skyddsobjekt när det gäller riksdagens eller regeringens byggnader, anläggningar eller områden. Säkerhetspolisen beslutar i frågor om skyddsobjekt när det gäller egendom som används som tjänstebostad för statsministern (3 § lagen [2014:514] om ansvar för vissa säkerhetsfrågor vid statsministerns tjänstebostäder). Genom skyddsförordningen (2010:523) har regeringen i övrigt delegerat beslutanderätten till Försvarsmakten och länsstyrelserna.

Vilka byggnader, anläggningar, områden och objekt som kan beslutas som skyddsobjekt framgår av 4 och 5 §§ skyddslagen. I 4 § finns en uppräknning av möjliga skyddsobjekt med civil anknytning. I 5 § finns en uppräknning av möjliga skyddsobjekt med anknytning till Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt eller Totalförsvarets forskningsinstitut.

Ett beslut om skyddsobjekt får inte göras mer ingripande eller omfattande än vad som behövs för att tillgodose skyddsbehovet (18 § andra stycket). Det ska också eftersträvas att beslutet, så långt det är möjligt, inte kommer att medföra skada eller annan olägenhet för andra allmänna eller enskilda intressen (18 § tredje stycket).

När en utvidgning av vad som kan beslutas vara ett skyddsobjekt övervägs måste det beaktas att en tillämpning av skyddslagens regler om tillträdesförbud kan innebära en inskränkning i den grundlagsfästa rörelsefriheten (2 kap. 8 § regeringsformen, förkortad RF). Det är en rättighet som också regleras i artikel 2 i tilläggsprotokoll 4 till den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen). Rörelsefriheten får dock begränsas genom lag (2 kap. 20 § RF). Sådana begränsningar får göras endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Begränsningarna får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett dem och inte heller sträcka sig så långt att de utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen

såsom en av folkstyrelsens grundvalar. Rörelsefriheten får också enligt tilläggsprotokoll 4 till Europakonventionen inskränkas under förutsättning att inskränkningen anges i lag och är nödvändig i ett demokratiskt samhälle av hänsyn till bl.a. statens säkerhet eller den allmänna säkerheten. Inskränkningar kan även göras inom vissa bestämda områden om de anges i lag och är försvarliga med hänsyn till det allmännas intresse i ett demokratiskt samhälle.

Enligt tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen har var och en rätt att anskaffa uppgifter i vilket ämne som helst i syfte att publicera eller låta publicera dem i medier som omfattas av dessa grundlagar (1 kap. 7 § andra stycket tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 10 § andra stycket yttrandefrihetsgrundlagen). Detta benämns anskaffarfrihet. Det är emellertid möjligt att under vissa förutsättningar begränsa anskaffarfriheten genom föreskrifter i lag. Det gäller exempelvis föreskrifter om ansvar och ersättningsskyldighet för överträdelse av förbud mot att göra avbildningar, beskrivningar eller mätningar av eller inom vissa uppräknade objekt som är av betydelse för Sveriges totalförsvar, om förbudet behövs med hänsyn till intresset av ett förstärkt skydd mot allvarlig brottslighet eller mot röjande av hemliga uppgifter som rör totalförsvaret, eller till intresset av att skydda allmänheten mot skada till följd av militär verksamhet (se 1 kap. 12 § 7 tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 18 § yttrandefrihetsgrundlagen). Ett tillträdesförbud enligt skyddslagen kan, genom ett särskilt beslut, förenas med ett förbud mot att göra avbildningar, beskrivningar eller mätningar av eller inom skyddsobjektet (7 § andra stycket skyddslagen). När en utvidgning av vad som kan beslutas vara ett skyddsobjekt enligt skyddslagen övervägs bör det även beaktas att skyddslagens regler om avbildningsförbud kan medföra att fler objekt än tidigare kan förenas med ett avbildningsförbud.

Vid bedömningen av vad som kan vara ett möjligt skyddsobjekt bör man titta på verksamheten när det gäller hot och risker kopplade till lagens skyddsändamål. Det handlar då typiskt sett om hotets art och styrkan i hotet samt konsekvensbild, dvs. de verkningar i ett enskilt fall på samhällets funktionalitet som ett angrepp skulle kunna leda till (propositionen Skyddslagen, prop. 2009/10:87 s. 32–33).

Med anledning av den verksamhet som Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska bedriva är det nödvändigt att byggnader, andra anläggningar och områden där myndigheten ska bedriva verksamhet kan förklaras vara skyddsobjekt. En sådan möjlighet finns i dag för byggnader, andra anläggningar och områden som disponeras av eller på annat sätt nyttjas av Försvarsmakten.

Det finns inte förutsättningar i 4 eller 5 § skyddslagen för att fatta beslut om skyddsobjekt avseende den nya myndigheten. För att myndigheten ska kunna få nödvändigt skydd för de byggnader m.m. där den ska bedriva sin verksamhet behöver skyddslagen därför ändras.

Försvarsunderrättelsedomstolen framför att det inte framgår vad det är för övningar, prov eller försök den nya myndigheten har behov av att genomföra inom ramen för sin verksamhet och som kan innebära sådana oförutsedda följder som avses i förslaget i promemorian. Som framgår ovan är det inte möjligt att i detalj utveckla motiven för samtliga författningsändringar eftersom det skulle riskera viktiga skyddsvärden. Regeringen kan emellertid konstatera att det, på motsvarande sätt som för

Försvarsmakten, finns ett behov av att kunna besluta om skyddsobjekt i fråga om byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Sveriges utrikes underrättelsetjänst samt i fråga om områden där Sveriges utrikes underrättelsetjänst tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa. Det bör därför vara möjligt att besluta om att sådana byggnader, andra anläggningar, områden och objekt ska vara skyddsobjekt.

Som framgår ovan är syftet med skyddslagen att åstadkomma ett förstärkt skydd för vissa skyddsvärda byggnader, andra anläggningar, områden och objekt mot bl.a. sabotage och spioneri. De inskränkningar i rörelsefriheten som kan följa vid tillämpning av den föreslagna utvidgningen av skyddslagen är motiverade med hänsyn till statens säkerhet och den allmänna säkerheten och är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Regeringen bedömer att förslaget är motiverat och proportionerligt även med beaktande av dess påverkan på tryck- och yttrandefriheten.

5.2.4 Kvalificerade skyddsidentiteter ska få finnas vid myndigheten

Regeringens förslag

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet ska få avse en person med uppgift att under ledning av Sveriges utrikes underrättelsetjänst delta i sådant inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i utrikes underrättelseverksamhet.

Ett sådant beslut ska meddelas på ansökan av Sveriges utrikes underrättelsetjänst (ansökningsmyndigheten). Om den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten, ska ansökan göras av den enhet inom anställningsmyndigheten eller ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten).

Möjligheten att besluta om kvalificerad skyddsidentitet avseende en anställd vid Försvarsmakten ska tas bort.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Säkerhetspolisen* instämmer i förslaget och ser för egen del behov av motsvarande utvidgning av personkretsen. *Försvarsunderrättelse-domstolen* framhåller att förslaget innebär en stor förändring avseende vilka som kan tilldelas kvalificerade skyddsidentiteter och efterlyser en närmare redogörelse för vad som avses med ”en person under ledning av” den nya myndigheten. *Försvarsmakten* och *Officersförbundet* avstyrker förslaget och anser att det fortsatt finns behov av att kunna besluta om kvalificerad skyddsidentitet avseende en anställd vid Försvarsmakten.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska ta över vissa uppgifter och förmågor från nuvarande Must och bedriva inhämtning med särskilda metoder i utrikes underrättelseverksamhet. Det bör därför vara möjligt att besluta om kvalificerad skyddsidentitet avseende en person knuten till Sveriges utrikes underrättelsetjänst enligt 2 § lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter.

Försvarsunderrättelsedomstolen efterlyser en närmare redogörelse för vad som avses med ”en person under ledning av” Sveriges utrikes underrättelsetjänst och pekar på att det innebär en stor förändring när det gäller vilka som kan tilldelas kvalificerade skyddsidentiteter. Domstolen lyfter särskilt frågan hur den föreslagna förändringen förhåller sig till de åtgärder som anställningsmyndigheten enligt förarbetena förväntas vidta för att minimera risken för att en tjänsteman missbrukar skyddsidentiteten.

Av propositionen Kvalificerad skyddsidentitet, prop. 2005/06:149, framgår att risken för att enskilda tjänstemän missbrukar systemet framstår som mycket liten, men att regleringen ändå bör utformas så att risken minimeras (prop. 2005/06:149 s. 50). Bestämmelserna i lagen har därför utformats så att det är en myndighet som ansöker om kvalificerad skyddsidentitet och inte tjänstemannen personligen. Det finns inte skäl att ändra på den ordningen. Som framgår nedan innebär regeringens förslag att det fortsatt kommer vara en myndighet eller en enhet inom en myndighet som ansöker om kvalificerade skyddsidentiteter.

Av 3 § framgår vidare vissa förutsättningar för att ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet ska få meddelas. Det krävs bl.a. att tillgången till en kvalificerad skyddsidentitet är nödvändig för att beslutade eller förutsedda åtgärder inom viss verksamhet inte ska röjas, att det finns en påtaglig risk för att ett sådant röjande allvarligt skulle motverka verksamheten eller utsätta någon som berörs av verksamheten för allvarlig fara och att skälen för beslutet uppväger det men som beslutet kan innebära för allmänna eller enskilda intressen. Samma förutsättningar ska vara uppfyllda för varje enskilt fall av användning av den kvalificerade skyddsidentiteten (12 §). En kvalificerad skyddsidentitet får endast användas i tjänsten.

Regeringen bedömer att det finns tydliga fördelar för verksamheten vid den nya myndigheten om ändringen i lagen om kvalificerade skyddsidentiteter utformas i enlighet med förslaget i promemorian, vilket får anses bekräftas av vad *Säkerhetspolisen* anför. Med en person under ledning av Sveriges utrikes underrättelsetjänst avses inte bara anställda vid myndigheten utan även andra personer. Förslaget innebär enligt regeringens bedömning inte i sig någon påtagligt utökad risk för att personer med kvalificerad skyddsidentitet kan komma att missbruka systemet. Med lämpliga rutiner för användande av de kvalificerade skyddsidentiteterna måste risken för att Sveriges utrikes underrättelsetjänst inte skulle få kännedom om ett missbruk fortsatt anses vara mycket liten. Regeringen förutsätter att sådana rutiner kommer att införas vid myndigheten. Det kan tilläggas att myndigheten kommer stå under särskild kontroll av Siun, som har till uppgift att kontrollera utrikes underrättelseverksamhet hos de myndigheter som bedriver sådan

verksamhet (1 § förordningen [2009:969] med instruktion för Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten).

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att det inte kan befaras medföra några särskilda negativa konsekvenser att personer under ledning av Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan få en kvalificerad skyddsidentitet.

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet bör meddelas på ansökan av Sveriges utrikes underrättelsetjänst (ansökningsmyndigheten). Om den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten, bör ansökan i stället göras av den enhet inom ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten).

Mot bakgrund av de uppgifter och förmågor som ska föras över till den nya myndigheten bedömer regeringen att det inte längre bör vara möjligt att fatta beslut om kvalificerad skyddsidentitet avseende en anställd vid Försvarsmakten enligt den ordning som gäller i dag. Den nya myndigheten kommer ha ett nära samarbete med bl.a. Försvarsmakten. Regeringen bedömer därför, till skillnad från *Försvarsmakten* och *Officersförbundet*, att den föreslagna bestämmelsen om vilka som kan få en kvalificerad skyddsidentitet är tillräcklig för att möta bl.a. de behov som finns vid Försvarsmakten.

Beslut om kvalificerade skyddsidentiteter för anställda vid Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet fattas i dag av ett särskilt beslutsorgan inrättat inom Försvarsmakten, Försvarsmaktens nämnd för kvalificerade skyddsidentiteter. Med den föreslagna lagändringen finns det inte något behov av ett sådant beslutsorgan inom Försvarsmakten (jfr prop. 2005/06:149, s. 39). Regeringen avser däremot att inrätta ett motsvarande beslutsorgan inom den nya myndigheten.

Säkerhetspolisen ser för egen del ett motsvarande behov av att utvidga personkretsen enligt lagen om kvalificerade skyddsidentiteter. Det saknas dock beredningsunderlag för att göra en sådan ändring inom ramen för detta lagstiftningsärende.

5.2.5 Myndigheten ska få lämna vissa uppgifter till Inspektionen för strategiska produkter

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna lämna uppgifter som omfattas av sekretess i det internationella samarbetet till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen om granskning av utländska direktinvesteringar.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar ger granskningsmyndigheten möjlighet att granska utländska direktinvesteringar och, om det är nödvändigt, förbjuda dem. Inspektionen för strategiska produkter är granskningsmyndighet enligt förordningen (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar granskningsmyndighet.

I 15 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, regleras sekretess i det internationella samarbetet. Av första stycket framgår att sekretess gäller för uppgift som en myndighet har fått från ett utländskt organ på grund av en bindande EU-rättsakt eller ett av EU ingånget eller av riksdagen godkänt avtal med en annan stat eller med en mellanfolklig organisation, om det kan antas att Sveriges möjlighet att delta i det internationella samarbete som avses i rättsakten eller avtalet försämras om uppgiften röjs. Motsvarande sekretess gäller enligt andra stycket också för uppgift som en myndighet har inhämtat i syfte att överlämna den till ett utländskt organ i enlighet med en sådan rättsakt som avses i första stycket.

I 15 kap. 3 b § finns en sekretessbrytande bestämmelse som gör det möjligt för Säkerhetspolisen eller Försvarmakten att trots sekretessen enligt 1 a § lämna en uppgift som omfattas av sekretess till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen om granskning av utländska direktinvesteringar. En uppgift får lämnas endast om intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Sveriges utrikes underrättelsetjänst behöver ha möjlighet att, på motsvarande sätt som Försvarmakten, kunna lämna sådana uppgifter till granskningsmyndigheten (jfr propositionen Ett granskningsystem för utländska direktinvesteringar till skydd för svenska säkerhetsintressen, prop. 2022/23:116 s. 149). Regeringen bedömer därför att Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör läggas till i den sekretessbrytande bestämmelsen.

5.2.6 Sekretess till skydd för enskild i myndighetens verksamhet

Regeringens förslag

Sekretess ska gälla hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst i dess underrättelse- och säkerhetsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Tidningsutgivarna* efterlyser ytterligare skäl till att sekretessen ska ha företräde framför insynsintresset.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer, i likhet med Försvarsmakten, att behandla en stor mängd integritetskänsliga uppgifter som rör enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Det kan t.ex. handla om uppgifter om en persons politiska åsikter. Myndigheten kan även i sin verksamhet komma att behandla andra integritetskänsliga uppgifter, såsom uppgifter om lagöverträdelse eller uppgifter som på annat sätt gör en person sårbar ur säkerhetssynpunkt, t.ex. uppgifter om familjeförhållanden, ekonomisk situation eller sexuell läggning.

Utän någon särskild sekretessreglering är allmänna handlingar offentliga. Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § tryckfrihetsförordningen bara begränsas om det krävs med hänsyn till vissa uppräknade intressen, varav ett är skyddet för enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden.

Uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden i Försvarsmaktens utrikes underrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst omfattas av sekretess enligt 38 kap. 4 § OSL. Av den bestämmelsen framgår att sekretess gäller hos Försvarsmakten i den utrikes underrättelseverksamheten och den militära säkerhetstjänsten samt hos Försvarets radioanstalt i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

I promemorian föreslås att motsvarande sekretess som gäller för Försvarsmakten även bör gälla för den nya myndigheten. *Tidningsutgivarna* efterlyser ytterligare skäl till att sekretessen ska ha företräde framför insynsintresset och framför att bestämmelsen i annat fall bör utformas med ett rakt skaderekvisit för den nya myndigheten. Regeringen gör inte någon annan bedömning än den som framkommer i promemorian. På motsvarande sätt som när det gäller Försvarsmaktens verksamhet är de uppgifter om enskilda som kan förekomma i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet av känslig karaktär. De uppgifter som myndigheten kommer behandla kommer också ofta att ha inhämtats utan den enskildes vetskap. Det talar för att intresset av sekretess för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden bör ges företräde framför insynsintresset beträffande aktuella uppgifter. Bestämmelserna i 21 kap. OSL om sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga förhållanden utgör inte ett tillräckligt skydd. Det finns inte någon sekretessbestämmelse som ger motsvarande skydd som 38 kap. 4 § OSL. Regeringen bedömer därför att motsvarande sekretess som den som i dag gäller för Försvarsmakten även bör gälla i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts underrättelse- och säkerhetsverksamhet.

6 Det grundläggande skyddet för personuppgifter

6.1 Regeringsformen och Europakonventionen

Enligt regeringsformen är var och en skyddad gentemot det allmänna mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden (2 kap. 6 § andra stycket RF). Skyddet får begränsas genom lag men endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. En begränsning får inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den och inte heller sträcka sig så långt att den utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen. Begränsningen får inte heller göras enbart på grund av politisk, religiös, kulturell eller annan sådan åskådning (2 kap. 20 och 21 §§ RF).

Europakonventionen gäller som lag. Enligt artikel 8 i Europakonventionen har var och en rätt till skydd för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. En offentlig myndighet får inte inskränka denna rätt annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till bl.a. den nationella säkerheten och den allmänna säkerheten. Tillämpningsområdet för artikeln omfattar behandling av personuppgifter om privatliv, familjeliv, hem eller korrespondens. En inskränkning i en konventionsskyddad rättighet ska ha stöd i lag. Lagen ska vara så preciserad att inskränkningarna är förutsebara och att lagen är allmänt tillgänglig. Europadomstolen har i sin praxis slagit fast att intrånget ska vara nödvändigt, dvs. det ska finnas ett angeläget samhälleligt behov och inskränkningarna ska stå i rimlig proportion till det syfte som ska tillgodoses genom den. En lag eller annan föreskrift får inte meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av Europakonventionen (2 kap. 19 § RF).

6.2 Europarådets dataskyddskonvention

De dataskyddsregler som har antagits inom ramen för Europarådet finns främst i Europarådets konvention om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (ETS 108), den s.k. dataskyddskonventionen. Konventionen, som Sverige har ratificerat och som trädde i kraft den 1 oktober 1985, kompletteras av ett antal av Europarådets ministerkommitté antagna icke-bindande rekommendationer om hur personuppgifter bör behandlas inom olika områden. Dataskyddskonventionen gäller för Europarådets medlemsstater, men även ett antal andra stater är parter till konventionen. Konventionen brukar ses som en precisering av artikel 8 i Europakonventionen och syftar till att säkerställa respekten för grundläggande fri- och rättigheter (artikel 1 i dataskyddskonventionen).

Dataskyddskonventionen tar sikte på behandling av personuppgifter i automatiserade personregister och automatiserad personuppgiftsbehand-

ling i allmän och enskild verksamhet. Personuppgifterna ska enligt konventionen inhämtas och behandlas på ett korrekt sätt och de ska vara relevanta med hänsyn till ändamålet (artikel 5). Vissa kategorier av personuppgifter får inte behandlas genom automatiserad databehandling om inte den nationella lagstiftningen ger ett ändamålsenligt skydd. Till sådana kategorier hör personuppgifter som avslöjar ras, politisk tillhörighet, religiös tro eller övertygelse i övrigt, sexualliv samt uppgifter om brott (artikel 6). Dataskyddskonventionen reglerar även enskildas rätt att veta att information lagras om honom eller henne och rätten att vid behov få den korrigerad (artikel 8). Restriktioner när det gäller rättigheterna i konventionen är endast möjliga när det handlar om ett överordnat intresse, såsom statens säkerhet (artikel 9). Enligt artikel 10 i dataskyddskonventionen, som även omfattar personuppgiftsbehandling som rör nationell säkerhet, åtar sig konventionsstaterna att införa lämpliga sanktioner och rättsmedel för överträdelse av sådana bestämmelser i den nationella lag genom vilka de grundläggande principer för dataskydd som har angetts i konventionens kapitel två har genomförts. Konventionen anger dock inte vilka krav som ställs på sådana sanktioner.

Europarådets ministerkommitté antog år 2001 ett tilläggsprotokoll till dataskyddskonventionen (ETS 181). Tilläggsprotokollet innehåller bestämmelser om tillsynsmyndigheter och överföring av personuppgifter till länder som inte är bundna av konventionen. Tilläggsprotokollet, som Sverige har ratificerat, trädde i kraft den 1 juli 2004. Av protokollet framgår bl.a. att varje konventionsstat ska se till att en eller flera myndigheter ansvarar för att kontrollera att de åtgärder respekteras som inom dess nationella lagstiftning ger verkan åt de principer som anges i konventionens kapitel två och tre och i tilläggsprotokollet. Tilläggsprotokollet innehåller vidare bestämmelser som anger att konventionsstaterna ska vidta åtgärder för att säkerställa att överföring av personuppgifter till ett land som inte är konventionspart bara får ske om landet i fråga säkerställer en adekvat skyddsnivå för uppgifterna.

Det grundläggande skyddet vid automatiserad behandling av personuppgifter inom EU regleras numera främst genom dataskyddsförordningen (se avsnitt 6.3.2). Dataskyddskonventionen är dock alltjämt relevant, särskilt vid behandling av personuppgifter på områden som inte omfattas av EU:s kompetensområde, t.ex. allmän säkerhet och försvar.

Efter en genomförd översyn av dataskyddskonventionen antog Europarådets medlemsstater den 18 maj 2018 ett ändringsprotokoll till konventionen (CETS 223), informellt kallad dataskyddskonventionen 108+. Ändringsprotokollet träder i kraft när det har ratificerats av samtliga stater som är parter till dataskyddskonventionen, men tillåter även ett partiellt ikraftträdande. Sverige har undertecknat men ännu inte ratificerat ändringsprotokollet. Dataskyddskonventionen 108+ har (i mars 2026) ratificerats av 33 stater och kommer träda i kraft partiellt när dessa följts av ytterligare fem stater.

6.3 EU-rätten och nationell dataskyddsreglering

6.3.1 EU-stadgan

Av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, förkortad EU-stadgan, framgår att var och en har rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Sådana uppgifter ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Var och en har rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få rättelse av dem. En oberoende myndighet ska kontrollera att dessa regler efterlevs (artikel 8).

I artikel 52 i EU-stadgan anges i vilken utsträckning inskränkningar får göras i de rättigheter som erkänns i stadgan. Utgångspunkten är att sådana inskränkningar endast får göras i lag och ska vara förenliga med det väsentliga innehållet i rättigheterna. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter.

EU-stadgan är rättsligt bindande för medlemsstaterna vid tillämpning av unionsrätten. Stadgan är således inte tillämplig på nationell lagstiftning inom områden där EU inte har lagstiftningskompetens.

6.3.2 EU:s dataskyddsförordning

Sedan den 25 maj 2018 utgör Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), hädanefter EU:s dataskyddsförordning eller dataskyddsförordningen, grunden för generell personuppgiftsbehandling inom EU. Det huvudsakliga syftet med dataskyddsförordningen är bl.a. att säkerställa en enhetlig skyddsnivå över hela unionen och att undvika avvikelser som hindrar den fria rörligheten av personuppgifter inom den inre marknaden. Dataskyddsförordningen är direkt tillämplig i alla EU:s medlemsstater men förutsätter och möjliggör samtidigt kompletterande och specificerande nationella bestämmelser av olika slag. Behandling av personuppgifter som sker inom verksamhet som inte omfattas av EU-rätten, t.ex. försvar och nationell säkerhet, behandling som sker inom EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, behandling som utförs av en fysisk person och som är av rent privat natur samt behandling som sker inom brottsbekämpande verksamhet, är uttryckligen undantagna från tillämpningsområdet (artikel 2).

Dataskyddsförordningen reglerar bl.a. grundläggande principer för behandling av personuppgifter, den registrerades rättigheter, personuppgiftsansvar, tillsyn över personuppgiftsbehandling och rätten för enskilda att få tillgång till rättsmedel och sanktioner mot ansvariga som inte lever upp till förordningens krav.

Utöver dataskyddsförordningen gäller sedan den 25 maj 2018 även lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen). Bestämmelserna i EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen gäller även vid behandling av personuppgifter som utgör ett led i en verksamhet som inte omfattas av unionsrätten (1 kap. 2 § dataskyddslagen). Särskilda undantag från detta utvidgade tillämpningsområde har gjorts för bl.a. lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten, lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt och lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter (1 kap. 3 § dataskyddslagen).

7 Utgångspunkter för en ny lag om behandling av personuppgifter

7.1 En ny lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst

Regeringens förslag

Det ska införas en ny lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska bedriva verksamhet som rör Sveriges säkerhet. Myndigheten kommer ha behov av att behandla personuppgifter i sin verksamhet. Myndighetens huvudsakliga uppgift kommer att vara att bedriva utrikes underrättelseverksamhet till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt kartlägga yttre hot mot Sverige. Myndigheten kommer behandla ett stort antal personuppgifter där något samtycke av den registrerade inte kommer ha inhämtats. Inom utrikes underrättelseverksamhet förekommer kartläggning av enskilda i den mening som avses enligt regeringsformens reglering om skyddet mot betydande intrång i den personliga integriteten (se avsnitt 6.1). Myndighetens utrikes underrättelseverksamhet får dock endast avse utländska förhållanden. Rätten till skydd mot betydande intrång i den personliga integriteten enligt 2 kap. 6 § andra stycket RF gäller för var och en, dvs. både för svenska medborgare och utlänningar. Kartläggning av t.ex. utländska militära företrädare eller andra viktiga

befattningshavare utanför Sverige omfattas emellertid inte av regeringsformens skydd för den personliga integriteten och krav på lagreglering. Det hindrar inte att lagstiftaren ändå väljer att i lag reglera delar av den personuppgiftsbehandling som ska vara möjlig att utföra i sådan verksamhet.

Grundlagsskyddet mot betydande intrång i den personliga integriteten kan begränsas i lag under vissa förutsättningar, bl.a. att begränsningen görs för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle (2 kap. 20 § första stycket 2 och 21 § RF). Det är av grundläggande betydelse i ett demokratiskt samhälle att kunna upprätthålla landets försvar och säkerhet. Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer vara en central myndighet i detta avseende. För att myndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag behöver den kunna behandla personuppgifter. Det är därmed fråga om en sådan begränsning som får anses proportionerlig och nödvändig för att tillgodose ett ändamål som är godtagbart i ett demokratiskt samhälle.

Som framgår i avsnitt 4.1 kommer en stor del av Försvarmaktens uppgifter avseende utrikes underrättelseverksamhet och delar av Försvarmaktens uppgift avseende omvärldsbevakning inordnas i den nya myndigheten. Försvarmaktens behandling av personuppgifter avseende bl.a. utrikes underrättelseverksamhet regleras i bl.a. lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten. Den nya lagen om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör i stor utsträckning följa lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten.

De överväganden som gjordes vid regleringen av Försvarmaktens behandling av personuppgifter gör sig alltså gällande även nu. Grundläggande bestämmelser för behandling av personuppgifter bör regleras i lag. Det är samtidigt olämpligt att tynga den nya lagen med alltför detaljerade bestämmelser. Lagen bör därför i lämplig utsträckning kompletteras genom föreskrifter på förordningsnivå. Den nya lagen bör benämnas lagen om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

7.2 Förhållandet till EU:s dataskyddsförordning

Regeringens förslag

Den nya lagen ska vara heltäckande och utformas så att den gäller exklusivt på de områden som anges i lagen.

EU:s dataskyddsförordning och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning ska inte gälla vid behandling av personuppgifter enligt den nya lagen.

Det ska framgå av lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning att lagen inte är tillämplig i verksamhet som omfattas av lagen om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* framhåller att det finns en risk att det kan uppstå onödiga olikheter mellan den föreslagna lagen och EU:s dataskyddsförordning.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer bedriva verksamhet som rör nationell säkerhet. Av fördraget om Europeiska unionen framgår att i synnerhet den nationella säkerheten också i fortsättningen ska vara varje medlemsstats eget ansvar (artikel 4.2).

I EU:s dataskyddsförordning anges att förordningen inte ska tillämpas på behandling av personuppgifter som utgör ett led i en verksamhet som inte omfattas av unionsrätten (artikel 2.2 a). Av skälen till dataskyddsförordningen framgår att förordningen inte är tillämplig på frågor som rör skyddet av grundläggande rättigheter eller friheter eller det fria flödet av personuppgifter på områden som inte omfattas av unionsrätten, såsom verksamhet rörande nationell säkerhet (skäl 16). Dataskyddsförordningen ska inte heller tillämpas på behandling av personuppgifter som medlemsstaterna utför när de bedriver verksamhet som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (artikel 2.2 b). Det framgår således direkt av dataskyddsförordningen att den inte är tillämplig på den behandling av personuppgifter som kommer att ske inom Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet. Dataskyddsförordningen har dock kommit att få ett utvidgat tillämpningsområde i Sverige. I lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) utvidgas tillämpningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen till att även gälla vid behandling av personuppgifter som utgör led i verksamhet som inte omfattas av unionsrätten (1 kap. 2 §). Detta gäller dock inte vissa särskilt angivna verksamheter (1 kap. 3 §).

Den verksamhet som Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer att bedriva ligger utanför unionsrätten. Författningsregleringen i fråga om myndighetens personuppgiftsbehandling bör vara heltäckande och utformas så att den gäller exklusivt på de områden som anges i lagen. *Sveriges advokatsamfund* pekar på risken att det uppstår onödiga olikheter mellan den föreslagna lagen och EU:s dataskyddsförordning, inte minst när det gäller innebörden av de begrepp som förekommer. Motsvarande ordning gäller dock i dag, utan att det inneburit några särskilda svårigheter. Det är angeläget att det finns en anpassad och ändamålsenlig personuppgiftsreglering för den nya myndigheten. Som framgår ovan bör den nya lagen följa den personuppgiftsreglering som finns för Försvarsmakten. Det bör därför tydligt framgå hur regleringen förhåller sig till EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen. Det bör vidare framgå av dataskyddslagen att lagen inte gäller i verksamhet som omfattas av den nya lagen.

EU:s dataskyddsförordning bygger på och vidareutvecklar Europarådets konvention 108 av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, SÖ 1982:50, (dataskyddskonventionen) som även omfattar nationell säkerhet och försvar. Sverige är folkrättsligt bundet av konventionen med dess tilläggsprotokoll. Regleringen av Sveriges utrikes underrättelsetjänsts personuppgiftsbehandling får således inte strida mot bestämmelserna i dataskyddskonventionen. Det innebär bl.a. att personuppgifter som undergår automatisk databehandling ska lagras för särskilt angivna och lagliga ändamål och inte användas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål (artikel 5 i dataskyddskonventionen). Avvikelser får endast göras om de medges i nationell lagstiftning och avvikelsen är nödvändig i ett demokratiskt samhälle för att bl.a. skydda statens säkerhet (artikel 9). Som framgår i avsnitt 6.2 ovan brukar konventionen ses som en precisering av artikel 8 i Europakonventionen och syftar till att säkerställa respekten för grundläggande fri- och rättigheter (artikel 1 i dataskyddskonventionen). Förslagen i denna lagrådsremiss bedöms vara förenliga med dataskyddskonventionen och dess tilläggsprotokoll. De bedöms även vara förenliga med Europakonventionen.

7.3 Syftet med den nya lagen

Regeringens förslag

Syftet med den nya lagen ska vara att säkerställa att Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Den nya lagen bör innehålla en bestämmelse om syftet med lagen där såväl kravet på ändamålsenlighet som intresset att skydda fysiska personers fri- och rättigheter framgår. Syftet med lagen bör därför vara att säkerställa att Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

7.4 Den nya lagens tillämpningsområde

Regeringens förslag

Den nya lagen om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska gälla vid behandling av personuppgifter i myndighetens verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete.

Lagen ska gälla för sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Den ska också gälla personuppgifter som ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Endast ett fåtal remissinstanser uttalar sig särskilt i denna del. *Försvarets radioanstalt* har inget att invända mot att tillämpningsområdet bestäms så att den gäller för hela den verksamhet som den nya myndigheten kommer bedriva.

Skälen för regeringens förslag

Som framgår ovan kommer Sveriges utrikes underrättelsetjänst bedriva verksamhet som rör Sveriges säkerhet och delta i internationella utrikes underrättelsesamarbeten och säkerhetssamarbeten.

På samma sätt som för Försvarsmakten är det viktigt att det finns en sammanhållen reglering för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts personuppgiftsbehandling. Regeringen anser därför att den nya lagens tillämpningsområde bör bestämmas så att den gäller för hela den verksamhet som Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer bedriva. Detta innefattar t.ex. myndighetens utrikes underrättelseverksamhet och den administrativa verksamheten vid myndigheten. Det skulle försvåra informationsutbytet mellan system och verksamheter om olika regelverk var tillämpliga för olika delar av myndighetens verksamhet. Det skulle i sin tur riskera att försämra effektiviteten inom myndigheten. Den nya lagen bör därför omfatta behandlingen av personuppgifter i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete.

Den nya lagen bör, i linje med annan dataskyddsreglering, gälla för sådan personuppgiftsbehandling som är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier. Manuell behandling i t.ex. register bör alltså omfattas av regelverket om uppgifterna är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt mer än ett kriterium.

7.5 Vissa ord och uttryck i den nya lagen ska definieras

Regeringens förslag

Vissa ord och uttryck som används i den nya lagen ska definieras.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Det finns, på samma sätt som i annan dataskyddslagstiftning, ett behov av att definiera ett antal ord och uttryck i den nya lagen. Vissa ord och uttryck förekommer både i dataskyddslagstiftning som omfattas av EU-rätten och i lagstiftning som inte gör det. I den utsträckning som samma ord och uttryck används, bör de i möjligaste mån ha samma betydelse i även sådan lagstiftning som reglerar verksamhet utanför EU-rättens tillämpningsområde. Om ord och uttryck har samma innebörd i lagarna på dataskyddsområdet kan missförstånd undvikas.

Det är lämpligt att definitionerna i den nya lagen om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst följer de definitioner som finns i lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten. I det följande behandlas vissa centrala definitioner i den nya lagen.

Definitionerna av personuppgiftsansvarig (avsnitt 10.1), dataskyddsbud (avsnitt 10.3) och personuppgiftsbiträde (avsnitt 10.4) tas upp i avsnitt 10.1–10.4.

Behandling av personuppgifter

Behandling av personuppgifter bör definieras som en åtgärd eller kombination av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oavsett om det görs automatiserat eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämnande, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering, sammanföring, begränsning, radering eller förstöring.

Biometriska uppgifter

Biometri är en samlingsbeteckning för sådan automatiserad teknik som syftar till att identifiera en person eller avgöra om en påstådd identitet är riktig. Den baseras på mätning av fysiska karaktärsdrag hos den som ska identifieras. Det kan vara fråga om mönster av fingeravtryck, ansiktsgeometri och ögats iris som används, men även regnbågshinna, näthinna, röst, hand, blodkärl, dna eller gång går att använda. Gemensamt

för teknikerna är att kroppen mäts elektroniskt. Biometriska uppgifter är den information som kan tas fram ur ett biometriskt underlag. Dessa uppgifter kan användas för att skapa en referensmall eller för att jämföra med tidigare lagrade referensmallar i syfte att kontrollera en persons identitet. I EU:s dataskyddsförordning anges ansiktsbilder som ett exempel på biometriska uppgifter i definitionen av sådana uppgifter. Det kan leda tanken till att vanliga fotografier och filmer skulle omfattas av definitionen. Om de inte bearbetas tekniskt genom en särskild metod som syftar till identifiering faller de utanför definitionen. Om de däremot bearbetas i exempelvis ett ansiktsigenkänningsprogram så att det går att identifiera personer på bilden eller filmen omfattas de av definitionen. Här kan även anmärkas att personuppgifter, t.ex. fingeravtryck, som förekommer i ett utlåtande som baseras på en teknisk bearbetning av biometriska uppgifter inte i sig utgör biometriska uppgifter.

Uttrycket biometriska uppgifter bör införas i den nya lagen och definieras som personuppgifter som rör en persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken, som tagits fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar identifiering av personen i fråga.

Genetiska uppgifter

I den nya lagen bör genetiska uppgifter definieras som personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga.

Genetiska uppgifter handlar framför allt om information som kan tas fram vid dna-analyser, men även motsvarande information som tas fram genom andra analyser omfattas. Genetiska uppgifter behandlas vid dna-analyser för att ta fram dna-profiler eller forensiska uppslag. Eftersom nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken för en fysisk person kan framgå av ett spår omfattas även analys av spåren, trots att de då inte går att härleda till en identifierad person. Själva dna-profilen är endast en sifferkombination och därmed ingen genetisk uppgift. Den är däremot en biometrisk uppgift, eftersom det är möjligt att med hjälp av den unikt identifiera en person.

Mottagare

Mottagare bör definieras som den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision.

Personuppgift

Personuppgift bör i den nya lagen definieras som varje upplysning om en identifierad eller identifierbar fysisk person som är i livet.

Registrerad

I likhet med annan särskild lagstiftning om personuppgiftsbehandling bör registrerad definieras som den fysiska person som personuppgiften gäller.

Tredje part

Tredje part bör definieras som någon annan än den registrerade, den personuppgiftsansvarige, dataskyddsombudet, personuppgiftsbiträdet och sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter.

7.6 Rättslig grund för personuppgiftsbehandling

Regeringens förslag

Det ska framgå av den nya lagen att Sveriges utrikes underrättelsetjänst endast får behandla personuppgifter för att bedriva verksamhet som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter om den rättsliga grunden är tillräckligt tydlig och avgränsad.

Skälen för regeringens förslag

De rättsliga grunderna för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter kommer framför allt att finnas i de regelverk som ligger till grund för myndighetens verksamheter. Med hänsyn till den nya lagens tillämpningsområde kommer även personuppgifter inom Sveriges utrikes underrättelsetjänsts personaladministrativa verksamhet att behandlas med stöd av den nya lagen (se vidare om ändamålen med behandlingen i avsnitt 7.12 nedan). Det bredare tillämpningsområdet inbegriper även myndighetens behandling av personuppgifter som föranleds av myndighetens kontakter med bl.a. leverantörer vid upphandling. Det innebär att Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan komma att behandla personuppgifter med stöd av kollektivavtal eller andra avtal.

Regeringen anser att det i den nya lagen bör anges att Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter för att bedriva viss verksamhet genom en generellt utformad bestämmelse om rättslig grund. Av bestämmelsen bör det framgå att Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter för att bedriva verksamhet som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen. Regeringen anser, till skillnad från *Sveriges advokatsamfund*, att en sådan bestämmelse är tillräckligt tydlig och avgränsad.

Som framgår i avsnitt 7.7 nedan bör personuppgifter bara få behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Den nya lagen bör vidare innehålla vissa övergripande ändamål (avsnitt 7.8–7.12).

7.7 Behandling får bara ske för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få behandla personuppgifter bara för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål.

Personuppgifter ska inte få behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål för vilket personuppgifterna ursprungligen behandlades.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Den omständigheten att viss behandling är rättsligt grundad innebär inte att vilka personuppgifter som helst får behandlas eller att det får göras på valfritt sätt. Den personuppgiftsansvarige måste också iaktta övriga krav som gäller för behandling av personuppgifter.

Av den nya lagen bör det framgå att Sveriges utrikes underrättelsetjänst bara får behandla personuppgifter för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och att personuppgifter inte får behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål som de ursprungligen behandlades för.

Att ändamålen ska vara särskilda innebär att de måste vara tillräckligt specificerade för att ge ledning för bedömningen av vilka uppgifter som är adekvata och relevanta för den aktuella behandlingen och för att det ska kunna avgöras att inte fler uppgifter än nödvändigt behandlas. Något hinder mot att ange flera parallella ändamål för behandlingen finns inte. Ändamålen ska anges uttryckligen redan när personuppgifterna samlas in.

Att ändamålen ska vara berättigade innebär att det ska finnas en koppling till myndighetens reglerade verksamhet som utgör den rättsliga grunden. Personuppgifter får således inte behandlas för ett ändamål som inte är berättigat i förhållande till verksamheten. Det kommer i stor utsträckning vara reglerat vilken personuppgiftsbehandling som kan aktualiseras vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst, t.ex. genom de justeringar som föreslås i lagen om utrikes underrättelseverksamhet. Lagstiftaren kommer därigenom ha tagit ställning till att personuppgiftsbehandlingen är berättigad i de fallen. Det är dock inte bara när personuppgifter samlas in som det ska finnas ett särskilt, uttryckligt

angivet och berättigat ändamål för behandlingen. Motsvarande krav gäller även för varje åtgärd som vidtas med de insamlade uppgifterna.

Det är viktigt att kunna kontrollera för vilket eller vilka ändamål personuppgifter behandlas oavsett i vilken verksamhet behandlingen görs. Både av hänsyn till verksamheten och till den personliga integriteten är det därför angeläget att det framgår för vilket ändamål en personuppgift behandlas. Från integritetssynpunkt har det betydelse bl.a. för möjligheterna att genom tekniska förfaranden eller administrativa bestämmelser kunna styra åtkomsten till vissa uppgifter.

Att ändamålet med behandlingen framgår är vidare en viktig faktor för att en tillsynsmyndighet ska kunna kontrollera om viss behandling är berättigad och utförs i enlighet med lagens bestämmelser. Information om ändamålet med behandlingen behövs också för att de tjänstemän som får tillgång till personuppgifterna ska kunna värdera personuppgifterna korrekt och använda sig av dem på ett effektivt och lagenligt sätt. Informationen behövs bl.a. för att kunna ta ställning till om uppgiften får och bör behandlas för ett nytt ändamål.

Med hänsyn till den verksamhet som Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer bedriva bör det redan av sammanhanget typiskt sett framgå för vilka ändamål en viss personuppgift behandlas. Av detta följer att verksamhetens karaktär i sig innebär en avgränsning av vilka personuppgifter som behandlas. I avsnitt 7.8–7.12 anges de övergripande ändamål för vilka Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter.

7.8 Myndighetens utrikes underrättelseverksamhet

Regeringens förslag

Personuppgifter ska få behandlas i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts utrikes underrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen om utrikes underrättelseverksamhet.

De personuppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst har fått tillgång till i sin utrikes underrättelseverksamhet ska fortsätta få behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullfölja den. Detta gäller dock endast om inte något annat följer av den nya lagen eller en förordning som har meddelats i anslutning till den lagen.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* anser att uttrycket utrikes underrättelseverksamhet måste definieras för att det ska bli möjligt att förutse, identifiera och avgränsa ändamålen.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst behöver få behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen om utrikes underrättelseverksamhet.

Sveriges advokatsamfund anser att utrikes underrättelseverksamhet bör definieras särskilt för att det ska bli möjligt att förutse, identifiera och avgränsa ändamålen. Som anges i avsnitt 5.1 har uttrycket utrikes underrättelseverksamhet samma betydelse som försvarsunderrättelseverksamhet. Vad som avses med sådan verksamhet framgår av lagen om utrikes underrättelseverksamhet. Enligt 1 § lagen om utrikes underrättelseverksamhet ska utrikes underrättelseverksamhet bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete. Utrikes underrättelseverksamhet får endast avse utländska förhållanden.

Utrikes underrättelseverksamhet är huvudsakligen framåtsyftande. I sådan verksamhet kartläggs företeelser i syfte att kunna förvarna om bl.a. avsikter, aktiviteter och hot till stöd för att ge de inriktande myndigheterna ett förbättrat kunskapsläge. Kartläggningar avser bl.a. skeenden, organisationer och aktörer av betydelse för förståelsen för den omvärldsutveckling som inriktningarna adresserar. För att kunna förstå ett skeende eller en aktörs agerande behöver det som observeras emellertid ofta sättas in i ett kontextuellt och historiskt sammanhang. Först därefter kan bedömningar om underrättelserelevans göras. Det som observeras behöver således analyseras och jämföras med tidigare observationer. För vissa företeelser behöver sådana jämförelser kunna göras med observationer som har gjorts långt tillbaka i tiden, inte sällan 10–20 år tillbaka.

Sett till det särskilda behov som finns att fortsatt kunna behandla insamlade personuppgifter inom utrikes underrättelseverksamhet, bedömer regeringen att det bör tydliggöras att personuppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst har fått tillgång till i sin utrikes underrättelseverksamhet ska få fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullfölja den. En förutsättning för detta bör vara att något annat inte följer av den nya lagen eller i en förordning som har meddelats i anslutning till lagen. Den utrikes underrättelseverksamhet som får bedrivas med stöd av lagen om utrikes underrättelseverksamhet sätter ytterst gränserna för behandlingen av personuppgifter.

7.9 Behandling av allmänt tillgänglig information

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Som framgår i Underrättelseutredningens betänkande har genomslaget för öppna källor revolutionerat underrättelseverksamheten. Information som tidigare bara kunde inhämtas med särskilda metoder är i många fall numera offentligt tillgänglig (SOU 2025:78 s. 186 f.). Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer inom ramen för den verksamhet som ska bedrivas att inhämta information via öppna och kommersiellt tillgängliga källor. För att myndigheten ska kunna bedriva sin verksamhet effektivt är det nödvändigt att myndigheten, utöver den information som myndigheten kommer inhämta genom särskilda metoder, har god tillgång till allmänt tillgänglig information. Därigenom kan den på särskilt sätt inhämtade informationen sättas in i sitt rätta sammanhang på ett bättre sätt.

Av intresse i sammanhanget är information som utgörs av personuppgifter som kan påträffas vid sökning på internet eller vid sökningar i öppna databaser. Det kan vara information som finns eller har funnits på internet eller i öppna databaser. Uppgifterna kan vara tillgängliga såväl på kommersiell grund som utan avgift. Gemensamt för dem är att de är allmänt tillgängliga. Det kan t.ex. vara fallet när en abonnent på något sätt har samtyckt till att uppgifterna finns med i elektroniska telefonkataloger eller förteckningar över ip-adresser i olika länder. Sådana databaser kan anskaffas och läggs upp som referensdatabaser hos myndigheten där den kan göra sökningar. Ett syfte med att behandla personuppgifter i referensdatabaser kan vara att kunna skaffa ytterligare kunskap om förhållanden av relevans för fullföljandet av en inriktning, t.ex. telefonnummer, adresser, geografisk hemvist etc. Ett annat syfte kan vara att kunna identifiera vem som använder en adressuppgift av intresse, t.ex. telefonnummer som förekommer i den inhämtade informationen.

Antalet personuppgifter i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts referensdatabaser kan bli mycket stort. Även om personuppgifterna är allmänt tillgängliga innebär det stora antalet personuppgifter en viss mån av integritetsintrång att de behandlas av myndigheten. Behandling av personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information kan i och för sig omfattas av ändamålet för t.ex. utrikes underrättelseverksamhet. För att undvika oklarheter i rättstillämpningen bedömer dock regeringen att stödet för sådan behandling bör komma till tydligt uttryck i lagen.

7.10 Behandling av uppgifter om lagöverträdelser

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer i sin verksamhet att ha behov av att behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser. Det gäller t.ex. uppgifter som framkommit inom ramen för säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen. I en säkerhetsprövning görs en registerkontroll, vilket innebär att uppgifter som rör lagöverträdelser behandlas avseende de individer som får utfall i registerkontrollen. Misstankar om brott som Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer behandla inom ramen för dessa ändamål utgör uppgifter om lagöverträdelser (prop. 2017/18:105 s. 98–99). Myndigheten kan även inom ramen för sin personaladministrativa verksamhet komma att behöva behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser. Den nya lagen bör därför innehålla en bestämmelse som innebär att Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter som rör lagöverträdelser om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet. Se mer om behandling av personuppgifter i verksamhet avseende säkerhetsprövningar och den personaladministrativa verksamheten i avsnitt 7.12 nedan.

7.11 Behandling för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål inom den nya lagens tillämpningsområde.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Det är viktigt att det är möjligt att behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska syften. Det bör framgå särskilt i den nya lagen.

7.12 Andra ändamål som rör Sveriges säkerhet samt internationella utrikes underrättelsesamarbeten och säkerhetssamarbeten

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få behandla personuppgifter för andra ändamål inom lagens tillämpningsområde om det är nödvändigt och det finns stöd för behandling i en rättslig grund.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* anser att ändamålen inte är tillräckligt tydliga och avgränsade.

Skälen för regeringens förslag

Vid sidan av den verksamhet som beskrivs ovan kommer Sveriges utrikes underrättelsetjänst bedriva andra uppgifter som kan följa av t.ex. lag, förordning eller särskilt beslut av regeringen. Den verksamhet som myndigheten kommer bedriva avser Sveriges säkerhet. Det gäller såväl myndighetens utrikes underrättelseverksamhet som andra delar av myndighetens verksamhet. Myndigheten kommer också delta i internationella utrikes underrättelsesamarbeten och säkerhetssamarbeten.

Som föreslås i avsnitt 7.4 ovan är den nya lagen tillämplig i verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete. Tillämpningsområdet omfattar även den administrativa verksamheten hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst, inklusive den personaladministrativa verksamheten. Myndighetens personal kommer vara av avgörande betydelse för den verksamhet som myndigheten ska bedriva.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer att ha behov av att behandla personuppgifter även i verksamhet som inte innefattar utrikes underrättelseverksamhet eller som inte omfattas av andra i lagen särskilt angivna ändamål. Regeringen kan konstatera att det är avgörande för den

nya myndigheten att den, på samma sätt som Försvarsmakten, har förutsättningar att behandla personuppgifter för ändamål inom alla delar av verksamheten.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer t.ex. behöva behandla personuppgifter inom den administrativa verksamheten. Det kan röra personuppgifter som är nödvändiga för diarieföring, arkivering, handläggning av ett ärende eller för att utföra någon annan liknande uppgift som myndigheten har. Myndigheten kommer att ha elektroniska ärendehanteringssystem i vilka personuppgifter kommer vara sökbara enligt särskilda kriterier och behörigheter. Diarieföringen vid myndigheten kommer avse handlingar som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete. Detsamma gäller arkiverade handlingar. Det kommer också ske viss ärendehandläggning vid myndigheten som t.ex. kan avse ärenden om kvalificerade skyddsidentiteter och ärenden om utlämnande av allmän handling. Det kommer också förekomma ärenden om utvärdering av den egna verksamheten såsom tidredovisning, lönesättning och sjuktal. Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer vidare behöva behandla personuppgifter avseende den personaladministrativa verksamheten, som t.ex. löner och ledigheter, och för att genomföra säkerhetsprövningar enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) eller för att utföra andra uppgifter som rör säkerhetsskydd.

Regeringen anser att den nya lagen bör innehålla en bestämmelse som innebär att personuppgifter får behandlas om det är nödvändigt för annan verksamhet som bedrivs av Sveriges utrikes underrättelsetjänst och som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen. *Sveriges advokatsamfund* anser att ändamålen som föreslagits i promemorian inte är tillräckligt tydliga och avgränsade. Enligt regeringens mening är dock ändamålen som föreslås både tydliga och väl avgränsade.

8 Behandlingen av personuppgifter

8.1 Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt samt vara riktiga, adekvata och relevanta

Regeringens förslag

Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

De personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Personuppgifter som behandlas ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen.

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Fler personuppgifter ska inte få behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt samt vara riktiga och – om nödvändigt – uppdaterade

Det bör i den nya lagen framgå att personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt. Det bör vidare framgå att de personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade.

En uppgift är riktig om den stämmer överens med de verkliga förhållandena. För att bestämma vilka verkliga förhållanden som personuppgifterna ska spegla får ledning sökas i ändamålen med behandlingen. Bedömningen av om en personuppgift är riktig ska emellertid inte utgå från enbart ändamålen med behandlingen. Att uppgifter som förekommer i utrikes underrättelseverksamhet har en särskild karaktär måste också beaktas. Frågan om en uppgift är riktig måste därför även ses mot bakgrund av vad uppgiften rör, när den lämnas och vem som lämnar den.

Kravet på att de behandlade uppgifterna ska vara uppdaterade bör enbart gälla om det är nödvändigt. Frågan om det är nödvändigt att uppgifterna är uppdaterade får avgöras med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Ett tänkbart exempel kan vara adressuppgifter som ändras under handläggningen av ett ärende och därmed behöver uppdateras.

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivet sätt

Det bör av den nya lagen framgå att uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivet sätt med respekt för människovärdet.

Personuppgifter ska vara adekvata och relevanta

Den nya lagen bör även innehålla ett krav på att personuppgifterna ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen och att fler personuppgifter inte får behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Att personuppgifter ska vara adekvata och relevanta innebär bl.a. att ovidkommande personuppgifter inte får behandlas. Vilka uppgifter som är adekvata och relevanta måste bedömas i förhållande till ändamålen med behandlingen. Detsamma gäller hur många personuppgifter det finns behov av att behandla.

8.2 Behandling av känsliga personuppgifter

Regeringens förslag

Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning ska inte få behandlas. Om personuppgifter behandlas ska de dock få kompletteras med sådana uppgifter när det är absolut nödvändigt för ändamålen med behandlingen.

Biometriska uppgifter ska få behandlas om det är absolut nödvändigt för ändamålen med behandlingen.

Genetiska uppgifter ska inte få behandlas.

Vid sökning ska personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning få användas som sökbegrepp om det är absolut nödvändigt för ändamålen med behandlingen. Detsamma ska gälla biometriska uppgifter.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter att det i lagtexten anges att sökning av känsliga personuppgifter endast får ske om det är absolut nödvändigt eftersom ordet absolut riskerar att leda till en relativisering av ordet nödvändigt.

Skälen för regeringens förslag

Uppgifter om ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa, sexualliv eller sexuell läggning

Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning är känsliga personuppgifter. Allmänt gäller att stor försiktighet måste iakttas vid all behandling av känsliga personuppgifter.

Uppgifter om etniskt ursprung, politiska åsikter och religiös övertygelse är sådana faktorer som är av stor betydelse när det gäller att bedöma personers eller grupperns agerande i ett ur utrikes underrättelseperspektiv relevant avseende. Ofta är just det faktum att en person tillhör ett politiskt parti eller annan organisation av grundläggande betydelse från utrikes underrättelsesynpunkt. Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer därför i den verksamhet som ska bedrivas att ha ett befogat intresse av att kunna registrera och på annat sätt behandla den här typen av känsliga personuppgifter.

En sådan omständighet bör dock inte få utgöra ensam grund för behandlingen. Däremot bör Sveriges utrikes underrättelsetjänst få behandla uppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning om uppgifterna kompletterar personuppgifter som behandlas på annan grund.

Regeringen anser emellertid att sådan behandling endast bör få äga rum om det är absolut nödvändigt för verksamheten. En bestämmelse med den innebörden bör därför tas in i den nya lagen.

Biometriska och genetiska uppgifter

I avsnitt 7.5 föreslås att biometriska uppgifter ska definieras som personuppgifter som rör en fysisk persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken som tagits fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar identifiering av personen i fråga. Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer att ha ett behov av att kunna behandla biometriska uppgifter i sin verksamhet. Det kan t.ex. vara fråga om att en persons röstprofil, vilket är en biometrisk uppgift, behöver kunna behandlas i identifieringssyfte. Att kunna göra korrekta identifieringar är av avgörande betydelse vid bedömning av källors trovärdighet och informations sakriktighet.

Bestämmelsen om att uppgifter om ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa, sexualliv eller sexuell läggning endast får behandlas såsom komplement till personuppgifter som behandlas på annan grund är inte tillämplig när det gäller biometriska personuppgifter, t.ex. oidentifierade avtryck eller spår. Det finns därför skäl att reglera behandlingen av biometriska uppgifter särskilt. Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör få behandla biometriska uppgifter om det är absolut nödvändigt för ändamålet med behandlingen.

I avsnitt 7.5 föreslås att genetiska uppgifter ska definieras som personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga. Det innebär att ett dna-spår eller ett dna-prov som sådant inte utgör genetiska uppgifter, utan det är enbart den information som kan tas fram ur spåret eller provet som utgör sådana uppgifter förutsatt att informationen ger uppgift om en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken (propositionen Ny lag om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter, prop. 2018/19:163 s. 77).

Genetiska uppgifter är av synnerligen integritetskänslig natur. Regeringen anser därför att uttryckligen bör framgå av den nya lagen att behandling av genetiska uppgifter inte är tillåten.

Sökning av känsliga personuppgifter får endast ske om det är absolut nödvändigt för verksamheten

Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet förutsätter, som anges ovan, att sökning i viss utsträckning kan ske även avseende känsliga personuppgifter, dvs. uppgifter om ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa,

sexualliv eller sexuell läggning samt biometriska uppgifter. Sådan behandling behöver då regleras särskilt.

Automatiserad behandling av personuppgifter, i synnerhet i samlingar av uppgifter, ger stora möjligheter att söka och sammanställa information. Dessa möjligheter innebär särskilt stora risker för intrång i den personliga integriteten. I syfte att minska denna risk finns det anledning att överväga att införa en begränsning av sökmöjligheterna. Samtidigt måste beaktas att möjligheten att enkelt och snabbt söka information skapar förutsättningar för en rationell verksamhet. En eventuell begränsning bör därför inte utformas så snävt att den medför onödiga effektivitetsförluster ur ett verksamhetsperspektiv.

Behovet av en reglering som begränsar vilka uppgifter som ska få användas vid sökning gör sig framför allt gällande i fråga om känsliga personuppgifter. I konsekvens med de grundläggande kraven för behandling av känsliga personuppgifter bedömer regeringen att sökning efter information om känsliga personuppgifter endast bör få ske om det är absolut nödvändigt för syftet med behandlingen. Det innebär att en uppgift om t.ex. etnisk härkomst bör få användas som sökbegrepp bara under den förutsättningen att det är absolut nödvändigt för att få fram den information som behövs. *Sveriges advokatsamfund* anser att det räcker att skriva att det ska vara nödvändigt. Eftersom motsvarande bestämmelse finns i den personuppgiftsreglering som gäller för Försvarmaktens verksamhet anser regeringen emellertid att det finns skäl att använda samma uttryck här. En bestämmelse med den innebörden bör därför tas in i den nya lagen. Bestämmelsen om behandling av känsliga personuppgifter och sökning med sådana uppgifter bör vara generell.

Denna ordning innebär att sökning av känsliga personuppgifter är föremål för en mycket strikt prövning i Sveriges utrikes underrättelse-tjänsts verksamhet, där absolut nödvändighet är en grundförutsättning för sådana sökningar. Skyddet för den enskildes integritet ges på så sätt ett starkt och nödvändigt skydd. Det utgör en väl avvägd balans mellan verksamhetens krav och integritetsskyddet för enskilda.

8.3 Behandling av personnummer och samordningsnummer

Regeringens förslag

Uppgifter om personnummer eller samordningsnummer ska få behandlas bara när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålen med behandlingen, vikten av en säker identifiering eller något annat beaktansvärt skäl.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Utrikes underrättelseverksamhet är inriktad på utländska förhållanden och det är inte vanligt förekommande att personnummer och samordningsnummer behandlas inom denna verksamhet. Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer dock behöva behandla personuppgifter och samordningsnummer i andra delar av verksamheten t.ex. när det gäller den egna personalen. När sådan behandling aktualiseras bör det bara få ske när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålen med behandlingen, vikten av en säker identifiering eller något annat beaktansvärt skäl. En sådan bestämmelse bör därför införas i den nya lagen.

8.4 Behandling av offentligtgjorda personuppgifter

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få behandla andra känsliga personuppgifter än genetiska uppgifter samt personnummer och samordningsnummer, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke till behandlingen eller har offentligtgjort personuppgifterna på ett tydligt sätt.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

I den nya myndighetens utrikes underrättelseverksamhet kommer det inte att aktualiseras några samtyckessituationer. Sådana situationer kan emellertid förekomma exempelvis vid säkerhetsprövningar. Myndigheten bör få behandla andra känsliga personuppgifter än genetiska uppgifter samt personnummer och samordningsnummer, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke till behandlingen. Myndigheten bör också få behandla andra känsliga personuppgifter än genetiska uppgifter samt personnummer och samordningsnummer, om den registrerade på ett tydligt sätt har offentligtgjort uppgifterna. Ett tydligt offentliggörande kan ske t.ex. genom att den registrerade gör uppgifterna tillgängliga på internet.

8.5 Behandling av personuppgifter i vissa fall

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänsts hantering av information som innebär behandling av personuppgifter ska inte anses oförenlig med bestämmelserna om krav på rättslig grund, ändamål, författningsenlig och korrekt behandling, kvalitet, känsliga personuppgifter, personnummer och samordningsnummer, i det skede av behandlingen då det ännu inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* anser att det behöver tydliggöras vilka rutiner och säkerhetsåtgärder som ska vidtas när personuppgifter identifieras.

Skälen för regeringens förslag

I Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet kan det uppkomma situationer där inhämtade uppgifter kräver kryptoforcering eller en översättning innan det står klart om det är fråga om personuppgifter som behandlas. Det kan också vara så att en automatiserad hantering av uppgifterna medför att en sådan manuell bedömning inte kan göras omedelbart. Det kan t.ex. ske när myndigheten mottar information från andra myndigheter.

Det behöver finnas en reglering som hanterar sådana särskilda situationer. Regeringen bedömer därför att det bör finnas en bestämmelse som uttryckligen slår fast att en hantering av information som innebär behandling av personuppgifter inte ska anses vara oförenligt med vissa grundläggande bestämmelser i den nya lagen i det skede av behandlingen då det inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller. *Sveriges advokatsamfund* anser att det behöver tydliggöras vilka rutiner och säkerhetsåtgärder som ska vidtas när personuppgifter identifieras. Det bör därför framhållas att Sveriges utrikes underrättelsetjänst, när det står klart att informationen innehåller personuppgifter och vilka dessa är, ska behandla personuppgifterna enligt lagen. Av lagen framgår bl.a. att Sveriges utrikes underrättelsetjänst genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder ska säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att de registrerades rättigheter skyddas (4 kap. 1 §). Vidare anges att myndigheten ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas (4 kap. 3 §).

8.6 Längsta tid som personuppgifter får behandlas

Regeringens förslag

Personuppgifter ska inte få behandlas under längre tid än vad som behövs för ändamålet med behandlingen.

En upplysningsbestämmelse ska införas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska också få besluta om det i ett enskilt fall.

Att personuppgifter inte får behandlas under längre tid än vad som behövs för ändamålet med behandlingen ska inte hindra att Sveriges utrikes underrättelsetjänst arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer i huvudsak överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Riksarkivet* avstyrker förslaget om att det ska införas en upplysningsbestämmelse och en bestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få besluta i ett enskilt fall.

Skälen för regeringens förslag

I den nya myndighetens utrikes underrättelseverksamhet kommer personuppgifter inte sällan behöva behandlas under mycket lång tid. Det är angeläget att personuppgifter inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Det ska därför ske en fortlöpande prövning av om en personuppgift ska behandlas eller inte. Om uppgifter däremot inte skulle få behandlas trots att de fortfarande behövs för ändamålen med behandlingen, skulle det innebära risk för en försämrad verksamhet vid myndigheten.

Riksarkivet avstyrker förslaget om att det ska införas en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid eller fortsätta behandlas för arkivändamål av allmänt intresse eller för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål. *Riksarkivet* avstyrker även förslaget om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta om sådan behandling i ett enskilt fall. *Riksarkivet* anser att de föreslagna bestämmelserna riskerar att leda till tolkningen att det krävs särskilda föreskrifter om bevarande för att uppgifter ska kunna arkiveras och föreslår att det i stället ska framgå av bestämmelsen att den inte hindrar att myndigheten arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

Regeringen anser i likhet med Riksarkivet att det inte finns ett behov av att införa en upplysningsbestämmelse om möjligheten att meddela föreskrifter om fortsatt behandling av personuppgifter för arkivändamål. För att tydliggöra att personuppgifter som utgör en del av en allmän handling får arkiveras när dessa inte längre behövs för ändamålet med behandlingen bör det föreskrivas att begränsningarna av hur länge personuppgifter ska få behandlas inte hindrar att Sveriges utrikes underrättelsetjänst arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

Eftersom det finns ett behov av en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid bör en sådan bestämmelse införas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör också få besluta om det i ett enskilt fall.

9 Gemensamt tillgängliga personuppgifter och informationsutbyte

9.1 Gemensamt tillgängliga personuppgifter

Regeringens förslag

Personuppgifter ska få göras gemensamt tillgängliga vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst om det behövs för något av de ändamål för vilka myndigheten får behandla personuppgifter. Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga ska avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna.

En upplysningsbestämmelse ska införas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Regeringen ska också få besluta om det i ett enskilt fall.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Tullverket* har förståelse för att man väljer att använda sig av en struktur kopplat till begreppet gemensamt tillgängliga personuppgifter eftersom det av promemorian framgår att den nya myndighetens reglering bör följa den reglering som finns för Försvarsmakten. *Tullverket* pekar dock på att flera myndigheter verkar för att röra sig bort från den strukturen. *Sveriges advokatsamfund* anser att uttrycket gemensamt tillgängliga personuppgifter bör tydliggöras och att det behöver klargöras vilka myndigheter som ska kunna få gemensam tillgång till uppgifterna. *Siun* noterar att

begreppet uppgiftssamling inte används i den nya lagen, till skillnad från vad som gäller i lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten, och anser att det bör belysas om någon ändring i sak är avsedd.

Skälen för regeringens förslag

Som framgår ovan anser regeringen att Sveriges utrikes underrättelse-tjänsts personuppgiftsreglering i stor utsträckning bör följa den reglering som finns för Försvarmakten. *Tullverket* pekar på att flera myndigheter verkar för att röra sig bort från strukturen med gemensamt tillgängliga uppgifter. Regeringen anser emellertid att det – på detta område – är ändamålsenligt att behålla den struktur som gäller för Försvarmakten i dag och att det därför bör införas bestämmelser om gemensamt tillgängliga uppgifter i lagregleringen för Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer inom myndigheten får tillgång till uppgifterna. Uppgifter som endast ett fåtal personer har rätt att ta del av är alltså inte att anse som gemensamt tillgängliga. Någon bestämd gräns för när uppgifter ska anses vara gemensamt tillgängliga infördes inte vid regleringen av Försvarmaktens personuppgiftsbehandling och bör inte heller anges nu. Regeringen anser, till skillnad från *Sveriges advokatsamfund*, att det inte finns behov av att tydliggöra uttrycket ytterligare. Vid bedömningen av vad som är att anse som gemensamt tillgängliga uppgifter kan dock den praxis som har bildats vid Försvarmaktens behandling av personuppgifter vara vägledande.

Regeringen bedömer att personuppgifter bör få göras gemensamt tillgängliga vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst om det behövs för något av de ändamål för vilka myndigheten får behandla personuppgifter. Myndigheten måste i det enskilda fallet avgöra om uppgifter görs gemensamt tillgängliga eller inte. En handläggare inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör i regel utan svårigheter kunna avgöra om han eller hon för tillfället arbetar med en personuppgift som har gjorts gemensamt tillgänglig eller inte. Så är till exempel inte fallet om handläggaren arbetar i ett ordbehandlingsdokument eller annat program där han eller hon ensam eller tillsammans med några få personer behandlar och har tillgång till personuppgiften. Den personuppgiftsansvarige har emellertid ett ansvar för att gränsdragningsproblem inte uppstår på grund av brister i den tekniska utformningen av ett datorsystem. Genom de höga säkerhetskrav som kommer omgärda Sveriges utrikes underrättelsetjänsts informations-system är det också nödvändigt att inom verksamheten ha klart för sig huruvida en viss uppgift har gjorts gemensamt tillgänglig eller inte.

En upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom myndigheten bör föras in i den nya lagen. Regeringen bör också få besluta om det i ett enskilt fall.

Siun noterar att begreppet uppgiftssamling inte används i den nya lagen, till skillnad från vad som gäller i lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten, och anser att det bör belysas om någon ändring i sak är avsedd. I förarbetena till lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten framgår att begreppet uppgiftssamlingar, som i tidigare

lagstiftning använts som beteckning för gemensamt tillgängliga uppgifter, fyller en funktion i regleringen om behandlingen av personuppgifter i utrikes underrättelseverksamhet och den militära säkerhetstjänsten (prop. 2020/21:224 s. 99). Regeringen anser dock att det i den nya lagen inte finns behov av att införa begreppet uppgiftssamling och att det är tillräckligt med en reglering av gemensamt tillgängliga uppgifter.

Sveriges advokatsamfund anser att det behöver klargöras vilka myndigheter som ska kunna få gemensam tillgång till uppgifterna. Regeringen vill därför framhålla följande. Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer inom myndigheten får tillgång till uppgifterna. När det gäller andra myndigheters möjlighet att få del av personuppgifter som behandlas vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst behandlas det bl.a. i bestämmelserna om direktåtkomst. Sveriges utrikes underrättelsetjänst förutsätts kunna samarbeta med andra, företrädesvis myndigheter. Inom ramen för sådant samarbete kan personuppgifter i gemensamma projekt komma att behandlas. För att bl.a. möjliggöra ett sådant samarbete bör vissa myndigheter kunna medges direktåtkomst till uppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst (jfr avsnitt 9.4.1). Genom den föreslagna regleringen av gemensamt tillgängliga uppgifter finns förutsättningar för att begränsa åtkomsten för andra myndigheter på ett ändamålsenligt sätt.

9.2 Olika former av elektroniskt utlämnande

9.2.1 Utlämnande på medium för automatiserad behandling

I princip anses allt elektroniskt utlämnande som inte görs genom direktåtkomst utlämnat på medium för automatiserad behandling. Högsta förvaltningsdomstolen har ansett att gränsdragningen mellan vad som är direktåtkomst och annat utlämnande på medium för automatiserad behandling beror på om den aktuella uppgiften kan anses förvarad hos den mottagande myndigheten enligt 2 kap. 3 § andra stycket tryckfrihetsförordningen (HFD 2015 ref. 61).

Utlämnande på medium för automatiserad behandling kan göras på många olika sätt. Det kan vara fråga om att personuppgifter lämnas t.ex. via e-post eller dvd-skiva eller genom direkt överföring från ett datasystem till ett annat via elektroniska kommunikationsnät.

Utlämnande på medium för automatiserad behandling innebär som regel att informationen lämnas ut i elektronisk form på ett sådant sätt att mottagaren kan bearbeta informationen. Detta innebär effektivitetsvinster för mottagaren, samtidigt som det kan innebära risker för den personliga integriteten.

9.2.2 Direktåtkomst

Det som typiskt sett avses med direktåtkomst är att någon har direkt tillgång till någon annans register eller databas och på egen hand kan söka efter information, dock utan att kunna påverka innehållet i registret eller databasen (prop. 2020/21:224 s. 101). Enligt Informationshanteringsutredningen bör direktåtkomst anses föreligga om en myndighet hos en annan myndighet har sådan teknisk tillgång till upptagningar som avses i 2 kap. 3 § andra stycket tryckfrihetsförordningen, dvs. om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas (Myndighetsdatalog, SOU 2015:39 s. 390–393). Som framgår ovan har Högsta förvaltningsdomstolen använt samma definition av direktåtkomst (HFD 2015 ref. 61).

I uttrycket direktåtkomst ligger också att den som är personuppgiftsansvarig för registret eller databasen saknar kontroll över vilka uppgifter som den som har direktåtkomst vid ett visst tillfälle tar del av.

Vid direktåtkomst fattas beslut om överföring i varje enskilt fall av mottagaren. Den faktiska begränsningen av direktåtkomsten görs med hjälp av olika tekniska lösningar, beroende på hur omfattningen av direktåtkomsten har begränsats i det enskilda fallet.

9.3 Elektronisk informationsöverföring på annat sätt än direktåtkomst

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt. En upplysningsbestämmelse ska införas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter som begränsar denna möjlighet.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Huvuddelen av all informationsöverföring mellan Sveriges utrikes underrättelsetjänst och andra myndigheter kommer ske elektroniskt. Det är alltför begränsande att endast enstaka personuppgifter skulle få lämnas ut på medium för automatiserad behandling. Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör i stället ha möjlighet att lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är

olämpligt. Föreskrifter om begränsningar av denna möjlighet kan lämpligen meddelas genom förordning.

9.4 Direktåtkomst

9.4.1 Direktåtkomst för Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet

Regeringens förslag

Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt ska få medges direktåtkomst hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

En upplysningsbestämmelse ska införas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om direktåtkomst till gemensamt tillgängliga personuppgifter i andra fall. Vidare ska en upplysningsbestämmelse införas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten och om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst. Vid sidan av att meddela föreskrifter ska regeringen få besluta om detta i ett enskilt fall.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* anser att det saknas resonemang kring riskerna för den personliga integriteten och att samtlig direktåtkomst borde regleras i lag.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer att ha behov av att utbyta information med andra myndigheter i sin utrikes underrättelseverksamhet. Det kan exempelvis röra kartläggning av terrorhot. Det är viktigt att i så stor utsträckning som möjligt dra nytta av de effektivitetsvinster som modern teknik kan ge.

I likhet med vad som gäller för Försvarmakten behöver det även för Sveriges utrikes underrättelsetjänst finnas författningsstöd för att kunna medge direktåtkomst till vissa myndigheter för vissa syften. Det är viktigt att myndigheterna ges möjlighet att utföra sina uppgifter effektivt, med beaktande av den enskildes integritet och gällande säkerhetsskyddskrav.

Det är Sveriges utrikes underrättelsetjänst som i det enskilda fallet avgör om direktåtkomst ska medges. Det är också myndigheten som avgör vilka uppgifter som ska vara tillgängliga för direktåtkomst. Vid direktåtkomst

ska bestämmelser om sekretess, säkerhetsskydd och dataskydd beaktas hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst, men också hos den mottagande myndigheten. Mottagande myndigheter ska behandla de mottagna personuppgifterna i enlighet med för dem gällande dataskyddsregelverk. Skulle det visa sig att en mottagande myndighet inte behandlar personuppgifter i enlighet med gällande rätt kan ansvarig tillsynsmyndighet ingripa. I en sådan eventuell situation skulle dessutom möjligheten till direktåtkomst behöva avbrytas av Sveriges utrikes underrättelsetjänst till dess att den mottagande myndigheten har vidtagit lämpliga åtgärder för att kunna uppfylla de krav som gäller. Detta gäller oavsett om stödet för direktåtkomst ges i lag eller förordning.

I propositionen Ett mer effektivt informationsutbyte vid Nationellt centrum för terrorhotbedömning bedömde regeringen att ett möjliggörande av direktåtkomst som form för utlämnande av uppgifter mellan myndigheterna inom ramen för NCT-samarbetet inte medför att det uppkommer ett sådant betydande intrång i enskildas personliga integritet som innebär övervakning eller kartläggning i den mening som avses i 2 kap. 6 § andra stycket RF. Regeringen ansåg emellertid ändå att det framstod som mest ändamålsenligt att i det aktuella fallet reglera direktåtkomsten i lag, främst mot bakgrund av den känsliga verksamhet som myndigheterna inom NCT-samarbetet bedriver samt då utlämnandet förutsätter att sekretessbrytande bestämmelser om uppgiftsskyldighet faktiskt införs (prop. 2017/18:36 s. 26–28). I lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten infördes en något vidgad möjlighet till direktåtkomst vid Försvarsmakten för Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt. Regeringen bedömde emellertid att detta inte medförde någon annan bedömning i förhållande till 2 kap. 6 § andra stycket RF än den som görs i prop. 2017/18:36 (prop. 2020/21:224 s. 107). Det bedömdes inte heller som lämpligt att detaljreglera Försvarsmaktens verksamheter i lag.

Sveriges advokatsamfund anser att samtlig direktåtkomst borde regleras i lag. Regeringen anser emellertid att det på samma sätt som för Försvarsmakten är lämpligt att direktåtkomsten regleras i förordning, om lagreglering inte krävs och det inte heller finns andra omständigheter som talar för en reglering i lag.

I likhet med det samarbete som i dag finns mellan Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Säkerhetspolisen kommer Sveriges utrikes underrättelsetjänst behöva ha ett nära samarbete med dessa myndigheter. Sveriges utrikes underrättelsetjänst, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt kommer behöva ha ett nära samarbete med varandra när det t.ex. gäller yttre hot mot landet, hot mot säkerheten för svenska intressen vid genomförande av fredsfrämjande och humanitära insatser, konflikter utomlands med konsekvenser för internationell säkerhet och främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. Sveriges utrikes underrättelsetjänst, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt kommer vidare behöva ha ett nära samarbete med varandra och med Säkerhetspolisen när det t.ex. gäller kartläggning av verksamhet som rör internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen, utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel, och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,

allvarliga yttre hot mot samhällets infrastruktur och främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen.

Detta samarbete har stor betydelse för Sveriges försvar och säkerhet, inte minst mot bakgrund av den säkerhetspolitiska utvecklingen under de senaste åren och det allvarliga säkerhetsläget. Samarbetet leder till att myndigheterna delger varandra underrättelser. Några hinder i form av sekretess föreligger typiskt sett inte för sådan delgivning. Samarbetet ställer emellertid krav på att myndigheterna på ett arbetsbesparande sätt kan ta del även av andra uppgifter hos varandra som de behöver för sin underrättelse- och säkerhetstjänst.

Den föreslagna möjligheten till informationsutbyte mellan myndigheterna innebär att uppgifter från Sveriges utrikes underrättelsetjänst blir tillgängliga utanför det sammanhang där de ursprungligen behandlades. Sveriges advokatsamfund anser att det i promemorian saknas resonemang kring riskerna för den personliga integriteten och att det t.ex. inte finns resonemang kring hur det kan säkerställas att uppgifterna inte behandlas för obehöriga ändamål hos den som inhämtar uppgifterna. Regeringen kan inledningsvis konstatera att sammanhanget där uppgifterna blir tillgängliga inte skiljer sig på något avgörande sätt när det gäller den underrättelseverksamhet som de fyra myndigheterna har till uppgift att bedriva till skydd för Sveriges försvar och säkerhet. Regeringen delar också den bedömning som görs i promemorian om att direktåtkomst ur ett integritetsskyddsperspektiv endast bör kunna medges till uppgifter som är gemensamt tillgängliga i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet. Från ett integritetsskyddsperspektiv är det vidare en fördel om det tydligt framgår av författningstexten vilka uppgifter som får lämnas ut genom direktåtkomst. Den tillsyn och de krav på granskning som kommer att gälla för den behandling av personuppgifter som den föreslagna lagstiftningen omfattar är också av stor betydelse för tillvaratagandet av den enskildes integritetsskydd.

Regeringen anser att möjlig direktåtkomst för Försvarmakten, Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt till personuppgifter som behandlas hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör avse personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

I likhet med vad som gäller för Försvarmakten är det lämpligt att den nya bestämmelsen anges i lag. Om det finns behov av att begränsa omfattningen av direktåtkomsten ytterligare kan det göras i förordning eller i myndighetsinterna föreskrifter.

Direktåtkomst för svenska myndigheter i andra situationer

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § RF meddela föreskrifter om vilka som i andra fall än de som omfattas av förslagen ovan får ha direktåtkomst till gemensamt tillgängliga uppgifter. Regeringen får enligt förslaget även besluta om detta i ett enskilt fall.

Direktåtkomst som kan komma i fråga att regleras i förordning avser sådana uppgifter och syften som inte förutsätter reglering i lag. Regeringen ser inte heller att det av andra skäl finns anledning att i den nya lagen

reglera frågan om ytterligare direktåtkomst för svenska myndigheter till personuppgifter som finns hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Regeringen vill i sammanhanget understryka att bestämmelser om direktåtkomst alltid måste föregås av noggranna överväganden oavsett om regleringen ska tas in i lag eller förordning.

Omfattningen av direktåtkomsten

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § RF meddela föreskrifter om omfattningen av den direktåtkomst som möjliggörs genom förslaget, samt om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst. Det kan t.ex. avse dokumentations- och användarkrav hos mottagaren.

9.4.2 Direktåtkomst för Sveriges utrikes underrättelsetjänst i Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt verksamhet

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska i sin verksamhet få medges direktåtkomst hos Säkerhetspolisen till personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas hos Säkerhetspolisen för att förebygga, förhindra eller upptäcka, viss brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra vissa brott.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få medges direktåtkomst hos Försvarmakten till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som finns i uppgiftssamlingar.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska också få medges direktåtkomst hos Försvarets radioanstalt till personuppgifter som utgör analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som finns i uppgiftssamlingar.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Som framgår i avsnitt 9.4.1 ovan kommer Sveriges utrikes underrättelsetjänst behöva ha ett nära samarbete med Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt. Det finns, på samma sätt som det finns ett behov för dessa myndigheter till direktåtkomst till personuppgifter som behandlas hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst, ett behov för Sveriges

utrikes underrättelsetjänst att kunna medges direktåtkomst till vissa personuppgifter.

Regeringen anser att Sveriges utrikes underrättelsetjänst i sin verksamhet bör få möjlighet till direktåtkomst till personuppgifter som behandlas hos Säkerhetspolisen. Sådan direktåtkomst bör avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas hos Säkerhetspolisen för att det är nödvändigt för att förebygga, förhindra eller upptäcka viss brottslig verksamhet, eller utreda eller lagföra vissa brott (2 kap. 1 § 1 och 2 lagen [2019:1182] om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter).

Möjlig direktåtkomst för den nya myndigheten till personuppgifter som behandlas hos Försvarmakten bör enligt regeringens mening vidare avse sådana personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat och som finns i en uppgiftssamling för utrikes underrättelseverksamhet (3 kap. 3 § lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten).

Möjlig direktåtkomst för den nya myndigheten till personuppgifter som behandlas hos Försvarets radioanstalt bör avse personuppgifter som utgör analysresultat inom den utrikes underrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar (3 kap. 2 § lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt).

9.4.3 Direktåtkomst för utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet

Regeringens förslag

Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete ska en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst få medges direktåtkomst hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst till personuppgifter som behandlas i utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Försvarets radioanstalt* instämmer i att det bör finnas en möjlighet för Sveriges utrikes underrättelsetjänst att inom ramen för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete medge en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst direktåtkomst till vissa uppgifter hos myndigheten. Försvarets radioanstalt anser att det i den föreslagna bestämmelsen bör finnas ett andra stycke som anger att första stycket bara gäller i den

utsträckning som sådan direktåtkomst följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om den i ett enskilt fall.

Skälen för regeringens förslag

En möjlighet för direktåtkomst i det internationella samarbetet

Det internationella samarbetet inom underrättelse- och säkerhetsområdet är av största vikt och kommer att vara så även i den nya myndighetens verksamhet. Den tekniska utvecklingen har också lett till att det är möjligt att säkerställa en nödvändig skyddsnivå för den utlämnande myndighetens system och personuppgifter.

I likhet med vad som i dag gäller för bl.a. Försvarsmakten bedömer regeringen att det bör införas en möjlighet för Sveriges utrikes underrättelsetjänst att kunna medge direktåtkomst för utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

Den fortsatta tekniska utvecklingen medför att de tekniska förutsättningarna för att möjliggöra direktåtkomst ökar. Sveriges utrikes underrättelsetjänst måste dock alljämt, enligt bl.a. gällande bestämmelser om sekretess, säkerhetsskydd och dataskydd, på förhand bedöma om direktåtkomst bör medges en utländsk aktör.

Myndighetens utrikes underrättelsesamarbete

Utvecklingen i Sverige och i omvärlden skärper kraven på Sveriges förmåga att värna sin säkerhet. Detta gäller inte minst på området utrikes underrättelseverksamhet, där internationell samverkan i många fall är helt nödvändig för att myndigheten ska kunna lösa sina uppgifter. Direktåtkomst kommer endast komma i fråga mellan underrättelsefunktioner som är delaktiga i ett tätt och interaktivt samarbete inom ramen för de utländska förhållanden som utrikes underrättelseverksamhet inriktas mot. De personuppgifter som kommer att överföras genom t.ex. direktåtkomst är sådana som bedömts vara relevanta för gemensamma underrättelseområden.

Samarbetet mellan underrättelsefunktioner sker t.ex. genom att utbyta information vid fysiska möten eller genom elektroniskt utlämnande av meddelanden och rapporter. I de fall där samarbete i hög grad förutsätter skyndsamhet, samt i de fall där samarbete syftar till att gemensamt följa ett skeende, är det i vissa fall nödvändigt att inom ramen för samarbetet tillgängliggöra information genom direktåtkomst. En sådan situation kan exempelvis uppstå inför ett förmodat förestående terroråd. Behov av att kunna medge direktåtkomst kan även uppstå på andra områden såsom när Sveriges utrikes underrättelsetjänst följer ett underrättelsemässigt intressant skeende tillsammans med en utländsk myndighet. I sådana fall är det angeläget att kunna tillgängliggöra ett samlat kunskapsläge över tid. Regeringen anser att en möjlighet bör kunna vara att Sveriges utrikes underrättelsetjänst medger en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst direktåtkomst till personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga inom myndigheten specifikt för ett sådant samarbete.

Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete bedömer regeringen därför att en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst bör få

medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom myndigheten i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Omfattningen av direktåtkomsten

Den närmare omfattningen av den direktåtkomst som möjliggörs genom förslaget, samt dokumentations- och användarkrav hos mottagaren, kan lämpligen regleras i förordning.

Försvarets radioanstalt anser att det bör införas en bestämmelse som innebär att direktåtkomst i dessa fall bara ska få medges i den utsträckning som sådan direktåtkomst följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om den i ett enskilt fall. Regeringen anser dock att det inte har framkommit något skäl för en sådan ytterligare begränsning av möjligheterna att medge direktåtkomst.

9.5 Bestämmelser som får sekretessbrytande verkan

9.5.1 Varför behövs bestämmelser som får sekretessbrytande verkan?

Sekretess hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst

De personuppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer att behandla kommer som regel omfattas av utrikes- eller försvarssekretess enligt 15 kap. 1 och 2 §§ OSL. Utrikessekretess och försvarssekretess avser att skydda allmänna intressen. Utrikessekretess gäller bl.a. för uppgifter som rör Sveriges förbindelser med en annan stat eller en mellanfolklig organisation. Försvarssekretess gäller för uppgifter som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret.

I avsnitt 5.2.6 föreslås att Sveriges utrikes underrättelsetjänst även omfattas av sekretessbestämmelsen i 38 kap. 4 § OSL. Uppgifter om enskilda i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet och säkerhetsverksamhet kommer som regel omfattas av sekretess enligt den bestämmelsen. Sekretess gäller då i underrättelse- och säkerhetsverksamhet för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretess mellan myndigheter

Utrikes underrättelseverksamhet kommer bedrivas av Sveriges utrikes underrättelsetjänst, Försvarmakten, Försvarets radioanstalt, Försvarets materielverk och Totalförsvarets forskningsinstitut. Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer även samarbeta bl.a. med Säkerhetspolisen i frågor som rör Sveriges säkerhet. Sekretess gäller för majoriteten av de personuppgifter som behandlas inom dessa verksamheter.

Enligt 8 kap. 1 § OSL får uppgifter för vilka sekretess gäller inte röjas för andra myndigheter, om inte annat framgår av den lagen eller lag eller förordning till vilken lagen hänvisar. När uppgifter ska lämnas mellan myndigheter måste därför hänsyn tas till offentlighets- och sekretesslagstiftningen. Motsvarande gäller vid uppgiftslämnande mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet, när dessa är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra.

OSL innehåller även sekretessbrytande bestämmelser som möjliggör utbyte av uppgifter mellan myndigheter i vissa fall och under vissa förutsättningar. Av 10 kap. 2 § OSL framgår att sekretess inte hindrar att uppgifter lämnas till en annan myndighet, om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet. Bestämmelsen, som är avsedd att tillämpas restriktivt, medger inte sekretessgenombrott på den grunden att den mottagande myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet. Enligt den s.k. generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL gäller som huvudregel att en uppgift får lämnas ut till en annan myndighet, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas ut har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Enligt 10 kap. 28 § första stycket OSL hindrar sekretess vidare inte att uppgifter lämnas till en annan myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning.

Förhållandet mellan direktåtkomst och sekretess

En bestämmelse om direktåtkomst reglerar endast tillåtligheten av ett visst tillvägagångssätt för att lämna ut uppgifter. En sådan bestämmelse har alltså inte någon sekretessbrytande effekt och innebär inte en uppgiftsskyldighet som möjliggör ett utlämnande med stöd av enligt 10 kap. 28 § första stycket OSL. Möjligheterna för t.ex. en myndighet att vid informationsutbyte med en annan myndighet överföra uppgifter genom att medge direktåtkomst till uppgifter som behandlas automatiserat begränsas därför inte sällan av sekretess.

Eftersom direktåtkomst innebär att den mottagande myndigheten fritt kan avgöra vilka uppgifter – inom ramen för den beviljade direktåtkomsten – som den vill ta del av, anses uppgifterna utlämnade i och med att direktåtkomst medges. Det saknar betydelse om den mottagande myndigheten faktiskt tar del av en viss uppgift eller inte. En myndighet kan därför inte tillåta en annan myndighet direktåtkomst till uppgifter som, vid en sekretessprövning, den senare myndigheten inte med säkerhet skulle ha rätt att ta del av.

Direktåtkomst förutsätter därför att det är fråga om offentliga uppgifter, uppgifter som omfattas av en bestämmelse om uppgiftsskyldighet eller att det finns en annan sekretessbrytande bestämmelse som ger stöd för att uppgiften kan lämnas ut.

Sekretess i förhållande till en utländsk aktör

Uppgifter som omfattas av sekretess får som huvudregel inte röjas för en utländsk myndighet eller en mellanfolklig organisation. Det finns dock vissa undantag från denna huvudregel bl.a. om utlämnandet görs i enlighet med särskild föreskrift i lag eller förordning (8 kap. 3 § 1 OSL). Sådana

föreskrifter finns t.ex. i 2 kap. förordningen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten. Enligt 2 kap. 1 § får Försvarmakten inom ramen för verksamhet som rör Sveriges försvar och säkerhet överföra personuppgifter till en utländsk myndighet, en internationell organisation eller en enskild, om överföringen är nödvändig för att fullgöra myndighetens uppdrag. Enligt 2 kap. 2 § får Försvarmakten inom ramen för internationellt försvars- och säkerhetssamarbete överföra personuppgifter till en utländsk myndighet eller en internationell organisation, om överföringen tjänar den svenska statsledningen eller det svenska totalförsvaret. Överföringen av personuppgifter får inte vara till skada för svenska intressen.

9.5.2 Bestämmelse som får sekretessbrytande verkan gentemot svenska myndigheter i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet

Regeringens förslag

Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Säkerhetspolisen ska ha rätt att vid direktåtkomst hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Sekretessen behöver kunna brytas

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska enligt vad som föreslås i avsnitt 9.4.1 ges möjlighet att lämna ut personuppgifter till Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Säkerhetspolisen genom direktåtkomst. Eftersom de uppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer behandla i sin verksamhet i många fall omfattas av sekretess behövs det bestämmelser som bryter sekretessen för att utlämnandet genom direktåtkomst ska bli effektivt. I annat fall måste det göras en sekretessprövning i varje enskilt fall innan uppgifterna görs tillgängliga för direktåtkomst.

Det finns bestämmelser om sekretessgenombrott som kan bli tillämpliga inom ramen för myndighetens utrikes underrättelseverksamhet. Utrikes underrättelsemyndigheterna kommer att rapportera underrättelser till berörda myndigheter (2 § första stycket lagen om utrikes underrättelseverksamhet). Bestämmelsen har sekretessbrytande verkan, men avser endast underrättelser. Det finns därför ett behov av att införa ytterligare uppgiftsskyldigheter som gör det möjligt att uppgifter som

omfattas av sekretess kan lämnas till andra myndigheter med stöd av 10 kap. 28 § OSL.

Vilken slags sekretess kan behöva brytas?

Frågan är vilken slags sekretess som behöver brytas för att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna lämna ut uppgifter genom direktåtkomst. Nedan beskrivs sekretessbestämmelser som i huvudsak kan komma i fråga.

Utrikessekretess gäller för uppgift som rör Sveriges förbindelser med en annan stat eller i övrigt rör bl.a. annan stat eller mellanfolklig organisation om det kan antas att det stör Sveriges mellanfolkliga förbindelser eller på annat sätt skadar landet om uppgiften röjs (15 kap. 1 § OSL). Försvarssekretess gäller för uppgift som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs (15 kap. 2 § OSL).

Med hänsyn till de skyddsnyfthen som utrikes- och försvarssekretessen har och Sveriges utrikes underrättelsetjänsts, Försvarsmaktens, Försvarets radioanstalts och Säkerhetspolisens uppgifter i fråga om Sveriges säkerhet bör det i många fall inte medföra någon fara för rikets säkerhet eller innebära någon skada för verksamhet, eller annan skada enligt sekretessbestämmelserna, att sådana uppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst anser bör göras tillgängliga för Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt och Säkerhetspolisen lämnas ut till dessa myndigheter. Skaderekvisitet är då inte uppfyllt och något generellt behov av att bryta sekretessen enligt dessa bestämmelser kan inte anses föreligga. I de fall utlämnandet av en uppgift till någon av de aktuella myndigheterna skulle innebära att Sveriges utrikes underrättelsetjänsts egen verksamhet riskerar att skadas, bör direktåtkomst givetvis inte komma i fråga.

Uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden som kan förekomma i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet och säkerhetsverksamhet kommer som regel omfattas av sekretess enligt den föreslagna lydelsen av 38 kap. 4 § OSL. Utlämnande av sådana uppgifter kan i de flesta fall typiskt sett anses vara till skada eller men för den enskilde. Om sådana uppgifter ska lämnas ut måste dessutom en sekretessprövning göras i varje enskilt fall. Det är inte möjligt att på förhand göra en generell intresseavvägning i fråga om sådana uppgifter. För att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna utbyta den typen av uppgifter med relevanta myndigheter genom direktåtkomst, krävs det därför att sekretessen bryts.

En bestämmelse om uppgiftsskyldighet bör införas

Bestämmelser i form av uppgiftsskyldigheter som får en sekretessbrytande verkan utformas inte sällan som en rätt för mottagaren att ta del av vissa uppgifter, se t.ex. 3 kap. 3 § lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten. Uppgiftsskyldigheten i den nya lagen bör utformas på motsvarande sätt. Uppgiftsskyldigheten bör omfatta sådana uppgifter som de mottagande myndigheterna får ta del av genom direktåtkomst (avsnitt 9.4.1).

Förslaget innebär att sekretessgenombrott ska tillåtas i vissa fall. Bestämmelsen om utlämnande måste emellertid ses tillsammans med hur regelsystemet i övrigt har utformats. För det första bör utlämnandet bara få avse uppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga. Detta innebär i sig en begränsning, eftersom många av de uppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer behandla aldrig kommer att göras gemensamt tillgängliga. Möjligheten att medge direktåtkomst begränsas också till en viss typ av uppgifter. Om direktåtkomst medges, kommer dessutom tillgången till olika typer av uppgifter att begränsas genom behörighetsregler. När en uppgift blir åtkomlig för en tjänsteman vid en annan myndighet kommer den myndighetens registerförfattning att bli tillämplig, vilken i likhet med vad som gäller för Sveriges utrikes underrättelsetjänst innehåller bestämmelser som syftar till att minska risken för integritetsintrång. Uppgiftsskyldigheten måste också ses tillsammans med bestämmelserna om att tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad den enskilde tjänstemannen behöver för att fullgöra sina arbetsuppgifter. Förslaget skapar förutsättningar för bättre informationsutbyte mellan de aktuella myndigheterna, samtidigt som risken för integritetsintrång beaktas.

I de fall det behövs ytterligare uppgiftsskyldigheter som får sekretessbrytande verkan för svenska myndigheters direktåtkomst till personuppgifter hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst i andra fall än de som nu föreslås regleras i lag, kan detta lämpligen regleras i förordning.

9.5.3 Bestämmelser som får sekretessbrytande verkan gentemot Sveriges utrikes underrättelsetjänst i Säkerhetspolisen, Försvarmaktens och Försvarets radioanstalts verksamheter

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska, trots viss sekretess enligt OSL, ha rätt att ta del av personuppgifter hos Säkerhetspolisen som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas hos Säkerhetspolisen för vissa syften, om myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska ha rätt att vid direktåtkomst hos Försvarmakten och Försvarets radioanstalt ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Det finns, på samma sätt som det finns ett behov av en bestämmelse med sekretessbrytande verkan gentemot vissa myndigheter för personuppgifter som behandlas i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet, ett behov av bestämmelser med sekretessbrytande verkan gentemot Sveriges utrikes underrättelsetjänst för personuppgifter som behandlas i Säkerhetspolisens, Försvarmaktens och Försvarets radioanstalts verksamheter.

Av 2 kap. 18 § lagen om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter följer att Försvarmakten, trots sekretess enligt 21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 § OSL, har rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas för vissa syften, om myndigheten behöver uppgifterna i sin utrikes underrättelseverksamhet eller militära säkerhetstjänst. Detsamma gäller Försvarets radioanstalt, om myndigheten behöver uppgifterna i sin utrikes underrättelseverksamhet.

Bestämmelsen omfattar sådana sekretessbestämmelser i OSL som gäller uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden (21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 §). Bestämmelserna i 15 kap. 1 och 2 §§ och 18 kap. 1 och 2 §§ OSL avser att skydda nationens intressen och den verksamhet som Säkerhetspolisen bedriver. I förarbetena till 2 kap. 18 § lagen om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter framgår att det inte bör medföra någon fara för rikets säkerhet eller innebära någon skada för Säkerhetspolisens verksamhet eller för nationen att sådana uppgifter som Säkerhetspolisen anser bör göras tillgängliga för bl.a. Försvarmakten och Försvarets radioanstalt lämnas ut till dessa. Några sekretessbrytande bestämmelser avseende den sekretess som regleras i 15 kap. 1 och 2 §§ och 18 kap. 1 och 2 §§ OSL ansågs därför inte behövas. Samma bedömning gjordes i fråga om uppgifter som omfattas av sekretess enligt 21 kap. 5 § OSL (propositionen Ny lag om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter, prop. 2018/19:163 s. 112 f.).

Det finns inte anledning att göra någon annan bedömning avseende utlämnanden till Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör också omfattas av bestämmelsen i 2 kap. 18 § som har sekretessbrytande verkan och som medför att uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden (21 kap. 3 § första stycket, 35 kap. 1 § och 37 kap. 1 §) kan lämnas ut till Sveriges utrikes underrättelsetjänst, om myndigheten behöver uppgifterna i sin verksamhet, och dessa har gjorts gemensamt tillgängliga och behandlas hos Säkerhetspolisen för vissa syften. På samma sätt som för Försvarmakten och Försvarets radioanstalt finns det inte något behov av att bryta sekretessen enligt 15 kap. 1 och 2 §§, 18 kap. 1 och 2 §§ och 21 kap. 5 § OSL.

Sekretessen behöver även brytas för att Sveriges utrikes underrättelsetjänst vid direktåtkomst vid Försvarmakten och Försvarets radioanstalt (se avsnitt 9.4.2) ska kunna ta del av sådana uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden som omfattas av sekretess. I lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten och lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt

finns bestämmelser med sekretessbrytande verkan som innebär att de myndigheter som kan medges direktåtkomst till vissa personuppgifter även har rätt att ta del av dessa. Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör omfattas av sådana bestämmelser med sekretessbrytande verkan som gör att myndigheten har rätt att vid direktåtkomst hos Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

9.6 Överföring av personuppgifter till andra länder och internationella organisationer

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska få föra över personuppgifter till ett annat land eller en internationell organisation endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhets-samarbetet.

En upplysningsbestämmelse ska införas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall om överföringen är nödvändig för verksamheten vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Regeringen ska också få besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Försvarets radioanstalt* anser att det finns skäl att överväga att införa de särskilda krav på överföring av personuppgifter till andra länder och internationella organisationer som finns i lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt.

Skälen för regeringens förslag

Enligt förordningen om utrikes underrättelseverksamhet får de myndigheter som bedriver utrikes underrättelseverksamhet samarbeta i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer endast under förutsättning att syftet med samarbetet är att tjäna den svenska statsledningen och det svenska totalförsvaret. De uppgifter som myndigheterna lämnar till andra länder och internationella organisationer får inte vara till skada för svenska intressen (3 §). Utöver statens intresse har detta i rättstillämpningen även ansetts inbegripa intressen hos svenska företag och enskilda.

Möjligheten att kunna överföra information till ett annat land och internationella organisationer kommer vara av avgörande betydelse för

Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet. Sådan information kommer inte sällan innehålla personuppgifter.

Det kan finnas en viss grad av osäkerhet när det gäller att överföra personuppgifter till ett annat land eller en internationell organisation. Det kommer därför att medföra ett stort ansvar för Sveriges utrikes underrättelsetjänst när det gäller att bedöma i vilka fall personuppgifter kan överföras. Underrättelsesamarbete bygger på ett ömsesidigt förtroende och en motpart som missbrukar förtroendet kommer inte längre att få ta del av information. Sveriges utrikes underrättelsetjänst är inte i något fall skyldig att överföra personuppgifter till ett annat land eller en internationell organisation.

Regeringen bedömer dock att det bör finnas en möjlighet för Sveriges utrikes underrättelsetjänst att föra över personuppgifter till ett annat land eller en internationell organisation. Det ska få ske endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet. *Försvarets radioanstalt* anser att det finns skäl att överväga att införa de särskilda krav på överföring av personuppgifter till andra länder och internationella organisationer som finns i lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt. Regeringen bedömer dock att de krav som föreslagits i promemorian och som också motsvarar de krav som finns i motsvarande bestämmelse för Försvarsmakten är tillräckliga.

En upplysningsbestämmelse bör, i likhet med vad som gäller för Försvarsmakten, införas om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, kan meddela föreskrifter om att överföring får ske i andra fall om överföringen är nödvändig för verksamheten hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Regeringen bör också kunna besluta om sådan överföring i ett enskilt fall. Ett behov av överföring av personuppgifter kan t.ex. uppkomma i myndighetens administrativa verksamhet. Närmare villkor för i vilka fall överföring av personuppgifter till utlandet ska få ske kan lämpligen regleras i förordning.

10 Personuppgiftsansvar

10.1 Vem är personuppgiftsansvarig?

Regeringens förslag

Personuppgiftsansvarig ska vara den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med eller medlen för behandlingen av personuppgifter.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vara personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför, som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar.

Regeringens bedömning

Det bör inte finnas någon särskild bestämmelse om gemensamt personuppgiftsansvar.

Promemorians förslag och bedömning

Förslagen och bedömningen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* anser att det är otydligt att det av lagen framgår att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vara personuppgiftsansvarig för den behandling som myndigheten utför samtidigt som det förs resonemang om att gemensamt personuppgiftsansvar kan förekomma.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Det bör i den nya lagen införas en definition av vad som avses med personuppgiftsansvarig. Med personuppgiftsansvarig bör avses den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter.

I den nya lagen bör vidare anges att Sveriges utrikes underrättelsetjänst är personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför. Det bör också uttryckligen framgå att personuppgiftsansvaret även inbegriper behandling av personuppgifter som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar.

Sveriges advokatsamfund anser att det är otydligt att det av lagen framgår att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vara personuppgiftsansvarig för den behandling som myndigheten utför samtidigt som det förs resonemang om att gemensamt personuppgiftsansvar kan förekomma. *Sveriges advokatsamfund* anser att detta medför att lagregelns uttryckliga lydelse ändras genom uttalanden i förarbetena, vilket är olämpligt. Regeringen kan konstatera att med personuppgiftsansvarig avses enligt förslaget den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen. Två eller flera personuppgiftsansvariga kan alltså vara gemensamt personuppgiftsansvariga för viss behandling. Att det också framgår att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vara personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför, som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar medför inte att definitionen av personuppgiftsansvarig ändras.

Ett samarbete mellan två eller flera myndigheter medför emellertid inte automatiskt ett gemensamt ansvar för behandlingen av personuppgifter. Det avgörande är i stället om de deltagande myndigheterna i någon mån tillsammans bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen. I många fall då myndigheter samarbetar framgår det av de faktiska omständigheterna vem som är ansvarig för vilken personuppgiftsbehandling, t.ex. genom att det endast är en myndighet som har tillgång

till personuppgifterna eller it-systemet, eller om myndigheterna agerar i olika skeden av en process. Det förhållandet att två myndigheter använder samma datasystem eller att en myndighet ger en annan myndighet direktåtkomst till ett visst datasystem innebär inte heller per automatik att det uppstår ett gemensamt personuppgiftsansvar.

Gemensamt personuppgiftsansvar kan uppkomma om Sveriges utrikes underrättelsetjänst tillsammans med någon annan aktör i Sverige eller utomlands har bestämt ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter. Detta följer av den föreslagna definitionen av personuppgiftsansvarig. Regeringen anser därför att det inte är nödvändigt att införa någon särskild reglering av gemensamt personuppgiftsansvar.

10.2 Skyldigheter som personuppgiftsansvarig

10.2.1 Författningsenlig behandling

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att den registrerades rättigheter skyddas.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska se till att tillgången till personuppgifter begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Det bör införas en bestämmelse i den nya lagen om en generell skyldighet för Sveriges utrikes underrättelsetjänst att, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att myndigheten skyddar rättigheterna för den vars uppgifter behandlas.

De närmare tekniska och organisatoriska åtgärder som Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör vidta beror på vilken verksamhet hos myndigheten det rör sig om. Vilka närmare åtgärder som Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vidta eller vilka omständigheter som myndigheten ska beakta vid beslut om åtgärder kan lämpligen regleras i förordning.

Regeringen anser vidare att det bör framgå av lagen att tillgången till personuppgifter begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Det avser såväl tillgången till uppgifterna

inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst som den tillgång som personal vid andra myndigheter ges genom direktåtkomst.

10.2.2 Säkerheten för personuppgifter

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas, särskilt mot obehörig eller otillåten behandling, och mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Det är viktigt att Sveriges utrikes underrättelsetjänst skyddar de personuppgifter som behandlas. I den nya lagen bör det framgå att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas, särskilt mot obehörig eller otillåten behandling, och mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada.

10.2.3 Inget krav på en särskild konsekvensbedömning

Regeringens bedömning

En särskild bestämmelse om konsekvensbedömning bör inte införas i den nya lagen.

Promemorians bedömning

Bedömningen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens bedömning

EU:s dataskyddsförordning ställer krav på konsekvensbedömningar och en skyldighet för den personuppgiftsansvarige att samråda med tillsynsmyndigheten.

Enligt kraven ska konsekvenserna för skyddet av personuppgifter bedömas om en ny typ av behandling, eller betydande förändringar avseende redan pågående behandling, kan antas medföra särskild risk för intrång i registrerades personliga integritet. Bedömningen ska ske innan typen av behandling påbörjas eller förändringen genomförs. Om konsekvensbedömningen visar att det finns särskild risk för intrång i registrerades personliga integritet eller om typen av behandling innebär särskild risk för intrång ska personuppgiftsansvarig myndighet samråda med tillsynsmyndigheten i god tid innan behandlingen påbörjas eller betydande förändringar genomförs. Konsekvensbedömningarna bör omfatta relevanta system och processer, men inte enskilda fall. Det ska alltså vara fråga om en typ av behandling. En konsekvensbedömning ska dokumenteras, exempelvis i en skriftlig rapport.

Lagförslaget innebär att den personuppgiftsansvarige kontinuerligt måste bedöma konsekvenserna för skyddet av personuppgifter. Regeringen anser därför att en särskild bestämmelse om att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska genomföra en konsekvensbedömning vid behandling av personuppgifter inte är nödvändig.

10.2.4 Ingen skyldighet att anmäla personuppgiftsincidenter

Regeringens bedömning

Det bör inte införas en bestämmelse om skyldighet för Sveriges utrikes underrättelsetjänst att anmäla personuppgiftsincidenter till tillsynsmyndigheten.

Promemorians bedömning

Bedömningen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens bedömning

Enligt 1 kap. 4 § dataskyddslagen undantas rapportering av dataskyddsincidenter (artiklarna 33 och 34 i dataskyddsförordningen) bl.a. i fråga om personuppgiftsincidenter som ska rapporteras enligt säkerhetsskyddslagen eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen. Det innebär att sådana incidenter som enligt 2 kap. 4 § säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) ska anmälas till Säkerhetspolisen, inte också ska rapporteras till tillsynsmyndigheten enligt dataskyddsförordningen. Av 2 kap. 4 § första stycket säkerhetsskyddsförordningen framgår att en verksamhetsutövare – dvs. den som till någon del bedriver säkerhetskänslig verksamhet – skyndsamt ska anmäla till Säkerhetspolisen om 1. det finns skäl att anta att en säkerhetsskyddsklassificerad uppgift otillåtet har röjts, 2. det inträffat en it-incident i ett informationssystem som verksamhetsutövaren

är ansvarig för och som har betydelse för säkerhetskänslig verksamhet och där incidenten allvarligt kan påverka säkerheten i systemet, eller 3. verksamhetsutövaren får kännedom eller misstanke om någon annan för denne allvarlig säkerhetshotande verksamhet.

Eventuella personuppgiftsincidenter som inträffar i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts informationssystem och som drabbar personuppgifter som behandlas med stöd av den nya lagen kommer att röra nationell säkerhet. Sådana personuppgiftsincidenter hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer således att omfattas av rapporteringskravet i säkerhetsskyddsförordningen.

Det finns därmed inte något behov av att i den nya lagen ta in en bestämmelse om rapportering av personuppgiftsincidenter till tillsynsmyndigheten.

10.3 Dataskyddsombud

Regeringens förslag

Dataskyddsombud ska i den nya lagen definieras som en fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige för att självständigt kontrollera att personuppgifter behandlas författningens enligt och på ett korrekt sätt.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska utse ett eller flera dataskyddsombud och anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

Dataskyddsombud ska självständigt kontrollera att Sveriges utrikes underrättelsetjänst behandlar personuppgifter författningens enligt och på ett korrekt sätt och i övrigt fullgör sina skyldigheter, informera och ge råd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och till dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid behandling av personuppgifter, vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter, och vid behov söka vägledning av tillsynsmyndigheten.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska utse ett eller flera dataskyddsombud

I likhet med vad som gäller enligt t.ex. lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten bör det finnas dataskyddsombud vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Sveriges utrikes underrättelsetjänst

bör utse ett eller flera dataskyddsombud och anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

Det finns skäl att införa en definition av dataskyddsombud i den nya lagen. Denna bör utformas på samma sätt som den som gäller enligt lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer att bedriva verksamhet som kännetecknas av särskild reglering och krav på hög grad av it-säkerhet. Myndighetens verksamhet kommer att kräva ett väl fungerande säkerhetskydd och kommer i hög grad omfattas av sekretess. Personuppgiftsbehandlingen kräver sakkunskap om verksamheten.

Regeringen anser att ett dataskyddsombud bör definieras som en fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige för att självständigt kontrollera att personuppgifter behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

Dataskyddsombudets roll bör som utgångspunkt inte avvika från annan jämförbar reglering. Dataskyddsombudet bör därför självständigt kontrollera att Sveriges utrikes underrättelsetjänst behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och att myndigheten i övrigt fullgör sina skyldigheter. Dataskyddsombudet bör vidare självständigt informera och ge råd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid behandling av personuppgifter, vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter och, vid behov, söka vägledning av tillsynsmyndigheten. En kontakt med tillsynsmyndigheten bör som utgångspunkt ske först efter det att dataskyddsombudet haft kontakt med berörda vid den egna myndigheten.

Det finns skäl att påminna om att kravet på självständighet innebär att dataskyddsombud ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett oberoende sätt. Det hindrar inte att dataskyddsombudet även har andra arbetsuppgifter hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Myndigheten måste dock utforma sin interna organisation på ett sätt som säkerställer att dataskyddsombudet kan utföra sina arbetsuppgifter som dataskyddsombud på ett oberoende sätt. Utformningen av den interna organisationen är alltså ett ansvar för den personuppgiftsansvarige.

Bör dataskyddsombud även ges andra arbetsuppgifter?

Som framgår ovan ska dataskyddsombudet vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter. Ett dataskyddsombud vid t.ex. Försvarmakten fungerar som kontaktpunkt för registrerade i frågor om rättelse och är typiskt sett inte den som i praktiken rättar personuppgifter. Dataskyddsombud används emellertid också som kontaktpunkt för registrerade i andra frågor som rör behandling av personuppgifter, t.ex. för enskilda i frågor som rör behandling av personuppgifter.

Dataskyddsombud vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör ha samma roll i förhållande till enskilda som dataskyddsombud vid Försvarmakten. Dataskyddsombudens uppgifter i egenskap av kontaktpunkt för enskilda bör, i likhet med vad som gäller för Försvarmakten, inte författningsregleras.

Dataskyddssombudets möjlighet att utföra sina uppgifter

För att dataskyddssombudet ska kunna utföra sina arbetsuppgifter krävs det att Sveriges utrikes underrättelsetjänst, i egenskap av personuppgiftsansvarig, gör det möjligt och tillhandahåller de resurser som ombudet behöver. Myndigheten bör t.ex. göra ombudet delaktigt i frågor som rör skyddet av personuppgifter. Ombudet bör också få tillgång till dokumentation gällande personuppgiftsbehandlingen och, i den utsträckning det behövs, tillgång till de personuppgifter som behandlas. De särskilda behörighetskrav som kommer gälla för all verksamhet vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst, inbegripet behandlingen av personuppgifter, måste även beaktas i förhållande till dataskyddssombudet.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör se till att ombudet ges utrymme för vidareutbildning och annan kunskapsinhämtning. Bestämmelser om vilka åtgärder den personuppgiftsansvarige måste vidta för att dataskyddssombudet ska kunna utföra sina uppgifter kan vid behov tas in i förordning.

10.4 Personuppgiftsbiträden

10.4.1 Definition av personuppgiftsbiträde

Regeringens förslag

Personuppgiftsbiträde ska i den nya lagen definieras som den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

I den nya lagen bör det införas en definition av personuppgiftsbiträde. Denna bör vara densamma som den som gäller på det aktuella området för Försvarsmakten och som också finns i dataskyddsförordningen. Med personuppgiftsbiträde enligt den nya lagen bör således avses den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.

Ett personuppgiftsbiträde kan vara en fysisk eller juridisk person, institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. Personuppgiftsbiträdet måste alltid finnas utanför den personuppgiftsansvariges organisation. En anställd eller någon annan som behandlar personuppgifter under den personuppgiftsansvariges direkta ansvar kan inte vara personuppgiftsbiträde.

10.4.2 Anlitande av personuppgiftsbiträden

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska, om det är lämpligt, få anlita personuppgiftsbiträden. Innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, ska myndigheten försäkra sig om att biträdet kommer att vidta de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter ska vara författningssenlig och för att skydda registrerades rättigheter.

Det ska finnas ett skriftligt avtal eller annan skriftlig överenskommelse om personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts räkning.

Ett personuppgiftsbiträde ska inte få anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan skriftligt tillstånd från Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* anser att det tydligare bör framgå hur skriftliga tillstånd till ett personuppgiftsbiträde att anlita ett annat personuppgiftsbiträde från Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör utformas.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör, om det är lämpligt, kunna anlita personuppgiftsbiträden för behandling av personuppgifter på Sveriges utrikes underrättelsetjänsts vägnar. Frågan om det i ett enskilt fall är lämpligt att anlita ett personuppgiftsbiträde får avgöras med hänsyn bl.a. till vilka personuppgifter som ska behandlas. Det är också viktigt att beakta i vilken utsträckning som det gäller sekretess för personuppgifterna i fråga.

Regeringen anser vidare att det, i likhet med vad som gäller enligt lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten, bör införas en reglering som innebär att det ska finnas ett skriftligt avtal eller annan skriftlig överenskommelse om personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter för myndighetens räkning. Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör också, innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, försäkra sig om att biträdet kommer att vidta de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter ska vara författningssenlig och för att skydda registrerades rättigheter.

Det är av grundläggande betydelse att den personuppgiftsansvarige känner till vilka personuppgiftsbiträden som behandlat personuppgifter för dennes räkning. Ett personuppgiftsbiträde bör därför inte få anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan att den personuppgiftsansvarige har lämnat skriftligt tillstånd till det. *Sveriges advokatsamfund* anser att det tydligare bör framgå hur sådana tillstånd bör utformas och framhåller att generella

tillstånd att ge personuppgiftsbiträden möjlighet att anlita andra personuppgiftsbiträden skulle innebära ett stort risktagande. Enligt regeringens mening bör det vara möjligt att ge ett personuppgiftsbiträde rätt att anlita underbiträden generellt eller i en specifik situation. Det är emellertid viktigt att Sveriges utrikes underrättelsetjänst känner till vilka personuppgiftsbiträden som behandlar personuppgifter för myndighetens räkning.

Det närmare innehållet i en överenskommelse om anlitan av personuppgiftsbiträde kan lämpligen regleras i förordning.

10.4.3 Behandling enligt den personuppgiftsansvariges instruktioner

Regeringens förslag

Ett personuppgiftsbiträde och de som arbetar under bitrådets ledning ska behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Om ett personuppgiftsbiträde, i strid med Sveriges utrikes underrättelsetjänsts instruktioner, bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen ska biträdet anses vara personuppgiftsansvarig för den behandlingen.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Ett personuppgiftsbiträde och den eller de personer som arbetar under bitrådets eller Sveriges utrikes underrättelsetjänsts ledning bör kunna behandla personuppgifter bara i enlighet med instruktioner från Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Instruktionerna från den personuppgiftsansvariga myndigheten bör vara så tydliga att otillåten behandling inte utförs. Den överenskommelse som styr personuppgiftsbitrådets uppdrag bör innehålla viss information som ger instruktioner till biträdet, bl.a. om behandlingens varaktighet, art och ändamål. Instruktionerna kan också gälla exempelvis hur tillgången till personuppgifter hos biträdet ska begränsas, om biträdet ska använda kryptering vid kommunikation och andra åtgärder som krävs för att skydda personuppgifterna. Överföring av personuppgifter till tredje part eller en internationell organisation förutsätter att biträdet har fått i uppdrag att göra det. Sådana uppdrag bör också framgå av de instruktioner som den personuppgiftsansvarige lämnar till biträdet.

Att den som bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen är att anse som personuppgiftsansvarig framgår av den föreslagna

definitionen av personuppgiftsansvarig. I den nya lagen bör det tydliggöras att ett personuppgiftsbiträde som går utanför sin befogenhet och behandlar personuppgifter för något annat ändamål än enligt sina instruktioner är personuppgiftsansvarig. I sådana fall kan personuppgiftsbiträdet bli skadeståndsskyldig på grund av den behandlingen.

10.4.4 Övriga skyldigheter för personuppgiftsbiträden

Regeringens förslag

Ett personuppgiftsbiträde ska ha samma skyldigheter som en personuppgiftsansvarig att begränsa tillgången till personuppgifter och vidta säkerhetsåtgärder.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Det bör i den nya lagen uttryckligen anges att ett personuppgiftsbiträde ska ha samma skyldigheter som en personuppgiftsansvarig att begränsa tillgången till personuppgifter, genom exempelvis behörighetstilldelning. Ett personuppgiftsbiträde ska också ha samma skyldigheter som en personuppgiftsansvarig att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas.

11 Enskildas rättigheter

11.1 Rätten till information

11.1.1 Information som ska göras allmänt tillgänglig

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska göra viss information allmänt tillgänglig. Den information som ska göras allmänt tillgänglig är myndighetens identitet och kontaktuppgifter, uppgifter om dataskyddsombudet, kategorier av ändamål för behandlingen av personuppgifter, rätten att begära att få information om behandlingen av personuppgifter och att få del av dem, och rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Information som ska göras allmänt tillgänglig ska lämnas utan avgift.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör hålla viss information allmänt tillgänglig. Sådan information bör omfatta myndighetens identitet och kontaktuppgifter, uppgifter om dataskyddsbudet, kategorier av ändamål med behandlingen, rätten att begära att få information om behandling av personuppgifter och att få ta del av dem, samt rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

I kravet på att informationen ska vara allmänt tillgänglig ligger att allmänheten i princip ska ha möjlighet att kunna ta del av informationen när den önskar. Informationen kan t.ex. publiceras på myndighetens webbplats eller finnas i en broschyr eller annan informationsskrift.

Det bör inte krävas en uttömmande uppräkningslista av för vilka ändamål personuppgifter behandlas, utan det bör vara tillräckligt att enskilda genom informationen får en god bild av den personuppgiftsbehandling som Sveriges utrikes underrättelsetjänst utför.

Regeringen anser att det av den nya lagen bör framgå att den information som görs allmänt tillgänglig ska vara avgiftsfri.

11.1.2 Information som Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska lämna om uppgifterna samlas in från den registrerade

Regeringens förslag

Om Sveriges utrikes underrättelsetjänst samlar in personuppgifter från den som uppgifterna avser ska myndigheten i samband med det lämna uppgift om att det är myndigheten som är personuppgiftsansvarig för behandlingen, uppgift om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, och all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen.

Informationen ska lämnas utan avgift.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

När Sveriges utrikes underrättelsetjänst samlar in personuppgifter från en enskild bör myndigheten, i samband med det, på eget initiativ lämna viss information om behandlingen.

Sådan information ska omfatta uppgift om att det är Sveriges utrikes underrättelsetjänst som är personuppgiftsansvarig för behandlingen, uppgift om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen och all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om uppgifternas mottagare, skyldighet att lämna uppgifter och rätten att ansöka om information och få rättelse.

Det bör vidare framgå att den information som Sveriges utrikes underrättelsetjänst lämnar i dessa situationer ska vara avgiftsfri.

11.1.3 Information som ska lämnas efter begäran

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vara skyldig att en gång per kalenderår till den som begär det lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne behandlas. Om sådana uppgifter behandlas ska sökanden få del av dem och få viss skriftlig information om behandlingen. Den information som sökanden ska ha rätt att få del av är vilka personuppgifter om den sökande som behandlas, varifrån personuppgifterna kommer, den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer, hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det, och rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Ett utlämnande behöver inte omfatta personuppgifter som sökanden har tagit del av, om inte han eller hon begär det. Det ska dock framgå av informationen att personuppgifterna i fråga behandlas.

En ansökan om information ska göras skriftligen hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst och vara undertecknad av den sökande själv. Information ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

Informationen och uppgifterna ska lämnas utan avgift.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Det bör införas en skyldighet för Sveriges utrikes underrättelsetjänst att en gång per kalenderår till den som begär det lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne behandlas. Om sådana uppgifter behandlas ska sökanden få del av dem och få viss skriftlig information om behandlingen. Informationen och uppgifterna ska lämnas utan avgift.

Den information som sökanden ska få del av bör vara 1. vilka personuppgifter om den sökande som behandlas, 2. varifrån personuppgifterna kommer, 3. den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, 4. mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer, 5. hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det, och 6. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Det finns inte något som hindrar att den, som med stöd av personuppgiftsregleringen begär att få ta del av sina personuppgifter, får detta genom en kopia av den handling i vilka uppgifterna finns. Den personuppgiftsansvarige har dock ingen skyldighet att lämna ut en kopia av handlingen om sökandens rättigheter kan säkerställas på annat sätt, t.ex. genom en sammanställning av vilka personuppgifter som behandlas.

Ett utlämnande behöver inte omfatta personuppgifter som sökanden har tagit del av, om inte han eller hon begär det. Det ska dock framgå av informationen att personuppgifterna i fråga behandlas.

En ansökan om information enligt första stycket ska göras skriftligen hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst och vara undertecknad av den sökande själv. Informationen ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

11.2 Rätten till information får begränsas

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänsts informationsskyldighet ska inte gälla i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut.

Om sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut ska den personuppgiftsansvarige inte heller vara skyldig att lämna ut skälen för ett beslut om att begränsa informationen eller för ett beslut om en begäran om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Informationsskyldigheten ska inte gälla personuppgifter i löpande text som inte har fått sin slutliga utformning när begäran gjordes eller som utgör en minnesanteckning eller liknande. Informations-skyldigheten ska dock gälla om uppgifterna

1. har lämnats till tredje part, med undantag för en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision,
2. behandlas enbart för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse, eller

3. har behandlats under längre tid än ett år i löpande text som inte har fått sin slutliga utformning.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Sveriges advokatsamfund* framhåller att eftersom informationen som framkommer i samband med underrättelseverksamhet kommer omfattas av sekretess kommer den enskilde i de flesta fall inte få reda på om dennes personuppgifter förekommer och vilka personuppgifter det är fråga om. Advokatsamfundet anser därför att det finns risk för att värdet av den registrerades rättigheter överskattas.

Skälen för regeringens förslag

Den informationskyldighet som behandlas i avsnitt 11.1.2 och 11.1.3 bör inte gälla i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut till den som uppgifterna rör. Eftersom skälen för ett beslut om sekretess kan ge ledning om uppgifternas innehåll, bör Sveriges utrikes underrättelsetjänst inte heller vara skyldig att lämna ut skälen för beslut om sekretess till den som gett in begäran. Redan uppgiften om huruvida en enskilds personuppgifter behandlas av Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan således omfattas av sekretess. Detsamma gäller frågor som rör rättelse, radering eller begränsning av behandling av personuppgifter i dessa sammanhang (se avsnitt 11.3).

Information som har begärts av en enskild bör inte behöva lämnas om personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när ansökan gjordes eller som utgör minnesanteckning eller liknande. Detta bör dock inte gälla om uppgifterna har lämnats ut till tredje part eller, när det gäller löpande text som inte fått sin slutliga utformning, om uppgifterna har behandlats under längre tid än ett år. I avsnitt 7.5 föreslås att tredje part ska definieras som någon annan än den registrerade, den personuppgifts-ansvarige, dataskyddsombudet, personuppgiftsbiträdet och sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter. Eftersom mottagare i samma avsnitt föreslås definieras som den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision bör det klargöras att ett utlämnande av information till sådana myndigheter inte gör att informationskyldigheten inte gäller.

Personuppgifter ska även lämnas ut om uppgifterna behandlas för enbart statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse. I de fall som ett utkast eller en minnesanteckning endast används för statistiska ändamål eller för arkivändamål av allmänt intresse, bör således information om personuppgiftsbehandlingen kunna lämnas.

Även om många uppgifter som behandlas i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet kommer omfattas av bl.a. utrikessekretess

och försvarssekretess enligt 15 kap. 1 och 2 §§ OSL anser regeringen, trots synpunkterna från *Sveriges advokatsamfund*, att det finns ett stort värde i att införa sådan informationsskyldighet som föreslås i avsnitt 11.1.2 och 11.1.3.

11.3 Rättelse, radering och begränsning av behandlingen på begäran av den registrerade

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska på begäran av den registrerade snarast rätta, radera eller begränsa behandlingen av sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med den nya lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska också underrätta tredje part till vilken uppgifterna har lämnats ut om åtgärden, om den registrerade begär det eller om en mera betydande skada eller olägenhet för denne skulle kunna undvikas genom en underrättelse.

Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Rätten att begära rättelse

Att en personuppgift rättas innebär att den ersätts eller kompletteras med riktiga uppgifter. Att de personuppgifter som behandlas är riktiga är av grundläggande betydelse både för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet och för enskilda. Den nya lagen bör därför innehålla en bestämmelse om rätt för den registrerade att begära rättelse.

Den personuppgiftsansvarige bör skyndsamt utreda en sådan begäran och, om det är motiverat, så fort som möjligt genomföra rättelse. Den information som finns tillgänglig för den personuppgiftsansvarige, bl.a. den information som framgår av begäran om rättelse, bör tas i beaktande, men vilka utredningsåtgärder som i övrigt bör vidtas av den personuppgiftsansvarige får bedömas i varje enskilt fall.

Skyldigheten för den personuppgiftsansvarige att på eget initiativ vidta åtgärder när det upptäcks att personuppgifter är felaktiga, ofullständiga eller inaktuella behandlas i avsnitt 8.1.

Felaktiga och ofullständiga uppgifter

Att en felaktig eller ofullständig personuppgift rättas kan innebära att uppgiften ersätts av en annan uppgift som är objektivt sett riktig eller kompletteras med en uppgift om de riktiga förhållandena så att uppgiften blir fullständig i objektiv mening. Det kan vara fråga om t.ex. ett felaktigt namn eller att endast delar av ett namn har återgetts i en handling (jfr avsnitt 8.1). Det kan även vara fråga om något fel som har uppstått på grund av ett tekniskt förfarande. Det ska alltså röra sig om ett fel eller en ofullständighet på grund av något som inte förutsätter en bedömning.

Regeringen anser att det i den nya lagen bör införas en bestämmelse om att den personuppgiftsansvarige på begäran ska rätta personuppgifter som rör den registrerade om de inte har behandlats i enlighet med den nya lagen eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. Den personuppgiftsansvarige behöver bl.a. ta hänsyn till ändamålet med behandlingen vid bedömningen av om en personuppgift är felaktig och behöver rättas.

En felaktig personuppgift kan t.ex. rättas på så sätt att uppgiften tas bort utan att ersättas. Bestämmelserna bör inte innebära en rättighet för den registrerade att kräva att den personuppgiftsansvarige rättar inaktuella uppgifter. Däremot ska den personuppgiftsansvarige enligt förslaget – om det är nödvändigt – på eget initiativ uppdatera uppgifter som inte är uppdaterade (se avsnitt 8.1).

Rätten till radering

Radering innebär utplåning. På samma sätt som när det gäller rättelse bör radering kunna göras dels på den personuppgiftsansvariges eget initiativ, dels på begäran av den registrerade. Den personuppgiftsansvarige bör på eget initiativ vidta åtgärder om personuppgifter behandlas i strid med vissa bestämmelser i lagen (se avsnitt 8.1). Rätten för enskilda att begära att den personuppgiftsansvarige ska radera uppgifterna bör regleras på motsvarande sätt som avseende rätten till rättelse. Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör alltså vara skyldig att på begäran av den registrerade snarast radera personuppgifter om de inte har behandlats i enlighet med den nya lagen eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen

Personuppgifter som behandlas ska vara adekvata och relevanta. Fler personuppgifter än nödvändigt får inte behandlas och de får bara behandlas om det finns en rättslig grund och för särskilt angivna ändamål. Det ska även anges i vilken utsträckning som känsliga personuppgifter får behandlas och hur länge personuppgifter får behandlas (se avsnitt 7 och 8).

Frågan om huruvida en personuppgift bör raderas får bedömas mot bakgrund av bl.a. dessa bestämmelser. Vid bedömningen måste även 2 kap. tryckfrihetsförordningen och det arkivrättsliga regelverket beaktas.

Uppgifter i allmänna handlingar

En grundläggande princip i svensk rätt är att allmänheten ska ha insyn i det allmännas verksamhet. Enligt tryckfrihetsförordningen får grundläggande föreskrifter om hur allmänna handlingar ska bevaras samt om gallring och annat avhållande av sådana handlingar meddelas i lag (2 kap. 23 §). Sådana föreskrifter finns för närvarande i arkivlagen

(1990:782), vilken kompletteras av arkivförordningen (1991:446) och föreskrifter som har meddelats av Riksarkivet. Många av myndighetens handlingar kommer vara allmänna och omfattas därmed av offentlighetsprincipen. Arkivlagstiftningen har som utgångspunkt företrädare framför personuppgiftslagstiftningen på så sätt att intresset av att bevara allmänna handlingar väger tyngre än skyddet för personlig integritet. Utrymmet för att radera uppgifter i allmänna handlingar begränsas därmed av arkivlagstiftningen. Eftersom radering av uppgifter innebär att personuppgifter tas bort på ett sådant sätt att de inte kan återskapas, bör en sådan åtgärd bara vidtas om den är förenlig med arkivlagstiftningen. För att radera personuppgifter i allmänna handlingar krävs därför författningsstöd för gallring. Utrymmet för att radera personuppgifter i allmänna handlingar på grund av att personuppgifterna inte har behandlats författningsenligt framstår därför som begränsat (prop. 2020/21:224 s. 140).

Begränsning av behandling

I förarbetena till lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten framgår att ordet begränsning ska användas som motsvarighet till det som i tidigare lagstiftning benämndes blockering. Med blockering avsågs en åtgärd som vidtas för att personuppgifterna ska vara förknippade med information om att de är spärrade och om anledningen till spärren och för att personuppgifterna inte ska lämnas ut till tredje man annat än med stöd av 2 kap. tryckfrihetsförordningen (prop. 2020/21:224 s. 140 f.). Regeringen bedömer att en bestämmelse om begränsning av behandling bör införas även i den nya lagen.

Om behandlingen av personuppgifter har begränsats i stället för att uppgifterna raderas, bör uppgifterna endast behandlas för det ändamål som förhindrade raderingen. Exempel på begränsning av behandling kan vara att personuppgifterna flyttas till ett annat databehandlingssystem, t.ex. ett system för arkivering, eller att uppgifterna görs otillgängliga med hjälp av tekniska medel. För att åtgärden ska bli effektiv bör behandlingen begränsas redan i samband med markeringen.

Begränsning av behandlingen kan t.ex. komma i fråga om den registrerade bestrider att personuppgifterna är riktiga, men det inte är möjligt att fastställa om så är fallet. En felaktig personuppgift ska rättas snarast efter det att den registrerade har begärt det. Om den personuppgiftsansvariges utredning om den omstridda personuppgiften inte kan slutföras tillräckligt snabbt bör behandlingen begränsas under utredningstiden. Uppgifterna får då inte behandlas av den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträden annat än för det ändamål som föranledde begränsningen. Om det efter utredning visar sig att personuppgifterna är riktiga kan behandlingen av dem fortsätta som tidigare. Begränsningen bör då upphävas. Innan dess ska dock den registrerade underrättas om att begränsningen upphör. Skulle det visa sig att personuppgifterna är felaktiga ska den personuppgiftsansvarige rätta dem, varefter begränsningen kan upphöra.

Val av åtgärd

I avsnitt 8 föreslås vissa grundläggande krav på behandling av personuppgifter, bl.a. att personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Det innebär att Sveriges utrikes underrättelsetjänst på eget initiativ ska korrigera felaktiga personuppgifter.

Det är av väsentlig betydelse för den enskilde att Sveriges utrikes underrättelsetjänst rättar personuppgifter som behandlas felaktigt så att intrång i den personliga integriteten kan undvikas. Bedömningen av om en uppgift har behandlats felaktigt måste göras med beaktande av de bestämmelser som gäller för behandlingen.

Den personuppgiftsansvarige ska enligt förslaget vidta alla rimliga åtgärder för att rätta personuppgifter som är felaktiga eller ofullständiga och för att radera eller begränsa behandlingen av personuppgifter som har behandlats otillåtet. Den personuppgiftsansvarige bör själv avgöra om en viss personuppgift ska rättas eller raderas eller om behandlingen ska begränsas. Den personuppgiftsansvarige är därmed inte bunden till att endast pröva om den åtgärd som begärs av den registrerade bör vidtas, utan kan välja en annan åtgärd om den är lämpligare.

En åtgärd måste alltid ha stöd i lagstiftningen. Det innebär bl.a. att det krävs författningsstöd för gallring för att en myndighet ska få radera uppgifter i en allmän handling.

Underrättelse till tredje part

Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör vara skyldig att underrätta tredje man till vilken uppgifterna har lämnats ut om åtgärden att rätta, radera eller begränsa behandlingen av en personuppgift, om den registrerade begär det eller om mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade skulle kunna undvikas genom en underrättelse. Någon sådan underrättelse behöver dock inte lämnas om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst är inte skyldig att redovisa skälen för ett beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandling om sekretess gäller

Eftersom skälen för ett beslut om rättelse, radering eller begränsning av behandling av personuppgifter kan ge ledning om uppgifternas innehåll, bör inte Sveriges utrikes underrättelsetjänst vara skyldig att redovisa skälen för sådana beslut till den som gett in begäran om det gäller sekretess. Även uppgiften om huruvida en enskilds personuppgifter behandlas av Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan omfattas av sekretess.

12 Tillsyn

12.1 Former för tillsyn till skydd för den personliga integriteten

Regeringens förslag

Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva tillsyn över Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter enligt den nya lagen, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen.

Tillsynsmyndigheten ska, när det är motiverat, ge råd och stöd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Av den nya lagen bör det framgå att det är den myndighet som regeringen bestämmer som ska utöva tillsyn över Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter enligt den nya lagen, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen.

En central arbetsuppgift för tillsynsmyndigheten är att på eget initiativ eller på begäran ge information eller råd till olika aktörer om regler som styr behandlingen av personuppgifter. Det bör emellertid framgå av den nya lagen att tillsynsmyndigheten själv avgör när råd och stöd kan vara motiverat. Tillsynsmyndigheten bör således, när det är motiverat, ge råd och stöd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst i frågor som gäller myndighetens skyldigheter enligt lag eller annan författning.

Som utvecklas i avsnitt 12.2 omfattar tillsynsmyndighetens tillsyn även myndighetens personuppgiftsbiträden. Tillsynsmyndighetens uppgift att vid behov lämna råd och stöd bör därför även avse personuppgiftsbiträden till Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Tillsynsmyndigheten bör således, när det är motiverat, även ge råd och stöd till personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning.

Som framgår av avsnitt 10.3 ska dataskyddsombud vid behov, söka vägledning av tillsynsmyndigheten.

12.2 Tillsynsmyndighetens befogenheter

12.2.1 Undersökningsbefogenheter

Regeringens förslag

Tillsynsmyndigheten ska ha rätt att av Sveriges utrikes underrättelse-tjänst eller ett personuppgiftsbiträde på begäran få

1. tillgång till personuppgifter som behandlas,
2. upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerhets- och skyddsåtgärder,
3. tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandling av personuppgifter och tillgång till utrustning och andra medel för behandling av personuppgifter, och
4. den hjälp och annan information som behövs för tillsynen.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Av den nya lagen bör det framgå att tillsynsmyndigheten på begäran ska få tillgång till personuppgifter som behandlas samt upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerhets- och skyddsåtgärder vid behandlingen. Vidare bör tillsynsmyndigheten, utöver rätten till tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandling av personuppgifter, även få tillgång till utrustning och andra medel för behandling av personuppgifter. Det bör också framgå av den nya lagen att tillsynsmyndigheten ska få den hjälp och annan information som behövs för tillsynen.

12.2.2 Förebyggande befogenheter

Regeringens förslag

Om tillsynsmyndigheten bedömer att det finns risk för att personuppgifter kan komma att behandlas i strid med lag eller annan författning, ska myndigheten genom råd, rekommendationer eller påpekanden försöka förmå Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att motverka den risken.

Tillsynsmyndigheten ska få besluta om en skriftlig varning, om en planerad behandling av personuppgifter riskerar att stå i strid med lag eller annan författning. Detsamma ska gälla om en pågående behandling riskerar att stå i strid med lag eller annan författning.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Råd och stöd

En viktig uppgift för tillsynsmyndigheten är att lämna råd till personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden om deras skyldigheter och att stödja deras strävanden att skapa författningsenliga och integritetssäkra lösningar. Inom ramen för det förebyggande arbetet bör tillsynsmyndigheten på olika sätt försöka förmå den som är ansvarig att vidta de åtgärder som behövs för att motverka risken för att behandling av personuppgifter kan komma att stå i strid med lag eller annan författning. Medlen för det bör främst vara muntliga eller skriftliga råd, rekommendationer och påpekanden som inte är tvingande. Vilka åtgärder som bör vidtas bör i första hand lämnas åt den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet att avgöra. I många fall kan det antas vara tillräckligt att tillsynsmyndigheten upplyser om på vilket sätt personuppgiftsbehandlingen riskerar att vara oförenlig med regelverket. Regeringen anser att det bör komma till uttryck i den nya lagen.

Varning

Tillsynsmyndigheten bör kunna besluta om en varning till Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträden för att planerade behandlingar riskerar att strida mot regelverket för personuppgiftsbehandling. Regeringen anser att en sådan möjlighet utgör ett lämpligt komplement till de förebyggande åtgärder som beskrivs ovan.

Beslut om varning bör kunna användas av tillsynsmyndigheten för att i ett enskilt fall markera allvaret i en situation och försöka förmå den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet att ändra sig i fråga om planerad behandling. På så sätt kan det undvikas att behandling som inte är förenlig med regelverket påbörjas. Varning bör emellertid även kunna användas om pågående behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning. Att besluta om varning bör som regel bli aktuellt först om tillsynsmyndigheten bedömer att den inte på annat sätt kan förmå den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet att följa regelverket.

Ett beslut om varning bör enligt regeringens mening fungera som en tidig signal för den personuppgiftsansvarige om brister i en planerad eller pågående behandling av personuppgifter. Ett beslut om varning bör inte vara tvingande men bör ändå kunna ses som ett steg på vägen mot ett föreläggande, om åtgärder inte vidtas.

Ett beslut om varning bör vara skriftligt och tydligt ange på vilket sätt behandlingen riskerar att strida mot regelverket.

12.2.3 Korrigering av befogenheter

Regeringens förslag

Om tillsynsmyndigheten konstaterar att personuppgifter behandlas i strid med lag eller annan författning, eller att Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller ett personuppgiftsbiträde på annat sätt inte fullgör sina skyldigheter, ska tillsynsmyndigheten få

1. genom råd, rekommendationer eller påpekanden försöka förmå Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningssenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter, eller

2. besluta att förelägga Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningssenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter.

Av ett beslut om föreläggande ska det framgå när föreläggandet senast ska ha följts och, om det är lämpligt, vilka åtgärder som ska vidtas.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Vilka åtgärder kan komma i fråga?

Om tillsynsmyndigheten konstaterar att den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet inte uppfyller kraven på författningssenlig personuppgiftsbehandling bör myndigheten uppmana den ansvarige och biträdet att fullgöra sina skyldigheter. Det kan göras genom vissa av de åtgärder som typiskt sett används i det förebyggande arbetet, nämligen råd, rekommendationer eller påpekanden. Om den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet vidtar de åtgärder som krävs så snart tillsynsmyndigheten väcker en fråga kan fortsatt dialog vara tillräcklig. Tillsynsmyndigheten behöver emellertid också ha verktyg att få den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet att fullgöra sina skyldigheter. Regeringen anser att medlet för detta bör vara beslut om föreläggande.

Beslut om föreläggande

Tillsynsmyndigheten bör kunna besluta om förelägganden som innebär en skyldighet för den som är föremål för tillsynen att vidta vissa åtgärder för att göra personuppgiftsbehandlingen författningssenlig. När det gäller sådana åtgärder kan det i vissa fall vara lämpligt att tillsynsmyndigheten i beslutet om föreläggande anger vilken åtgärd som ska vidtas. I andra fall är det dock lämpligare att den som ska fullgöra skyldigheten själv avgör vad som bör göras för att behandlingen ska bli författningssenlig. Det kan

t.ex. vara fråga om vilka tekniska åtgärder som bör vidtas eller vilka säkerhetslösningar som bör väljas. Tillsynsmyndigheten bör därför ange vilken åtgärd som ska vidtas enbart i de fall som detta är lämpligt. Däremot ska det alltid framgå av ett beslut om föreläggande när föreläggandet senast ska ha följts.

Det finns inte något behov av att i den nya lagen närmare reglera vad ett beslut om föreläggande får avse. Rättelse, radering och begränsning av behandlingen utgör dock exempel på åtgärder som tillsynsmyndigheten kan besluta om. Om tillsynsmyndigheten överväger att besluta att förelägga tillsynsobjektet att radera en uppgift måste myndigheten dock beakta att åtgärden inte får stå i strid med annan lagstiftning, t.ex. 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Tillsynsmyndigheten bör inte bara kunna besluta om förelägganden för att säkerställa att personuppgiftsbehandling ska vara författningsenlig. Den bör även kunna besluta om förelägganden som tar sikte på att personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden ska fullgöra andra skyldigheter enligt det aktuella regelverket. Det kan t.ex. gälla att införa bättre säkerhetslösningar, fullgöra dokumentationsskyldighet eller att överlämna viss dokumentation eller ge tillträde till lokaler.

Tillsynsmyndigheten ska inte få förbjuda behandling av personuppgifter

På motsvarande sätt som anfördes i lagstiftningsärendena om Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt samt Totalförsvarets plikt- och prövningsverk (prop. 2020/21:224 s. 149 och Totalförsvardatalag – personuppgiftsbehandling vid Totalförsvarets rekryteringsmyndighet, prop. 2019/20:51 s. 65–66) är Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter av sådan betydelse för rikets säkerhet att en förbudsmöjlighet inte är rimlig och därför inte bör införas.

Regeringen bedömer att de befogenheter i form av bl.a. beslut om varning och föreläggande som tillsynsmyndigheten föreslås få är tillräckliga för att den ska kunna utföra sin tillsyn på ett effektivt sätt.

13 Sanktioner, skadestånd och rättsmedel

13.1 Det bör inte finnas någon straffbestämmelse i den nya lagen

Regeringens bedömning

Överträdelser av bestämmelserna om personuppgiftsbehandling bör inte vara straffsanktionerade utöver vad som gäller enligt brottsbalken.

Promemorians bedömning

Bedömningen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens bedömning

Brottsbalken innehåller bestämmelser som kan innebära att vissa gärningar som innefattar personuppgiftsbehandling omfattas av straffansvar – såsom bestämmelserna om dataintrång (4 kap. 9 c § brottsbalken), kränkande fotografering (4 kap. 6 a § brottsbalken), olaga integritetsintrång (4 kap. 6 c § brottsbalken), förtal (5 kap. 1 § brottsbalken) och tjänstefel (20 kap. 1 § brottsbalken). Vidare innehåller lagen (1994:260) om offentlig anställning bestämmelser om disciplinansvar som kan aktualiseras om någon bryter mot bestämmelserna om personuppgiftsbehandling. Disciplinansvar förutsätter att den misstänkta gärningen inte ska anmälas till åtal eller, om den redan prövats straffrättsligt, att den inte har ansetts vara något brott av annat skäl än bristande bevisning.

Lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten innehåller inte någon straffbestämmelse. Av förarbetena framgår att regeringen gjorde bedömningen att straff inte utgör en särskilt effektiv sanktion vid överträdelser av dataskyddsregleringen eftersom det i många fall är svårt att identifiera en fysisk person som ansvarig för överträdelserna samt att leda i bevis att denne haft uppsåt eller varit oaktsam på det sätt som krävs för straffbarhet (prop. 2020/21:224). Regeringen anser av samma skäl att inte heller den nya lagen för Sveriges utrikes underrättelsetjänst bör innehålla särskilda bestämmelser om straff.

13.2 Det bör inte finnas någon möjlighet att ta ut sanktionsavgift

Regeringens bedömning

Det bör inte tas in bestämmelser om sanktionsavgift i den nya lagen.

Promemorians förslag

Bedömningen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens bedömning

Enligt dataskyddslagen får tillsynsmyndigheten ta ut administrativa sanktionsavgifter av myndigheter vid vissa överträdelser av dataskyddsförordningen (6 kap. 2 §). Lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten innehåller emellertid inte några bestämmelser om sanktionsavgifter.

De krav på sanktionsavgifter som unionsrätten ställer gäller inte för sådan behandling av personuppgifter som regleras i den lagstiftning som nu är aktuell. Dataskyddskonventionen, som även omfattar personuppgiftsbehandling som rör nationell säkerhet, ställer krav på att det ska finnas lämpliga sanktioner och rättsmedel för överträdelser av bestämmelser om dataskydd, men anger inte närmare vilka krav som ställs på sådana sanktioner.

Som utvecklas i avsnitt 13.3 bör det i den nya lagen finnas bestämmelser om skadestånd. Vidare kan straffrättsligt ansvar utkrävas enligt brottsbalken i enlighet med vad som redovisas i avsnitt 13.1. Integritetsskyddsmyndigheten granskar också behandlingen av personuppgifter enligt vad som utvecklas i avsnitt 12.

En sanktionsavgift kan i många fall fylla en viktig funktion för att säkerställa regelefterlevnad. Mot bakgrund av den tillsyn, kontroll och granskning som föreslås gälla för verksamheten som den nya lagen omfattar, med tillhörande sanktionsmöjligheter, bedömer regeringen att dataskyddskonventionens krav på lämpliga sanktioner och rättsmedel är uppfyllda genom förslagen i den nya lagen. Det behöver därför inte tas in några bestämmelser om sanktionsavgift i den nya lagen.

13.3 Skadestånd

13.3.1 Det allmännas skadeståndsansvar

Enligt 3 kap. 2 § skadeståndslagen (1972:207) ska staten eller en kommun ersätta personskada, sakskada eller ren förmögenhetsskada som vållas genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning i verksamhet för vars fullgörande staten eller kommunen svarar. Ersättningskyldigheten omfattar även ideell skada på grund av att någon genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning kränkts på det sätt som anges i 2 kap. 3 § samma lag.

I 2 kap. 3 § skadeståndslagen anges att den som allvarligt kränker någon annan genom brott som innefattar ett angrepp mot dennes person, frihet, frid eller ära ska ersätta den skada som kränkningen innebär. Ideellt skadestånd för att den personliga integriteten har kränkts, dvs. en skada av icke-ekonomisk natur, förutsätter alltså att kränkningen har orsakats genom brott. Det krävs också att kränkningen är allvarlig.

Ersättning för kränkning med stöd av 3 kap. 2 § och 2 kap. 3 § skadeståndslagen förutsätter att kränkningen har orsakats vid myndighetsutövning. Om det inte är fråga om myndighetsutövning kan skadestånd ändå utgå enligt 3 kap. 1 § skadeståndslagen för skada som vållats av arbetstagare. Det förutsätter att kränkningen har orsakats av att den anställde har begått brott i tjänsteutövningen.

Enligt 3 kap. 4 § skadeståndslagen ska staten eller en kommun ersätta personskada, sakskada, ren förmögenhetsskada och skada på grund av att någon kränks på sätt som anges i 2 kap. 3 §, om skadan uppkommit till följd av att den skadelidandes grundläggande fri- och rättigheter enligt 2 kap. RF eller enligt Europakonventionen har överträtts från statens eller kommunens sida, och annan ideell skada som uppkommit till följd av en

sådan rättighetsöverträdelse. Enligt bestämmelsen ska skadestånd endast utges i den utsträckning det är nödvändigt för att gottgöra överträdelsen.

Den som anser att han eller hon har orsakats skada av det allmänna kan väcka talan mot staten eller en kommun vid allmän domstol. Saken prövas då som tvistemål.

Enligt förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten kan en skadelidande dessutom få ett skadeståndskrav mot staten prövat inom ramen för statens frivilliga skadereglering. Med det avses skadereglering som företrädesvis sker hos Justitiekanslern, men som även i viss omfattning kan förekomma hos andra myndigheter. Enligt förordningen kan den enskilde i ett formlost och kostnadsfritt förfarande vända sig direkt till en myndighet och få ett besked i frågan om huruvida staten är skadeståndsskyldig. Det är ett särskilt snabbt och effektivt sätt att komma i åtnjutande av det rättsmedel som rätten till skadestånd innebär. Vid ett negativt besked har den enskilde kvar möjligheten att vända sig till domstol för att få saken prövad. Justitiekanslerns inställning är inte bindande för domstolarna eller för den enskilde.

Enligt förordningen kan Justitiekanslern bl.a. handlägga anspråk som grundas på 3 kap. 1, 2 eller 4 § skadeståndslagen eller skadeståndsregler i vissa särskilt angivna författningar, t.ex. lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten (3 §).

13.3.2 Skadeståndsansvar för den personuppgiftsansvarige

Regeringens förslag

Den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som behandling av personuppgiften i strid med den nya lagen, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av dem, har orsakat.

Ersättningsskyldigheten ska kunna jämkas i den utsträckning det är skäligt, om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på denne.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Det bör införas bestämmelser om skadeståndsskyldighet i den nya lagen

Det bör i den nya lagen, i likhet med vad som gäller enligt lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten, införas en

bestämmelse om att den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som orsakats av behandling av personuppgifter i strid med den nya lagen, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av lagen.

På samma sätt som gäller enligt lagen om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten anser regeringen att det av bestämmelsen i den nya lagen bör framgå att det finns en möjlighet att jämka skadeståndet om den personuppgiftsansvarige kan visa att felet inte berodde på myndigheten.

Skadeståndets omfattning och beräkningen av ersättningen

Rätten till personlig integritet är en immateriell rättighet. Den personuppgiftsansvarige är därför ersättningsskyldig inte bara för ekonomisk skada utan även för ideell skada. Den enskilde har alltså förutom rätt till ersättning för personskada, sakskada och ren förmögenhetsskada, rätt till ekonomisk kompensation för kränkningen. Det är bara skada eller kränkning som behandlingen har fört med sig som ska ersättas. Orsakssambandet ska vara adekvat.

I likhet med vad som gäller för Försvarsmakten anser regeringen att ersättningen för kränkningen bör uppskattas efter skälighet, med beaktande av samtliga omständigheter. Det som kan ha betydelse är bl.a. att personuppgifter spridits eller att det har funnits risk för otillbörlig spridning av integritetskänsliga eller felaktiga personuppgifter. En annan omständighet kan vara att den registrerade drabbats av beslut eller andra åtgärder som fått eller kunnat få negativa konsekvenser för honom eller henne. Om den registrerade har lämnat oriktig eller ofullständig information till den personuppgiftsansvarige, kan även detta ha betydelse vid beräkningen.

Förhållandet till skadeståndslagen

Bestämmelsen om skadestånd i den nya lagen utgör en sådan särskild föreskrift om skadestånd som enligt 1 kap. 1 § skadeståndslagen tillämpas i stället för de allmänna bestämmelserna i den lagen. Om en viss ersättningsfråga inte behandlas i den nya lagen – t.ex. hur ersättningen för en personskada eller sakskada ska beräknas (5 kap. skadeståndslagen) eller hur ansvaret ska fördelas när flera är skadeståndsskyldiga (6 kap. 4 § skadeståndslagen) – tillämpas de allmänna bestämmelserna i skadeståndslagen.

13.4 Överklagande

Regeringens förslag

Sveriges utrikes underrättelsetjänsts beslut att inte lämna information efter begäran av en enskild och beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part, ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt den nya lagen ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. När ett beslut överklagas ska tillsynsmyndigheten vara motpart i domstolen.

Vid överklagande till kammarrätten ska det krävas prövningstillstånd.

Några andra beslut än de som uttryckligen anges i den nya lagen ska inte få överklagas.

Promemorians förslag

Förslagen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag

Överklagande av Sveriges utrikes underrättelsetjänsts beslut

Sveriges utrikes underrättelsetjänsts beslut att inte lämna information efter begäran av en enskild och beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part bör, i likhet med vad som gäller för Försvarmakten, få överklagas. Överklagande ska ske till allmän förvaltningsdomstol och vid överklagande till kammarrätten ska det krävas prövningstillstånd. Vidare bör det framgå av den nya lagen att några andra beslut inte ska få överklagas.

Överklagande av tillsynsmyndighetens beslut

Om en myndighets befogenheter regleras i en författning finns det ofta skäl att i samma författning reglera om och i så fall till vilken instans myndighetens beslut kan överklagas (jfr En modern och rättssäker förvaltning – ny förvaltningslag, prop. 2016/17:180 s. 254). En sådan ordning ger en samlad bild både av vilka befogenheter en myndighet har och hur den som blir föremål för myndighetens beslut kan angripa dem. Tillsynsmyndighetens befogenheter enligt den nya lagen behandlas i avsnitt 12.2. Det bör av lagen också tydligt framgå vilka av tillsynsmyndighetens beslut som ska kunna överklagas.

Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt den nya lagen bör få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Vidare bör det krävas prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Det har inte framkommit skäl för att andra beslut av tillsynsmyndigheten än beslut om föreläggande bör kunna överklagas.

Av tydlighetsskäl bör det av överklagandebestämmelsen även framgå att tillsynsmyndigheten har ställning som motpart i domstolen när ett beslut överklagas.

14 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag

Bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Beslut som har meddelats enligt äldre föreskrifter i lagen om kvalificerade skyddsidentiteter ska fortfarande gälla.

Regeringens bedömning

Det behövs i övrigt inte några övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag och bedömning

Förslagen och bedömningen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

För att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027 behöver de bestämmelser som föreslås i denna lagrådsremiss träda i kraft samma datum.

När det gäller lagen om kvalificerade skyddsidentiteter bör det införas en övergångsbestämmelse som innebär att beslut som har meddelats enligt äldre föreskrifter fortfarande ska gälla.

Det bedöms i övrigt inte finnas något behov av särskilda övergångsbestämmelser.

15 Konsekvenser

Regeringens bedömning

Förslagen medför att Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan bedriva en effektiv verksamhet samt behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt och integritetssäkert sätt.

Förslagen medför inga ökade kostnader för det allmänna. Förslagen innebär en viss förändring för andra myndigheter än Sveriges utrikes underrättelsetjänst, men bedöms inte innebära några sådana ökade kostnader som inte ryms inom befintliga anslag. Förslagen medför inte

heller ökade kostnader för enskilda och förväntas inte medföra några konsekvenser av betydelse i övrigt.

Promemorians bedömning

Bedömningen i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

De flesta av remissinstanserna yttrar sig inte särskilt i denna del. *Integritetsskyddsmyndigheten* anser att behoven av användning av ny teknik kopplat till personuppgiftsbehandling inte adresseras i tillräcklig utsträckning i promemorian, vilket kan innebära att det kan uppkomma ett behov av att se över lagstiftningen i närtid.

Förvaltningsrätten i Stockholm framför att även ett mindre antal mål kan få konsekvenser för domstolen eftersom målen torde behöva hanteras av säkerhetsprövad personal. *Siun* anser att de nya uppgifter som uppkommer genom lagförslagen innebär att myndigheten behöver tillföras ytterligare medel. *Säkerhetspolisen* och *Försvarets radioanstalt* framhåller att det är viktigt att ansvarsfördelningen mellan den nya myndigheten och Försvarmakten blir så tydlig som möjlig. *Försvarmakten* och *Säkerhetspolisen* pekar på vikten av att Försvarets radioanstalt har tillräckliga resurser för att omhänderta samtliga inriktande myndigheters behov. Även *Sveriges advokatsamfund* påtalar vikten av att Försvarets radioanstalt har tillräckliga resurser så att den personliga integriteten och rättssäkerheten inte äventyras.

Sveriges advokatsamfund framför också synpunkter kopplade till den personliga integriteten och rättssäkerheten, som t.ex. att det utgör en ökad risk i sig för den personliga integriteten att ytterligare en myndighet behandlar personuppgifter. *Justitiekanslern* lyfter fram att det finns ett behov av en närmare analys av hur myndighetens verksamhet ska bedrivas för att säkerställa det grundlagsfästa skyddet för enskildas integritet.

Skälen för regeringens bedömning

Utgångspunkter för bedömningen

I lagrådsremissen föreslås en ny lag om behandling av personuppgifter och andra lagändringar som krävs för att en den nya myndigheten Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna inrättas. Nedan redovisas de konsekvenser som den nya lagen och de andra lagändringarna i sig anses medföra.

Konsekvenser för Sveriges utrikes underrättelsetjänst

Genom lagförslagen får Sveriges utrikes underrättelsetjänst rättsliga förutsättningar att bedriva en effektiv verksamhet och behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt och integritetssäkert sätt. Lagförslagets innehåll motsvarar i huvudsak vad som i dag gäller för den verksamhet som Must bedriver, och som ska övertas av den nya myndigheten.

Utän en särskild dataskyddsreglering skulle Sveriges utrikes underrättelsetjänsts personuppgiftsbehandling omfattas av EU:s

dataskyddsförordning och dataskyddslagen. Det regelverket är inte anpassat till de särskilda förutsättningar som gäller för den verksamhet som ska bedrivas, vilket skulle innebära att det inte finns bestämmelser som gör det möjligt för den nya myndigheten att bedriva sin verksamhet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Integritetsskyddsmyndigheten ser en risk för att lagstiftningen kan behöva ändras i närtid med anledning av den tekniska utvecklingen. Det kan visserligen inte uteslutas att den tekniska utvecklingen leder till att lagstiftningen behöver utvärderas och ändras, men regeringen bedömer att den nya myndigheten nu får en reglering som kan stå sig över en viss tid.

Regeringen har i Vårändringsbudget för 2026, prop. 2025/26:99, föreslagit att ett nytt anslag 1:6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst förs upp på statens budget med 170 000 000 kronor. Anslaget föreslås få användas för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts förvaltningsutgifter och för utgifter för att förbereda inrättandet av myndigheten. Anslaget beräknas öka med 600 000 000 kronor 2027, 900 000 000 kronor 2028 och 1 000 000 000 kronor fr.o.m. 2029.

Regeringen har vidare i 2026 års ekonomiska vårproposition, prop. 2025/26:100, föreslagit att delar av de ändamål och verksamheter som avser underrättelseverksamhet vid Försvarmakten och som finansieras från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap flyttas till utgiftsområde 5 Internationell samverkan. För 2027 beräknas förslaget öka utgiftsramen för utgiftsområde 5 Internationell samverkan med 2 200 000 000 kronor och minska utgiftsramen för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap med motsvarande belopp.

Konsekvenser för andra myndigheter

Förslagen påverkar även ett antal andra myndigheter. Förslagen i personuppgiftsregleringen om direktåtkomst för Sveriges utrikes underrättelsetjänst, Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Säkerhetspolisen medför att myndigheterna fortsatt kan arbeta effektivt.

Säkerhetspolisen och *Försvarets radioanstalt* framhåller att det är viktigt att ansvarsfördelningen mellan den nya myndigheten och Försvarmakten blir så tydlig som möjlig. Regeringen instämmer i denna bedömning. Genom lagförslagen i denna lagrådsremiss finns förutsättningar för både Sveriges utrikes underrättelsetjänst och Försvarmakten att bedriva en effektiv och ändamålsenlig verksamhet. Vilka uppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska bedriva kommer regleras närmare i framför allt myndighetens instruktion.

I avsnitt 5.2.4 föreslås att det inte längre ska finnas möjlighet att fatta beslut om kvalificerad skyddsidentitet avseende en anställd vid Försvarmakten i enlighet med vad som i dag anges i bestämmelsen. I avsnittet framgår att regeringen bedömer att den föreslagna utformningen angående vilka som kan få en kvalificerad skyddsidentitet är tillräcklig för att möta bl.a. de behov som finns vid Försvarmakten.

Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM), som är en oberoende tillsynsfunktion inom Försvarmakten, kan påverkas av förslaget i strålskyddslagen som innebär att en tillsynsmyndighet får överlämna vissa tillsynsuppgifter avseende Sveriges utrikes underrättelsetjänst till FIHM.

Eftersom Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska ta över uppgifter från Must kommer lagändringen inte att leda till någon större utökning av nya tillsynsuppgifter. Förslaget bedöms inte påverka Försvarets verksamhet i sådan omfattning som ställer krav på ytterligare medel.

Förslaget om att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska ha rätt att inrikta signalspaning innebär att det finns risk för undanträngningseffekter i förhållande till de myndigheter som i dag har rätt att inrikta signalspaning. Som framgår i avsnitt 5.2.2 bedömer regeringen, i likhet med Försvarets radioanstalt, att undanträngningseffekten är begränsad med hänsyn till att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska överta viss verksamhet från Försvarets radioanstalt. *Försvarets radioanstalt*, *Säkerhetspolisen* och *Sveriges advokatsamfund* pekar på vikten av att Försvarets radioanstalt har tillräckliga resurser. Regeringen, som instämmer i vikten av att Försvarets radioanstalt har tillräckliga resurser, bedömer att en eventuell utökning av verksamheten vid Försvarets radioanstalt kan finansieras inom befintliga ekonomiska ramar.

Myndigheten för civilt försvar föreslås bli tillståndsmyndighet för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts hantering av brandfarliga och explosiva varor. Det kommer dock bara att vara fråga om en marginell påverkan på verksamheten vid Myndigheten för civilt försvar. En sådan eventuell utökning kan finansieras inom befintliga ekonomiska ramar.

Integritetsskyddsmyndighetens tillsyn och Siuns granskning av Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter föreslås i huvudsak bedrivas på samma sätt som görs avseende Försvarets utrikes underrättelseverksamhet. *Siun* anser att de nya uppgifter som uppkommer genom lagförslagen innebär att myndigheten behöver tillföras ytterligare medel. *Siun* pekar bl.a. på att Försvarets radioanstalt även fortsättningsvis ska bedriva utrikes underrättelseverksamhet och att förslagen därför innebär att *Siun* ska kontrollera ytterligare en myndighets utrikes underrättelseverksamhet och granska ytterligare en myndighets personuppgiftsbehandling. Eftersom Sveriges utrikes underrättelsetjänst i huvudsak ska ta över uppgifter från Must blir det inte fråga om nya områden för myndigheternas granskningsinsatser. Förslaget bedöms därför inte påverka myndigheternas verksamhet i sådan omfattning som ställer krav på ytterligare medel.

Förslaget till ny lag om behandling av personuppgifter berör även de allmänna förvaltningsdomstolarna. I lagen föreslås en möjlighet att överklaga vissa beslut. Förslaget bedöms inte innebära någon måltillströmning av betydelse. *Förvaltningsrätten i Stockholm* har framfört att även ett mindre antal mål kan få konsekvenser för domstolen eftersom målen torde behöva hanteras av säkerhetsprövad personal. Regeringen bedömer emellertid att domstolarnas verksamhet inte kommer påverkas i någon omfattning som ställer krav på ytterligare medel.

Förslagen bedöms inte påverka några andra statliga myndigheter.

Konsekvenser för enskilda

I likhet med vad *Justitiekanslern* lyfter fram i sitt remissvar kan regeringen konstatera att myndighetens verksamhet ställer stora krav på att beakta den rätt till skydd för den personliga integriteten som följer av 2 kap. 6 § andra stycket RF och artikel 8 i Europakonventionen. *Justitiekanslern* anför att

det behövs en närmare analys av hur myndighetens verksamhet ska bedrivas för att säkerställa det grundlagsfästa skyddet för enskildas integritet. Det är en självklar utgångspunkt att myndigheten bedriver sin verksamhet på ett sådant sätt att det grundlagsfästa skyddet för enskildas integritet säkerställs. Myndigheten kommer också att stå under tillsyn, bl.a. genom den kontrollverksamhet som Siun bedriver. Siun är kontrollmyndighet enligt lagen om utrikes underrättelseverksamhet och kommer ha till uppgift att kontrollera den utrikes underrättelseverksamhet som Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska bedriva.

Myndighetens behandling av personuppgifter med stöd av den föreslagna personuppgiftslagen innebär ett intrång i den enskildes personliga integritet, vilket även *Sveriges advokatsamfund* påtalat. Integritetsintrånget måste dock vägas mot de starka säkerhetsintressen som gör sig gällande och som motiverar behovet av en effektiv verksamhet på det området som den nya lagen omfattar. Den tillsyn och de krav på granskning som kommer att gälla för den behandling av personuppgifter som den föreslagna lagstiftningen omfattar är av stor betydelse för tillvaratagandet av den enskildes integritetsskydd.

I avsnitt 5 föreslås bl.a. att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska ges rätt att inrikta signalspaning och en utvidgning av möjliga skyddsobjekt. I avsnittet behandlas i vad mån förslagen innebär inskränkningar i grundläggande fri- och rättigheter. Som framgår där är regeringen sammanfattningsvis av uppfattningen att de lämnade förslagen är nödvändiga och proportionerliga och att de är förenliga med grundläggande fri- och rättigheter.

Konsekvenserna för den enskildes integritet bedöms sammanfattningsvis vara godtagbara. Förslagen medför inte några ekonomiska konsekvenser för enskilda.

Övriga konsekvenser

Förslagen påverkar inte den kommunala självstyrelsen och innebär inte förändringar av kommunala befogenheter eller skyldigheter eller grunderna för kommunernas eller regionernas organisation eller verksamhetsformer. Förslagen omfattas inte av EU-regleringen och bedöms inte heller i övrigt medföra några konsekvenser av betydelse.

16 Författningskommentar

16.1 Förslaget till lag om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst

1 kap. Allmänna bestämmelser

Syfte med lagen

1 § Syftet med lagen är att säkerställa att Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

I paragrafen anges syftet med lagen. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Enligt paragrafen är syftet med lagen att säkerställa att Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling. Lagen har alltså två syften. Den gäller för enbart fysiska personer. Det innebär att juridiska personer inte omfattas av lagen.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller vid Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter i verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetsamarbete.

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

I paragrafen anges att lagen gäller vid Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter i verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetsamarbete, dvs. inom verksamhet som ligger utanför unionsrätten. Uttrycken personuppgift och behandling av personuppgifter definieras i 5 §.

Uttrycket Sveriges säkerhet omfattar Sveriges utrikes underrättelsetjänsts huvuduppgift att bedriva utrikes underrättelseverksamhet och sådan verksamhet som i övrigt syftar till att främja Sveriges säkerhet. Det gäller även för sådan verksamhet som omfattar Sveriges utrikes underrättelsetjänsts egen säkerhet, t.ex. sådana uppgifter som rör säkerhetsskydd. Även Sveriges utrikes underrättelsetjänsts interna och administrativa verksamhet som rör myndighetens personal omfattas av lagen.

Uttrycket internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetsamarbete omfattar det internationella samarbete som Sveriges utrikes underrättelsetjänst bedriver med stöd av föreskrifter i t.ex. förordning eller regeringens beslut i enskilda fall.

I 2 kap. finns bestämmelser om rättslig grund och de närmare ändamål för vilka Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter.

3 § Lagen gäller vid sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Den gäller också personuppgifter som ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Paragrafen preciserar lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

Av paragrafen framgår att lagen gäller vid sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad men också personuppgifter som ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

När det gäller automatiserad behandling krävs det inte att personuppgifterna som behandlas finns i något som kan karaktäriseras som ett register eller att de annars är ordnade på visst sätt. Manuell behandling i t.ex. register omfattas av bestämmelsen om personuppgifterna är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt mer än ett kriterium. Uteslutande manuell behandling av personuppgifter som inte ingår i någon samling och inte heller är avsedda att ingå i en sådan, exempelvis handskrivna minnesanteckningar, ligger däremot utanför tillämpningsområdet.

4 § Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller inte Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och inte heller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

I paragrafen regleras förhållandet till EU:s dataskyddsförordning och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Av paragrafen framgår att dataskyddsförordningen och lagen inte gäller vid behandling av personuppgifter enligt lagen.

Ord och uttryck i lagen

5 § I denna lag används följande ord och uttryck.

Ord och uttryck

Behandling av personuppgifter

Betydelse

En åtgärd eller en kombination av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oavsett om det görs automatiserat eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämnande, spridning eller tillhandahållande på annat sätt,

justering, sammanföring, begränsning, radering eller förstöring.

Biometriska uppgifter	Personuppgifter som rör en persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken, som tagits fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar identifiering av personen i fråga.
Dataskyddsombud	En fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige för att självständigt kontrollera att personuppgifter behandlas författningssensligt och på ett korrekt sätt.
Genetiska uppgifter	Personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga.
Mottagare	Den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision.
Personuppgift	Varje upplysning om en identifierad eller identifierbar fysisk person som är i livet.
Personuppgiftsansvarig	Den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter.
Personuppgiftsbiträde	Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.
Registrerad	Den fysiska person som personuppgiften gäller.
Tredje part	Någon annan än – den registrerade, – den personuppgiftsansvarige, – dataskyddsombudet, – personuppgiftsbiträdet, och – sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter.

I paragrafen definieras vissa ord och uttryck som används i lagen.

Behandling av personuppgifter

Uttrycket behandling av personuppgifter omfattar alla åtgärder som vidtas med sådana uppgifter. Uttrycket behandlas i avsnitt 7.5.

Så snart personuppgifter hanteras på något sätt är det fråga om behandling som omfattas av lagens bestämmelser, om den är helt eller delvis automatiserad eller avser manuell behandling i en strukturerad samling av personuppgifter. Uppräkningen i definitionen av olika sätt att hantera personuppgifter är således inte uttömmande.

Biometriska uppgifter

Biometri är en samlingsbenämning för sådan automatiserad teknik som syftar till att identifiera en person eller avgöra om en påstådd identitet är riktig. Uttrycket behandlas i avsnitt 7.5.

Den automatiserade tekniken baseras på fysiska karaktärsdrag hos den som ska identifieras. Mönster av fingeravtryck, ansiktsgeometri, ögats iris, regnbågshinna och näthinna, röst, hand, blodkärl, dna eller gång är exempel på områden där sådan teknik kan användas. Gemensamt för teknikerna är att kroppen mäts elektroniskt. Biometriska uppgifter är den information som kan tas fram ur ett biometriskt underlag. Uppgifterna kan användas för att skapa en referensmall eller för att jämföra med tidigare lagrade referensmallar i syfte att kontrollera en persons identitet. Fingeravtryck och dna-profiler är för närvarande de vanligaste formerna av biometriska uppgifter.

Biometriska uppgifter i form av fingeravtryck kan framgå av ett spår som påträffas vid utredning av en händelse som exempelvis ett angrepp mot svensk trupp utomlands. Även analys av spåren omfattas av definitionen, trots att de vid den tidpunkten inte går att härleda till en identifierad person. Dna-spår behandlas i författningskommentaren till uttrycket genetiska uppgifter.

Av 2 kap. 12 § framgår att biometriska uppgifter bara får behandlas om det är absolut nödvändigt för ändamålet med behandlingen.

Fotografier och filmer som inte bearbetas tekniskt i syfte att åstadkomma identifiering faller utanför definitionen. Bearbetning av bilder av personer för att förbättra bildkvaliteten, förstärka detaljer och liknande omfattas alltså inte. Om bilder däremot bearbetas i exempelvis ett ansiktigenkänningsprogram i syfte att identifiera personer omfattas de av definitionen. Fotografier kan omfattas av regleringen om känsliga personuppgifter även på andra grunder, se författningskommentaren till 2 kap. 11 §.

Dataskyddsbud

Ett dataskyddsbud är en fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige att självständigt utföra vissa uppgifter i syfte att se till att personuppgifter behandlas författningssenligt och på ett korrekt sätt. Dataskyddsbud behandlas i avsnitt 10.3.

Ett dataskyddsbud ska vara anställt hos den personuppgiftsansvarige. Kravet på självständighet innebär att dataskyddsbud ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett oberoende sätt. Ombuden förutsätts framför allt ha goda kunskaper om regelverket om personuppgiftsbehandling.

Ombuden bör också ha sådan ställning i organisationen att det säkerställs att deras synpunkter och råd beaktas.

Genetiska uppgifter

Med uttrycket genetiska uppgifter avses personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga. Det är alltså fråga om all information som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som kan tas fram ur ett spår från människokroppen. Uttrycket behandlas i avsnitt 7.5.

Genetiska uppgifter behandlas vid dna-analyser i forensisk verksamhet för att ta fram dna-profiler eller forensiska uppslag. Behandlingen kan avse genetiska uppgifter från såväl identifierade som oidentifierade personer. Eftersom nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken för en person kan framgå av ett spår som påträffas vid utredning av en händelse, omfattas även analys av spåren av definitionen, trots att de vid den tidpunkten inte går att härleda till en identifierad person. Den dna-profil som behandlas i ett dna-register utgör däremot inte en genetisk uppgift, eftersom inga nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken kan utläsas ur den. En dna-profil är i stället en biometrisk uppgift, eftersom den tas fram genom en särskild teknisk behandling av en persons arvs massa för att möjliggöra eller bekräfta identifiering av personen i fråga.

Mottagare

Mottagare definieras som den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision. Ordet behandlas i avsnitt 7.5.

Undantaget omfattar bl.a. myndigheter som tar del av personuppgifter i sin tillsyn och kontroll av viss verksamhet, t.ex. Integritetsskyddsmyndigheten och Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamhet. Även andra myndigheter som utövar tillsyn, t.ex. Riksdagens ombudsmän (JO) och Justitiekanslern, omfattas av undantaget.

Personuppgift

Med personuppgift avses varje upplysning om en identifierad eller identifierbar fysisk person som är i livet. Ordet behandlas i avsnitt 7.5.

Varje information som kan hänföras till en fysisk person är en personuppgift. Det gäller även information som kan hänföras till en individ om en fysisk person kan identifieras med hjälp av informationen. Det krävs inte att den personuppgiftsansvarige ska förfoga över samtliga uppgifter som gör identifieringen möjlig. Det innebär att t.ex. oidentifierade fingeravtryck och dna-profiler är personuppgifter, eftersom det är möjligt att identifiera en person med hjälp av dem. Även bild- eller ljudupptagningar kan utgöra personuppgifter, om man direkt eller indirekt kan avgöra vilken individ som upptagningen avser.

Uppgifter om juridiska personer omfattas inte av definitionen.

Personuppgiftsansvarig

Personuppgiftsansvarig är enligt definitionen den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter. Ordet behandlas i avsnitt 10.1.

Att bestämma ändamålen med behandlingen innebär i princip att bestämma att en behandling ska utföras och varför.

Att bestämma medlen för behandlingen avser främst att bestämma över de tekniska och organisatoriska medlen, dvs. hur behandlingen ska gå till. Det kan handla om vilka personuppgifter som ska behandlas, vilka som ska få ta del av dem och hur länge personuppgifterna får behandlas.

Den personuppgiftsansvarige styr dock inte alltid själv över alla medel för behandlingen. Vid direktåtkomst bestämmer den som medger åtkomsten hur tillgången tekniskt ska lösas och vilka personuppgifter som ska tillgängliggöras. Den som ges direktåtkomst är personuppgiftsansvarig för behandlingen av de personuppgifter som direktåtkomsten avser.

Personuppgiftsbiträde

Ett personuppgiftsbiträde är en fysisk eller juridisk person som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. Ordet behandlas i avsnitt 10.4.1.

Ett personuppgiftsbiträde behandlar personuppgifter endast enligt instruktioner från den personuppgiftsansvarige och har inte rätt att själv bestämma över personuppgiftsbehandlingen. Ett personuppgiftsbiträde finns alltid utanför den egna organisationen. En anställd eller någon annan som behandlar personuppgifter under den personuppgiftsansvariges direkta ansvar kan inte vara personuppgiftsbiträde.

Registrerad

Med registrerad avses den fysiska person som en personuppgift rör. Ordet behandlas i avsnitt 7.5.

Av definitionen av personuppgift framgår bl.a. att personen ska vara i livet.

Tredje part

Tredje part är någon annan än den registrerade, personuppgiftsansvarige, dataskyddsombudet, personuppgiftsbiträdet, och sådana personer som under den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbitrådets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter. Uttrycket behandlas i avsnitt 7.5.

Personuppgiftsansvar

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst är personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför, som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar.

Paragrafen reglerar personuppgiftsansvar. Övervägandena finns i avsnitt 10.1.

I paragrafen anges att Sveriges utrikes underrättelsetjänst är personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten

utför, som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar. Den närmare innebörden av personuppgiftsansvaret framgår av övriga bestämmelser i lagen och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Personuppgiftsansvaret omfattar alltså all behandling av personuppgifter som utförs vid myndigheten. Det gäller både behandling som utförs genom en aktiv handling, t.ex. insamling eller sökning, och passiv behandling, t.ex. lagring. Ansvaret omfattar däremot inte sådan behandling av personuppgifter som myndigheten utför i egenskap av personuppgiftsbiträde.

Genom att ansvaret knyts till behandling av personuppgifter som utförs under Sveriges utrikes underrättelsetjänsts ledning tydliggörs att det inte är myndigheten som utför personuppgiftsbehandlingen utan de anställda.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst är också ansvarig för den behandling av personuppgifter som utförs på myndighetens vägnar. Med det avses främst sådan behandling som Sveriges utrikes underrättelsetjänst har uppdragit åt ett personuppgiftsbiträde att utföra. Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan uppdra åt ett biträde att utföra viss behandling av personuppgifter, men kan inte genom det avsäga sig personuppgiftsansvaret. Personuppgiftsansvaret sträcker sig då utanför Sveriges utrikes underrättelsetjänsts egen verksamhet. Personuppgiftsbitrådets behandling ska styras av skriftliga avtal eller andra skriftliga överenskommelser och får endast utföras enligt instruktioner från Sveriges utrikes underrättelsetjänst, se författningskommentarerna till 4 kap. 7 och 9 §§.

Två eller flera personuppgiftsansvariga kan behandla samma personuppgifter samtidigt för olika ändamål, t.ex. om de har direktåtkomst till personuppgifter i samma system. Varje personuppgiftsansvarig är då ansvarig för den behandling som utförs under dennes ledning eller på dennes vägnar.

2 kap. Behandling av personuppgifter

Grundläggande krav på behandlingen

Rättslig grund

1 § Personuppgifter får bara behandlas för att bedriva verksamhet som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen.

I paragrafen anges den yttre ramen för när behandling av personuppgifter är tillåten. Övervägandena finns i avsnitt 7.6.

Bestämmelsen innebär att personuppgifter endast får behandlas för ändamål som följer av en rättslig grund. Den rättsliga grunden anges inte i denna lag utan måste anges särskilt i lag eller annan författning, följa av ett internationellt åtagande, kollektivavtal eller annat avtal, eller framgå genom ett särskilt regeringsbeslut.

Sveriges utrikes underrättelsetjänsts uppgifter kommer bl.a. följa av lagen om utrikes underrättelseverksamhet, myndighetens instruktion och regleringsbrev. De krav som ställs på en myndighet att exempelvis diarieföra handlingar, samarbeta med andra myndigheter och lämna ut allmänna handlingar utgör också rättslig grund för personuppgifts-

behandling. Annat avtal än kollektivavtal kan vara avtal som Sveriges utrikes underrättelsetjänst ingår med en leverantör vid upphandling.

I 3–8 §§ framgår de ändamål för vilka personuppgifter får behandlas.

Krav på ändamål

2 § Personuppgifter får bara behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål.

Personuppgifter får inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål som de ursprungligen behandlades för.

I paragrafen regleras krav på ändamål vid behandlingen av personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 7.7.

Enligt *första stycket* får personuppgifter bara behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Det ställs alltså krav på att varje personuppgiftsbehandling ska ha koppling till de ändamål som anges i lagen, dvs. vara relevant i de verksamheter som är ägnade att lösa Sveriges utrikes underrättelsetjänsts uppgifter enligt lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen. Detta innebär att ändamålen med en behandling av personuppgifter måste bestämmas redan när uppgifterna samlas in.

Av *andra stycket* framgår att personuppgifter inte får behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål som de ursprungligen behandlades för. Bestämmelsen ger uttryck för den dataskyddsrättsliga s.k. finalitetsprincipen. Vad som kan utgöra oförenliga ändamål måste avgöras i det enskilda fallet. Det innebär att den personuppgiftsansvarige under hela behandlingstiden måste ha klart för sig för vilka ändamål varje personuppgift ursprungligen har behandlats för.

Utrikes underrättelseverksamhet

3 § Personuppgifter får behandlas i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts utrikes underrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

Paragrafen anger ändamål för vilka personuppgifter får behandlas i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts utrikes underrättelseverksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 7.8.

I paragrafen anges att personuppgifter får behandlas i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts utrikes underrättelseverksamhet. En förutsättning för sådan behandling är att det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

Utrikes underrättelseverksamhet består av inhämtning, bearbetning och analys samt delgivning av information. Härigenom utarbetas underrättelser som delges Regeringskansliet och andra berörda myndigheter. Det är regeringen som bestämmer inriktningen av den utrikes underrättelseverksamheten.

I utrikes underrättelseverksamhet behandlas personuppgifter som avser t.ex. uppgifter om utländsk militär personal, politiker eller andra viktiga befattningshavare.

Utrikes underrättelseverksamhet ska identifiera och redovisa eller ge förvarning om sådana förändringar i omvärldsläget som kan ligga till grund för politiska beslut om totalförsvarets anpassning på kort eller lång sikt.

4 § De personuppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst har fått tillgång till i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

I paragrafen regleras fortsatt behandling av personuppgifter i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts utrikes underrättelseverksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 7.8.

I *första stycket* anges att de personuppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst har fått tillgång till i sin utrikes underrättelseverksamhet även fortsättningsvis får behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den. Härigenom möjliggörs en fortsatt behandling av personuppgifter som finns inom Sveriges utrikes underrättelsetjänsts utrikes underrättelseverksamhet, under förutsättning att en sådan behandling är nödvändig för att fullgöra den verksamheten. Det innebär att personuppgifter får behandlas som inte alltid direkt kan hänföras till regeringens vid varje tidpunkt gällande inriktning av underrättelseverksamheten. Det är av avgörande betydelse för verksamheten att Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan behandla äldre information där personuppgifter förekommer, för att kunna förstå och bedöma den underrättelsemässiga relevansen av sådant som sker vid den aktuella tidpunkten.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av lagen eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen. Detta framgår av *andra stycket*.

Övriga ändamål

5 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

I paragrafen regleras behandling av personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information. Övervägandena finns i avsnitt 7.9.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet. Genom bestämmelsen tydliggörs att det är möjligt att behandla sådana personuppgifter i verksamheten. Sveriges utrikes underrättelsetjänst behöver utöver den information som myndigheten inhämtar genom särskilda metoder, ha god tillgång till allmänt tillgänglig information. Av intresse här är framför allt information som utgörs av personuppgifter som kan påträffas vid sökning på internet eller vid sökningar i öppna databaser. Uppgifterna kan vara tillgängliga såväl på kommersiell som icke-kommersiell grund.

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter om lagöverträdelse om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

Paragrafen innehåller ett preciserat ändamål för behandling av personuppgifter om lagöverträdelse. Övervägandena finns i avsnitt 7.10.

Genom bestämmelsen tydliggörs att Sveriges utrikes underrättelsetjänst har möjlighet att behandla personuppgifter om lagöverträdelse om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet. Ett sådant behov kan t.ex. uppkomma inom ramen för säkerhetsprövningar och den personaladministrativa verksamheten (se kommentaren till 8 §).

7 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål inom denna lags tillämpningsområde.

I paragrafen anges att Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål inom lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 7.11.

Genom bestämmelsen ges Sveriges utrikes underrättelsetjänst möjlighet att behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål.

8 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för annan verksamhet som bedrivs enligt 1 §.

Paragrafen innehåller förutsättningarna för behandling av personuppgifter inom lagens tillämpningsområde för ändamål som inte anges särskilt i 3 och 5–7 §§. Övervägandena finns i avsnitt 7.12.

Av paragrafen följer att Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för annan verksamhet som myndigheten bedriver och det finns stöd för behandling i bestämmelsen om rättslig grund (1 §). Ändamålet måste alltså vara förenligt med den verksamhet som ska bedrivas enligt en rättslig grund. Bestämmelsen omfattar t.ex. den administrativa verksamheten.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst får bl.a. behandla personuppgifter om det är nödvändigt för diarieföring, arkivering, handläggning av ett ärende eller för att utföra annan liknande uppgift som myndigheten har. Bestämmelsen avser ärenden som inleds såväl på Sveriges utrikes underrättelsetjänsts eget initiativ som efter framställning av någon annan. Det kan vara fråga om ärenden om kvalificerade skyddsidentiteter eller om utvärdering av den egna verksamheten genom tidredovisning och sjuktal.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst får även behandla personuppgifter avseende den personaladministrativa verksamheten som t.ex. löner och ledigheter, och för att genomföra säkerhetsprövningar enligt säkerhets-skyddslagen (2018:585) eller för att utföra andra uppgifter som rör säkerhetsskydd. Exempel på uppgifter som rör säkerhetsskydd är Sveriges utrikes underrättelsetjänsts tillträdeskontroll vid lokaler där myndigheten bedriver verksamhet som kräver säkerhetsskydd. Även utbildning i säkerhetsskydd och kontroll av säkerhetsloggar omfattas.

Det är Sveriges utrikes underrättelsetjänst som avgör vilken ändamålsbestämmelse som myndigheten lägger till grund för en viss behandling av personuppgifter.

Författningsenlig och korrekt behandling

9 § Personuppgifter ska behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

Paragrafen reglerar krav på en författningsenlig och korrekt behandling av personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Enligt paragrafen ska personuppgifter behandlas författningsenligt och på ett korrekt sätt.

Att behandlingen ska ske författningsenligt innebär att den ska ske i enlighet med lag eller annan författning. Författningarna är även av betydelse för att en behandling ska anses ske på ett korrekt sätt. Vad som är ett korrekt sätt för behandling styrs inte enbart av författning. Tillsynsmyndighetens beslut om allmänna råd och uttalanden i fråga om personuppgiftsbehandling har också betydelse, liksom Sveriges utrikes underrättelsetjänsts interna regler.

Otillåten behandling av personuppgifter kan i vissa fall vara straffbar enligt bestämmelser i brottsbalken, bl.a. bestämmelsen i 4 kap. 9 c § brottsbalken om dataintrång. Tänkbara exempel på dataintrång kan vara externa angrepp eller att någon som har tillgång till ett it-system överskrider sina befogenheter.

Personuppgifternas kvalitet

10 § Personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Personuppgifterna ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen.

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Fler personuppgifter får inte behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Paragrafen reglerar personuppgifternas kvalitet. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Enligt *första stycket* ska de behandlade uppgifterna vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Personuppgifterna ska också vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålet med behandlingen.

En personuppgift är riktig om den stämmer överens med de verkliga förhållandena. För att bestämma vilka de verkliga förhållandena är får man söka ledning i ändamålen med behandlingen. Det är ändamålen i det enskilda fallet som avses. Inom lagens tillämpningsområde måste frågan om en personuppgift är riktig inte bara vägas mot ändamålen med behandlingen utan även ses mot bakgrund av vad uppgiften rör, när den lämnas och vem som lämnar den. För att kunna avgöra om personuppgifterna är riktiga är det också av stor betydelse att veta om de grundar sig på fakta eller på personliga bedömningar. Kravet på att personuppgifter ska vara riktiga innebär inte något hinder mot att samla in exempelvis osäkra underrättelseuppgifter, under förutsättning att personuppgifterna är relevanta för arbetet och att det framgår att det är osäkert om uppgiften är riktig.

De personuppgifter som behandlas behöver vara uppdaterade bara om det är nödvändigt. Frågan om det är nödvändigt att de är uppdaterade får avgöras med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Exempelvis kan uppgifter om telefonnummer eller andra kontaktuppgifter ändras under handläggningen av ett ärende och därmed behöva uppdateras.

Att personuppgifterna ska vara adekvata och relevanta innebär att ovidkommande uppgifter inte får behandlas. En prövning av om en personuppgift är nödvändig för behandlingen ska göras kontinuerligt av Sveriges utrikes underrättelsetjänst, inte bara när uppgiften registreras eller på annat sätt samlas in. Även vid en senare behandling ska personuppgiften behövas för just den behandlingen, annars är kravet på adekvans och relevans inte uppfyllt.

Enligt *andra stycket* ska uppgifter som beskriver en persons utseende utformas på ett objektivet sätt med respekt för människovärdet. Syftet med bestämmelsen är att förhindra att personers utseende beskrivs i ordalag som kan vara kränkande för individen. Uppgifter om utseende är inte i sig att betrakta som känsliga personuppgifter.

Utformningen av stycket innebär att myndigheten alltid är oförhindrad att, om den får ett tips från allmänheten eller en samarbetspartner om en person som kan misstänkas för verksamhet som exempelvis innebär säkerhetshot mot Sveriges utrikes underrättelsetjänsts intressen, göra de anteckningar som är nödvändiga för att underlätta identifieringen av personen, t.ex. anteckningar om fysiska kännetecken. Anteckningarna måste dock utformas på ett objektivet sätt. I anslutning till dessa anteckningar får även sådana känsliga personuppgifter som avses i 11 § antecknas, om det är absolut nödvändigt för det arbete som tipset bör föranleda.

Enligt *tredje stycket* får inte fler personuppgifter behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Vad som utgör nödvändig behandling får avgöras av den personuppgiftsansvarige vid varje behandling. Att uppgifterna inte får vara fler än nödvändigt understryker kravet på att en fortlöpande bedömning görs.

Sammantaget måste det vid all behandling prövas om det går att utelämnat personuppgifter, eller i vart fall att endast använda uppgifter som indirekt går att hänföra till en viss person. Om fullständig avidentifiering är ett fullgott alternativ till att använda direkta eller indirekta personuppgifter är förutsättningarna för att behandla personuppgifterna inte uppfyllda.

Känsliga personuppgifter

11 § Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning får inte behandlas.

När personuppgifter behandlas får de dock kompletteras med sådana uppgifter som avses i första stycket, om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Paragrafen reglerar känsliga personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Enligt *första stycket* får personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller

medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning inte behandlas. Det innebär att det inte är tillåtet att föra register över eller på annat sätt göra anteckningar om enskilda på den grunden att de utifrån etniskt ursprung, politiska åsikter eller något annat i paragrafen angivet förhållande kan hänföras till en viss kategori av människor.

En uppgift om utseende är typiskt sett inte en känslig personuppgift och den får alltså behandlas, med den begränsning som följer av 10 § andra stycket. Om en sådan uppgift samtidigt innebär uppgift om etniskt ursprung omfattas den dock av förbudet. Bestämmelsen hindrar inte att uppgifter om en persons nationalitet behandlas, eftersom en sådan uppgift normalt sett inte ger upplysning om etniskt ursprung (prop. 2009/10:85 s. 325). Uppgifter om att en viss person kommer från en viss världsdel eller ett visst land faller också som regel utanför förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter. Skulle en sådan personuppgift i det enskilda fallet t.ex. avslöja etniskt ursprung gäller dock förbudet.

Andra stycket innehåller ett undantag från huvudregeln att känsliga personuppgifter inte får behandlas. Personuppgifter som behandlas på annan grund får kompletteras med känsliga personuppgifter, om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Det innebär att personuppgifter som samlas in i ett visst fall får kompletteras med uppgifter om exempelvis religiös övertygelse eller etniskt ursprung om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Med hänsyn till den restriktivitet som ligger i uttrycket absolut nödvändigt måste dock behovet av att göra sådana kompletteringar prövas noga i det enskilda fallet.

Inom den personaladministrativa verksamheten kan t.ex. uppgifter om en enskilds hälsa behöva behandlas inom ramen för ett ärende om sjukfrånvaro eller uppgift om medlemskap i fackförening behöva behandlas inom ramen för ett arbetsrättsligt ärende. I sådana fall är kravet på att behandlingen är absolut nödvändig uppfyllt.

Känsliga personuppgifter kan också förekomma i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet på grund av att någon har lämnat en sådan uppgift till myndigheten. Det kan vara fråga om helt grundlösa påståenden. Eftersom Sveriges utrikes underrättelsetjänst inte kan hindra någon från att yttra sig vare sig muntligen eller skriftligen på dessa sätt, kan känsliga personuppgifter komma att behandlas. Behandlingen av den känsliga personuppgiften omfattas i dessa fall av undantaget enligt andra stycket.

I 12 och 13 §§ finns ytterligare bestämmelser om behandling av känsliga personuppgifter.

12 § Biometriska uppgifter får behandlas om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Genetiska uppgifter får inte behandlas.

Paragrafen reglerar i vilken utsträckning biometriska uppgifter får behandlas. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Enligt *första stycket* får biometriska uppgifter behandlas om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Stycket möjliggör användning av särskild teknisk behandling för att bekräfta identifiering av en person. Det innebär att t.ex. fingeravtryck, ansiktsgeometri, röstigenkänning eller rörelsemönster kan användas för att

identifiera en person. Behovet av att behandla biometriska uppgifter måste prövas noga i varje enskilt fall.

I *andra stycket* anges att genetiska uppgifter inte får behandlas. Stycket innebär ett förbud för Sveriges utrikes underrättelsetjänst att behandla sådana uppgifter.

13 § Vid sökning får personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning användas som sökbegrepp om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Detsamma gäller biometriska uppgifter.

Paragrafen reglerar i vilken utsträckning känsliga personuppgifter får användas som sökbegrepp. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Paragrafen gäller generellt, dvs. för såväl personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga som personuppgifter som inte har det.

Paragrafen gör det möjligt att utföra sökning i syfte att få fram ett personurval grundat på känsliga personuppgifter, t.ex. i syfte att få fram ett urval av personer som t.ex. har viss politisk åskådning eller religiös övertygelse, etniskt ursprung, eller filosofisk övertygelse eller uppgifter som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning, om sökningen är absolut nödvändig med hänsyn till något av de ändamål för vilket Sveriges utrikes underrättelsetjänst behandlar personuppgifter.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan t.ex. behöva söka på uppgifter som rör politiska åsikter, religiös övertygelse eller etniskt ursprung, eftersom det ingår i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts uppdrag att kartlägga sådan verksamhet som kan komma att hota Sveriges säkerhet.

Kravet på att det ska vara absolut nödvändigt att göra sökningen gör att utrymmet för sådana sökningar är begränsat och att rutinemässiga sökningar på känsliga uppgifter inte är tillåtna.

I vilken utsträckning det är tillåtet att behandla någon eller några av personuppgifterna i en sammanställning av sådana uppgifter som sökningen resulterat i får prövas mot huvudregeln om behandling av känsliga personuppgifter i 11 §. Rätten att göra sökning medför således inte en generell rätt att fortsätta att behandla uppgifterna.

Personnummer och samordningsnummer

14 § Uppgifter om personnummer eller samordningsnummer får behandlas bara när det är klart motiverat med hänsyn till

1. ändamålen med behandlingen,
2. vikten av en säker identifiering, eller
3. något annat beaktansvärt skäl.

Paragrafen reglerar i vilken omfattning personnummer eller samordningsnummer får behandlas vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

Enligt paragrafen får uppgifter om personnummer eller samordningsnummer bara behandlas när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålen med behandlingen (*punkten 1*), vikten av en sådan identifiering (*punkten 2*), eller något annat beaktansvärt skäl (*punkten 3*).

Vad som avses med personnummer och samordningsnummer framgår av folkbokföringslagen (1991:487). Bestämmelsen innebär att en intresseavvägning mellan behovet av behandlingen och de integritetsrisker som den innebär ska göras. Om behandlingen av personnummer eller samordningsnummer inte är klart motiverad med hänsyn till dess ändamål, till vikten av en säker identifiering eller något annat beaktansvärt skäl får den inte utföras.

Om den registrerade har lämnat sitt samtycke eller offentliggjort personuppgifterna

15 § Trots 11, 12 och 14 §§ får andra personuppgifter än genetiska uppgifter behandlas, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke eller på ett tydligt sätt har offentliggjort uppgifterna.

Paragrafen reglerar behandling av vissa personuppgifter om den registrerade har lämnat sitt samtycke eller offentliggjort uppgifterna. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.

Paragrafen ger Sveriges utrikes underrättelsetjänst möjlighet att, med undantag av genetiska uppgifter, behandla känsliga personuppgifter samt personnummer och samordningsnummer, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke eller på ett tydligt sätt har offentliggjort uppgifterna. Samtyckessituationer kan exempelvis förekomma vid säkerhetsprövningar. Ett tänkbart exempel på offentliggörande kan vara att den registrerade har gjort personuppgifterna tillgängliga på internet.

Behandling av personuppgifter i vissa fall

16 § Hantering av information som innebär behandling av personuppgifter ska inte anses oförenlig med bestämmelserna i 1–3, 5, 6, 8–12 och 14 §§ i det skede av behandlingen då det inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

Paragrafen reglerar behandling av personuppgifter i vissa fall. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan få information som t.ex. är krypterad och formulerad på ett främmande språk. Innan dess att informationen har bearbetats finns inte förutsättningar för att bedöma om den innehåller personuppgifter. Den initiala behandling som krävs för att detta ska kunna klarläggas måste kunna äga rum utan hinder av bestämmelserna om rättslig grund, ändamål, författningsenlig och korrekt behandling, personuppgifternas kvalitet, känsliga personuppgifter samt personnummer och samordningsnummer. Genom bestämmelsen tydliggörs att hantering av information som innebär behandling av personuppgifter inte ska anses oförenlig med bestämmelserna i 1–3, 5, 6, 8–12 och 14 §§ i det skede av behandlingen då det ännu inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

När det står klart att informationen innehåller personuppgifter, samt vilka personuppgifterna är, ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst behandla dem enligt de tillämpliga bestämmelserna i lagen.

Längsta tid som personuppgifter får behandlas

17 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om det i ett enskilt fall.

Första stycket hindrar inte att Sveriges utrikes underrättelsetjänst arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

Paragrafen reglerar längsta tid som personuppgifter får behandlas. Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

Enligt *första stycket* får personuppgifter inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Att det inte längre finns behov av att behandla personuppgiften enligt ett visst ändamål medför inte att behandlingen av den måste upphöra för alla ändamål samtidigt. Det förhållandet att personuppgiften fortfarande behövs för ett visst ändamål innebär dock inte att uppgiften får fortsätta att behandlas för alla ändamål lika länge. Behovet av att fortsätta att behandla uppgifterna måste därför prövas kontinuerligt. Om det är tillräckligt att behandla oidentifierade uppgifter är det inte längre tillåtet att behandla personuppgifterna.

Bestämmelsen ger även stöd för fortsatt behandling av personuppgifter i ett avslutat ärende om uppgifterna bedöms ha ett allmänt värde för exempelvis myndighetens utrikes underrättelseverksamhet. En grundläggande förutsättning för fortsatt behandling är att Sveriges utrikes underrättelsetjänst bedömer att uppgifterna behöver finnas tillgängliga ytterligare en viss tid för något av de ändamål för vilka Sveriges utrikes underrättelsetjänst får behandla personuppgifter. När det gäller ostrukturerad underrättelseinformation kan det vara särskilt svårt att bedöma det fortsatta behovet av behandling. Bedömningen måste innan bearbetningen är genomförd göras på en mer övergripande nivå och i större utsträckning utgå från sannolikheten av att personuppgifterna kan komma att behövas i verksamheten än en reell bedömning av den enskilda uppgiften.

I *andra stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid.

Enligt *tredje stycket* får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer också besluta om det i ett enskilt fall.

Av *fjärde stycket* framgår att begränsningarna i första stycket om hur länge personuppgifter får behandlas inte hindrar att Sveriges utrikes underrättelsetjänst arkiverar och bevarar allmänna handlingar eller att arkivmaterial lämnas till en arkivmyndighet.

Överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands

18 § Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna fullgöra

sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall om överföringen är nödvändig för verksamheten vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Paragrafen reglerar överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands. Övervägandena finns i avsnitt 9.6.

Enligt *första stycket* får personuppgifter som behandlas med stöd av lagen föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet.

Huruvida en överföring av personuppgifter ska ske eller inte måste avgöras efter en sekretessprövning samt utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska överväganden.

I *andra stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall om överföringen är nödvändig för verksamheten vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst. En tänkbar situation är verksamhet som inte ingår i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts internationella utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete. Det kan t.ex. vara nödvändigt att överföra personuppgifter inom ramen för myndighetens administrativa verksamhet.

Enligt *tredje stycket* får regeringen också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Utlämnande av personuppgifter

19 § Personuppgifter får lämnas ut elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsning av möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst.

Paragrafen reglerar utlämnande av personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 9.3.

Enligt *första stycket* får personuppgifter lämnas ut elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt. I princip anses allt elektroniskt utlämnande, som inte görs genom direktåtkomst, utlämnat på medium för automatiserad behandling. Sådant utlämnande kan göras på många olika sätt. Det kan vara fråga om att personuppgifter lämnas t.ex. via e-post eller dvd-skiva eller genom direkt överföring från ett datasystem till ett annat via elektroniska kommunikationsnät.

Det har betydelse vem mottagaren är för frågan om det är olämpligt att lämna ut uppgifter elektroniskt. Typiskt sett kan det inte anses vara olämpligt att lämna ut uppgifter elektroniskt till en myndighet.

När det gäller utlämnande till andra än svenska myndigheter krävs en mer nyanserad bedömning med hänsyn till bl.a. innehållet i handlingen

och vem (t.ex. en organisation) som är mottagare. Bedömer Sveriges utrikes underrättelsetjänst att det finns risk för att personuppgifterna kan komma att missbrukas om de lämnas ut elektroniskt kan det var olämpligt att lämna ut dem på det sättet. Vid prövningen av om personuppgifter bör lämnas ut elektroniskt bör även informationssäkerheten, dvs. säkerheten hos mottagaren, vägas in.

Regeringen kan enligt *andra stycket* meddela föreskrifter som begränsar möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst.

3 kap. Gemensamt tillgängliga personuppgifter

Personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga

1 § Personuppgifter får göras gemensamt tillgängliga om det behövs för något av de ändamål som anges i 2 kap. Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Regeringen får också besluta om det i ett enskilt fall.

Paragrafen reglerar personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga. Övervägandena finns i avsnitt 9.1.

I *första stycket* anges att personuppgifter får göras gemensamt tillgängliga om det behövs för något av de ändamål som anges i 2 kap. Vidare anges att med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna.

I *andra stycket* finns en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Enligt *tredje stycket* får regeringen också besluta om det i ett enskilt fall.

Direktåtkomst

2 § Säkerhetspolisen, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamheten och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Säkerhetspolisen, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Paragrafen reglerar Säkerhetspolisens, Försvarsmaktens och Försvarets radioanstalts direktåtkomst till vissa personuppgifter som Sveriges utrikes underrättelsetjänst behandlar. Övervägandena finns i avsnitt 9.4.1 och 9.5.2.

I *första stycket* anges att Säkerhetspolisens, Försvarsmakten och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till uppgifter som utgör bearbningsunderlag och analysresultat inom den utrikes underrättelseverksamheten och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Bearbningsunderlag och analysresultat består

av information som ännu inte har bearbetats till underrättelserapporter. Det är Sveriges utrikes underrättelsetjänst som avgör om direktåtkomst ska medges.

Andra stycket innehåller en bestämmelse som får sekretessbrytande verkan och som möjliggör för myndigheterna att vid direktåtkomst få ta del av uppgifter som omfattas av sekretess.

3 § Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete, får en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 3 § och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

I paragrafen regleras Sveriges utrikes underrättelsetjänsts möjlighet att medge en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst direktåtkomst till vissa personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 9.4.3.

Av paragrafen framgår att en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst får medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 3 § och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna, om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete. Möjligheten att dela information genom direktåtkomst begränsas till utländska underrättelse- och säkerhetstjänster. Direktåtkomst får endast medges till personuppgifter som behandlas i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgänglig i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Innan direktåtkomst medges måste Sveriges utrikes underrättelsetjänst avgöra om det finns sakliga skäl att låta en viss utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst få ta del av personuppgifterna, dvs. om det finns behov av att lämna ut uppgifterna för att främja bekämpningen av terrorism eller andra svenska intressen. Innan personuppgifterna lämnas ut genom direktåtkomst ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst dessutom bedöma om det finns rättsliga förutsättningar att lämna ut dem till en utländsk mottagare, bl.a. med beaktande av sekretess.

Direktåtkomst i andra fall

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om direktåtkomst till gemensamt tillgängliga personuppgifter i andra fall än de som anges i 2 och 3 §§.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

Paragrafen reglerar direktåtkomst i andra fall. Övervägandena finns i avsnitten 9.4.1 och 9.4.3.

Första stycket innehåller en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter i andra fall än de som anges i 2 och 3 §§ får ha direktåtkomst till gemensamt tillgängliga uppgifter.

Enligt *andra stycket* får regeringen också besluta om detta i ett enskilt fall.

Enligt regeringsformen får skyddet gentemot det allmänna mot vissa fall av betydande intrång i den personliga integriteten begränsas enbart genom lag (2 kap. 6 § andra stycket och 20 och 21 §§ regeringsformen). Regeringens möjlighet att meddela föreskrifter är således begränsad.

Omfattningen av direktåtkomsten

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten och om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

Paragrafen reglerar omfattningen av direktåtkomsten. Övervägandena finns i avsnitten 9.4.1 och 9.4.3.

Första stycket innehåller en upplysningsbestämmelse om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten, och om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst.

Enligt *andra stycket* får regeringen också besluta om detta i ett enskilt fall.

4 kap. Skyldigheter som personuppgiftsansvarig

Åtgärder för att säkerställa författningsenlig behandling

1 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att de registrerades rättigheter skyddas.

Paragrafen reglerar åtgärder för att säkerställa författningsenlig behandling. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.1.

Tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifterna regleras i 3 §.

Organisatoriska åtgärder som avses i paragrafen är bl.a. att anta interna strategier för dataskydd, att informera och utbilda personalen och att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning. Åtgärder som vidtas för att visa att behandlingen är författningsenlig kan t.ex. vara dokumentation av it-system, behandlingar och vidtagna åtgärder samt teknisk spårbarhet genom loggning och logguppföljning. Vilka åtgärder som bör vidtas får avgöras efter en bedömning i enskilda fall. Vid den bedömningen har det betydelse bl.a. vilka personuppgifter som ska behandlas, mängden uppgifter och hur integritetskänsliga de är. Även grunden för behandlingen och riskerna med den ska beaktas. Mer långtgående åtgärder kan behövas vid behandling som kan medföra särskilda risker för integritetsintrång eller vid omfattande behandling av en stor mängd personuppgifter.

2 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Paragrafen reglerar den interna tillgången till personuppgifter för dem som arbetar vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.1.

Paragrafen innebär att den personuppgiftsansvarige är skyldig att se till att anställda och andra som deltar i arbetet bara ges tillgång till de personuppgifter som krävs för att de ska kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. Inom Sveriges utrikes underrättelsetjänst kommer det behandlas en betydande mängd personuppgifter, ofta av integritetskänsligt slag, vilka inte bör spridas till någon som inte är behörig att ta del av uppgifterna. Kravet på behörighetsbegränsning syftar till att minska den interna exponeringen av personuppgifterna. Hur det bör göras får bedömas med utgångspunkt i förutsättningarna och myndighetens behov. Faktorer som informationssystemens storlek och personuppgifternas natur ska beaktas.

Paragrafen reglerar inte bara Sveriges utrikes underrättelsetjänsts personals tillgång till personuppgifter. Vid direktåtkomst är det den mottagande myndigheten som ansvarar för att den egna personalen inte ges tillgång till fler personuppgifter i det informationssystem som åtkomsten avser än vad arbetsuppgifterna motiverar.

Paragrafen gäller enligt 10 § även för personuppgiftsbiträden som Sveriges utrikes underrättelsetjänst anlitar.

Säkerheten för personuppgifter

3 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Åtgärderna ska särskilt avse skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstörelse eller annan oavsiktlig skada.

I paragrafen regleras säkerheten för personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.2.

Enligt paragrafen ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Personuppgifterna ska särskilt skyddas mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstörelse eller annan oavsiktlig skada. Uppräkningen, som illustrerar vad skyddsåtgärderna ska åstadkomma, är inte uttömmande.

Skydd mot obehörig eller otillåten behandling innebär att obehöriga personer ska vägras åtkomst till utrustning som används vid behandling, att obehörig läsning, kopiering, ändring eller radering av datamedier ska förhindras, att obehörig registrering av personuppgifter och obehörig kännedom om, ändring eller radering av lagrade personuppgifter ska förhindras och att obehörig läsning, kopiering, ändring eller radering av personuppgifter i samband med uppgiftslämnande eller transport av databärare ska förhindras. Åtgärder ska också vidtas i syfte att säkerställa att personer som är behöriga att använda ett informationssystem endast har tillgång till personuppgifter som omfattas av deras behörighet. Den personuppgiftsansvarige ska också säkerställa att det kan kontrolleras och fastställas till vilka myndigheter eller andra organ personuppgifter har överförts och för vilka myndigheter eller andra organ uppgifterna har gjorts tillgängliga och att det i efterhand kan kontrolleras och fastställas vilka personuppgifter som förts in i ett informationssystem, när det har gjorts och av vem.

Skydd mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada innebär bl.a. att de informationssystem som används ska kunna återställas vid störningar, att systemen ska fungera och att funktionsfel rapporteras och att de lagrade personuppgifterna inte kan förvanskas genom funktionsfel i systemen.

Tänkbara exempel på organisatoriska skyddsåtgärder kan vara fastställandet av en säkerhetspolicy, kontroller och uppföljning av säkerheten, utbildning i datasäkerhet och information om vikten av att följa gällande säkerhetsrutiner.

Vilken skyddsnivå som är lämplig får avgöras av Sveriges utrikes underrättelsetjänst från fall till fall. Bedömningen är bl.a. beroende av vilka personuppgifter som behandlas och hur integritetskänsliga de är.

Paragrafen gäller enligt 10 § även för personuppgiftsbiträden som Sveriges utrikes underrättelsetjänst anlitar.

Dataskyddsombud

4 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska inom myndigheten utse ett eller flera dataskyddsombud och anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

Paragrafen reglerar skyldighet att utse dataskyddsombud. Övervägandena finns i avsnitt 10.3.

Enligt paragrafen ska ett eller flera dataskyddsombud utses. Dataskyddsombudet ska vara anställt hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

5 § Ett dataskyddsombud ska

1. självständigt kontrollera att Sveriges utrikes underrättelsetjänst behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och i övrigt fullgör sina skyldigheter,
2. informera och ge råd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och till dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid behandling av personuppgifter,
3. vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter, och
4. vid behov söka vägledning av tillsynsmyndigheten.

I paragrafen anges vilka uppgifter ett dataskyddsombud ska utföra. Övervägandena finns i avsnitt 10.3.

Enligt *punkten 1* ska ett dataskyddsombud självständigt kontrollera att den personuppgiftsansvarige behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och i övrigt fullgör sina skyldigheter. Det innebär att ombudet måste förvissa sig om att den personuppgiftsansvarige följer de bestämmelser som reglerar behandlingen av personuppgifter. Hur omfattande kontrollen bör vara får avgöras efter omständigheterna.

Dataskyddsombudet bör framför allt granska den praktiska hanteringen av personuppgifter. Därutöver bör ombudet exempelvis granska rutinerna för behandling av personuppgifter, hur tillgången till personuppgifter hanteras och vilka krav på utbildning och andra kvalifikationer som den personuppgiftsansvarige ställer på personal som behandlar

personuppgifter. Ombudet bör påpeka eventuella brister för den personuppgiftsansvarige så att denne blir medveten om dem och har möjlighet att vidta lämpliga åtgärder.

Kravet på självständighet innebär att ett dataskyddsbud ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett oberoende sätt. Ombudet bör framför allt ha sådan ställning i organisationen att dess synpunkter och råd tas på allvar. Ombudet förutsätts också ha goda kunskaper om regelverket om personuppgiftsbehandling.

I *punkten 2* anges att ett dataskyddsbud ska informera och ge råd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och till dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid sådan behandling. Det handlar främst om att göra Sveriges utrikes underrättelsetjänst och medarbetarna medvetna om vad de i olika situationer är skyldiga att göra, t.ex. att ha säkerhetsrutiner och att dokumentera personuppgiftsbehandlingen. Det innebär inte att dataskyddsbudet ska tala om för Sveriges utrikes underrättelsetjänst och medarbetarna hur de ska behandla personuppgifter i enskilda fall.

Ett dataskyddsbud ska vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör behandling av personuppgifter, vilket anges i *punkten 3*.

Enligt *punkten 4* ska ett dataskyddsbud vid behov söka vägledning av tillsynsmyndigheten. Det innebär att ombudet vid tveksamheter av olika slag bör fråga tillsynsmyndigheten om råd.

Ett dataskyddsbud behöver inte uteslutande utföra enbart de arbetsuppgifter som anges i paragrafen. Arbetet som dataskyddsbud kan kombineras med andra arbetsuppgifter, så länge de inte kommer i konflikt med uppdraget som dataskyddsbud.

Personuppgiftsbiträden

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst får, om det är lämpligt, anlita personuppgiftsbiträden för behandling av personuppgifter på Sveriges utrikes underrättelsetjänsts vägnar. Innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst försäkra sig om att biträdet kommer att vidta de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter ska vara författningsenlig och för att skydda registrerades rättigheter.

Paragrafen reglerar anlitande av personuppgiftsbiträden. Övervägandena finns i avsnitt 10.4.2.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst får anlita personuppgiftsbiträden under förutsättning att det är lämpligt. Om det är lämpligt får avgöras med hänsyn bl.a. till vilka personuppgifter som ska behandlas. Av paragrafen följer att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska försäkra sig om att biträdet vidtar lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att personuppgiftsbehandlingen ska vara författningsenlig och för att skydda registrerades rättigheter. Kraven omfattar inte bara säkerhetsåtgärder, utan även andra tekniska och organisatoriska åtgärder. Skyldigheten innebär att den personuppgiftsansvarige, innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, bl.a. bör undersöka hur biträdet kommer att behandla uppgifterna tekniskt, hur arbetet är organiserat och vilket skydd personuppgifterna kommer att ha.

7 § Personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter ska regleras i ett skriftligt avtal eller annan skriftlig överenskommelse.

Paragrafen reglerar förhållandet mellan Sveriges utrikes underrättelsetjänst och personuppgiftsbiträden. Övervägandena finns i avsnitt 10.4.2.

Av paragrafen följer att det ska finnas ett skriftligt avtal eller en annan skriftlig överenskommelse med personuppgiftsbiträden som reglerar personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter för Sveriges utrikes underrättelsetjänsts räkning. Eftersom statliga myndigheter, som ingår i samma juridiska person – staten, i rättslig mening inte kan ingå bindande avtal med varandra får de ingå en skriftlig överenskommelse som reglerar behandlingen om en myndighet agerar personuppgiftsbiträde åt en annan.

8 § Ett personuppgiftsbiträde får inte anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan skriftligt tillstånd av Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Paragrafen reglerar möjligheten för ett personuppgiftsbiträde att anlita ett annat personuppgiftsbiträde. Övervägandena finns i avsnitt 10.4.2.

Enligt paragrafen får ett personuppgiftsbiträde inte anlita ett annat personuppgiftsbiträde, ett s.k. underbiträde, utan skriftligt tillstånd från Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Ett sådant tillstånd kan gälla personuppgiftsbitrådets rätt att anlita underbiträden generellt eller i en specifik situation. Syftet med paragrafen är att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska känna till vilka personuppgiftsbiträden som behandlar personuppgifter för myndighetens räkning.

9 § Ett personuppgiftsbiträde eller den eller de personer som arbetar under bitrådets eller Sveriges utrikes underrättelsetjänsts ledning ska behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Om ett personuppgiftsbiträde, i strid med Sveriges utrikes underrättelsetjänsts instruktioner, bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen, ska biträdet anses vara personuppgiftsansvarig enligt denna lag för den behandlingen.

Paragrafen reglerar behandling av personuppgifter hos ett personuppgiftsbiträde. Övervägandena finns i avsnitt 10.4.3.

Av *första stycket* framgår den grundläggande principen att ett personuppgiftsbiträde och den eller de personer som arbetar under bitrådets ledning bara får behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från den personuppgiftsansvarige. Instruktionerna till biträdet bör vara så tydliga att det inte finns risk för otillåten behandling. Instruktionerna kan exempelvis gälla hur tillgången till personuppgifter hos bitrådets anställda ska begränsas, om biträdet ska använda kryptering vid kommunikation och andra åtgärder som krävs för dataskydd. Om det finns avvikande bestämmelser i annan lagstiftning som anger att personuppgiftsbiträdet är skyldigt att utföra viss behandling, t.ex. att lämna ut allmänna handlingar, får behandlingen utföras utan särskilda instruktioner.

I *andra stycket* regleras det fallet där personuppgiftsbiträdet i strid med den personuppgiftsansvariges instruktioner bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen. Personuppgiftsbiträdet är då att anse som personuppgiftsansvarig för den behandlingen.

10 § Sveriges utrikes underrättelsetjänsts skyldigheter enligt 2 och 3 §§ gäller även för personuppgiftsbiträden som Sveriges utrikes underrättelsetjänst anlitar.

Paragrafen anger vilka Sveriges utrikes underrättelsetjänsts skyldigheter i egenskap av personuppgiftsansvarig som också gäller för personuppgiftsbiträden. Övervägandena finns i avsnitt 10.4.4.

Att personuppgiftsbiträden åläggs vissa skyldigheter frångår inte Sveriges utrikes underrättelsetjänst dess ansvar som personuppgiftsansvarig. Den omständigheten att personuppgiftsbiträden ges en direkt skyldighet att vidta vissa åtgärder innebär dock att tillsynsmyndigheten vid brister kan vidta åtgärder mot både personuppgiftsbiträdet och Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Vad som närmare gäller för ett personuppgiftsbiträde framgår av författningskommentaren till 2 och 3 §§.

5 kap. Enskildas rättigheter

Rätten till information

Allmän information

1 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska göra följande information allmänt tillgänglig:

1. myndighetens identitet och kontaktuppgifter,
2. uppgifter om dataskyddsbudet,
3. kategorier av ändamål för behandlingen av personuppgifter,
4. rätten enligt 3 § att begära att få information om behandlingen av personuppgifter och att få del av dem, och
5. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Paragrafen reglerar krav på att göra viss information allmänt tillgänglig. Övervägandena finns i avsnitt 11.1.1.

Informationen, som riktar sig till allmänheten, kan göras tillgänglig t.ex. på myndighetens webbplats.

Enligt *punkten 1* ska myndighetens identitet och kontaktuppgifter göras tillgängliga. Med det avses uppgifter om myndighetens namn, postadress, telefonnummer och e-postadress.

Enligt *punkten 2* ska uppgifter om Sveriges utrikes underrättelsetjänsts dataskyddsbud anges. Det behöver inte vara en kontaktuppgift direkt till dataskyddsbudet, t.ex. hans eller hennes e-postadress, utan det är tillräckligt att ombudet går att nå med hjälp av uppgifterna.

Kategorier av ändamål för behandlingen av personuppgifter ska framgå, vilket anges i *punkten 3*. Det är inte ändamålen med behandlingen av personuppgifter i enskilda fall som avses utan för vilka kategorier av ändamål som myndigheten behandlar personuppgifter. Kategorier av ändamål kan t.ex. vara underrättelsearbete och personaladministrativa åtgärder.

Enligt *punkterna 4 och 5* ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst upplysa om de rättigheter som enskilda har enligt 3 och 6 §§. Det gäller rätten att få information om behandlingen av personuppgifter och att få del av dem, samt rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen.

Information som ska lämnas om personuppgifterna samlas in från den som uppgifterna avser

2 § Om personuppgifter samlas in från den som uppgifterna avser ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst, när myndigheten får personuppgifterna, på eget initiativ lämna följande information till den registrerade:

1. uppgift om att det är Sveriges utrikes underrättelsetjänst som är personuppgiftsansvarig för behandlingen,
2. uppgift om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, och
3. all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om uppgifternas mottagare, om skyldighet att lämna uppgifter och om rätten att ansöka om information och få rättelse.

Paragrafen reglerar den information som Sveriges utrikes underrättelsetjänst på eget initiativ ska lämna om personuppgifterna samlas in från den som uppgifterna avser. Övervägandena finns i avsnitt 11.1.2.

Enligt paragrafen ska Sveriges utrikes underrättelsetjänst informera om att det är Sveriges utrikes underrättelsetjänst som är ansvarig för personuppgiftsbehandlingen (*punkten 1*), upplysa om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen (*punkten 2*) samt lämna all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om uppgifternas mottagare, om skyldighet att lämna uppgifter och om rätten att ansöka om information och få rättelse (*punkten 3*). Informationsskyldigheten förutsätter att personuppgifter samlas in från den registrerade vid någon form av direktkontakt med denne.

Information som ska lämnas efter begäran

3 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst är skyldig att en gång per kalenderår till den som begär det lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne behandlas. Om sådana uppgifter behandlas ska sökanden få del av dem och få följande skriftliga information:

1. vilka personuppgifter om den sökande som behandlas,
2. varifrån personuppgifterna kommer,
3. den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen,
4. mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer,
5. hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det, och
6. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Ett utlämnande av personuppgifter enligt första stycket behöver inte omfatta sådana personuppgifter som sökanden har tagit del av, om inte han eller hon begär det. Det ska dock framgå av informationen att personuppgifterna i fråga behandlas.

En ansökan om information enligt första stycket ska göras skriftligen hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst och vara undertecknad av den sökande själv. Informationen ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det

finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

I paragrafen regleras information som ska lämnas efter begäran. Övervägandena finns i avsnitt 11.1.3.

I *första stycket 1–6* anges vilken skriftlig information sökanden kan få del av.

Enligt *första stycket 1* ska i den skriftliga informationen anges vilka personuppgifter om den sökande som behandlas.

Enligt *första stycket 2* ska anges varifrån personuppgifterna kommer.

Enligt *första stycket 3* ska den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen anges.

Enligt *första stycket 4* ska mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer, anges.

Enligt *första stycket 5* ska det anges hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det.

Enligt *första stycket 6* ska rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 § anges.

Av *andra stycket* följer att sådana personuppgifter som sökanden har tagit del av som utgångspunkt inte omfattas av skyldigheten att lämna ut uppgifterna. Sökanden ska dock informeras om att personuppgifterna i fråga behandlas.

Av *tredje stycket* framgår kraven på en begäran om information och när informationen ska lämnas. Informationen ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

Begränsning av rätten till information

4 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut.

Om det gäller sekretess är Sveriges utrikes underrättelsetjänst inte skyldig att redovisa skälen för ett beslut enligt första stycket eller ett beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

I paragrafen regleras begränsningar av rätten till information. Övervägandena finns i avsnitt 11.2.

Många uppgifter som behandlas i Sveriges utrikes underrättelsetjänsts verksamhet omfattas av bl.a. utrikessekretess och försvarssekretess enligt 15 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Informationsskyldigheten gäller enligt *första stycket* inte i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut till den registrerade.

Enligt *andra stycket* är Sveriges utrikes underrättelsetjänst inte heller skyldig att lämna ut skälen för beslut enligt första stycket och beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen om motiveringen skulle riskera att skada något av de intressen som sekretessen avser att skydda.

5 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när begäran gjordes eller som utgör en minnesanteckning eller liknande.

Informationsskyldigheten gäller dock om uppgifterna

1. har lämnats ut till tredje part, med undantag för en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision,

2. behandlas enbart för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse, eller

3. har behandlats under längre tid än ett år i löpande text som inte har fått sin slutliga utformning.

I paragrafen regleras vissa undantag från informationsskyldigheten för personuppgifter i viss typ av text. Övervägandena finns i avsnitt 11.2.

Den personuppgiftsansvariges skyldighet att lämna personrelaterad information enligt 2 och 3 §§ gäller enligt *första stycket* inte för personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när begäran gjordes eller text som utgör en minnesanteckning eller liknande. Med löpande text avses information som inte har strukturerats så att sökning av personuppgifter underlättas. Bild- och ljudupptagningar omfattas inte av undantaget eftersom det bara gäller text. Med text som inte fått sin slutliga utformning avses koncept eller utkast till protokoll, skrivelser, beslut eller liknande. Löpande text som är avsedd att tidvis ändras eller kompletteras och därför aldrig får någon slutlig utformning omfattas inte. Det sistnämnda kan t.ex. vara diaries, journaler, register eller förteckningar som förs löpande. Med minnesanteckning avses anteckningar som utgör hjälpmedel för handläggningen, t.ex. promemorior och andra anteckningar eller upptagningar som har skapats bara för att förbereda ett ärende för avgörande och som inte tillför ärendet något i sak.

Av *andra stycket* framgår att undantaget från informationsskyldigheten enligt första stycket inte gäller under vissa förhållanden. Sökanden har då rätt att få del av personuppgifter även i ofärdig löpande text eller som utgör minnesanteckningar och liknande. Enligt *andra stycket 1* gäller undantaget inte om personuppgifterna har lämnats ut till tredje part, såvida det inte är fråga om en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision. Det är den version av uppgifterna i t.ex. utkastet som lämnades till tredje part som informationsskyldigheten omfattar, även om utkastet därefter har ändrats.

Undantaget från informationsskyldigheten gäller enligt *andra stycket 2* inte heller om personuppgifterna behandlas enbart för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse. Om ett ärende har avslutats och utkastet eller minnesanteckningen har arkiverats eller om handlingarna endast används vid statistikproduktion ska alltså information om behandlingen av personuppgifterna lämnas ut.

Avslutningsvis gäller undantaget inte heller för löpande text som inte har fått sin slutliga utformning, om personuppgifterna har behandlats under längre tid än ett år, vilket framgår av *andra stycket 3*.

Det är tidpunkten för begäran som är avgörande för bedömningen av om något av undantagen gäller. Både ettårsfristen och frågan om uppgifterna har lämnats ut till tredje part eller behandlas för statistiska ändamål eller

arkivändamål av allmänt intresse ska bedömas i förhållande till när begäran om information gjordes.

Rätten till rättelse, radering och begränsning av behandlingen

6 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska på begäran av den registrerade snarast rätta, radera eller begränsa behandlingen av sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Om uppgifterna har lämnats ut till tredje part ska denne underrättas om en åtgärd enligt första stycket, om den registrerade begär det eller om en mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade skulle kunna undvikas genom en underrättelse.

Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

I paragrafen regleras rätten till rättelse, radering eller begränsning av behandlingen av personuppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 11.3.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska enligt första stycket på begäran av den registrerade snarast rätta, radera eller begränsa behandlingen av sådana personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. Begäran kan göras formlöst.

Kravet på att en åtgärd i form av rättelse, radering eller begränsning ska vidtas snarast innebär att Sveriges utrikes underrättelsetjänst skyndsamt ska utreda frågan och, om det finns skäl för det, så fort som möjligt genomföra åtgärden.

Begränsning av behandlingen av personuppgifter kan komma i fråga om den registrerade bestrider att personuppgifterna är riktiga, men det inte är möjligt att fastställa om så är fallet. En felaktig personuppgift ska rättas snarast möjligt. Om Sveriges utrikes underrättelsetjänsts utredning om den omstridda personuppgiften inte kan slutföras tillräckligt snabbt kan behandlingen behöva begränsas under utredningstiden. Har behandlingen av en personuppgift begränsats får uppgiften som utgångspunkt inte längre behandlas av Sveriges utrikes underrättelsetjänst, utom för de ändamål för vilka behandlingen begränsades. Uppgiften får dock lämnas ut med stöd av 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst ska vidta åtgärder som visar att behandlingen av en viss personuppgift har begränsats. En sådan åtgärd kan vara att föra över uppgiften från det datasystem där den behandlas, t.ex. myndighetens verksamhetssystem, till ett arkivsystem. Andra åtgärder kan vara att göra personuppgiften oåtkomlig genom en teknisk begränsning eller annan inskränkning av tillgången till uppgiften. När utredningen om personuppgiften är avslutad ska begränsningen av behandlingen upphöra. Då ska personuppgiften antingen rättas eller fortsätta att behandlas som tidigare.

Sveriges utrikes underrättelsetjänst är enligt *andra stycket* skyldig att underrätta tredje part om en korrigerig, om den registrerade begär det eller det kan antas att en underrättelse skulle kunna undvika mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade. Gäller det däremot en mera harmlös uppgift bör det som regel krävas någon särskild omständighet för att man ska kunna anta att en underrättelse skulle kunna

undvika sådan skada eller olägenhet som avses. Det måste vidare kunna antas att underrättelsen medför att skadan eller olägenheten kan undvikas. Detta är inte fallet när det är känt att den aktuella tredje parten redan har korrigerat uppgiften.

Enligt *tredje stycket* behöver inte någon underrättelse lämnas, om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats. Vad som gäller vid sekretess framgår av 4 §. Vad som är att betrakta som en oproportionerligt stor arbetsinsats får bedömas från fall till fall och vid eventuell granskning eller överprövning.

Avgiftsfri information

7 § Information enligt 1 och 2 §§ och information och uppgifter enligt 3 § ska lämnas utan avgift.

Paragrafen reglerar avgiftsfri information. Övervägandena finns i avsnitten 11.1.2 och 11.1.3.

Enligt paragrafen ska information enligt 1 och 2 §§ och information och uppgifter enligt 3 § lämnas utan avgift.

6 kap. Tillsyn

Tillsyn över personuppgiftsbehandlingen

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen.

Tillsynsmyndigheten ska, när det är motiverat, ge råd och stöd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning.

I paragrafen regleras tillsyn över personuppgiftsbehandlingen. Övervägandena finns i avsnitt 12.1.

Enligt *första stycket* ska tillsynsmyndigheten utöva tillsyn över Sveriges utrikes underrättelsetjänsts behandling av personuppgifter enligt lagen, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen. Tillsynsmyndigheten avgör om och i vilken utsträckning tillsyn ska utövas och hur den ska genomföras. Myndigheten ska agera helt oberoende vid denna bedömning. Det innebär att ingen utomstående kan kräva att myndigheten ska utöva tillsyn. Det finns inte heller några formella krav på hur tillsynen ska utövas, med undantag från vissa bestämmelser i denna lag och i föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Enligt *andra stycket* ska tillsynsmyndigheten, när det är motiverat, ge råd och stöd till Sveriges utrikes underrättelsetjänst och personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning. Med råd avses både muntliga och skriftliga råd. Det kan vara fråga om allmänna råd eller rådgivning i ett enskilt fall. Myndigheten ska ge råd och stöd bara när den anser att det är motiverat. Rådgivningen och stödet ska avse Sveriges utrikes underrättelsetjänsts och

personuppgiftsbiträdens skyldigheter. Stycket innebär således inte någon rätt för Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträden att avkräva tillsynsmyndigheten råd i en konkret fråga.

Tillsynsmyndighetens befogenheter

Undersökningsbefogenheter

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att av Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller av ett personuppgiftsbiträde på begäran få

1. tillgång till personuppgifter som behandlas,
2. upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerhets- och skyddsåtgärder,
3. tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandling av personuppgifter och tillgång till utrustning och andra medel för behandling av personuppgifter, och
4. den hjälp och annan information som behövs för tillsynen.

I paragrafen regleras tillsynsmyndighetens undersökningsbefogenheter. Övervägandena finns i avsnitt 12.2.1.

Enligt *punkten 1* har tillsynsmyndigheten rätt att för sin tillsyn från Sveriges utrikes underrättelsetjänst och ett personuppgiftsbiträde få tillgång till personuppgifter som behandlas. Det innebär att Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet ska lämna de begärda uppgifterna även om det kräver viss efterforskning.

Punkten 2 ger tillsynsmyndigheten rätt till upplysningar och dokumentation som rör behandling av personuppgifter och vilka åtgärder som har vidtagits för att säkerställa skyddet för personuppgifterna och registrerades personliga integritet. Dokumentationen kan avse exempelvis de register som Sveriges utrikes underrättelsetjänst och personuppgiftsbiträden ska föra. Det kan också vara fråga om upplysningar om och dokumentation av vilka organisatoriska och tekniska åtgärder som vidtogs i samband med att en viss typ av behandling påbörjades. Det kan också röra sig om åtgärder för att garantera säkerheten, begränsa den interna tillgången till uppgifter eller förhindra otillåten behandling och åtgärder för intern kontroll. Informationen kan avse exempelvis ändamålen med behandlingen eller förteckningar över pågående behandlingar.

I *punkten 3* regleras tillsynsmyndighetens rätt att få tillträde till lokaler som den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet disponerar och tillgång till utrustning och andra medel som används för behandlingen. Rätten till tillträde ger inte myndigheten rätt att bereda sig tillträde med tvång. Om Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet inte samarbetar kan tillsynsmyndigheten utnyttja sina korrigerande befogenheter enligt 4 §. Tillsynsmyndigheten har också rätt att få tillgång till den utrustning som tillsynsobjektet disponerar för att, med hjälp av tillsynsobjektets personal, kunna göra nödvändiga körningar och kontroller. Punkten ger således inte tillsynsmyndigheten någon rätt att fritt använda tillsynsobjektets utrustning och datasystem.

Punkten 4 klargör att tillsynsmyndigheten har rätt att få hjälp med de sökningar och andra åtgärder som den begär och annan nödvändig hjälp för att genomföra tillsynen. Punkten ger även tillsynsmyndigheten rätt till

information som inte har direkt anknytning till behandlingen av personuppgifter men som myndigheten behöver för tillsynen. Informationen kan avse t.ex. verksamhetsplaner som beskriver den verksamhet där behandlingen utförs.

Förebyggande befogenheter

3 § Om tillsynsmyndigheten bedömer att det finns risk för att personuppgifter kan komma att behandlas i strid med lag eller annan författning, ska myndigheten genom råd, rekommendationer eller påpekanden försöka förmå Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att motverka den risken.

Tillsynsmyndigheten får besluta om en skriftlig varning, om en planerad behandling av personuppgifter riskerar att strida mot lag eller annan författning. Detsamma gäller om en pågående behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning.

Paragrafen reglerar tillsynsmyndighetens befogenheter i det förebyggande arbetet. Övervägandena finns i avsnitt 12.2.2.

Av *första stycket* framgår att tillsynsmyndigheten, om det finns risk för att personuppgifter kan komma att behandlas i strid med lag eller annan författning, ska försöka förmå Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att motverka risken genom råd, rekommendationer och påpekanden. Rådgivning kan avse såväl formella som informella samråd. De befogenheter som anges i stycket får i vissa fall även användas i korrigerande syfte, vilket framgår av 4 § första stycket 1.

Enligt *andra stycket* får tillsynsmyndigheten besluta om en skriftlig varning, om en planerad behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning. En varning är en mer ingripande åtgärd än åtgärderna i första stycket. Varning kan användas för att visa hur allvarligt tillsynsmyndigheten ser på den planerade behandlingen. Tillsynsmyndigheten behöver inte ha uttömt andra förebyggande åtgärder innan den beslutar om en varning. Av beslutet ska framgå varför tillsynsmyndigheten bedömt att behandlingen inte kommer att vara författningenlig. Ett beslut om varning har inte några omedelbara rättsverkningar, men den som får en varning förväntas rätta sig efter den.

Varning får också beslutas om en pågående behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning.

Korrigerande befogenheter

4 § Om tillsynsmyndigheten konstaterar att personuppgifter behandlas i strid med lag eller annan författning, eller att Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller ett personuppgiftsbiträde på annat sätt inte fullgör sina skyldigheter, får tillsynsmyndigheten

1. genom sådana åtgärder som anges i 3 § första stycket försöka förmå Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter, eller
2. besluta att förelägga Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter.

Av ett beslut om föreläggande ska det framgå när föreläggandet senast ska ha följts och, om det är lämpligt, vilka åtgärder som ska vidtas.

I paragrafen regleras tillsynsmyndighetens korrigerande befogenheter. Övervägandena finns i avsnitt 12.2.3.

Tillsynsmyndigheten har möjlighet att successivt använda olika medel och på så sätt öka påtryckningarna på den som inte självmant rättar sig.

De korrigerande befogenheterna får användas om tillsynsmyndigheten konstaterar att Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller ett personuppgiftsbiträde behandlar personuppgifter i strid med lag eller annan författning eller på annat sätt inte fullgör sina skyldigheter. De skyldigheter som avses är framför allt skyldigheterna i 4 kap. Sveriges utrikes underrättelsetjänst har emellertid också skyldigheter enligt 2 och 5 kap. och skyldighet att bistå tillsynsmyndigheten enligt 2 §. Även underlåtenhet att fullgöra sådana skyldigheter med anledning av denna lag omfattas.

Enligt *första stycket 1* får tillsynsmyndigheten använda de förebyggande befogenheter som regleras i 3 § första stycket för att försöka förmå Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningssenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter.

Enligt *första stycket 2* får tillsynsmyndigheten besluta att förelägga Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att viss behandling av personuppgifter ska bli författningssenlig eller för att de ska fullgöra andra skyldigheter.

Av *andra stycket* framgår att det av ett beslut om föreläggande alltid ska framgå när föreläggandet senast ska ha följts och, om det är lämpligt, vilka åtgärder som ska vidtas.

Om föreläggandet avser rättelse, radering eller begränsning av behandlingen bör det framgå av föreläggandet vad som ska göras. Tillsynsmyndigheten får emellertid överlåta åt Sveriges utrikes underrättelsetjänst eller personuppgiftsbiträdet att avgöra vilka åtgärder som ska vidtas för att behandlingen ska bli författningssenlig eller hur andra skyldigheter ska fullgöras.

7 kap. Skadestånd och överklagande

Skadestånd

1 § Den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som orsakats av behandling av personuppgifter i strid med denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av lagen.

Ersättningsskyldigheten får, i den utsträckning det är skäligt, jämkas om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på denne.

I paragrafen regleras skadestånd. Övervägandena finns i avsnitt 13.3.2.

Av första stycket framgår att rätt till skadestånd kan uppkomma på grund av behandling i strid med bestämmelser i lagen, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av lagen. För att den personuppgiftsansvarige ska bli ersättningsskyldig måste den registrerade visa att behandling av dennes personuppgifter stått i strid med bestämmelserna om personuppgiftsbehandling och att den har skadat eller kränkt honom eller henne.

Den registrerades rätt till skadestånd omfattar ersättning för kränkning av den personliga integriteten och för annan skada. Med skada avses

personskada, sakskada eller ren förmögenhetsskada. Det är bara sådan kränkning eller skada som behandlingen av personuppgifter har vållat som ersätts.

Ersättningen för kränkning får uppskattas efter skälighet mot bakgrund av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Sådana faktorer som att det funnits risk för otillbörlig spridning av känsliga eller felaktiga personuppgifter eller att den som uppgifterna rör genom behandlingen av uppgifterna drabbats av beslut eller åtgärder som kunnat få negativa följder hör till det som bör beaktas. Den praxis som finns om tillämpningen av bestämmelserna i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten och i den upphävda lagen (2007:258) om behandling av personuppgifter i Försvarsmaktens försvarsunderrättelseverksamhet och militära säkerhetstjänst och personuppgiftslagen om skadestånd kan vara vägledande.

Av *andra stycket* följer att ersättningsskyldigheten, i den utsträckning det är skäligt, kan jämkas om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på denne.

Överklagande

Överklagande av Sveriges utrikes underrättelsetjänsts beslut

2 § Sveriges utrikes underrättelsetjänst beslut enligt 5 kap. 2 och 3 §§ att inte lämna information och beslut enligt 5 kap. 6 § i fråga om rättelse, radering, begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen reglerar överklagande av Sveriges utrikes underrättelsetjänsts beslut. Övervägandena finns i avsnitt 13.4.

Enligt *första stycket* får Sveriges utrikes underrättelsetjänsts beslut enligt 5 kap. 2 och 3 §§ att inte lämna information och beslut enligt 5 kap. 6 § i fråga om rättelse, radering, begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Uppräkningen är, som framgår av 4 §, uttömmande.

För prövning i kammarrätten krävs det enligt *andra stycket* prövningstillstånd.

Överklagande av tillsynsmyndighetens beslut

3 § Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt 6 kap. 4 § första stycket 2 får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. När ett beslut överklagas är tillsynsmyndigheten motpart i domstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten

Paragrafen reglerar överklagande av tillsynsmyndighetens beslut. Övervägandena finns i avsnitt 13.4.

Enligt *första stycket* får tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt 6 kap. 4 § första stycket 2 överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det anges vidare att tillsynsmyndigheten är motpart i domstolen när ett beslut överklagas.

Enligt *andra stycket* krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Överklagandeförbud

4 § Andra beslut enligt denna lag än de som anges i 2 och 3 §§ får inte överklagas.

Paragrafen innehåller ett överklagandeförbud. Övervägandena finns i avsnitten 13.4.

Av paragrafen framgår att andra beslut enligt lagen än de som anges i 2 och 3 §§ inte får överklagas. Uppräkningen är uttömmande.

16.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter

2 § Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet får endast avse

1. en polisman eller en annan anställd vid Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen med uppgift att delta i spanings- eller utredningsverksamhet som gäller allvarlig brottslighet eller verksamhet för att förebygga sådan brottslighet, eller

2. en *person med uppgift att under ledning av Sveriges utrikes underrättelsejänst delta i inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.*

Paragrafen innehåller en uppräkningslista av vilka personer som får tilldelas kvalificerad skyddsidentitet. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

Paragrafen ändras på så sätt att ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet ska få avse vissa personer knutna till Sveriges utrikes underrättelsejänst i stället för personer som är anställda vid Försvarsmakten. Sådana beslut får avse personer med uppgift att under ledning av myndigheten delta i inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet. Med en person under ledning av Sveriges utrikes underrättelsejänst avses inte bara anställda vid myndigheten utan även andra personer.

6 § Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet *i de fall som avses i 2 § 1* meddelas på ansökan av den myndighet där den som skyddsidentiteten ska avse är anställd (anställningsmyndigheten).

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet i de fall som avses i 2 § 2 meddelas på ansökan av Sveriges utrikes underrättelsejänst (ansökningsmyndigheten).

Om den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten, ska ansökan göras av den enhet inom anställningsmyndigheten eller ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten).

Paragrafen reglerar vem som är behörig att ansöka om kvalificerad skyddsidentitet. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

Första stycket avser ansökan om kvalificerad skyddsidentitet avseende en polisman eller en annan anställd vid Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen med uppgift att delta i spanings- eller utredningsverksamhet som gäller allvarlig brottslighet eller verksamhet för att förebygga sådan brottslighet. Bestämmelsen har endast ändrats redaktionellt. Hittillsvarande andra meningen har flyttats till ett nytt tredje stycke.

Andra stycket är nytt. Enligt bestämmelsen är Sveriges utrikes underrättelsetjänst behörig att ansöka om kvalificerad skyddsidentitet avseende en person med uppgift att under ledning av myndigheten delta i inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

Tredje stycket är nytt och reglerar vem som är behörig att ansöka om kvalificerad skyddsidentitet i de fall den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid beslutsmyndigheten. I sådana fall ska ansökan göras av den enhet inom anställningsmyndigheten eller ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten). Stycket motsvarar delvis hittillsvarande första stycket andra meningen. Begreppet anställningsenhet har bytts ut till begreppet ansökningsenhet.

8 § Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet gäller för den tid som anges i beslutet. Denna tid får bestämmas till högst två år. Om villkoren i 2 och 3 §§ fortfarande är uppfyllda får, på ansökan av anställningsmyndigheten, *ansökningsmyndigheten eller*, i förekommande fall, *ansökningsenheten*, beslutet förlängas med högst två år i taget.

Paragrafen reglerar giltighetstiden för beslut om kvalificerad skyddsidentitet. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

Paragrafen har justerats på så sätt att även den nya ansökningsmyndigheten kan ansöka om förlängning av ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet. Vidare har begreppet anställningsenhet bytts ut till begreppet ansökningsenhet.

9 § Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, *ska* beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre *ska* gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats enligt 4 § har ändrats, *ska* beslutsmyndigheten besluta om de ändringar som föranleds av detta.

Anställningsmyndigheten, *ansökningsmyndigheten eller*, i förekommande fall, *ansökningsenheten ska* genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

Paragrafen reglerar ändrade förhållanden under beslutets giltighetstid. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.4.

Första stycket har justerats redaktionellt.

Andra stycket har justerats på så sätt att även den nya ansökningsmyndigheten genast ska anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet. Vidare har begreppet anställningsenhet bytts ut till begreppet ansökningsenhet.

16.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Lagens rubrik samt 1, 5, 8, 9 och 12 b §§

Lagens rubrik samt 1, 5, 8, 9 och 12 b §§ ändras på sådant sätt att uttrycket ”försvarsunderrättelseverksamhet” ersätts med uttrycket ”utrikes underrättelseverksamhet. Ingen ändring i sak är avsedd.

4 § I lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten och *Sveriges utrikes underrättelsetjänst*.

Regeringen bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 § andra stycket 9 och tredje stycket.

Regeringen och Försvarsmakten bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 a §.

En inriktning av signalspaningen får inte avse endast en viss fysisk person.

Paragrafen innehåller bestämmelser om inriktning av signalspaning. Övervägandena finns i avsnitt 5.1 och 5.2.2.

Första stycket ändras på sådant sätt att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ersätts med utrikes underrättelseverksamhet. Ingen ändring i sak är avsedd. Bestämmelsen ändras också på sådant sätt att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ges rätt att inrikta signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

4 a § Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos *Underrättelsedomstolen* för signalspaning enligt 1 och 1 a §. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

1. det inhämtningsuppdrag som ansökan avser, med en närmare redogörelse för det behov som föranleder ansökan och uppgift om vilken inriktning uppdraget hänför sig till,

2. vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten behöver ha tillgång till för att fullgöra uppdraget samt en övergripande redovisning av övrig inhämtning,

3. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas vid inhämtningen,

4. vilken tid tillståndet ska gälla, och

5. de omständigheter i övrigt som myndigheten vill åberopa till stöd för sin ansökan.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om tillstånd för signalspaning. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Första stycket första meningen ändras på sådant sätt att Försvarsunderrättelsedomstolen ersätts med det nya namnet *Underrättelsedomstolen*.

5 b § Om det kan befaras att inhämtande av *Underrättelsedomstolens* tillstånd skulle medföra sådan fördröjning eller annan olägenhet som är av väsentlig

betydelse för något av de i 1 § angivna syftena, får tillstånd till signalspaningen ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver. Ett sådant tillstånd ska utformas i enlighet med 5 a §.

Har tillstånd lämnats enligt första stycket ska åtgärden genast anmälas skriftligen till *Underrättelsesdomstolen*. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. *Underrättelsesdomstolen* ska skyndsamt pröva ärendet och, om den finner att det inte finns skäl för åtgärden, upphäva eller ändra beslutet. Om ett beslut enligt första stycket har upphört att gälla innan domstolen har prövat ärendet, ska signalspaningsmyndigheten anmäla åtgärden till kontrollmyndigheten.

Om *Underrättelsesdomstolen* upphäver eller ändrar ett beslut enligt första stycket ska upptagning eller uppteckning av uppgifter som redan inhämtats omgående förstöras i den utsträckning upptagningen eller uppteckningen kan hänföras till ändringen.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för det brådskande förfarandet. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Första, andra och tredje styckena ändras på sådant sätt att Försvarsunderrättelsesdomstolen ersätts med det nya namnet *Underrättelsesdomstolen*.

6 § Bestämmelser om *Underrättelsesdomstolen* finns i lagen (2009:966) om *Underrättelsesdomstol*.

Paragrafen innehåller en hänvisning till den särskilda lag som innehåller bestämmelser om Försvarsunderrättelsesdomstolen. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Paragrafen ändras på sådant sätt att hänvisningen till lagen ändras till den lydelse den får efter att Försvarsunderrättelsesdomstolen ersätts med *Underrättelsesdomstolen*.

16.4 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

10 kap.

10 § Sekretess hindrar inte att den som är knuten till en myndighet på det sätt som anges i 2 kap. 1 § andra stycket och som är misstänkt för brott eller mot vilken rättegång eller annat jämförbart rättsligt förfarande har inletts, lämnar uppgift till sitt ombud eller biträde i saken eller till någon annan enskild, om det behövs för att han eller hon ska kunna ta till vara sin rätt.

Sekretess hindrar inte att uppgift i ett ärende hos domstol eller i ett beslut i ett sådant ärende lämnas till ett offentligt ombud enligt rättegångsbalken eller till ett integritetsskyddsombud enligt lagen (2009:966) om *Underrättelsesdomstol*.

Paragrafen ändras på så sätt namnet på *Försvarsunderrättelsesdomstolen* ändras till *Underrättelsesdomstolen*. Ingen ändring i sak är avsedd. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

15 kap.

3 b § Sekretessen enligt 1 a § hindrar inte att Säkerhetspolisen, *Sveriges utrikes underrättelsetjänst* eller Försvarsmakten lämnar en uppgift som avses där till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

En uppgift får lämnas endast om intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Paragrafen innehåller en sekretessbrytande bestämmelse för Försvarsmakten, Sveriges utrikes underrättelsetjänst och Säkerhetspolisen när det gäller sekretess i det internationella samarbetet. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.5.

Första stycket ändras på så sätt att även Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan lämna en uppgift som avses i 15 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen till granskningsmyndigheten om det behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen om granskning av utländska direktinvesteringar.

38 kap.

4 § Sekretess gäller hos Försvarsmakten i *den utrikes underrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten samt hos *Sveriges utrikes underrättelsetjänst och* Försvarets radioanstalt i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i utrikes underrättelseverksamheten m.m. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.6.

Första stycket ändras på så sätt sekretess även gäller hos Sveriges utrikes underrättelsetjänst i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

42 kap.

8 a § Sekretess gäller hos Statens inspektion för *utrikes underrättelseverksamhet* i dess kontroll enligt lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* endast i den utsträckning som följer av 8 b–d §§.

Paragrafen ändras på så sätt att uttrycket ”försvarsunderrättelseverksamhet” ersätts med ”utrikes underrättelseverksamhet. Namnet på *Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten* ändras också till *Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamhet*. Ingen ändring i sak är avsedd. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

16.5 Förslaget till lag om ändring i skyddslagen (2010:305)

4 § Följande byggnader, andra anläggningar, områden och objekt får beslutas vara skyddsobjekt:

1. statschefens och tronföljarens residens och bostäder samt statsministerns bostäder,

2. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av riksdagen eller riksdagsförvaltningen,

3. byggnader och andra anläggningar som staten, en kommun eller en region har äganderätt eller nyttjanderätt till och som används eller är avsedda för att leda eller styra statlig eller kommunal verksamhet,

4. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för polisverksamhet eller för annan verksamhet som innefattar att upprätthålla allmän ordning och säkerhet, verksamhet inom kriminalvården eller Sveriges försörjning med sedlar och mynt,

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för

- fredstida krishantering,
- elektroniska kommunikationer,
- posthantering,
- transporter,
- alarmering,
- försvarsindustriella ändamål, eller
- försörjning med energi, vatten, livsmedel eller andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och då även fartyg som används för transport av kärnämnen,

6. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänst eller för ledning och samordning av civil verksamhet vid höjd beredskap,

7. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Sveriges utrikes underrättelsetjänst, och

8. områden där Sveriges utrikes underrättelsetjänst tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa.

Paragrafen innehåller en uppräkningslista av möjliga skyddsobjekt. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.3.

Två nya punkter läggs till. *Punkten 7* innebär att byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Sveriges utrikes underrättelsetjänst kan beslutas att vara skyddsobjekt.

Punkten 8 innebär att områden där Sveriges utrikes underrättelsetjänst tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följder av sådan verksamhet kan inträffa kan beslutas att vara skyddsobjekt.

16.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

1 kap.

3 § Bestämmelserna i 2 § gäller inte i verksamhet som omfattas av

1. lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten,
2. lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt,
3. lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter, *eller*
4. lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst.

Paragrafen reglerar undantag från 2 §, vilken utsträcker EU:s dataskyddsförordnings tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Ändringen innebär att en hänvisning till lagen om behandling av personuppgifter vid Sveriges utrikes underrättelsetjänst läggs till.

16.7 Övriga lagförslag

Övriga lagförslag innebär att *försvarsunderrättelseverksamhet* byts ut mot *utrikes underrättelseverksamhet* eller att Sveriges utrikes underrättelsetjänst ges motsvarande rättsliga förutsättningar som Försvarsmakten. Namnet på *Försvarsunderrättelsedomstolen* ändras också till *Underrättelsedomstolen*.

Sammanfattning av promemorian Myndigheten för utrikes underrättelser

I betänkandet En reformerad underrättelseverksamhet (SOU 2025:78) lämnas ett antal förslag för en förändrad organisation av underrättelseverksamheten, bl.a. att en ny civil utrikesunderrättelsetjänst inrättas och att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ersätts med uttrycket utrikes underrättelseverksamhet. Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet med uppgift att bedriva civil utrikesunderrättelsetjänst (dir. 2025:92). Myndigheten för utrikes underrättelser ska enligt uppdraget kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027.

I denna promemoria föreslås två nya författningar och andra författningsändringar som krävs för att myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2027. Myndigheten för utrikes underrättelser ska omfattas av samma regelverk som i dag omfattar den försvarsunderrättelseverksamhet (utrikes underrättelseverksamhet enligt förslagen i denna promemoria och SOU 2025:78) som bedrivs av Försvarsmakten (Must). Den nya myndigheten behöver därför läggas till i ett antal lagar och förordningar. Det behöver också finnas en ny lag och förordning om behandling av personuppgifter för att den nya myndigheten ska kunna behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt. Vidare behövs ett antal författningsändringar för att uttrycket försvarsunderrättelseverksamhet ska bytas ut mot uttrycket utrikes underrättelseverksamhet.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Syfte med lagen

1 § Syftet med lagen är att säkerställa att Myndigheten för utrikes underrättelser kan behandla personuppgifter på ett ändamålsenligt sätt och att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter i samband med sådan behandling.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller vid Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter i verksamhet som rör Sveriges säkerhet samt internationellt utrikes underrättelsesamarbete och säkerhetssamarbete.

3 § Lagen gäller vid sådan behandling av personuppgifter som är helt eller delvis automatiserad. Den gäller också personuppgifter som ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

4 § Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller inte Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och inte heller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

Ord och uttryck i lagen

5 § I denna lag används följande ord och uttryck.

Ord och uttryck

Betydelse

Behandling av personuppgifter

En åtgärd eller en kombination av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oavsett om det görs automatiserat eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering,

	strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämnande, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering, sammanföring, begränsning, radering eller förstöring.
Biometriska uppgifter	Personuppgifter som rör en persons fysiska, fysiologiska eller beteendemässiga kännetecken, som tagits fram genom särskild teknisk behandling och som möjliggör eller bekräftar identifiering av personen i fråga.
Dataskyddsbud	En fysisk person som utses av den personuppgiftsansvarige för att självständigt kontrollera att personuppgifter behandlas författningssensligt och på ett korrekt sätt.
Genetiska uppgifter	Personuppgifter som rör en persons nedärvda eller förvärvade genetiska kännetecken och som framför allt härrör från analys av ett spår av eller ett biologiskt prov från personen i fråga.
Mottagare	Den till vilken personuppgifter lämnas ut, med undantag av en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision.
Personuppgift	Varje upplysning om en identifierad eller identifierbar fysisk person som är i livet.
Personuppgiftsansvarig	Den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen av personuppgifter.
Personuppgiftsbiträde	Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.

Registrerad	Den fysiska person som personuppgiften gäller.
Tredje part	Någon annan än <ul style="list-style-type: none"> – den registrerade, – den personuppgiftsansvarige, – dataskyddsombudet, – personuppgiftsbiträdet, och – sådana personer som under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets direkta ansvar har rätt att behandla personuppgifter.

Personuppgiftsansvar

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser är personuppgiftsansvarig för all behandling av personuppgifter som myndigheten utför, som utförs under myndighetens ledning eller på dess vägnar.

2 kap. Behandling av personuppgifter

Grundläggande krav på behandlingen

Rättslig grund

1 § Personuppgifter får endast behandlas för att bedriva verksamhet som följer av lag eller annan författning, internationella åtaganden, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut av regeringen.

Krav på ändamål

2 § Personuppgifter får bara behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål.

Personuppgifter får inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål som de ursprungligen behandlades för.

Utrikes underrättelseverksamhet

3 § Personuppgifter får behandlas i Myndigheten för utrikes underrättelsers utrikes underrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

4 § De personuppgifter som Myndigheten för utrikes underrättelser har fått tillgång till i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

Övriga ändamål

5 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter som utgör allmänt tillgänglig information om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter om lagöverträdelser om det är nödvändigt för myndighetens verksamhet.

7 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål inom denna lags tillämpningsområde.

8 § Myndigheten för utrikes underrättelser får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för annan verksamhet som bedrivs enligt 1 §.

Författningens och korrekt behandling

9 § Personuppgifter ska behandlas författningens och på ett korrekt sätt.

Personuppgifternas kvalitet

10 § Personuppgifter som behandlas ska vara riktiga och, om det är nödvändigt, uppdaterade. Personuppgifterna ska vara adekvata och relevanta i förhållande till ändamålen med behandlingen.

Uppgifter som beskriver en persons utseende ska utformas på ett objektivt sätt med respekt för människovärdet.

Fler personuppgifter får inte behandlas än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Känsliga personuppgifter

11 § Personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning får inte behandlas.

När personuppgifter behandlas får de dock kompletteras med sådana uppgifter som avses i första stycket, om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

12 § Biometriska uppgifter får inte behandlas om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Genetiska uppgifter får inte behandlas.

13 § Vid sökning får personuppgifter som avslöjar ras, etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening eller som rör hälsa, sexualliv eller sexuell läggning användas som sökbegrepp om det är absolut nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen. Detsamma gäller biometriska uppgifter.

Personnummer och samordningsnummer

14 § Uppgifter om personnummer eller samordningsnummer får behandlas bara när det är klart motiverat med hänsyn till

1. ändamålen med behandlingen,
2. vikten av en säker identifiering, eller
3. något annat beaktansvärt skäl.

Om den registrerade har lämnat sitt samtycke eller offentliggjort personuppgifterna

15 § Trots 11, 12 och 14 §§ får andra personuppgifter än genetiska uppgifter behandlas, om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke eller på ett tydligt sätt har offentliggjort uppgifterna.

Behandling av personuppgifter i vissa fall

16 § Hantering av information som innebär behandling av personuppgifter ska inte anses oförenlig med bestämmelserna i 1–3, 5–6, 8–12 och 14 §§ i det skede av behandlingen då det inte har kunnat fastställas vilka personuppgifter som informationen innehåller.

Längsta tid som personuppgifter får behandlas

17 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter får behandlas under endast viss tid eller fortsätta behandlas för arkivändamål av allmänt intresse eller för vetenskapliga, statistiska eller historiska ändamål.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om sådan behandling i ett enskilt fall.

Överföring av personuppgifter till en mottagare utomlands

18 § Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om sekretess inte hindrar det och det är nödvändigt för att Myndigheten för utrikes underrättelser ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall om det är nödvändigt för verksamheten vid Myndigheten för utrikes underrättelser.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Utlämnande av personuppgifter

19 § Personuppgifter får lämnas ut elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst, om det inte är olämpligt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsning av möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt på annat sätt än genom direktåtkomst.

3 kap. Gemensamt tillgängliga personuppgifter

Personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga

1 § Personuppgifter får göras gemensamt tillgängliga om det behövs för något av de ändamål som anges i 2 kap. Med att göra personuppgifter gemensamt tillgängliga avses att inte endast ett fåtal personer får tillgång till uppgifterna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får göras gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om det i ett enskilt fall.

Direktåtkomst

2 § Säkerhetspolisen, Försvarmakten, och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom utrikes underrättelseverksamhet och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser.

Säkerhetspolisen, Försvarmakten och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

3 § Om det behövs för samarbetet mot terrorism eller vid svenskt deltagande i annat internationellt underrättelse- och säkerhetssamarbete, får en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 3 § och som har gjorts gemensamt tillgängliga inom Myndigheten för utrikes underrättelser i syfte att ge mottagaren tillgång till uppgifterna.

Direktåtkomst i andra fall

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om direktåtkomst till gemensamt tillgängliga personuppgifter i andra fall än de som anges i 2 och 3 §§.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

Omfattningen av direktåtkomsten

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om omfattningen av direktåtkomsten och om behörighet och säkerhet vid sådan åtkomst.

Regeringen den myndighet som regeringen bestämmer får också besluta om detta i ett enskilt fall.

4 kap. Skyldigheter som personuppgiftsansvarig

Åtgärder för att säkerställa författningsenlig behandling

1 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska, genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder, säkerställa att behandlingen av personuppgifter är författningsenlig och att de registrerades rättigheter skyddas.

2 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Säkerheten för personuppgifter

3 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas. Åtgärderna ska särskilt avse skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller annan oavsiktlig skada.

Dataskyddsombud

4 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska inom myndigheten utse ett eller flera dataskyddsombud och anmäla till tillsynsmyndigheten när dataskyddsombud utses och entledigas.

5 § Ett dataskyddsombud ska

1. självständigt kontrollera att Myndigheten för utrikes underrättelser behandlar personuppgifter författningsenligt och på ett korrekt sätt och i övrigt fullgör sina skyldigheter,

2. informera och ge råd till Myndigheten för utrikes underrättelser och till dem som behandlar personuppgifter under myndighetens ledning om deras skyldigheter vid behandling av personuppgifter,

3. vara kontaktpunkt för enskilda i frågor som rör Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter, och

4. vid behov söka vägledning av tillsynsmyndigheten.

Personuppgiftsbiträden

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser får, om det är lämpligt, anlita personuppgiftsbiträden för behandling av personuppgifter på Myndigheten för utrikes underrättelsers vägnar. Innan ett personuppgiftsbiträde anlitas, ska Myndigheten för utrikes underrättelser försäkra sig om att biträdet kommer att vidta de lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att behandlingen av personuppgifter ska vara författningsenlig och för att skydda registrerades rättigheter.

7 § Personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter ska regleras i ett skriftligt avtal eller annan skriftlig överenskommelse.

8 § Ett personuppgiftsbiträde får inte anlita ett annat personuppgiftsbiträde utan skriftligt tillstånd av Myndigheten för utrikes underrättelser.

9 § Ett personuppgiftsbiträde eller den eller de personer som arbetar under bitrådets eller Myndigheten för utrikes underrättelsers ledning ska behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från Myndigheten för utrikes underrättelser.

Om ett personuppgiftsbiträde, i strid med Myndigheten för utrikes underrättelsers instruktioner, bestämmer ändamålen med och medlen för behandlingen, ska bitrådet anses vara personuppgiftsansvarig enligt denna lag för den behandlingen.

10 § Myndigheten för utrikes underrättelsers skyldigheter enligt 2 och 3 §§ gäller även för personuppgiftsbiträden som Myndigheten för utrikes underrättelser anlitar.

5 kap. Enskildas rättigheter

Rätten till information

Allmän information

1 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska göra följande information allmänt tillgänglig:

1. myndighetens identitet och kontaktuppgifter,
2. uppgifter om dataskyddsbudet,
3. kategorier av ändamål för behandlingen av personuppgifter,
4. rätten enligt 3 § att begära att få information om behandlingen av personuppgifter och att få del av dem, och
5. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Information som ska lämnas om personuppgifterna samlas in från den som uppgifterna avser

2 § Om personuppgifter samlas in från den som uppgifterna avser ska Myndigheten för utrikes underrättelser, när myndigheten får personuppgifterna, på eget initiativ lämna följande information till den registrerade:

1. uppgift om att det är Myndigheten för utrikes underrättelser som är personuppgiftsansvarig för behandlingen,
2. uppgift om den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen, och
3. all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om uppgifternas mottagare, om skyldighet att lämna uppgifter och om rätten att ansöka om information och få rättelse.

Information som ska lämnas efter begäran

3 § Myndigheten för utrikes underrättelser är skyldig att en gång per kalenderår till den som begär det lämna skriftligt besked om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne behandlas. Om sådana uppgifter behandlas ska sökanden få del av dem och få följande skriftliga information:

1. vilka personuppgifter om den sökande som behandlas,
2. varifrån personuppgifterna kommer,
3. den rättsliga grunden och ändamålen med behandlingen,
4. mottagare eller kategorier av mottagare av personuppgifterna, även i annat land eller internationella organisationer,
5. hur länge personuppgifterna får behandlas eller, om det inte är möjligt att ange, kriterierna för att fastställa det, och
6. rätten att begära rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

Ett utlämnande av personuppgifter enligt första stycket behöver inte omfatta sådana personuppgifter som sökanden har tagit del av, om inte han eller hon begär det. Det ska dock framgå av informationen att personuppgifterna i fråga behandlas.

En ansökan om information enligt första stycket ska göras skriftligen hos Myndigheten för utrikes underrättelser och vara undertecknad av den sökande själv. Informationen ska lämnas inom en månad från det att ansökan gjordes. Om det finns särskilda skäl för det, får information dock lämnas senast fyra månader efter det att ansökan gjordes.

Begränsning av rätten till information

4 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte i den utsträckning sekretess hindrar att uppgifterna lämnas ut.

Om det gäller sekretess är Myndigheten för utrikes underrättelser inte skyldig att redovisa skälen för ett beslut enligt första stycket eller ett beslut i fråga om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen enligt 6 §.

5 § Informationsskyldigheten enligt 2 och 3 §§ gäller inte personuppgifter i löpande text som inte fått sin slutliga utformning när begäran gjordes eller som utgör en minnesanteckning eller liknande.

Informationsskyldigheten gäller dock om uppgifterna

1. har lämnats ut till tredje part, med undantag för en myndighet som med stöd av författning utövar tillsyn, kontroll eller revision,
2. behandlas enbart för statistiska ändamål eller arkivändamål av allmänt intresse, eller
3. har behandlats under längre tid än ett år i löpande text som inte har fått sin slutliga utformning.

Rätten till rättelse, radering och begränsning av behandlingen

6 § Myndigheten för utrikes underrättelser ska på begäran av den registrerade snarast rätta, radera eller begränsa behandlingen av sådana

personuppgifter som inte har behandlats i enlighet med denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Om uppgifterna har lämnats ut till tredje part ska denne underrättas om en åtgärd enligt första stycket, om den registrerade begär det eller om en mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade skulle kunna undvikas genom en underrättelse.

Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om sekretess hindrar det eller detta är omöjligt eller skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Avgiftsfri information

7 § Information enligt 1 och 2 §§ och information och uppgifter enligt 3 § ska lämnas utan avgift.

6 kap. Tillsyn

Tillsyn över personuppgiftsbehandlingen

1 § Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över Myndigheten för utrikes underrättelsers behandling av personuppgifter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen och enligt beslut med stöd av lagen.

Tillsynsmyndigheten ska, när det är motiverat, ge råd och stöd till Myndigheten för utrikes underrättelser och personuppgiftsbiträden i frågor som gäller deras skyldigheter enligt lag eller annan författning.

Tillsynsmyndighetens befogenheter

Undersökningsbefogenheter

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att av Myndigheten för utrikes underrättelser eller av ett personuppgiftsbiträde på begäran få

1. tillgång till personuppgifter som behandlas,
2. upplysningar om och dokumentation av behandlingen av personuppgifter och säkerhets- och skyddsåtgärder,
3. tillträde till sådana lokaler som har anknytning till behandling av personuppgifter och tillgång till utrustning och andra medel för behandling av personuppgifter, och
4. den hjälp och annan information som behövs för tillsynen.

Förebyggande befogenheter

3 § Om tillsynsmyndigheten bedömer att det finns risk för att personuppgifter kan komma att behandlas i strid med lag eller annan författning, ska myndigheten genom råd, rekommendationer eller påpekanden försöka förmå Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att motverka den risken.

Tillsynsmyndigheten får besluta om en skriftlig varning, om en planerad behandling av personuppgifter riskerar att strida mot lag eller annan

författning. Detsamma gäller om en pågående behandling riskerar att strida mot lag eller annan författning.

Korrigerande befogenheter

4 § Om tillsynsmyndigheten konstaterar att personuppgifter behandlas i strid med lag eller annan författning, eller att Myndigheten för utrikes underrättelser eller ett personuppgiftsbiträde på annat sätt inte fullgör sina skyldigheter, får tillsynsmyndigheten

1. genom sådana åtgärder som anges i 3 § första stycket försöka förmå Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningssenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter, eller

2. besluta att förelägga Myndigheten för utrikes underrättelser eller personuppgiftsbiträdet att vidta åtgärder för att behandlingen ska bli författningssenlig eller för att fullgöra andra skyldigheter.

Av ett beslut om föreläggande ska det framgå när föreläggandet senast ska ha följts och, om det är lämpligt, vilka åtgärder som ska vidtas.

7 kap. Skadestånd och överklagande

Skadestånd

1 § Den personuppgiftsansvarige ska ersätta den registrerade för den skada och kränkning av den personliga integriteten som orsakats av behandling av personuppgifter i strid med denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut med stöd av lagen.

Ersättningskyldigheten får, i den utsträckning det är skäligt, jämkas om den personuppgiftsansvarige visar att felet inte berodde på denne.

Överklagande

Överklagande av Myndigheten för utrikes underrättelsers beslut

2 § Myndigheten för utrikes underrättelser beslut enligt 5 kap. 2 och 3 §§ att inte lämna information och beslut enligt 5 kap. 6 § i fråga om rättelse, radering, begränsning av behandlingen eller underrättelse till tredje part, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Överklagande av tillsynsmyndighetens beslut

3 § Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt 6 kap. 4 § första stycket 2 får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. När ett beslut överklagas är tillsynsmyndigheten motpart i domstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Överklagandeförbud

4 § Andra beslut enligt denna lag än de som anges i 2 och 3 §§ får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1992:860) om kontroll av narkotika ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Narkotika får innehas endast av

1. den som har rätt att handla med varan,
2. en föreståndare för en vetenskaplig institution som ägs eller stöds av staten eller en kommun, i den mån varan behövs för vetenskaplig forskning, undersökning eller undervisning,
3. en befattningshavare vid försvarsmakten enligt särskilda bestämmelser,
3. en befattningshavare vid försvarsmakten eller Myndigheten för utrikes underrättelser enligt särskilda bestämmelser,
4. den som fått varan utlämnad till sig enligt 6 § första stycket eller medgetts införsel enligt 3 § första stycket,
5. den som fått tillstånd till det för utbildningsändamål eller något annat samhällsnyttigt ändamål, eller
6. den som fått tillstånd till det för industriellt ändamål.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2011:114.

Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning

Härigenom föreskrivs att 31 § lagen (1994:260) om offentlig anställning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

En arbetstagare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utrikesförvaltningen, Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets plikt- och provningsverk, Försvvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa.

Föreslagen lydelse

31 §¹

En arbetstagare vid Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, utrikesförvaltningen, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Totalförsvarets plikt- och provningsverk, Försvvarshögskolan eller Försvarets radioanstalt får med omedelbar verkan skiljas från sina arbetsuppgifter, om det är nödvändigt med hänsyn till landets bästa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2020:1273.

Förslag till lag om ändring i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet samt 1–5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om försvarsunderrättelseverksamhet

Lag om utrikesunderrättelseverksamhet

1 §¹

Försvarsunderrättelseverksamhet skall bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete. *Försvarsunderrättelseverksamhet* får endast avse utländska förhållanden.

Utrikes underrättelseverksamhet ska bedrivas till stöd för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik samt i övrigt för kartläggning av yttre hot mot landet. I verksamheten ingår att medverka i svenskt deltagande i internationellt säkerhetssamarbete. *Utrikes underrättelseverksamhet* får endast avse utländska förhållanden.

Regeringen skall bestämma *försvarsunderrättelseverksamhetens* inriktning. Inom ramen för denna inriktning får de myndigheter som regeringen bestämmer ange en närmare inriktning av verksamheten.

Regeringen ska bestämma *utrikes underrättelseverksamhetens* inriktning. Inom ramen för denna inriktning får de myndigheter som regeringen bestämmer ange en närmare inriktning av verksamheten.

Försvarsunderrättelseverksamhet skall bedrivas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Utrikes underrättelseverksamhet ska bedrivas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

2 §²

Verksamheten enligt 1 § skall fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Underrättelser skall rapporteras till berörda myndigheter.

I verksamheten används teknisk och personbaserad inhämtning. Vissa bestämmelser om teknisk inhämtning

Verksamheten enligt 1 § ska fullgöras genom inhämtning, bearbetning och analys av information. Underrättelser ska rapporteras till berörda myndigheter.

I verksamheten används teknisk och personbaserad inhämtning. Vissa bestämmelser om teknisk inhämtning

¹ Senaste lydelse 2007:664.

² Senaste lydelse 2008:718.

finns i lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

finns i lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*.

3 §³

Den eller de myndigheter som *skall* bedriva *försvarsunderrättelseverksamhet* får, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.

Den eller de myndigheter som *ska* bedriva *utrikes underrättelseverksamhet* får, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer.

4 §⁴

Inom *försvarsunderrättelseverksamheten* får det inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Inom *utrikes underrättelseverksamheten* får det inte vidtas åtgärder som syftar till att lösa uppgifter som enligt lagar eller andra föreskrifter ligger inom ramen för Polismyndighetens, Säkerhetspolisens och andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får dock de myndigheter som bedriver *försvarsunderrättelseverksamhet* lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

Om det inte finns hinder enligt andra bestämmelser, får dock de myndigheter som bedriver *utrikes underrättelseverksamhet* lämna stöd till andra myndigheters brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamhet.

5 §⁵

Den myndighet som regeringen bestämmer *skall* kontrollera *försvarsunderrättelseverksamheten*.

Den myndighet som regeringen bestämmer *ska* kontrollera *utrikes underrättelseverksamheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

³ Senaste lydelse 2007:664.

⁴ Senaste lydelse 2014:687.

⁵ Senaste lydelse 2007:664.

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter

Härigenom föreskrivs att 2, 6, 8 och 9 §§ lagen (2006:939) om kvalificerade skyddsidentiteter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet får endast avse

1. en polisman eller en annan anställd vid Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen med uppgift att delta i spanings- eller utredningsverksamhet som gäller allvarlig brottslighet eller verksamhet för att förebygga sådan brottslighet, eller

2. en anställd vid *Försvarsmakten* med uppgift att, i verksamhet enligt lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*, delta i sådant inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder.

2. *en person med uppgift att under ledning av Myndigheten för utrikes underrättelser delta i inhämtande av underrättelser som sker med särskilda metoder i verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.*

6 §

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet meddelas på ansökan av den myndighet där den som skyddsidentiteten *skall* avse är anställd (anställningsmyndigheten). Om den som skyddsidentiteten *skall* avse är anställd vid beslutsmyndigheten, *skall* ansökan göras av den enhet inom myndigheten där han eller hon är verksam (anställningsenheten).

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet *i de fall som avses i 2 § 1* meddelas på ansökan av den myndighet där den som skyddsidentiteten *ska* avse är anställd (anställningsmyndigheten).

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet i de fall som avses i 2 § 2 meddelas på ansökan av Myndigheten för utrikes underrättelser (ansökningsmyndigheten).

Om den som skyddsidentiteten ska avse är anställd vid

¹ Senaste lydelse 2020:1051.

beslutsmyndigheten, ska ansökan göras av den enhet inom anställningsmyndigheten eller ansökningsmyndigheten där han eller hon är verksam (ansökningsenheten).

8 §

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet gäller för den tid som anges i beslutet. Denna tid får bestämmas till högst två år. Om villkoren i 2 och 3 §§ fortfarande är uppfyllda, får, på ansökan av anställningsmyndigheten *eller, i förekommande fall,* anställningsenheten, beslutet förlängas med högst två år i taget.

Ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet gäller för den tid som anges i beslutet. Denna tid får bestämmas till högst två år. Om villkoren i 2 och 3 §§ fortfarande är uppfyllda får, på ansökan av anställningsmyndigheten, *ansökningsmyndigheten eller, i förekommande fall,* *ansökningsenheten,* beslutet förlängas med högst två år i taget.

9 §

Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, *skall* beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre *skall* gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats enligt 4 § har ändrats, *skall* beslutsmyndigheten besluta om de ändringar som föranleds av detta.

Anställningsmyndigheten *eller, i förekommande fall,* anställningsenheten *skall* genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

Om villkoren i 2 eller 3 § inte längre är uppfyllda, *ska* beslutsmyndigheten förordna att beslutet om kvalificerad skyddsidentitet inte längre *ska* gälla. Om förutsättningarna för ett förordnande som meddelats enligt 4 § har ändrats, *ska* beslutsmyndigheten besluta om de ändringar som föranleds av detta.

Anställningsmyndigheten, *ansökningsmyndigheten eller, i förekommande fall,* *ansökningsenheten ska* genast anmäla till beslutsmyndigheten när det finns grund för att upphäva eller ändra ett beslut om kvalificerad skyddsidentitet.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
 2. Beslut om kvalificerad skyddsidentitet som har meddelats enligt 2, 8 eller 9 § i den äldre lydelsen gäller fortfarande.

Förslag till lag om ändring i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet samt 1, 4–5, 5 b, 6, 8, 9, 11 a och 12 b §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet

Lag om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet

Lydelse enligt lagrådsremissen
Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning

Föreslagen lydelse

1 §

I försvarsunderrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet får den myndighet som regeringen bestämmer (signalspaningsmyndigheten) inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning oavsett om signalerna är under förmedling eller lagrade. Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får endast ske i de fall regeringen eller en myndighet som anges i 4 § närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen.

Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får ske endast i syfte att kartlägga

1. yttre militära hot mot landet,
2. förutsättningar för svenskt deltagande i fredsfrämjande och humanitära internationella insatser eller hot mot säkerheten för svenska intressen vid genomförandet av sådana insatser,

I utrikes underrättelseverksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet får den myndighet som regeringen bestämmer (signalspaningsmyndigheten) inhämta signaler i elektronisk form vid signalspaning oavsett om signalerna är under förmedling eller lagrade. Signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet får endast ske i de fall regeringen eller en myndighet som anges i 4 § närmare har bestämt inriktningen av signalspaningen.

Signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet får ske endast i syfte att kartlägga

3. internationell terrorism och annan grov gränsöverskridande brottslighet som kan hota väsentliga nationella intressen,

4. utveckling och spridning av massförstörelsevapen, krigsmateriel och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd samt strategiska förhållanden som gäller sådana utländska direktinvesteringar som avses i lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvestering,

5. allvarliga yttre hot mot samhällets infrastrukturer,

6. konflikter utomlands med konsekvenser för internationell säkerhet,

7. främmande underrättelseverksamhet mot svenska intressen,

8. främmande makts agerande eller avsikter av väsentlig betydelse för svensk utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitik, eller

9. sådana företeelser som avses i 1–8, men som inte riktas mot Sverige eller rör svenska intressen, om det är nödvändigt för ett samarbete i underrättelsefrågor med andra länder och internationella organisationer som signalspaningsmyndigheten deltar i.

Om det är nödvändigt för *försvarsunderrättelseverksamheten* får signaler i elektronisk form inhämtas vid signalspaning även för att

Om det är nödvändigt för *utrikes underrättelseverksamheten* får signaler i elektronisk form inhämtas vid signalspaning även för att

1. följa förändringar i signalmiljön i omvärlden, den tekniska utvecklingen och signalskyddet, samt

2. fortlöpande utveckla den teknik och metodik som behövs för att bedriva verksamhet enligt denna lag.

4 §

I lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten.

I lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* finns bestämmelser om regeringens och myndigheters inriktning av sådan verksamhet. Inriktning av signalspaning får anges endast av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen, Nationella operativa avdelningen i Polismyndigheten och *Myndigheten för utrikes underrättelser*.

Regeringen bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 § andra stycket 9 och tredje stycket.

Regeringen och Försvarsmakten bestämmer inriktningen av sådan verksamhet som bedrivs enligt 1 a §.

En inriktning av signalspaningen får inte avse endast en viss fysisk person.

4 a §

Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos *Försvarsunderrättelsesdomstolen* för signalspaning enligt 1 och 1 a §§. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

Signalspaningsmyndigheten ska ansöka om tillstånd hos *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* för signalspaning enligt 1 och 1 a §§. En sådan ansökan ska innehålla uppgifter om

1. det inhämtningsuppdrag som ansökan avser, med en närmare redogörelse för det behov som föranleder ansökan och uppgift om vilken inriktning uppdraget hänför sig till,

2. vilken eller vilka signalbärare avseende signaler i tråd som signalspaningsmyndigheten behöver ha tillgång till för att fullgöra uppdraget samt en övergripande redovisning av övrig inhämtning,

3. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas vid inhämtningen,

4. vilken tid tillståndet ska gälla, och

5. de omständigheter i övrigt som myndigheten vill åberopa till stöd för sin ansökan.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Tillstånd för signalspaning enligt visst inhämtningsuppdrag får lämnas endast om

1. uppdraget är förenligt med lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* och denna lag,

1. uppdraget är förenligt med lagen (2000:130) om *utrikesunderrättelseverksamhet* och denna lag,

2. syftet med inhämtningen inte kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt,

3. uppdraget beräknas ge information vars värde är klart större än det integritetsintrång som inhämtning i enlighet med ansökan kan innebära,

4. de sökbegrepp eller kategorier av sökbegrepp som är avsedda att användas är förenliga med 3 §, och

5. ansökan inte avser endast en viss fysisk person.

5 b §²

Om det kan befaras att inhämtande av *Försvarsunderrättelsesdomstolens* tillstånd skulle medföra sådan fördröjning eller annan olägenhet som är av väsentlig betydelse för något av de i 1 § angivna syftena, får tillstånd till signalspaningen ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som

Om det kan befaras att inhämtande av *Domstolen för utrikesunderrättelseverksamhets* tillstånd skulle medföra sådan fördröjning eller annan olägenhet som är av väsentlig betydelse för något av de i 1 § angivna syftena, får tillstånd till signalspaningen ges av den befattningshavare vid

¹ Senaste lydelse 2009:967.

² Senaste lydelse 2009:967.

regeringen föreskriver. Ett sådant tillstånd ska utformas i enlighet med 5 a §.

Har tillstånd lämnats enligt första stycket ska åtgärden genast anmälas skriftligen till *Försvarsunderrättelsesdomstolen*. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. *Försvarsunderrättelsesdomstolen* ska skyndsamt pröva ärendet och, om den finner att det inte finns skäl för åtgärden, upphäva eller ändra beslutet. Om ett beslut enligt första stycket har upphört att gälla innan domstolen har prövat ärendet, ska signalspaningsmyndigheten anmäla åtgärden till kontrollmyndigheten.

Om *Försvarsunderrättelsesdomstolen* upphäver eller ändrar ett beslut enligt första stycket ska upptagning eller uppteckning av uppgifter som redan inhämtats omgående förstöras i den utsträckning upptagningen eller uppteckningen kan hänföras till ändringen.

signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver. Ett sådant tillstånd ska utformas i enlighet med 5 a §.

Har tillstånd lämnats enligt första stycket ska åtgärden genast anmälas skriftligen till *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* ska skyndsamt pröva ärendet och, om den finner att det inte finns skäl för åtgärden, upphäva eller ändra beslutet. Om ett beslut enligt första stycket har upphört att gälla innan domstolen har prövat ärendet, ska signalspaningsmyndigheten anmäla åtgärden till kontrollmyndigheten.

Om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* upphäver eller ändrar ett beslut enligt första stycket ska upptagning eller uppteckning av uppgifter som redan inhämtats omgående förstöras i den utsträckning upptagningen eller uppteckningen kan hänföras till ändringen.

6 §³

Bestämmelser om *Försvarsunderrättelsesdomstolen* finns i lagen (2009:966) om *Försvarsunderrättelsesdomstol*.

Bestämmelser om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet* finns i lagen (2009:966) om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*.

Lydelse enligt lagrådsremissen Signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet – en modern och ändamålsenlig lagstiftning

Föreslagen lydelse

8 §

Underrättelser med uppgifter som inhämtats enligt denna lag ska rapporteras till berörda myndigheter i

Underrättelser med uppgifter som inhämtats enligt denna lag ska rapporteras till berörda myndigheter i

³ Senaste lydelse 2009:967.

enlighet med det som föreskrivs i lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*. Om uppgifterna berör en viss fysisk person, får rapporteringen endast avse förhållanden som är av betydelse i de hänseenden som anges i 1 § den lagen.

Uppgifter som inhämtats med stöd av 1 a § får inte resultera i underrättelser.

9 §

I lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* finns bestämmelser om internationellt samarbete på *försvarsunderrättelseområdet*.

I lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* finns bestämmelser om internationellt samarbete på *utrikes underrättelseområdet*.

Signalspaningsmyndigheten får för den verksamhet som anges i 1 § tredje stycket och 1 a §, enligt regeringens närmare bestämmande, etablera och upprätthålla samarbete i signalspaningsfrågor med andra länder och internationella organisationer.

12 b §

I lagen (2026:000) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* i krig eller krigsfara finns bestämmelser om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* om Sverige är i krig eller i krigsfara eller det råder sådana extraordinära förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara som Sverige har befunnit sig i.

I lagen (2026:000) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* i krig eller krigsfara finns bestämmelser om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* om Sverige är i krig eller i krigsfara eller det råder sådana extraordinära förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara som Sverige har befunnit sig i.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 10 §, 15 kap. 3 b §, 38 kap. 4 § och 42 kap. 8 a § och rubriken närmast före 42 kap. 8 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

10 §¹

Sekretess hindrar inte att den som är knuten till en myndighet på det sätt som anges i 2 kap. 1 § andra stycket och som är misstänkt för brott eller mot vilken rättegång eller annat jämförbart rättsligt förfarande har inletts, lämnar uppgift till sitt ombud eller biträde i saken eller till någon annan enskild, om det behövs för att han eller hon ska kunna ta till vara sin rätt.

Sekretess hindrar inte att uppgift i ett ärende hos domstol eller i ett beslut i ett sådant ärende lämnas till ett offentligt ombud enligt rättegångsbalken eller till ett integritetsskyddsombud enligt lagen (2009:966) om

Sekretess hindrar inte att uppgift i ett ärende hos domstol eller i ett beslut i ett sådant ärende lämnas till ett offentligt ombud enligt rättegångsbalken eller till ett integritetsskyddsombud enligt lagen (2009:966) om *Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet*.

Försvarsunderrättelsesdomstol.

15 kap.

3 b §²

Sekretessen enligt 1 a § hindrar inte att Säkerhetspolisen eller Försvarsmakten lämnar en uppgift som avses där till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

Sekretessen enligt 1 a § hindrar inte att Säkerhetspolisen, *Myndigheten för utrikes underrättelser* eller Försvarsmakten lämnar en uppgift som avses där till granskningsmyndigheten om uppgiften behövs för att granskningsmyndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

En uppgift får lämnas endast om intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

¹ Senaste lydelse 2009:1020.

² Senaste lydelse 2023:561.

38 kap.

4§

Sekretess gäller hos Försvarsmakten i *försvarsunderrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten samt hos Försvarets radioanstalt i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretess gäller hos Försvarsmakten i *utrikes underrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten samt hos *Myndigheten för utrikes underrättelser och Försvarets radioanstalt* i underrättelse- och säkerhetsverksamheten för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

42 kap.

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten **Statens inspektion för utrikes underrättelseverksamheten**

8 a §³

Sekretess gäller hos Statens inspektion för *försvarsunderrättelseverksamheten* i dess kontroll enligt lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet* endast i den utsträckning som följer av 8 b–d §§

Sekretess gäller hos Statens inspektion för *utrikes underrättelseverksamheten* i dess kontroll enligt lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* endast i den utsträckning som följer av 8 b–d §§

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

³ Senaste lydelse 2009:1020.

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:966) om Försvarsunderrättelsesdomstol

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:966) om
Försvarsunderrättelsesdomstol

dels att rubriken till lagen samt 1, 2, 9, 10, 13 och 16 §§ och rubrikerna före
1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken före 11 § ska lyda ”Handläggningen i Domstolen för utrikes
underrättelseverksamhet”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om *Försvarsunder-
rättelsesdomstol*

Lag om *Domstolen för
utrikes
underrättelseverksamhet*

***Försvarsunderrättelsesdomstolens
uppgifter***

***Domstolen för utrikes
underrättelseverksamhets uppgifter***

1 §

Försvarsunderrättelsesdomstolen
ska pröva frågor om tillstånd till
signalspaning enligt lagen (2008:717)
om signalspaning i
försvarsunderrättelseverksamhet.

*Domstolen för utrikes
underrättelseverksamhet* ska pröva
frågor om tillstånd till signalspaning
enligt lagen (2008:717) om
signalspaning i
*utrikes
underrättelseverksamhet.*

***Försvarsunderrättelsesdomstolens
sammansättning***

***Domstolen för utrikes
underrättelseverksamhets
sammansättning***

Lydelse enligt lagrådsremissen
*Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en modern
och ändamålsenlig lagstiftning*

Föreslagen lydelse

2 §

Försvarsunderrättelsesdomstolen
består av en ordförande, en eller högst
två vice ordförande samt minst två och
högst åtta särskilda ledamöter.

*Domstolen för utrikes
underrättelseverksamhet* består av
en ordförande, en eller högst två
vice ordförande samt minst två och
högst åtta särskilda ledamöter.

Ledamöterna ska vara svenska medborgare och får inte vara underåriga eller i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. Innan en ledamot börjar tjänstgöra i domstolen, ska han eller hon ha avlagt domared.

I lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare finns bestämmelser om utnämning av ordförande i domstolen. Vice ordförande och särskilda ledamöter förordnas av regeringen för högst fyra år i sänder.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Försvarsunderrättelsedomstolen är domför med ordförande och två särskilda ledamöter. Fler än tre ledamöter får inte delta i ett avgörande.

Domstolen för utrikes underrättelseverksamhet är domför med ordförande och två särskilda ledamöter. Fler än tre ledamöter får inte delta i ett avgörande.

*Lydelse enligt lagrådsremissen
Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en modern
och ändamålsenlig lagstiftning*

Föreslagen lydelse

10 §

Ordföranden får ensam på Försvarsunderrättelsedomstolens vägnar

Ordföranden får ensam på Domstolen för utrikes underrättelseverksamhets vägnar

1. vidta förberedande åtgärder och besluta om avskrivning,
2. pröva frågor enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet om tillstånd i pågående och tillståndsprövade inhämtningsuppdrag, om prövningen är av enkel beskaffenhet och endast avser tillgång till signalbärare eller användning av sökbegrepp som inte är direkt hänförliga till en viss fysisk person, och
3. fatta beslut om ersättning till integritetsskyddsombud.

2. pröva frågor enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet om tillstånd i pågående och tillståndsprövade inhämtningsuppdrag, om prövningen är av enkel beskaffenhet och endast avser tillgång till signalbärare eller användning av sökbegrepp som inte är direkt hänförliga till en viss fysisk person, och

Ordföranden får förordna en lagfaren tjänsteman vid domstolen att ensam på domstolens vägnar vidta förberedande åtgärder.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Det förfarande som föreskrivs i 12 § ska tillämpas även i fråga om ansökningar om kompletterande

Det förfarande som föreskrivs i 12 § ska tillämpas även i fråga om ansökningar om kompletterande

tillstånd enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet och vid anmälan enligt 5 b § andra stycket samma lag.

tillstånd enligt 5 a § tredje stycket lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet och vid anmälan enligt 5 b § andra stycket samma lag.

16 §

Att *Försvarsunderrättelse-*
domstolens beslut i frågor som rör
signalspaning inte får överklagas
framgår av 13 § lagen (2008:717) om
signalspaning i
försvarsunderrättelseverksamhet.
Inte heller domstolens beslut i övrigt
enligt denna lag får överklagas.

Att *Domstolen för utrikes*
underrättelseverksamhets beslut i
frågor som rör signalspaning inte får
överklagas framgår av 13 § lagen
(2008:717) om signalspaning i
utrikes underrättelseverksamhet. Inte
heller domstolens beslut i övrigt
enligt denna lag får överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i skyddslagen (2010:305)

Härigenom föreskrivs att 4 § skyddslagen (2010:305) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Följande byggnader, andra anläggningar, områden och objekt får beslutas vara skyddsobjekt:

1. statschefens och tronföljarens residens och bostäder samt statsministerns bostäder,

2. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av riksdagen eller riksdagsförvaltningen,

3. byggnader och andra anläggningar som staten, en kommun eller en region har äganderätt eller nyttjanderätt till och som används eller är avsedda för att leda eller styra statlig eller kommunal verksamhet,

4. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för polisverksamhet eller för annan verksamhet som innefattar att upprätthålla allmän ordning och säkerhet, verksamhet inom kriminalvården eller Sveriges försörjning med sedlar och mynt,

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för

- fredstida krishantering,
- elektroniska kommunikationer,
- posthantering,
- transporter,
- alarmering,
- försvarsindustriella ändamål,

eller

– försörjning med energi, vatten, livsmedel eller andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och då även fartyg som används för transport av kärnämnen, *och*

6. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänst eller för ledning och samordning av civil verksamhet vid höjd beredskap.

5. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för

- fredstida krishantering,
- elektroniska kommunikationer,
- posthantering,
- transporter,
- alarmering,
- försvarsindustriella ändamål,

eller

– försörjning med energi, vatten, livsmedel eller andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap och då även fartyg som används för transport av kärnämnen,

6. byggnader, andra anläggningar och områden som används eller är avsedda för ledning av räddningstjänst eller för ledning och samordning av civil verksamhet vid höjd beredskap,

¹ Senaste lydelse 2019:941.

7. byggnader, andra anläggningar och områden som staten har äganderätt eller nyttjanderätt till och som disponeras av Myndigheten för utrikes underrättelser, och

8. områden där Myndigheten för utrikes underrättelser tillfälligt bedriver övningar, prov eller försök eller områden där oförutsedda följer av sådan verksamhet kan inträffa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 7 och 12 §§ plan- och bygglagen (2010:900) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Ändrade regler om tillstånd och
tillsyn för Totalförsvarets forsk-
ningsinstitut

13 kap.

7 §

Om ett ärende som har överklagats hos en mark- och miljödomstol rör en fråga som har särskild betydelse för Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut och domstolen inte kan avgöra målet utan att pröva frågan, ska domstolen överlämna målet till regeringen för prövning.

Om ett ärende som har överklagats hos en mark- och miljödomstol rör en fråga som har särskild betydelse för Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Myndigheten för utrikes underrättelser* och domstolen inte kan avgöra målet utan att pröva frågan, ska domstolen överlämna målet till regeringen för prövning.

12 §

En sådan ideell förening eller annan juridisk person som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken får överklaga

1. ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan vars genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk på ett sådant sätt som anges i 4 kap. 34 § andra stycket denna lag, och

2. ett beslut att ge bygglov eller positivt förhandsbesked för en åtgärd som anges i 4 kap. 2 § första stycket 3 a och som ska föregås av en bedömning av om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Rätten att överklaga enligt första stycket gäller dock inte beslut som rör Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut.

Rätten att överklaga enligt första stycket gäller dock inte beslut som rör Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Myndigheten för utrikes underrättelser*.

Bilaga 2

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs att 17, 18, 21 och 21 a §§ lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor inom Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket ska prövas av Myndigheten för civilt försvar.

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor inom *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket ska prövas av Myndigheten för civilt försvar.

Frågor om tillstånd till hantering av brandfarliga varor i övriga fall ska prövas av den kommun där hanteringen ska bedrivas.

18 §²

Myndigheten för civilt försvar ska pröva frågor om tillstånd till explosiva varor som avser

1. tillverkning, bearbetning, behandling, destruktion, underhåll och återvinning,

2. annan hantering som sker i anslutning till sådan hantering som nämns i 1,

3. gränsöverskridande överföring,

4. import,

5. export, och

6. sådan hantering som Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket behöver ha tillstånd till.

6. sådan hantering som *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket behöver ha tillstånd till.

Frågor om tillstånd till hantering och överföring av explosiva varor i övriga fall ska prövas av den kommun där varorna ska hanteras. Frågan ska i stället prövas av den kommun där den sökande fysiska personen är bosatt eller den sökande juridiska personen har sitt säte, om verksamheten ska ske i mer än en kommun och frågan gäller

1. användning,

¹ Senaste lydelse 2025:1080.

² Senaste lydelse 2025:1080.

2. överföring, eller
3. förvaring i ett flyttbart förråd.

21 §³

Den myndighet som prövar frågor om tillstånd enligt denna lag har också, inom sitt verksamhetsområde, tillsyn över att lagen och föreskrifter och beslut som har meddelats i anslutning till lagen följs.

Försvarsmakten får, efter medgivande av Myndigheten för civilt försvar, i stället för Myndigheten för civilt försvar utöva viss tillsyn över Försvarsmaktens, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverkets hantering och import av brandfarliga och explosiva varor.	Försvarsmakten får, efter medgivande av Myndigheten för civilt försvar, i stället för Myndigheten för civilt försvar utöva viss tillsyn över <i>Myndigheten för utrikes underrättelser</i> , Försvarsmaktens, Försvarets materielverks, Försvarets radioanstalts, Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverkets hantering och import av brandfarliga och explosiva varor.
--	--

Myndigheten för civilt försvar eller den myndighet som regeringen bestämmer har tillsyn över hanteringen av brandfarliga varor som transporteras i en sådan rörledning som det har meddelats koncession för enligt lagen (1978:160) om vissa rörledningar eller enligt naturgaslagen (2005:403).

21 a §⁴

Myndigheten för civilt försvar ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över tillstånd som avser explosiva varor enligt denna lag och över dem som har beviljats ett sådant tillstånd (det nationella tillståndsregistret för explosiva varor).

Myndigheten för civilt försvar och kommunerna ska ansvara för att registrera uppgifter i det nationella tillståndsregistret.

Det nationella tillståndsregistret för explosiva varor får inte innehålla uppgifter om tillstånd som har beviljats Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Fortifikationsverket.	Det nationella tillståndsregistret för explosiva varor får inte innehålla uppgifter om tillstånd som har beviljats <i>Myndigheten för utrikes underrättelser</i> , Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut eller Fortifikationsverket.
---	---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

³ Senaste lydelse 2025:1080.

⁴ Senaste lydelse 2025:1080.

Förslag till lag om ändring i lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §²

Lagen gäller inte i fråga om

1. bussar med en totalvikt som överstiger 5 ton och som inte är klass I- eller klass A-fordon enligt definitionerna i artikel 3.2 och 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 av den 13 juli 2009 om krav för typgodkännande av allmän säkerhet hos motorfordon och deras släpvagnar samt av de system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för dem,

<p>2. bilar som är konstruerade och tillverkade eller anpassade för användning av Försvarsmakten, det civila försvaret, räddningstjänsten eller ordningsmakten,</p>	<p>2. bilar som är konstruerade och tillverkade eller anpassade för användning av Försvarsmakten, <i>Myndigheten för utrikes underrättelser</i>, det civila försvaret, räddningstjänsten eller ordningsmakten,</p>
---	--

3. bilar som används uteslutande inom inhägnade järnvägs-, industri- eller tävlingsområden eller andra liknande inhägnade områden, och

4. ambulanser, likbilar, mobilkranar och bilar som är rullstolsanpassade eller bepansrade.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2022:314.

² Senaste lydelse 2022:314.

Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 9 § lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

9 §¹

I fråga om upphandling som avser sådan tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel som omfattas av artikel 346.1 b i EUF-fördraget och där 7 eller 8 § eller 10 § första stycket 2–4 eller 10 inte är tillämpliga får regeringen i enskilda fall besluta om de undantag från bestämmelserna i denna lag som är nödvändiga med hänsyn till Sveriges väsentliga säkerhetsintressen.

Försvarmakten *och* Försvarets materielverk får besluta om sådana undantag som avses i första stycket om upphandlingen

Försvarmakten, Försvarets materielverk *och Myndigheten för utrikes underrättelser* får besluta om sådana undantag som avses i första stycket om upphandlingen

1. avser tillägg till en upphandling där regeringen tidigare beslutat om undantag med stöd av första stycket,

2. avser varor, tjänster eller byggtreprenader inom ramen för en av Sverige träffad internationell överenskommelse om mellanstatlig samverkan i fråga om försörjning av varor, tjänster eller byggtreprenader, eller

3. har ett värde som är högst 200 000 000 kronor.

Försvarets radioanstalt får besluta om sådana undantag som avses i första stycket om upphandlingens värde är högst 5 000 000 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2023:253.

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2013:315) om intelligenta transportsystem vid vägtransporter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Lagen gäller inte verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvarets radioanstalt eller Säkerhetspolisen.

Lagen gäller inte verksamhet som bedrivs av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Försvarets radioanstalt, *Myndigheten för utrikes underrättelser* eller Säkerhetspolisen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2025:1016.

Förslag till lag om ändring i lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2016:534) om åtgärder för utbyggnad av bredbandsnät ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

Denna lag gäller inte fysisk infrastruktur som används för att tillhandahålla dricksvatten.

Denna lag gäller inte Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Myndigheten för civilt försvar, Försvarmakten, Försvarets materielverk och Fortifikationsverket.

Denna lag gäller inte Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Myndigheten för civilt försvar, Försvarmakten, Försvarets materielverk och Fortifikationsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2025:1082.

Förslag om lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §¹

Bestämmelserna i 2 § gäller inte i verksamhet som omfattas av

1. lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarsmakten,	2. lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt,
2. lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt, <i>eller</i>	
3. lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter.	3. lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter, <i>eller</i>
	4. lagen (2026:000) om behandling av personuppgifter vid Myndigheten för utrikes underrättelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2021:1174.

Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (2018:396)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 § och 10 kap. 2 § strålskyddslagen (2018:396) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
Ändrade regler om tillstånd och
tillsyn för Totalförsvarets forsk-
ningsinstitut

8 kap.

3 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att en tillsynsmyndighet får överlämna tillsynsuppgifter till

1. försvarsinspektören för hälsa och miljö i fråga om verksamhet som utövas av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut, och

1. försvarsinspektören för hälsa och miljö i fråga om verksamhet som utövas av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Myndigheten för utrikes underrättelser*, och

2. en kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om andra verksamheter än sådana som anges i 1.

10 kap.

2 §

Beslut enligt denna lag får överklagas.

Beslut som avser Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt *eller* Totalförsvarets forskningsinstitut eller ytterligare villkor enligt 6 kap. 22 § överklagas till regeringen. Andra beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut som avser Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut *eller Myndigheten för utrikes underrättelser* eller ytterligare villkor enligt 6 kap. 22 § överklagas till regeringen. Andra beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2019:547) om förbud mot användning av vissa uppgifter för att utreda brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Uppgifter i underrättelser som Försvarets radioanstalt rapporterat till en annan myndighet i enlighet med lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet får inte användas för att utreda brott.

1 §

Uppgifter i underrättelser som Försvarets radioanstalt rapporterat till en annan myndighet i enlighet med lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet* får inte användas för att utreda brott.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 och 18 §§ och 3 kap. 6 § lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. för något av de syften som anges i 1 kap. 2 § brottsdatalagen (2018:1177) hos Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen eller Skatteverket,

2. i en myndighets verksamhet, om informationen tillhandahålls inom ramen för myndighetsöverskridande samverkan mot brott,

3. i Försvarsmaktens försvars-
underrättelseverksamhet och militära
säkerhetstjänst och i Försvarets
radioanstalts försvarsunder-
rättelseverksamhet, om det finns
särskilda skäl att tillhandahålla
informationen,

3. i Myndigheten för utrikes
underrättelses verksamhet, i
Försvarsmaktens utrikes
underrättelseverksamhet och militära
säkerhetstjänst eller i Försvarets
radioanstalts utrikes
underrättelseverksamhet, om det
finns särskilda skäl att tillhandahålla
informationen,

4. i en myndighets verksamhet om Säkerhetspolisen enligt lag eller förordning ska bistå myndigheten med en viss uppgift,

5. i brottsbekämpande verksamhet hos en utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation, eller

6. i verksamhet hos utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

Personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information till riksdagen eller regeringen och, i den utsträckning skyldighet att lämna uppgifter följer av lag eller förordning, till andra.

I ett enskilt fall får personuppgifter som behandlas med stöd av 1 § även behandlas för att tillhandahålla information för något annat ändamål än de som anges i första och andra styckena, under förutsättning att ändamålet inte är oförenligt med det ändamål som uppgifterna samlades in för.

18 §

Försvarsmakten har, trots sekretess
enligt 21 kap. 3 § första stycket,
35 kap. 1 § och 37 kap. 1 §
offentlighets- och sekretesslagen

Försvarsmakten har, trots sekretess
enligt 21 kap. 3 § första stycket,
35 kap. 1 § och 37 kap. 1 §
offentlighets- och sekretesslagen

(2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas med stöd av 1 § 1 eller 2, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *försvarsunderrättelseverksamhet* eller militära säkerhetstjänst. Detsamma gäller Försvarets radioanstalt, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *försvarsunderrättelseverksamhet*.

(2009:400), rätt att ta del av personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga och som behandlas med stöd av 1 § 1 eller 2, om myndigheten behöver uppgifterna i sin *utrikes underrättelseverksamhet* eller militära säkerhetstjänst. Detsamma gäller *Myndigheten för utrikes underrättelser* om myndigheten behöver uppgifterna i sin *utrikes underrättelseverksamhet*.

3 kap.

6 §

Försvarsmakten får i *försvarsunderrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 1 § 1 eller 2. Detsamma gäller Försvarets radioanstalt i *försvarsunderrättelseverksamheten*. Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

Försvarsmakten får i *utrikes underrättelseverksamheten* och den militära säkerhetstjänsten medges direktåtkomst till personuppgifter som behandlas med stöd av 2 kap. 1 § 1 eller 2. Detsamma gäller *Myndigheten för utrikes underrättelser* i sin *utrikes underrättelseverksamheten*. Direktåtkomsten får endast avse personuppgifter som har gjorts gemensamt tillgängliga.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2–4 §§ och 3 kap. 3 § och rubriken närmast före 2 kap. 3 § lagen (2021:1171) om behandling av personuppgifter vid Försvarmakten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §

Försvarmakten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att planera, förbereda och genomföra verksamhet som rör

1. Sveriges försvar och säkerhet, eller
2. internationellt försvars- och säkerhetssamarbete.

Försvarmaktens uppgift att bedriva sådan verksamhet som anges i första stycket ska följa av lag, förordning, kollektivavtal eller annat avtal, eller ett särskilt beslut där regeringen har gett myndigheten i uppdrag att utföra uppgiften.

För Försvarmaktens behandling av personuppgifter i myndighetens *försvarsunderrättelseverksamhet* och militära säkerhetstjänst gäller i stället 3–8 §§.

För Försvarmaktens behandling av personuppgifter i myndighetens *utrikes underrättelseverksamhet* och militära säkerhetstjänst gäller i stället 3–8 §§.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Utrikes underrättelseverksamhet

3 §

Personuppgifter får behandlas i Försvarmaktens *försvarsunderrättelseverksamhet* om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Personuppgifter får behandlas i Försvarmaktens *utrikes underrättelseverksamhet* om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om *utrikes underrättelseverksamhet*.

4 §

De personuppgifter som Försvarmakten har fått tillgång till i myndighetens *försvarsunderrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

De personuppgifter som Försvarmakten har fått tillgång till i myndighetens *utrikes underrättelseverksamhet* får fortsätta behandlas i den verksamheten, om det behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

3 kap.

3 §

Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom försvarsunderrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Säkerhetspolisen, *Myndigheten för utrikes underrättelser* och Försvarets radioanstalt får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör bearbetningsunderlag och analysresultat inom *utrikes underrättelseverksamheten* och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen, *Myndigheten för utrikes underrättelser* och Försvarets radioanstalt har rätt att vid direktåtkomst ta del av de personuppgifter som omfattas av åtkomsten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 §, 2 kap. 2–6 b, 8 och 20 §§, 3 kap. 2 § och 6 kap. 2 § och rubrikerna närmast före 2 kap. 2 § och 3 kap. 2 § lagen (2021:1172) om behandling av personuppgifter vid Försvarets radioanstalt ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en modern
och ändamålsenlig lagstiftning

1 kap.

2 §

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelse-, utvecklings-, och övningsverksamhet samt informationssäkerhetsverksamhet.

Denna lag gäller vid behandling av personuppgifter i Försvarets radioanstalts utrikes underrättelseverksamhet, utvecklingsverksamhet, och övningsverksamhet samt informationssäkerhetsverksamhet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Utrikes underrättelseverksamhet

2 §

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts försvarsunderrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet och lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts utrikes underrättelseverksamhet om det är nödvändigt för att bedriva den verksamhet som anges i lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet och lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

3 §

De personuppgifter som Försvarets radioanstalt har fått tillgång till i myndighetens försvarsunderrättelseverksamhet får

De personuppgifter som Försvarets radioanstalt har fått tillgång till i myndighetens utrikes underrättelseverksamhet får fortsätta

fortsätta behandlas i den verksamheten, om det
verksamheten, om det behövs för att
fullgöra den. behandlas i den verksamheten, om det
behövs för att fullgöra den.

Första stycket gäller endast om inte något annat följer av denna lag eller en
förordning som regeringen har meddelat i anslutning till lagen.

4 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 2 och 3 §§ får även behandlas
om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. i verksamhet hos berörda myndigheter som avses i 2 § första
stycket lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet, 1. i verksamhet hos berörda
myndigheter som avses i 2 § första
stycket lagen (2000:130) om *utrikes*
underrättelseverksamhet,

2. med anledning av samarbete med andra länder och internationella
organisationer enligt lagen om försvarsunderrättelseverksamhet och lagen
(2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, 2. med anledning av samarbete
med andra länder och internationella
organisationer enligt lagen om *utrikes*
underrättelseverksamhet och lagen
(2008:717) om signalspaning i
utrikes underrättelseverksamhet,

3. i utvecklingsverksamheten för de ändamål som anges i 5 §,

4. i informationssäkerhetsverksamheten för de ändamål som anges i 7 §, eller

5. för att biträda andra myndigheter i den utsträckning det följer av lag eller
förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall.

5 §

Om det är nödvändigt för försvarsunderrättelseverksamheten
får Försvarets radioanstalt behandla personuppgifter för att
personuppgifter för att

1. följa förändringar i signalmiljön i omvärlden, den tekniska utvecklingen
och signalskyddet, och

2. fortlöpande utveckla den teknik och metodik som behövs för att bedriva
verksamheten.

6 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 5 § får även behandlas om det
är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. med anledning av samverkan med annan i fråga om
utvecklingsverksamhet,

2. med anledning av samarbete om utvecklingsverksamhet med andra
länder eller internationella organisa- 2. med anledning av samarbete om
utvecklingsverksamhet med andra
länder eller internationella organisa-
tioner enligt lagen (2008:717) om tioner enligt lagen (2008:717) om
signalspaning i signalspaning i *utrikes*
underrättelseverksamhet,

3. i försvarsunderrättelse- 3. i utrikes underrättelse-
verksamheten för de ändamål som verksamheten för de ändamål som
anges i 2 och 3 §§, anges i 2 och 3 §§,

4. i informationssäkerhetsverksamheten för de ändamål som anges i 7 §,
eller

5. för att biträda andra myndigheter i den utsträckning det följer av lag eller
förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en modern
och ändamålsenlig lagstiftning

6 a §

Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts övnings-
verksamhet om det är nödvändigt för att bedriva sådan verksamhet som anges i 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet. Personuppgifter får behandlas i Försvarets radioanstalts övnings-
verksamhet om det är nödvändigt för att bedriva sådan verksamhet som anges i 1 a § lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

6 b §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 6 a § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. med anledning av samverkan med någon annan i fråga om övningsverksamhet, eller

2. med anledning av samarbete om övningsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

2. med anledning av samarbete om övningsverksamhet med andra länder eller internationella organisationer enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av 7 § får även behandlas om det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs

1. i verksamhet hos den som tar emot uppgifter om informationssäkerhet,

2. med anledning av samverkan med andra som verkar på informationssäkerhetsområdet såväl inom som utom landet i den utsträckning det följer av lag eller förordning eller om regeringen har beslutat om det i ett enskilt fall,

3. i försvarsunderrättelse-
verksamheten för de ändamål som
anges i 1 § andra stycket 5 och 7 lagen
(2008:717) om signalspaning i

3. i utrikes underrättelse-
verksamheten för de ändamål som
anges i 1 § andra stycket 5 och 7
lagen (2008:717) om signalspaning i

försvarsunderrättelseverksamhet, utrikes underrättelseverksamhet,
 eller eller
 4. i utvecklingsverksamheten för de ändamål som anges i 5 §.

Lydelse enligt lagrådsremissen Föreslagen lydelse
Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en modern
och ändamålsenlig lagstiftning

20 §

Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om det är nödvändigt för att Försvarets radioanstalt ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella försvarsunderrättelse- och säkerhetssamarbetet eller övningssamarbete och

Personuppgifter som behandlas med stöd av denna lag får föras över till ett annat land eller en internationell organisation endast om det är nödvändigt för att Försvarets radioanstalt ska kunna fullgöra sina uppgifter inom ramen för det internationella utrikes underrättelsesamarbetet och säkerhetssamarbetet eller övningssamarbete och

1. överföringen riktas till en utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst, eller ett underrättelse- eller säkerhetsorgan i en internationell organisation,
2. sekretess inte hindrar en överföring,
3. mottagaren garanterar tillräckligt skydd för personuppgifterna, och
4. överföringen inte innebär ett oproportionerligt intrång i den registrerades personliga integritet.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att överföring får ske även i andra fall än som anges i första stycket 1.

Regeringen får också besluta om sådan överföring i ett enskilt fall.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Försvarsunderrättelseverksamhet

Utrikes underrättelseverksamhet

2 §

Säkerhetspolisen och Försvarsmakten får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör analysresultat inom försvarsunderrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen, Myndigheten för utrikes underrättelser och Försvarsmakten får medges direktåtkomst till personuppgifter som utgör analysresultat inom utrikes underrättelseverksamheten och som finns i uppgiftssamlingar.

Säkerhetspolisen och Säkerhetspolisen, Myndigheten för
Försvarmakten har rätt att vid utrikes underrättelser och
direktåtkomst ta del av de Försvarmakten har rätt att vid
personuppgifter som omfattas av direktåtkomst ta del av de
åtkomsten. personuppgifter som omfattas av
åtkomsten.

6 kap.

2 §

I lagen (2008:717) om I lagen (2008:717) om
signalspaning i försvarsunder signalspaning i utrikes
rättelseverksamhet finns det särskilda underrättelseverksamhet finns det
bestämmelser om kontroll som rör särskilda bestämmelser om kontroll
Försvarets radioanstalts behandling som rör Försvarets radioanstalts
av personuppgifter i behandling av personuppgifter i
försvarsunderrättelse- och utrikes underrättelseverksamheten
utvecklingsverksamheten. och utvecklingsverksamheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 3 § och 9 kap. 26, 30 och 32 §§ lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 §

Kravet på tillstånd enligt 1 § gäller inte för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt. Det gäller inte heller för Försvarets materielverk vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarmakten beslutar regleringsmyndigheten om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller Polismyndigheten och Säkerhetspolisen beslutar regleringsmyndigheten i sådana frågor efter hörande av dessa myndigheter.

Kravet på tillstånd enligt 1 § gäller inte för Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt. Det gäller inte heller för Försvarets materielverk vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarmakten beslutar regleringsmyndigheten om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och *Myndigheten för utrikes underrättelser* beslutar regleringsmyndigheten i sådana frågor efter hörande av dessa myndigheter.

9 kap.

26 §¹

Om en förbetald tjänst används av någon annan än den abonnent som har registrerats enligt 24 § utan att en ny registrering har gjorts, ska tillhandahållandet av tjänsten avbrytas.

Första stycket gäller inte om

¹ Senaste lydelse 2022:1086.

1. tjänsten endast tillfälligt används av någon annan än den registrerade abonnenten,

2. tjänsten används av en närstående till den registrerade abonnenten,

3. den registrerade abonnenten är en juridisk person och tjänsten används på dennes uppdrag,

4. tjänsten har införskaffats på uppdrag av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Tullverket eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brott, eller

5. tjänsten har införskaffats på uppdrag av en myndighet som bedriver verksamhet enligt lagen (2000:130) om försvarsunderrättelseverksamhet.

5. tjänsten har införskaffats på uppdrag av en myndighet som bedriver verksamhet enligt lagen (2000:130) om utrikes underrättelseverksamhet.

30 §

För att signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska kunna inhämtas, ska operatörer som äger tråd där signaler förs över Sveriges gräns överföra signalerna till samverkanspunkter. Varje sådan operatör ska anmäla en eller flera samverkanspunkter till den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om samverkanspunkter.

För att signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet ska kunna inhämtas, ska operatörer som äger tråd där signaler förs över Sveriges gräns överföra signalerna till samverkanspunkter. Varje sådan operatör ska anmäla en eller flera samverkanspunkter till den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om samverkanspunkter.

Samtliga operatörer som för signaler i tråd över Sveriges gräns ska till den myndighet som regeringen bestämmer lämna sådan information som de innehar och som gör det enklare att ta hand om signalerna.

Samtliga operatörer ska utföra uppgifterna enligt första och andra styckena så att verksamheten inte röjs.

32 §

Tystnadsplikt som följer av 31 § första stycket gäller även för en uppgift som hänför sig till

1. en åtgärd att med stöd av 27 kap. 9 § rättegångsbalken hålla kvar försändelser,

2. en angelägenhet som avser användning av hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 27 kap. 18 eller 19 § rättegångsbalken eller som gäller tekniskt bistånd med hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller med hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt 4 kap. 25 b § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål,

3. en angelägenhet som avser inhämtning av signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, 3. en angelägenhet som avser inhämtning av signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet,

4. inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet,

5. en begäran enligt 33 § första stycket 2 om att en uppgift om abonnemang ska lämnas,

6. ett föreläggande enligt 27 kap. 16 § rättegångsbalken att bevara en viss lagrad uppgift, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:000)

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 4 § vapenlagen (2026:000) ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt lagrådsremissen En ny Föreslagen lydelse
vapenlag*

20 kap.

4 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla innehav av skjutvapen, ljuddämpare eller vapenmagasin som lämnats över från staten till

– statligt anställda eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– statligt anställda eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller
– frivilliga försvarsorganisationer,

2. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, och

2. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, *Myndigheten för utrikes underrättelser*, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, och

3. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som medförs till Sverige enligt 8 kap. 5 §, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2026:000) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara samt 4–9 och 12, 13, 15 och 16 §§ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremissen *Föreslagen lydelse*
Signalspaning i försvars-
underrättelseverksamhet – en modern
och ändamålsenlig lagstiftning

Lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

Lag om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet i krig eller krigsfara

4 §

Med signalspaningsmyndighet och kontrollmyndighet i denna lag avses de myndigheter som anges i lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Med signalspaningsmyndighet och kontrollmyndighet i denna lag avses de myndigheter som anges i lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

5 §

Bestämmelsen i 2 a § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet ska inte tillämpas om inhämtningen är av betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet.

Bestämmelsen i 2 a § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet ska inte tillämpas om inhämtningen är av betydelse för att hantera yttre hot mot Sveriges säkerhet.

6 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att någon annan myndighet än de som anges i 4 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet får inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Regeringen får meddela föreskrifter om att någon annan myndighet än de som anges i 4 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet får inrikta signalspaning i utrikes underrättelseverksamhet.

Regeringen får också besluta om detta i ett enskilt fall.

7 §

Tillstånd till signalspaning enligt 1 och 1 a §§ lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* får ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver.

Tillstånd enligt första stycket får endast lämnas om förutsättningarna för tillstånd enligt 5 § lagen om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* är uppfyllda.

Tillstånd till signalspaning enligt 1 och 1 a §§ lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* får ges av den befattningshavare vid signalspaningsmyndigheten som regeringen föreskriver.

Tillstånd enligt första stycket får endast lämnas om förutsättningarna för tillstånd enligt 5 § lagen om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* är uppfyllda.

8 §

Tillstånd enligt 7 § ska utformas enligt 5 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Om det för fullgörande av inhämtningsuppdrag för vilket tillstånd getts uppstår behov av tillgång till ytterligare signalbärare eller användning av andra tillståndspliktiga sökbegrepp, gäller 5 a § tredje stycket lagen om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* i tillämpliga delar.

Tillstånd enligt 7 § ska utformas enligt 5 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*.

Om det för fullgörande av inhämtningsuppdrag för vilket tillstånd getts uppstår behov av tillgång till ytterligare signalbärare eller användning av andra tillståndspliktiga sökbegrepp, gäller 5 a § tredje stycket lagen om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* i tillämpliga delar.

9 §

Signalspaningsmyndigheten ska ha rådigheten över sådana signalbärare som avses i 12 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet*.

Signalspaningsmyndigheten ska begränsa sin tillgång till signalbärare till det som följer av tillstånd enligt 7 §.

Signalspaningsmyndigheten ska ha rådigheten över sådana signalbärare som avses i 12 § första stycket lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet*.

12 §

Bestämmelserna om kontroll enligt 10 § första och andra styckena och 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i

Bestämmelserna om kontroll enligt 10 § första och andra styckena och 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i

försvarsunderrättelseverksamhet ska inte tillämpas.

utrikes underrättelseverksamhet ska inte tillämpas.

13 §

Integritetskyddsrådets uppgifter enligt 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* ska inte utföras.

Integritetskyddsrådets uppgifter enligt 11 § lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* ska inte utföras.

15 §

När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska kontrollmyndigheten kontrollera att denna lag har följts.

Vid sådan kontroll ska 10 § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* tillämpas.

Vid sådan kontroll ska 10 § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* tillämpas.

16 §

När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska det särskilda beslutandeorganet i kontrollmyndigheten tillämpa bestämmelserna i 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *försvarsunderrättelseverksamhet* på meddelanden och lagrade uppgifter som inhämtats i samband med signalspaning enligt denna lag och på tillstånd som lämnats enligt denna lag.

När det inte längre råder sådana förhållanden som anges i 1 § eller 2 § första stycket, ska det särskilda beslutandeorganet i kontrollmyndigheten tillämpa bestämmelserna i 10 a § första och andra styckena lagen (2008:717) om signalspaning i *utrikes underrättelseverksamhet* på meddelanden och lagrade uppgifter som inhämtats i samband med signalspaning enligt denna lag och på tillstånd som lämnats enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

Förslag till lag om ändring i lagen (2027:000) om fiktiva fordonsuppgifter

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2027:000) om fiktiva fordonsuppgifter ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SOU 2025:109

Föreslagen lydelse

Ett beslut om fiktiv fordonsuppgift får endast avse ett fordon som används i Polismyndighetens, Säkerhetspolisens eller Tullverkets verksamhet.

2 §
Ett beslut om fiktiv fordonsuppgift får endast avse ett fordon som används i Polismyndighetens, Säkerhetspolisens, Tullverkets eller Myndigheten för utrikes underrättelsers verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2027.

Efter remiss har yttranden över promemorian kommit in från Arbetsgivarverket, Domstolsverket, Fortifikationsverket, Försvarshögskolan, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Försvarsunderrättelsesdomstolen, Förvaltningsrätten i Stockholm, Integritetsskyddsmyndigheten, Inspektionen för strategiska produkter, Justitiekanslern, Kammarkollegiet, Kammarrätten i Stockholm, Konkurrensverket, Kustbevakningen, Läke-medelsverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Myndigheten för psykologiskt försvar, Myndigheten för civilt försvar, Officersförbundet, Polismyndigheten, Post- och telestyrelsen, Skatteverket, Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten, Strålsäkerhetsmyndigheten, Sveriges advokatsamfund, Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd, Säkerhetspolisen, Tidningsutgivarna, Totalförsvarets forskningsinstitut, Transportstyrelsen, Tullverket, Upphandlingsmyndigheten och Åklagarmyndigheten

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Lunds universitet, Regelrådet, Riksdagens ombudsmän, Saco-S, Statskontoret och Vetenskapsrådet.

Därutöver har Riksarkivet och SOS Alarm yttrat sig.